Základní škola a Mateřská škola Borotín, okres Tábor

Kompletní ŠVP

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Borotín 2023

RVP ZV Základní vzdělávání

1. 9. 2023

Obsah

1 Identifikační údaje **2**

2 Charakteristika ŠVP **3**

2.1 Výchovné a vzdělávací strategie školy 9

2.2 Začlenění průřezových témat 19

3 Charakteristika školy **39**

4 Učební plán **41**

5 Učební osnovy **44**

5.1 Jazyk a jazyková komunikace 44

5.1.1 Český jazyk a literatura 45

5.1.2 Cizí jazyk 70

5.1.3 Další cizí jazyk 87

5.1.4 Konverzace Aj 97

5.2 Matematika a její aplikace 98

5.2.1 Matematika 99

5.3 Informatika 121

5.3.1 Informatika 122

5.4 Člověk a jeho svět 140

5.4.1 Prvouka 141

5.4.2 Přírodověda 154

5.4.3 Vlastivěda 166

5.5 Člověk a společnost 179

5.5.1 Dějepis 180

5.5.2 Občanská výchova 193

5.6 Člověk a příroda 207

5.6.1 Fyzika 208

5.6.2 Chemie 223

5.6.3 Přírodopis 233

5.6.4 Zeměpis 246

5.7 Umění a kultura 258

5.7.1 Hudební výchova 259

5.7.2 Výtvarná výchova 277

5.8 Člověk a zdraví 296

5.8.1 Člověk a zdraví 297

5.8.2 Tělesná výchova 307

5.8.3 Sportovní hry 333

5.9 Člověk a svět práce 340

5.9.1 Pracovní činnosti 341

6 Evaluace vzdělávacího programu **363**

1 Identifikační údaje

Název ŠVP	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Borotín 2023		
Motivační název	Učíme se pro život, ne pro školu		
Datum	31. 8. 2023	**Název RVP**	RVP ZV Základní vzdělávání
Verze	aktualizace k 1. 9. 2023	**vzdělávací program**	RVP ZV Základní vzdělávání
Platnost	1. 9. 2023	**Dosažené vzdělání**	Základní vzdělání
Délka studia v letech:	9		

Název školy	Základní škola a Mateřská škola Borotín, okres Tábor
Adresa	Borotín 146, 391 35 Borotín
IČ	71002464
REDIZO	650043332
Kontakty	Mgr. Lenka Pípalová
Ředitel	Mgr. Lenka Pípalová
Telefon	739 572 481
Email	skola@zsborotin.cz
www	www.zsborotin.cz

Zřizovatel	Městys Borotín
Adresa	Borotín 57
IČ	00252107
Kontakt	Ing. Karel Tůma
Telefon	381 285 815
Email	starosta@borotin.cz
www	www.borotin.cz

.....

datum, podpis, razítko

2 Charakteristika ŠVP

Název školy	Základní škola a Mateřská škola Borotín, okres Tábor				
Adresa	Borotín 146, 391 35 Borotín				
Název ŠVP	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Borotín 2023				
Platnost	1. 9. 2023	**Dosažené vzdělání**	Základní vzdělání		
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání			**Délka studia v letech:**	9

Co chceme a kam směřujeme? Jsme školou pro VŠECHNY žáky.
Škola má svá specifika a klade důraz na některé oblasti výchovy a vzdělávání, které ji odlišují od ostatních škol . Jsme úplná moderní venkovská škola „rodinného typu", zpravidla s jednou třídou v kždém ročníku a celkem úzkým pedagogickým kolektivem. To nám – na rozdíl od velkých škol – umožňuje skutečně individuální přístup k našim žákům a pomáhá nám v prevenci výchovných a vzdělávacích problémů. Úspěchy naší školy neměříme pouze tím, kolik žáků se dostane na střední školu, ale hlavně tím, jak se nám daří ve spolupráci s rodiči přesvědčit žáka, aby si vybral obor, odpovídající jeho předpokladům.
Zaměření školy
Škola je zaměřena na:

- **kvalitní výuku trivia a rozvoj motivace žáků k učení od nejútlejčího věku**
- **kvalitní výuku cizích jazyků nejpozději od 3. ročníku, zájmově od 1. ročníku**
- **práci s výpočetní a komunikační technikou, využívání digitálních technologií a ochranu před jejich zneužíváním**
- **sportovní výchovu a rozvoj pohybových dovedností žáků prostřednictvím mimoškolních sportovních kroužků**
- **nabídku volitelných předmětů a zájmových útvarů**
- **inkluzivní vzdělávání, tzn. vytváření podmínek pro žáky s různým druhem znevýhodnění i pro žáky talentované**
- **rozvoj spolupráce, odpovědnosti za vlastní vzdělávání**

Chceme:
- učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě, tzn. méně encyklopedických poznatků a více se zaměřit na činnostní učení se zaměřením na praxi; to však rozhodně neznamená zrušení nadčasových principů výchovy a vzdělání; v oblasti výchovy se snažíme o to, aby se pojmy kázeň a řád nestaly pouze pojmy historickými; v oblasti vzdělání klademe velký důraz na trivium;
- zavádět do výuky efektivní metody, jako je skupinové (kooperativní) a projektové vyučování, činnostní a místně zakotvené učení a další metody a formy práce,kterými vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu;
- pro budoucí život v EU je nezbytné posílit výuku cizích jazyků
- vést žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, podporovat zavádění a využívání digitálních technologií do všech předmětů;
- preferovat sportovní výchovu, vést žáky ke zdravému životnímu stylu, vzdělávat v oblasti prevence sociálně patologických jevů
- vést žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu;
- stejnou péči věnovat všem žákům bez rozdílu národnosti, pohlaví, zdravotního stavu i sociálního postavení
- klást důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny, neboť pro úspěšný rozvoj dítěte má velký význam život v populačně přirozené skupině (ve skupině jsou zastoupeni žáci s různými vlohami, nadáním a vlastnostmi);
- nejen preferovat intelektuální nadání, ale chceme stejně podporovat žáky i s jiným druhem nadání, jako je hudební, pohybové, manuální, estetické, sociální apod.;
- provádět rozumnou integraci dětí přímo ve třídách základní školy s ostatními dětmi;
- se zaměřovat na žáky nadané, chceme jim vytvořit podmínky pro jejich rozvoj a tím omezit jejich přechod na jiné školy. Z metod práce chceme u těchto žáků preferovat samostatnou práci, skupinovou práci, projektové vyučování apod. Rovněž se chceme zúčastňovat různých soutěží školního i okresního charakteru, kde rovněž mají možnost se žáci prezentovat a zejména při přípravě k těmto soutěžím dochází k rozvoji jejich nadání.

Výchovné a vzdělávací strategie
Cíle základního vzdělávání
1. Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
Rozvoj postojů, dovedností a způsobů rozhodování metodami, které umožňují přímou zkušenost.

Dostatek informačních zdrojů a učebních impulsů (internet, exkurze, …).
Propojení informací se skutečným životem.
Samostatnost, organizace vlastní činnosti.
Vlastní úsudek, iniciativa, tvořivost, zodpovědnost.
Komunikační dovednosti, spolupráce, práce v týmu.
Poznávání vlastních možností.
Prezentace vlastních výsledků.
Práce na projektech.
Účast na organizaci vzdělávání.
Práce v motivujícím prostředí.
Práce s přiměřeným učivem.
Hodnocení formou zpětné vazby, formativní hodnocení.
Hodnocení za to, co žák zvládá, ne za to, co neumí.
Výuka bez atmosféry nerovnosti a ponížení.
Stanovení dílčích cílů.
Zařazování metod, které podporují zvídavost.
Využívání kladného hodnocení.
Osobní příklad.

2. Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

Poznatky nejsou žákům předkládány v hotové podobě.
Objevování vzájemných vztahů a příčin přírodních, společenských a dalších jevů a dějů.
Praktická cvičení.
Uplatňování základních myšlenkových operací – srovnávání, třídění, analýza, syntéza, zobecňování, abstrakce.
Rozvíjení schopnosti logického uvažování.
Řešení problémů na základě kritického zhodnocení informací.
Podpora netradičních způsobů řešení.

3. Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

Prostor pro střetávání a komunikaci různými formami (ústně, písemně, výtvarnými prostředky, pomocí technických prostředků atd.).
Dodržování etiky komunikace (věcnost, naslouchání, prostor pro různé názory, respektování originálních, nezdařených aj. názorů).
Základ pro hledání a objevování problémů.
Základ spolupráce a společného prožívání.
Předpoklad poznávání sebe a vztahů k jiným.
Práce v týmu.

4. Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

Jasná pravidla pro soužití ve škole - práva, povinnosti, sankce.
Atmosféra demokracie a přátelství.
Kooperativní učení, spolupráce ve výuce.
Osobní odpovědnost za výsledky společné práce.
Spolupráce učitelů a podíl na řízení školy.
Spolupráce s rodiči a dalšími partnery.

5. Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti

Učit se samostatně rozhodovat a nést důsledky za svá rozhodnutí.
Demokracii a svobodu nezaměňovat za anarchii.
Nutnost dodržování mravních hodnot a slušného jednání.
Vhodnou formou prosazovat své zájmy.
Učit se argumentovat.
Pracovat se školním řádem.

6. Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě

Chápání bohatství a složitost citového života, rozvíjet citovou otevřenost vůči podnětům z prostředí, ve kterém žijí.
Orientace ve vlastním citovém životě a v citových vztazích.
Řešení svých citových vztahů s pomocí dospělých.
Učit otevřeně a kultivovaně projevovat své city.
Učit ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, k přírodě a ke kulturním a etickým hodnotám.
Vést k uvědomění citové nevyzrálosti v období dospívání.

7. Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
Čistota prostředí školy.
Vhodné hygienické zázemí.
Vhodné prostředí - účelnost, funkčnost, estetičnost, bezpečí - spoluúčast na jeho úpravě.
Organizace denního režimu ve prospěch žáků (časová, obsahová).
Zdravý stravovací a pitný režim.
Kompenzační a hygienické přestávky v učení.
Dostatečná nabídka pohybových aktivit pro každého (včetně víkendových a prázdninových zájezdů).
Škola bez kouře, drog a dalších projevů závislostí.
Důsledná prevence šikany a násilí.
Vztahy ve škole - úcta, sounáležitost, uznání.
Respektování individuálních rozdílů, motivační hodnocení.
8. Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
Chápání principů a fungování demokracie v osobním životě i ve škole a společnosti.
Otevřenost vůči spolužákům.
Solidarita s druhými.
Rozvíjení kritických postojů k negativním projevům ve škole i společnosti.
Integrace žáků vyžadujících speciální péči.
Uvažování v evropských a celosvětových souvislostech.
Rozvíjení schopnosti empatie.
Multikulturní výchova – porozumění odlišnému způsobu života lidí z jiných kultur.
Vytváření podmínek pro adaptaci žáků z jiných kulturních prostředí.
Ohleduplnost a pomoc starým a nemocným lidem.
9. Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci
Uplatňování sebehodnocení žáků a prvků formativního hodnocení.
Iinformační a poradenská činnost v oblasti profesní orientace a dalšího osobnostního rozvoje žáků.
Osvojování základních pracovních dovedností a návyků.

Klíčové kompetence

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací. Žáky vedeme k sebehodnocení. Individuálním přístupem k žákům zvyšujeme jejich šanci prožít úspěch.
Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, je podněcována jejich tvořivost. Žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád. Snažíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení pro učení samotné i pro jeho další přínos. Zadáváme dětem zajímavé projekty a úkoly.
Prostřednictvím formativního hodnocení motivujeme žáky ke sledování vlastního pokroku v učení.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

Výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit. Ve vhodných oblastech vzdělávání používáme netradiční úlohy.
Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života. Žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných, mediálních a počítačových, včetně internetu, aby je uměli vyhledávat, třídit a vhodným způsobem využívat. Podle svých schopností a dovedností se žáci zapojují do soutěží. Při provádění projektů a různých akcí(divadlo, soutěže, branný den, dopravní výchova atd.) žáky vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti, na plánování, přípravě, realizaci i hodnocení.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných.
Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme děti ke spolupráci při vyučování.
Velmi dobře komunikujeme a spolupracujeme s okolními vesnickými školami.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých

Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení. Sociální

kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech . Usilujeme, aby žáci byli schopni střídat role ve skupině. Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí. Vychováváme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky. Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce.

KOMPETENCE OBČANSKÉ- připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti

Ve třídních kolektivech žáci společně stanovují pravidla chování. Školní řád navazuje na pravidla chování, vytvořená ve třídách.

Je kladen důraz na environmentální výchovu. Žáky vedeme k třídění odpadů .

KOMPETENCE PRACOVNÍ - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci

Žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do oblasti Svět práce. Vedeme je k objektivnímu sebehodnocení a posouzení svých reálných možností při profesní orientaci. Výuku doplňujeme o praktické exkurze.

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ - připravuje žáky na život ve světě digitálních technologií

Žák dokáže sebejistě, kriticky a opovědně používat digitální technologie a interagovat s nimi při výuce, v práci a při účasti na dění ve společnosti. Žáky motivujeme ke zvyšování informační a datové gramotnosti, komunikaci a spolupráci, mediální gramotnosti, tvorbě digitálního obsahu a bezpečnosti. Klademe důraz na otázky související s duševním vlastnictvím, ochranou osobnosti. Používáme při učení převážně příklady z praxe, část kompetencí rozvíjíme v rámci každodenního školního života využívání digitálních učebních materiálů a elektronického informačního systému školy. Rozvoj digitálních kompetencí úzce souvisí s kompetencemi k řešení problémů a kritickým myšlením.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami se vzdělávají na základě přiznaných podpůrných opatření – členěno na první až pátý stupeň podpůrných opatření.

Podpůrná opatření prvního stupně představují minimální úpravu metod, organizace a hodnocení vzdělávání a jsou poskytována žákovi, u kterého se projevuje potřeba úprav ve vzdělávání nebo školských službách a zapojení v kolektivu. Za poskytování prvního stupně podpůrných opatření prvního stupně zcela odpovídá škola. O zařazení žáka do prvního stupně podpory rozhoduje ředitel na základě doporučení jednotlivých vyučujících, po konzultaci s výchovným poradcem a speciálním pedagogem.

Pokud k naplnění vzdělávacích potřeb žáka nepostačuje poskytování podpůrných opatření prvního stupně, škola doporučí žákovi využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně škola poskytuje na základě doporučení školského poradenského zařízení s informovaným souhlasem zákonného zástupce.

Postup školy při realizaci podpůrných opatření

Ředitel školy určí pedagogického pracovníka, odpovědného za spolupráci se školským poradenským zařízením.

Škola volí podpůrná opatření prvního stupně tehdy, pokud žák má při vzdělávání takové obtíže, že je nezbytné jeho vzdělávání podpořit prostředky pedagogické intervence (změny v metodách a výukových postupech, změny v organizaci výuky žáka, úpravy v hodnocení, v začleňování do sociální a komunikační sítě školní třídy), pokud se jedná o drobné úpravy v rámci výuky jednoho předmětu, je úprava věcí individualizace výuky a práce jednoho pedagoga.

Pokud úpravy vyžadují spolupráci více pedagogů, vytváří škola Plán pedagogické podpory (PLPP) – stručný dokument, ve kterém jsou uvedeny potřeby úprav ve vzdělávání žáka, návrh jak se bude vzdělávání žáka upravovat a v čem. Před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně zpracuje škola Plán pedagogické podpory (PLPP) žáka, spolupracuje s pedagogickými pracovníky školy, zákonnými zástupci. Ihned po vypracování seznámí zákonného zástupce a zainteresované pracovníky školy s vypracovaným PLPP, informuje i školské zařízení (zájmové) o charakteru opatření.

Nejdéle po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě PLPP škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pedagogové následně vyhodnocují efektivitu zvolených úprav, pokud se ani s dostatečnou podporou pedagogů vzdělávání žáka nezlepší a nemá trend zlepšovat, nebo je jeho stav naopak setrvalý, nebo se horší – pak škola zákonným zástupcům doporučí, aby navštívili školské poradenské zařízení - pokud zákonní zástupci opakovaně nereagují na doporučení školy, pak škola o této skutečnosti může informovat OSPOD.

Škola bezodkladně předá PLPP školskému poradenskému zařízení.

Školské poradenské zařízení (na základě žádosti zákonného zástupce) do 3 měsíců žáka vyšetří, nejdéle do 30 dnů vydá : zprávu – zákonnému zástupci, doporučení – zákonnému zástupci a škole.

Škola bezodkladně začne naplňovat doporučená podpůrná opatření (materiální podpora se poskytne podle

aktuálních podmínek školy) – při tvorbě doporučení zajišťuje komunikaci se ŠPZ odpovědný pracovník školy.
Pokud bylo doporučeno, pak škola do 30 dnů vypracuje individuální vzdělávací plán - zajistí od zákonného zástupce písemný informovaný souhlas se vzděláváním žáka dle IVP a žádost o vzdělávání na základě IVP.
Kontrola a hodnocení PLPP a IVP probíhá dle potřeby, nejméně však 1 x za školní rok.
Po celou dobu trvání podpůrných opatření škola spolupracuje s rodiči, ŠPZ a dalšími zúčastněnými stranami dle potřeby.
Dle potřeby probíhá předávání informací mezi zákonnými zástupci žáka a pedagogy školy, mezi všemi zainteresovanými pracovníky školy.
Jestliže bude mít kterákoliv zúčastněná strana pochybnosti o správnosti doporučení ŠPZ, pak mohou požádat o revizi.
Pokud žák nenaplňuje (přiměřenou dobu – minimálně 3 měsíce) ani minimální výstupy vzdělávání stanovené dle doporučení ŠPZ, pak škola může navrhnout nové vyšetření případně změnu PO.
PO přestane škola po projednání se zákonnými zástupci žáka poskytovat, pokud z doporučení ŠPZ vyplývá, že PO již není nezbytné (1.st. PO bez doporučení ŠPZ).
Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za případné pomoci ostatních pedagogů školy. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Třídní učitel stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.
Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu žáka se SVP Individuální vzdělávací plán žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje potřeba podpůrných opatření žáka, s vychovateli ve školní družině a školským poradenským zařízením. IVP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči tohoto žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Třídní učitel zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Třídní učitel po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP řediteli školy, který je zaznamená do školní matriky.
V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.
Od druhého stupně podpůrných opatření je možná úprava obsahu základního vzdělávání. Ve vzdělávání je využíváno speciálních kompenzačních a didaktických pomůcek, speciálních učebnic, výukových programů.
Při plánování a realizaci PO škola bude vycházet z konkrétních speciálních vzdělávacích potřeb a možností žáků:
- uplatňovat zdravotní hlediska a respektovat individualitu a potřeby žáka
- umožnit využívat všech přiznaných podpůrných opatřeních při vzdělávání žáků
- uplatňovat princip diferenciace a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností, při stanovování obsahu, forem i metod výuky
- zohlednit stupeň a druh přiznaných podpůrných opatření při hodnocení výsledků vzdělávání
- odstraňovat architektonické bariéry a provádět potřebné změny, případné úpravy školního prostředí
- spolupracovat s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními
- spolupracovat s ostatními školami, které vzdělávají žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními
- podporovat nadání a talent žáků vytvářením vhodné vzdělávací nabídky
- upravit a formulovat očekávané výstupy vzdělávacích oborů v jednotlivých obdobích tak, aby byly pro tyto žáky z hlediska jejich možností reálné a splnitelné, a těmto výstupům přizpůsobit i výběr učiva
- umožnit v případě potřeby, v souladu s právními předpisy, působení asistenta pedagoga ve třídě

Předmět speciální pedagogické péče - PSPP

Na základě doporučení školského poradenského zařízení či SPC mohou žáci s přiznaným podpůrným opatřením navštěvovat předmět speciální pedagogické péče, který je stabilní součástí rozvrhu hodin. Hodiny PSPP jsou zařazovány v rámci disponibilní časové dotace tak, aby nedocházelo k navýšení vučovací povinnosti jednotlivých žáků. Skupiny PSPP jsou maximálně čtyřčlenné a vede je speciální pedagog na základě doporučení ŠPZ.
Konkrétní náplň PSPP je stanovena na počátku školního roku aktuálně s ohledem na potřeby každého zařazeného žáka.
V rámci PSPP je realizována zejména:

- řečová výchova
- rozvoj grafomotorických dovedností
- rozvoj vizuálně percepčních dovedností
- logopedická péče
- rozvoj sluchového vnímání
- další oblasti dle konkrétních obtíží žáka

Vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem

Žáci - cizinci v řadě českých škol narážejí na jazykovou bariéru i na sociální bariéru - neznalost původního prostředí cizince, jeho zvyklostí, často ani historii vzdělávání. Pedagogové škol zatím nejsou vybaveni soustavnými odbornými ani metodologickými znalostmi, jak by měli s těmito žáky pracovat. Pedagogvé jsou odkázáni pouze na své vlastní schopnosti a zkušenosti. Využívají různé metodické podpory, které jsou však spíše nárazové.

Osvojování českého jazyka pro cizince pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá ke zvýšení mobility jednotlivců jak vjejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění.

Škola zprostředkovává výuku českého jazyka pro cizince formou kontaktu na určenou školu v okolí, případně online.

Práce se žáky s OMJ je nejprve zaměřena na aklimatizaci na české školní prostředí, dále na podporu rozvoje řečových dovedností. Pro zvládnutí učiva dalších předmětů lze využít PLPP, kteý je vyhodnocovám a upravován na základě individuálního rozvoje každého žáka s OMJ.

Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Identifikace nadání

Identifikace mimořádného nadání je dlouhodobý proces. Uplatňují se při něm metody pedagogické, psychologické i laické. Jde především o pozorování žáků ve školní práci, rozbor výsledků práce a portfolio žáka, hodnocení testů a úloh, rozhovory se žákem a rodiči. Především u žáků do 9 let (1. období) je náročné jednoznačně stanovit, zda se jedná o mimořádné nadání, nebo o nerovnoměrný (zrychlený) vývoj, který se postupně může vyrovnávat s věkovou normou a ve výsledku se může pohybovat v pásmu lepšího průměru. Pomoc při identifikaci a následné péči o tyto žáky mohou učitelům se souhlasem rodičů nebo zákonných zástupců žáka poskytnout psychologové v síti pedagogicko-psychologických poraden.

Specifika nadaných a mimořádně nadaných žáků

- žák svými znalostmi přesahuje stanovené požadavky
- problematický přístup k pravidlům školní práce
- tendence vytváření vlastních pravidel
- sklon k perfekcionismu a s tím související způsob komunikace s učiteli, který může být i kontroverzní
- vlastní pracovní tempo
- malá ochota ke spolupráci v kolektivu
- rychlá orientace v učebních postupech
- vytváření vlastních postupů řešení úloh, které umožňují kreativitu
- kvalitní koncentrace, dobrá paměť, hledání a nacházení kreativních postupů
- vhled do vlastního učení
- zvýšená motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky, především ve vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte
- potřeba projevení a uplatnění znalostí a dovedností ve školním prostředí

Zabezpečení výuky žáků nadaných a mimořádně nadaných

Podmínky vzdělávání žáků s mimořádným nadáním

Vytváření podmínek je u mimořádně nadaných žáků ovlivněno jejich osobnostní strukturou, zejména převažující silnou tendencí k introverzi. Také některé osobnostní vlastnosti těchto žáků mohou znesnadňovat vytváření nekonfliktních vztahů ať již k vrstevníkům, nebo k učitelům i k sobě samým. Tam, kde se nevytvořily podmínky pro to, aby se dítě naučilo zacházet se svými specifickými schopnostmi, může paradoxně být jeho mimořádné nadání příčinou vytvoření negativního sebeobrazu a popírání vlastních schopností. Jindy se stane, že vlivem nepodnětného a málo vstřícného prostředí se žák uzavírá do vnitřního světa svých schopností a odmítá s okolním prostředím vrstevníků komunikovat. Tato situace je častá vzhledem k tomu, že mezi nadanými žáky je mnoho introvertů se špatnou sociální přizpůsobivostí, kterým vyhovuje omezená komunikace s okolím anebo je u nich patrná větší tendence ke komunikaci s věkově staršími.

Pro vytváření pozitivního klimatu mimořádně nadaných žáků je zapotřebí dostatek vnímavosti okolí ke specifikům žáka.

Možné úpravy způsobů výuky nadaných a mimořádně nadaných žáků

- individuální vzdělávací plány
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů

- zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projektů
- vnitřní diferenciace žáků v některých předmětech

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za případné pomoci ostatních pedagogů školy. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, účasti žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy, obohacování vzdělávacího obsahu, zadávání specifických úkolů a projektů, přípravy a účasti na soutěžích, olympiádách a nabídky zájmových aktivit.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s vychovateli ve školní družině a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči tohoto žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Třídní učitel zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Třídní učitel po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP řediteli školy, který je zaznamená do školní matriky.

Průřezová témata

Průřezová témata jsou realizována především formou integrace do normální výuky, formou přednášek, besed, projektových dnů.

1. Osobnostní a sociální výchova
2. Výchova demokratického občana
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
4. Multikulturní výchova
5. Environmentální výchova
6. Mediální výchova

2.1 Výchovné a vzdělávací strategie školy

Kompetence k učení

Učitel:

- nabízí žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat, plánovat a řídit učení
- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k aktivnímu vyhledávání chyb a jejich odstraňování
- využívá zájmu žáků o práci s informačními a komunikačními technologiemi
- umožňuje žákům realizovat své nápady a podněcuje je k tvořivosti, samostatnosti a iniciativě
- motivuje k pozitivnímu vztahu k učení i žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- nabízí besedy, exkurze, projekty, kterými žáci rozvíjejí své dovednosti a utváří si postoje
- vede žáky k vyhledávání, třídění, propojování a systematizaci informací a jejich aplikaci do praxe
- seznámí žáky a naučí je pracovat s obecně používanými termíny a znaky
- nastiňuje propojování získaných poznatků se znalostmi dalších vzdělávacích oblastí pro vytváření ucelenějších představ žáků o daném učivu a jeho vazbách na společenské, přírodní a jiné jevy
- vede žáky k osvojení různých dovedností a návyků metodou pozorování a pokusu, k třídění poznatků a formulování závěrů
- umožní žákům poznávat smysl a cíl učení, umět posuzovat vlastní pokrok, chápat potřebu dalšího studia
- upevňuje u žáků schopnost kritického hodnocení výsledků vlastní činnosti metodou sebehodnocení

Český jazyk a literatura

- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- nabízí podněty k získávání informací
- umožňuje žákům získávat nové zdroje informací s využitím veškeré dostupné techniky a materiálů
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou kombinovat informace z různých zdrojů
- učí žáky hledat souvislost mezi jevy
- vede žáky ke kritickému i sebekritickému hodnocení prací z různých hledisek
- řídí a usměrňuje diskusi
- klade důraz na stručnou, spisovnou a kultivovanou mluvu žáků
- vede žáky k hledání vhodných výrazů, užívání správné terminologie

Cizí jazyk

- používá čtení, psaní a diskusi jako nástroje učení v jazyku a jazykové komunikaci
- motivuje k úspěšnému zvládnutí úkolu
- umožňuje žákům získávat nové zdroje informací s využitím veškeré dostupné techniky

Další cizí jazyk

- používá čtení, psaní a diskusi jako nástroje učení v jazyku a jazykové komunikaci
- motivuje k úspěšnému zvládnutí úkolu
- umožňuje žákům získávat nové zdroje informací s využitím veškeré dostupné techniky

Matematika

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě

Prvouka

- vedeme žáky k zakládání pokusu a tím žák pozoruje a experimentuje
- nabízíme různé zdroje informací a tím vedeme žáka k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů (encyklopedie, přírodovědné knihy a časopisy)

Přírodověda

- umožňujeme žákovi při vyučování pracovat s názorem
- podporujeme žáka k vyhledávání informací z více zdrojů /internetu, učebních textů, atlasů, obrazových materiálů zvířat a rostlin, encyklopedie
- umožňujeme žákovi pozorovat, experimentovat, srovnávat a vyhodnocovat závěry
- motivujeme žáka k dalšímu učení kladným hodnocením

Vlastivěda

- dáváme žákům k učivu konkrétní názor (mapy, obrazový materiál)
- umožňujeme žákům individuálně s pomůckami manipulovat, pozorovat je třídit získané informace
- klademe důraz na porozumění učivu a návaznost mezi jednotlivými poznatky
- dáváme žákům příležitost k využívání jejich zkušeností při výuce
- upozorňujeme na konkrétní využití vědomostí a dovednosti v životě

Pracovní činnosti

- vede žáky k plánování
- vytváří pro žáky různé pracovní podmínky
- nabízí žákům možnosti získávání a zaznamenávání informací

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- klade žákům problémové otázky nebo je vede k tomu, aby sami problémové otázky formulovali, diskutovali o nich a rozpoznali problém
- postupuje od jednoduchých problémů k složitějším
- vede žáky k vyhledávání potřebných informací pro řešení problému, objevování vztahů, souvislostí a k rozvíjení schopnosti logického uvažování
- zařazuje metody, při kterých žáci sami tvoří, řeší, vyslovují závěry
- pobízí žáky k flexibilitě, k promýšlení a volbě různých postupů a řešení
- zapojuje žáky do řešení problémů chodu a organizace školy
- vytváří příležitost k vyhledávání správného řešení problému, zdůvodnění a ověřování správnosti řešení
- zadává takové problémové úkoly, při nichž žáci aktivně uplatňují získané vědomosti, dovednosti a osvědčené postupy
- vede žáky k tvořivému přístupu k řešení problémů, kritickému myšlení, schopnosti uvážlivě se rozhodnout a obhájit své rozhodnutí

Český jazyk a literatura

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů řešení problému
- vede žáky k samostatnému plánování úkolů a postupů
- pracuje s chybou jako vodítkem ke správnému řešení
- umožňuje žákovi na modelových situacích řešit úlohy totožné s praxí
- motivuje žáky k úspěšnému zvládnutí úkolu
- umožňuje žákům hodnotit úspěšnost dosažení cíle
- vytváří podmínky k pozorování a experimentování
- umožňuje žákům pracovat se zdroji a materiály, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení
- učí žáky analyzovat situace, vede je ke kritickému myšlení

Cizí jazyk

- zadává žákům netradiční úlohy typu testů Calibro nebo Scio
- učí žáky pracovat s chybou jako s vodítkem ke správnému řešení
- zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů
- zadává informace způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- klade vhodné otázky vedoucí k pochopení problému

Další cizí jazyk

- zadává žákům netradiční úlohy typu testů Calibro nebo Scio
- učí žáky pracovat s chybou jako s vodítkem ke správnému řešení
- zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů
- zadává informace způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- klade vhodné otázky vedoucí k pochopení problému

Matematika

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků
- povzbuzuje žáky k samostatnému řešení zadaných úloh, překonávání překážek
- učí je pracovat s odbornou literaturou (tabulky aj.)

Prvouka

nabízíme problémové úkoly, objasňujeme více druhů řešení a tím učíme žáka řešit problémy, volit vhodné způsoby a logické postupy

Přírodověda

- zadáváme žákovi úkoly přiměřené jeho věku a schopnostem
- umožňujeme žákovi prezentovat své názory, myšlenky a nápady
- vytvářením modelových situací a příkladů ze života pomáháme žákovi při hledání správného postupu řešení problémů
- předkládáme žákovi dostatek námětů, tak aby ho vedl k samostatnému řešení problémů
- umožňujeme žákovi pozorovat různé jevy, hledat vysvětlení a provádět pokusy

Vlastivěda

- vedeme žáky k aplikaci získaných poznatků v podobných situacích, dáváme jim možnost využívat individuální poznatky, dovednosti a zkušenosti
- umožňujeme žákům vyhledávání nových informací, jejich třídění a propojování s učivem

Pracovní činnosti

- umožňuje žákům volit různé varianty řešení úkolu
- pracuje s chybou jako s vodítkem ke správnému řešení
- připravuje pro žáky situace a činnosti, při kterých si mohou vybrat nástroje, pomůcky, materiál

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí u žáků dovednost samostatně, správně, výstižně a logicky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory
- dbá na formulování myšlenek žáků v písemné i mluvené formě
- nabízí žákům dostatek možností k dodržování pravidel správné a slušné komunikace, vzájemného naslouchání, vhodnému argumentování
- umožňuje žákům vyjádřit a obhájit své myšlenky a názory před ostatními např. prezentací své práce, řízenou diskusí
- navozuje různé situace, při nichž si žáci zdokonalují své komunikační dovednosti a zaujímají postoje
- dává žákům prostor pro komunikaci různými formami – verbálními a nonverbálními, informačními, výtvarnými prostředky, gesty, mimikou
- rozvíjí u žáků schopnost dorozumět se s ostatními, porozumět komunikační informaci, reagovat na ni a vhodně ji využít ve své další činnosti
- zapojuje žáky do využití informačních a komunikačních prostředků a technologií
- pomáhá žákům účinně se zapojovat do diskuse, využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů důležitých
k soužití a spolupráci

Český jazyk a literatura

- vede žáky ke spisovné výslovnosti a k hledání vhodných výrazů
- vede žáky k souvislému projevu
- umožňuje žákům projevit svůj názor a klást otázky
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- usiluje o to, aby žáci mohli komunikovat v reálné situaci
- umožňuje žákům přístup k různým druhům komunikačních technologií
- využívá při výuce vhodná cvičení, která umožňují porozumět neverbální komunikaci, rozvíjet ji a používat

Cizí jazyk

- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků
- vede žáky k souvislému projevu
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují

Další cizí jazyk

- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků
- vede žáky k souvislému projevu
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují

Matematika

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky, k souvislému a kultivovanému projevu
- vytváří příležitost pro vzájemnou komunikaci žáků, vede žáky k vzájemné pomoci.
- učí je naslouchat jiné názory volit vhodné postupy

Prvouka

nabízíme různé texty, obrázky a záznamy, audio a videotechniku

Přírodověda

- dáváme žákovi dostatek příležitostí k vyprávění a popisu svých dojmů a zážitků
- povzbuzujeme jej ke vzájemné komunikaci, k rozvoji a obohacování slovní zásoby
- při skupinové a týmové práci povzbuzujeme žáka ke vzájemnému naslouchání a respektování názorů druhých

Vlastivěda

- umožňujeme žákům hovořit o poznaných souvislostech a zkušenostech z jejich života
- dáváme žákům prostor k vyjádření vlastního názoru
- učíme žáky vzájemně se naslouchat, naslouchat názorům spolužáků a diskutovat o nich
- rozvíjíme schopnosti hovořit o pozorováních v přírodě, o poznatcích z četby

Pracovní činnosti

- učí děti vyjadřovat své názory
- zařazuje autentické vyučování (besedy, exkurze)
- umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje situace, které umožní žákům pracovat ve skupině, týmu, dvojici
- předkládá žákům možnost stanovení pravidel pro činnost skupiny, dbá na jejich respektování a dodržování
- poskytuje žákům dostatek prostoru pro práci ve skupině, aby chápali potřebu efektivně spolupracovat při řešení problému a podíleli se na tvorbě přátelské atmosféry v týmu
- vede žáky k vzájemné toleranci, pomoci a pochopení specifického přínosu jedince pro skupinu, tým
- do výuky zařazuje témata se sociální problematikou
- nabízí a rozvíjí integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- vede žáky k rozpoznání negativních jevů a odmítnutí všeho, co narušuje dobré vztahy a soužití ve škole i společnosti
- uplatňuje individuální přístup k žákům a buduje jejich sebevědomí a sebedůvěru
- vede žáky k zodpovědnosti za kvalitu své práce formou hodnocení a sebehodnocení

Český jazyk a literatura

- zadává úkoly vhodné k vzájemné spolupráci žáků
- umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků
- umožňuje žákům vzájemně si sdělovat své pocity a názory
- vytváří situace, při kterých si žáci mohou pomáhat
- vytváří příležitosti pro diskusi žáků
- vybízí k hledání vhodných argumentů
- vede žáky k hodnocení a sebehodnocení
- vede žáky ke sdělování a využívání vlastních zkušeností
- vyžaduje dodržování pravidel
- sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a hodnotí jejich pokrok

Cizí jazyk

- zadává úkoly umožňující spolupráci žáků
- umožňuje diferencované úkoly podle individuálních schopností žáků
- vede žáky k sebepoznání a sebepoznání

Další cizí jazyk

- zadává úkoly umožňující spolupráci žáků
- umožňuje diferencované úkoly podle individuálních schopností žáků
- vede žáky k sebepoznání a sebepoznání

Matematika

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat ve dvojicích nebo skupinách
- umožňuje jim diskusi odlišných názorů při dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k pochopení výhod spolupráce, rovnoprávnému postavení ve skupině
- hodnotí žáky takovým způsobem, aby vnímali vlastní pokrok.

Prvouka

umožňujeme žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a tím se žák učí spolupracovat ve skupině a respektovat daná pravidla

Přírodověda

- zdůrazňujeme pravidla spolupráce a nutnost vzájemné pomoci při učení
- navykáme žáka pracovat ve skupině a týmu, důsledně vyžadujeme osvojení a dodržování pravidel chování při týmové práci
- kladně hodnotíme přínos každého dílčího výsledku pro společnou práci
- vedeme žáka k objektivnímu hodnocení, sebehodnocení
- vhodnými metodami posilujeme sebevědomí žáka
- kladně hodnotíme individuální pokroky každého žáka

Vlastivěda

- vedeme žáky k tomu, aby se podíleli na stanovení pravidel při práci ve třídě, ve skupinkách a k respektování těchto pravidel
- vedeme žáky k vzájemné toleranci a zodpovědnosti za plnění dílčích částí společného úkolu

Pracovní činnosti

- zadává úkoly vhodné k řešení ve skupině
- přiděluje nebo nabízí žákům různé role
- zadává úkoly, při kterých žáci efektivně spolupracují

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k rasové, náboženské a kulturní snášenlivosti a respektování rovnoprávnosti a přesvědčení jiných lidí
- utváří u žáků postoje a hodnoty, které vyjadřují demokratické přístupy v řešení společenských problémů a odmítají všechny formy útlaku a hrubého zacházení
- motivuje žáky k empatickému vnímání jedince, ohleduplnosti vůči starým lidem
- vede žáky k pochopení základních principů morálky, na nichž spočívají společenské normy, dbá na dodržování a respektování norem slušného chování
- rozvíjí u žáků pochopení jejich práv a povinností včetně uvědomělého dodržování pravidel školního řádu
- seznamuje žáky s pravidly chování a jednání v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka
a poskytnutí účinné pomoci dle svých možností
- vede žáky k zodpovědnosti za své jednání a kvalitu své práce
- rozvíjí u žáků respekt k našim tradicím, kulturnímu a historickému dědictví formou projektů, exkurzí, návštěv muzeí a vede žáky k ochraně našich památek
- vede žáky k aktivnímu zapojování se do kulturního dění ve městě účastí na soutěžích, sportovních aktivitách
- nabízí žákům prostřednictvím školy spolupráci s veřejnými institucemi ve městě - knihovnou, muzeem, úřady
- předkládá žákům dostatek materiálu k pochopení základních ekologických souvislostí a respektování požadavků na kvalitu
a ochranu životního prostředí, na ochranu zdraví vlastního i ostatních lidí
- vede žáky k třídění odpadu
- dbá na důslednou prevenci šikany a prevenci závislosti /návykové látky/

Český jazyk a literatura

- rozvíjí v žácích smysl pro kulturu a tvořivost
- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví
- podporuje iniciativu žáků při zapojování do kulturního dění
- umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce
- ovlivňuje žáky kladnými příklady

Cizí jazyk

- umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce
- umožňuje žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory
- umožňuje žákům účastnit se olympiády v anglickém jazyce

Další cizí jazyk

- umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce
- umožňuje žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory
- umožňuje žákům účastnit se olympiády v anglickém jazyce

Konverzace Aj

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- vede žáky k úctě k práci jiných, k tradicím, k ochraně svého zdraví

Matematika

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- vede žáky k úctě k práci jiných, k tradicím, k ochraně svého zdraví

Prvouka

- uznáváme možnost volby při rozhodování a tím umožňujeme žákovi rozhodovat se podle dané situace, poskytujeme účinnou pomoc dle svých možností
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a tím jej učíme chápat základní ekologické souvislosti

Přírodověda

- učíme žáka poznávat své tělo, pečovat o své zdraví a bezpečnost
- při modelových situacích umožňujeme žákovi nácvik správného chování v krizových situacích
- prostřednictvím médií, tisku, besed upozorňujeme na společenské a přírodní dění, na nebezpečí přírodních katastrof
- praktickými činnostmi vedeme žáka k ochraně životního prostředí (třídění odpadů, úklid okolí školy aj.)

Vlastivěda

- seznamujeme žáky s významnými momenty našich národních dějin, státními svátky a významnými dny
- vedeme žáky k co nejlepšímu plnění svých povinností a uvědomování si svých práv

Pracovní činnosti

- dbá na to, aby se žáci naučili oceňovat práci druhých i svou vlastní – používá různé techniky hodnocení a sebehodnocení práce žáků
- vyzdvihuje kladný přístup k práci
- vede žáky k odpovědnosti za své jednání

Kompetence pracovní

Učitel:

- rozvíjí u žáků schopnost samostatně naplánovat a časově rozvrhnout svoji činnost a vhodně volit použité materiály, nástroje a vybavení
- vyžaduje dokončení každé práce v dohodnuté kvalitě a stanoveném čase
- vede žáky k utváření pracovních návyků a postupů, k organizaci pracovního místa
- umožňuje žákům přistupovat k výsledkům činnosti s ohledem na své zdraví i zdraví druhých, vyžaduje od žáků dodržování hygieny a bezpečnosti při práci
- vede žáky k pochopení ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot
- nabízí exkurze, projekty, při kterých si žáci utvářejí pozitivní postoje k lidské činnosti a utvářejí si reálnou představu o různých profesích
- využívá možností k aktivizaci žáků v různých praktických činnostech v současnosti i jejich budoucích podnikatelských záměrech

Český jazyk a literatura

- vytváří pro žáky různé pracovní podmínky (situace)
- důsledně vyžaduje dodržování dohodnutých pravidel, povinností a závazků
- vyzdvihuje kladný přístup k práci
- vede žáky ke kritickému i sebekritickému hodnocení prací z různých hledisek
- vede žáky k odpovědnosti za své jednání
- umožňuje žákům využívat své znalosti při praktických situacích

Cizí jazyk

- vytváří pro žáky různé pracovní podmínky (prostředí, situace)
- umožňuje žákům využívat informační technologii k samostatným pracím a k prezentacím svých prací

Další cizí jazyk

- vytváří pro žáky různé pracovní podmínky (prostředí, situace)
- umožňuje žákům využívat informační technologii k samostatným pracím a k prezentacím svých prací

Matematika

- zadává úkoly, při kterých žáci kombinují poznatky z různých předmětů
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků, vyzdvihuje kladný přístup k práci.
- podporuje používání výpočetní techniky ve vhodných tematických oblastech

Informatika

- vede žáky k aktivní ochraně zdraví vlastního i spolužáků
- seznamuje žáky se správnými způsoby užití materiálů, technik, vybavení
- umožňuje žákům poznat různé pracovní postupy
- pro žáky pořádá exkurze umožňující poznat různá pracovní prostředí

Prvouka

- poskytujeme žákům různé nástroje a pomůcky a tím vedeme žáka k používání materiálů, nástrojů a dodržování vymezených pravidel
- předkládáme různá rizika, následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě a tím vedeme žáka k zodpovědnému přístupu, k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých.

Přírodověda

formou her a využitím názorných pomůcek nacvičujeme s žáky základní činnosti běžných profesí

Vlastivěda

- vedeme žáky k udržování pořádku na svém pracovním místě
- vedeme žáky k samostatné přípravě jednoduchých pomůcek pro výuku
- vedeme žáky k využívání svých znalostí v běžné praxi

Dějepis

- vede žáky k aktivní ochraně zdraví vlastního i spolužáků
- seznamuje žáky se správnými způsoby užití materiálů, technik, vybavení
- umožňuje žákům poznat různé pracovní postupy
- pro žáky pořádá exkurze umožňující poznat různá pracovní prostředí

Občanská výchova

- vede žáky k aktivní ochraně zdraví vlastního i spolužáků
- seznamuje žáky se správnými způsoby užití materiálů, technik, vybavení
- umožňuje žákům poznat různé pracovní postupy
- pro žáky pořádá exkurze umožňující poznat různá pracovní prostředí

Fyzika

- vede žáky k aktivní ochraně zdraví vlastního i spolužáků
- seznamuje žáky se správnými způsoby užití materiálů, technik, vybavení
- umožňuje žákům poznat různé pracovní postupy
- pro žáky pořádá exkurze umožňující poznat různá pracovní prostředí

Chemie

- vede žáky k aktivní ochraně zdraví vlastního i spolužáků
- seznamuje žáky se správnými způsoby užití materiálů, technik, vybavení
- umožňuje žákům poznat různé pracovní postupy
- pro žáky pořádá exkurze umožňující poznat různá pracovní prostředí

Přírodopis

- vede žáky k aktivní ochraně zdraví vlastního i spolužáků
- seznamuje žáky se správnými způsoby užití materiálů, technik, vybavení
- umožňuje žákům poznat různé pracovní postupy
- pro žáky pořádá exkurze umožňující poznat různá pracovní prostředí

Zeměpis

- vede žáky k aktivní ochraně zdraví vlastního i spolužáků
- seznamuje žáky se správnými způsoby užití materiálů, technik, vybavení
- umožňuje žákům poznat různé pracovní postupy
- pro žáky pořádá exkurze umožňující poznat různá pracovní prostředí

Hudební výchova

- vede žáky k aktivní ochraně zdraví vlastního i spolužáků
- seznamuje žáky se správnými způsoby užití materiálů, technik, vybavení
- umožňuje žákům poznat různé pracovní postupy
- pro žáky pořádá exkurze umožňující poznat různá pracovní prostředí

Výtvarná výchova

- vede žáky k aktivní ochraně zdraví vlastního i spolužáků
- seznamuje žáky se správnými způsoby užití materiálů, technik, vybavení
- umožňuje žákům poznat různé pracovní postupy
- pro žáky pořádá exkurze umožňující poznat různá pracovní prostředí

Člověk a zdraví

- vede žáky k aktivní ochraně zdraví vlastního i spolužáků
- seznamuje žáky se správnými způsoby užití materiálů, technik, vybavení
- umožňuje žákům poznat různé pracovní postupy
- pro žáky pořádá exkurze umožňující poznat různá pracovní prostředí

Tělesná výchova

- vede žáky k aktivní ochraně zdraví vlastního i spolužáků
- seznamuje žáky se správnými způsoby užití materiálů, technik, vybavení
- umožňuje žákům poznat různé pracovní postupy
- pro žáky pořádá exkurze umožňující poznat různá pracovní prostředí

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Strategie digitálního vzdělávání

1. Oblast vzdělávání

- zaměřit se na osvojení a utvrzení základního učiva
- podporovat rozvoj čtenářské gramotnosti a rozvoj mluveného projevu
- naučit žáky učit se
- zdokonalovat a promýšlet metody, které budou ve výuce použity
- zařazovat prvky skupinové práce
- promýšlet hodinu a tím zefektivnit vyučovací proces
- pracovat s ICT technikou, využívat pomůcek
- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života
- ukazovat praktické využití digitálních technologií při učení a plnění zadaných úkolů

2. Výuka s použitím ICT

- hodiny obohatit o řadu praktických cvičení, které děti baví
- zdokonalení v učivu např. tím, že si potřebná fakta a informace vyhledávají žáci sami
- žáci se stanou aktivními účastníky výuky
- rozvíjet jejich schopnost konstruktivně přemýšlet a tvořit

Výchovné a vzdělávací strategie
(specifikace pro jednotlivé vyučovací předměty)

Žák by měl zvládnout:

Český jazyk 1. stupeň ZŠ
DKCJ1 - zvládat základní hygienické návyky při užívání digitálních technologií (včetně správného držení těla při práci s digitálními technologiemi a relaxačních protahovacích cviků po dokončení práce s digitálními technologiemi)

DKCJ2 - využívat digitální technologie při tvorbě vlastního sdělení

DKCJ3 - číst s porozuměním přiměřeně náročné texty, včetně textů elektronických

DKCJ4 - vyhledávat základní informace v doporučených digitálních zdrojích, porovnávat informace z různých zdrojů

DKCJ5 - využívat vybrané formy elektronické komunikace, respektovat pravidla bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při elektronické komunikaci

Český jazyk 2. stupeň ZŠ

DKCJ6 - odlišovat v písemných a mluvených projevech a v textech v digitální podobě subjektivní a objektivní sdělení

DKCJ7 - odlišovat v písemných a mluvených projevech komunikační záměr partnera

DKCJ8 - odlišovat v písemných a mluvených projevech fakta od názorů a hodnocení, informace vždy ověřovat pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji

DKCJ9 - rozpoznávat prvky záměrné manipulace a zaujímat k ní kritický postoj

DKCJ10 - odpovědně se zapojovat do dialogu či diskuse včetně online diskusních fór, respektovat různost názorů partnerů v komunikaci

DKCJ11 - vyhledávat informace za pomoci klíčových slov nebo jiných vhodných strategií, posuzovat spolehlivost informací

DKCJ12 - zachycovat myšlenky z informačních zdrojů strategiemi, které jsou pro daný úkol či záměr vhodné a odpovídají i žákovu učebnímu stylu

DKCJ13 - využívat argumentace z různých zdrojů při konstruování sdělení ostatním (například formou mluvních cvičení, referátů) nebo sdílení ve třídě či jiném pracovním týmu (informační portfolio či jiné digitální prostředí pro spolupráci)

DKCJ14 - při psané nebo mluvené komunikaci užívat prostředky spisovného jazyka adekvátní komunikačnímu záměru a situaci

Matematika 1. stupeň ZŠ
DKM1 - vyhledávat, sbírat a třídit data i s použitím digitálních technologií

DKM2 - číst a vytvářet jednoduché tabulky a grafy i za pomoci digitálních technologií

Matematika 2. stupeň ZŠ
DKM3 - účelně používat digitální technologie při řešení rutinních výpočtů

DKM4 - vyhodnocovat a porovnávat soubory dat, prezentovat a interpretovat výsledky i za pomoci digitálních technologií

DKM5 - načrtnout a sestrojit rovinné útvary, účelně používat geometrický software

DKM6 - načrtnout a sestrojit obraz jednoduchých těles v rovině, účelně používat geometrický software k manipulaci s modely těles

Cizí jazyk 1. stupeň ZŠ
DKCZJ1 - vyplnit osobní údaje do formuláře, napsat jednoduché texty v elektronické podobě za použití klávesnice pro daný jazyk

DKCZJ2 - využívat elektronický slovník nebo překladač

DKCZJ3 - využívat aplikace i internetové zdroje pro osvojování slovní zásoby i seznamování se s reáliemi

Cizí jazyk 2. stupeň ZŠ

DKCZJ4 - vyhledat požadované informace v jednoduchých autentických materiálech z různých zdrojů

DKCZJ5 - reagovat adekvátním způsobem na písemné sdělení v tištěné i elektronické podobě

DKCZJ6 - napsat jednoduché texty v elektronické podobě za použití klávesnice pro daný jazyk

Člověk a jeho svět

DKCS1 - uplatňovat základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, dodržovat zásady zdravé práce s digitálními technologiemi

DKCS2 - provádět jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určovat jejich společné a rozdílné vlastnosti, změřit základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů, přístrojů i s využitím digitálních technologií

DKCS3 - porovnat na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídit organismy do známých skupin, využívat k tomu i jednoduché klíče, atlasy a další doporučené zdroje včetně digitálních

DKCS4 - provádět pozorování přírody, zaznamenat je i s využitím digitálních technologií a zhodnotit jejich výsledky

Výtvarná výchova 1. stupeň ZŠ

DKVV1 - komunikovat pomocí digitálních technologií obsah vizuálně obrazných vyjádření, která vytvořil, vybral nebo upravil

DKVV2 - osobitost svého vnímání uplatňovat v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volit a kombinovat různorodé prostředky, včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění

DKVV3 - porovnávat různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupovat k nim jako ke zdroji inspirace

Výtvarná výchova 2. stupeň ZŠ

DKVV4 - k tvorbě využívat některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace

DKVV5 - vybírat, kombinovat a vytvářet prostředky pro vlastní osobité vyjádření; objevovat možnosti práce s digitálními technologiemi

DKVV6 - ověřovat komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření; hledat vhodnou formu pro jejich prezentaci i v digitálním prostředí

Pracovní činnosti 1. stupeň ZŠ

DKPC1 - pracovat podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu i videonávodu

DKPC2 - provádět jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vést pěstitelské pokusy a pozorování, které zaznamená i s využitím digitálních technologií a zhodnotit je

Pracovní činnosti 2. stupeň ZŠ

DKPC3 - využívat digitální zdroje k posouzení svých schopností, pro orientaci v profesní nabídce a pro výběr vhodného vzdělávání a profesní přípravy

DKPC4 - sestavit své kariérové portfolio v digitální podobě a prokázat v modelových situacích schopnost sebeprezentace při vstupu na trh práce

DKPC5 - vybrat a využít vhodné digitální technologie při realizaci týmových pracovních úkolů a projektů, ke komunikaci, k organizaci své nebo týmové práce a k prezentaci výsledků pracovních činností

DKPC6 - ošetřovat digitální techniku a chránit ji před poškozením; běžné technické problémy vyřešit sám nebo si najít návod na jejich řešení

DKPC7 - dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytnout první pomoc při úrazu

Tělesná výchova 1. stupeň ZŠ

DKTV1 - podílet se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňovat kondičně zaměřené činnosti; projevovat přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti, sledovat změny i s využitím digitálních technologií

DKTV2 - změřit základní pohybové výkony a porovnat je s předchozími výsledky i s využitím digitálních technologií

DKTV3 - orientovat se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získávat potřebné informace i v digitálním prostředí

Tělesná výchova 2. stupeň ZŠ

DKTV4 - sledovat dlouhodobě s využitím digitálních technologií svůj pohybový režim a úroveň tělesné zdatnosti a snažit se o jejich cílené ovlivnění

DKTV5 - posoudit i s pomocí digitálního záznamu provedení pohybové činnosti u sebe i jiných

DKTV6 - zpracovat, ukládat a prezentovat různé informace a naměřená data v digitální formě

Hudební výchova 1. stupeň ZŠ

DKHV1 - využívat snadno ovladatelné akustické a elektronické hudební nástroje či vybrané hudební aplikace k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní

DKHV2 - rozpoznat hudební formu jednoduché písně či skladby v její zvukové, případně i digitálně vizualizované podobě

DKHV3 - vytvářet jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace s využitím dostupných akustických i elektronických hudebních nástrojů i hudebních aplikací

Hudební výchova 2. stupeň ZŠ
DKHV4 - využívat své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách, tyto aktivity zaznamenávat za pomoci dostupných digitálních technologií

DKHV5 - reprodukovat na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytvářet a volit jednoduché doprovody, za pomoci dostupného hudebního softwaru provádět jednoduché hudební experimenty

DKHV6 - vyhledávat souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění, dokáže využít možnosti, které dávají multimédia a digitální prostředí

Výchova k občanství
DKVO1 - zapojovat se do veřejného dění ve svém okolí prostřednictvím digitálních technologií
DKVO2 - posuzovat vliv používání digitálních technologií na život jedince a na proměnu společnosti

DKVO3 - přistupovat zodpovědně k budování a spravování digitální identity a digitální stopy

DKVO4 - v digitálním prostředí přiměřeně uplatňovat svá práva a dodržovat právní ustanovení, která se na něj vztahují

Výchova ke zdraví
DKVZ1 - při práci s digitálními technologiemi předchází situacím ohrožujícím zdraví a bezpečí

DKVZ2 - dlouhodobě sleduje s využitím digitálních technologií problematiku zdraví a bezpečí jak z pohledu vlastní osoby, tak celospolečenského zájmu a usiluje o zlepšení zjištěného stavu

DKVZ3 - s využitím digitálních technologií vyhledá, zpracuje, vyhodnotí a prezentuje relevantní informace týkající se aktivní podpory zdraví a ochrany bezpečí

Dějepis
DKD1 - používat aktivně a účelně k orientaci v historické realitě dostupné digitální technologie, portály s dějepisnými materiály a dostupné online dějepisné kanály a pořady

DKD2 - pracovat s digitalizovanými historickými zdroji a prameny, s archiváliemi, s historickými ilustracemi a animacemi, s digitálními historickými mapami

Fyzika
DKF1 - používá efektivně při experimentech digitální měřidla a měřicí přístroje

DKF2 - používá efektivně k záznamu naměřených dat a jejich zpracování výpočetní techniku

DKF3 - využívá videozáznamy vlastních pokusů

DKF4 - zkoumá fyzikální jevy pomocí počítačových simulací

DKF5 - vyhledává v otevřených zdrojích data k řešení zadaného problému, třídí je a kriticky vyhodnocuje

DKF6 - vyhledává v otevřených zdrojích data dokumentující aplikace fyzikálních jevů v jiných oblastech vědy a v technice

DKF7 - sestavuje počítačové prezentace výsledků svých řešení a hledá ve výsledcích vzájemné souvislosti fyzikálních jevů

DKF8 - při řešení problémů a při práci v týmu využívá ke komunikaci efektivně digitální zařízení

Chemie

DKCH1 - aktivně využívat digitální technologie za účelem získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení informací a dat při zkoumání vlastností látek, chemických procesů a jevů

DKCH2 - na základě osvojených poznatků z chemie kriticky hodnotit informace šířené v přímé (běžné mezilidské) nebo mediální komunikaci

Zeměpis

DKZ1 - používat geoinformační technologie ve výuce i v běžném životě

DKZ2 - využívat výhody tištěných i digitálních map pro znázornění, analýzu a hodnocení geografických objektů, jevů a procesů v krajině

DKZ3 - používat mapy, mapové aplikace a globální družicové navigační systémy k orientaci v terénu, k pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny a sběru geografických dat a informací

Přírodopis

DKP1 - aktivně využívat digitální technologie za účelem získávání, uchovávání, vyhodnocování a sdílení informací a dat při zkoumání živé a neživé přírody

DKP2 - na základě osvojených poznatků a zkušeností z přírodopisu kriticky hodnotit informace šířené v přímé (běžné mezilidské) nebo mediální komunikaci

Etická výchova 1. stupeň ZŠ – průřezově předměty a projekty

DKEV1 - vyjádřit na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodit a dodržovat pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) i při interakci v digitálním světě

DKEV2 - rozpoznat ve svém okolí a v digitálním světě jednání a chování, která nelze tolerovat

DKEV3 - formulovat a dodržovat zásady zdravého a bezpečného přístupu k práci s digitálními technologiemi, rozeznat nebezpečí v digitálním prostředí a vybrat informace, které o sobě může zveřejnit

Etická výchova 2. stupeň ZŠ – průřezově předměty a projekty

DKEV4 - vyjádřit na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodit a dodržovat pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) i při interakci v digitálním světě

DKEV5 - rozpoznat ve svém okolí a v digitálním světě jednání a chování, která nelze tolerovat

DKEV6 - formulovat a dodržovat zásady zdravého a bezpečného přístupu k práci s digitálními technologiemi, rozeznat nebezpečí v digitálním prostředí a vybrat informace, které o sobě může zveřejnit

Sportovní hry

- vede žáky k aktivní ochraně zdraví vlastního i spolužáků
- seznamuje žáky se správnými způsoby užití materiálů, technik, vybavení
- umožňuje žákům poznat různé pracovní postupy
- pro žáky pořádá exkurze umožňující poznat různá pracovní prostředí

Pracovní činnosti

- vede žáky k aktivní ochraně zdraví vlastního i spolužáků
- seznamuje žáky se správnými způsoby užití materiálů, technik, vybavení
- umožňuje žákům poznat různé pracovní postupy
- pro žáky pořádá exkurze umožňující poznat různá pracovní prostředí

2.2 Začlenění průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
1. ročník	LITERÁRNÍ VÝCHOVA
	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
3. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
4. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
6. ročník	JAZYKOVÁ VÝCHOVA
7. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
8. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
Cizí jazyk	
4. ročník	MLUVENÍ
5. ročník	PSANÍ
6. ročník	PSANÍ
7. ročník	PSANÍ
8. ročník	PSANÍ
9. ročník	PSANÍ
Matematika	
1. ročník	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU
2. ročník	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU
9. ročník	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU
	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE
Informatika	
4. ročník	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ
	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE
5. ročník	INFORMAČNÍ SYSTÉMY
Vlastivěda	
4. ročník	MÍSTO, KDE ŽIJEME
5. ročník	MÍSTO, KDE ŽIJEME
Občanská výchova	
7. ročník	ČLOVĚK JAKO JEDINEC
8. ročník	ČLOVĚK JAKO JEDINEC
Fyzika	
6. ročník	LÁTKY A TĚLESA
Přírodopis	
	PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY
	BIOLOGIE ŽIVOČICHU
	BIOLOGIE HUB
	OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA
7. ročník	PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY
	OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA
8. ročník	BIOLOGIE ČLOVĚKA
9. ročník	NEŽIVÁ PŘÍRODA
Hudební výchova	
1. ročník	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI
2. ročník	VOKÁLNÍ ČINNOSTI
3. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI
	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI
7. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI
Výtvarná výchova	
1. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
2. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
3. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
5. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
7. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
Člověk a zdraví	
6. ročník	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ
7. ročník	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ
	RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE
	ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE
Tělesná výchova	
1. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
2. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
3. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
4. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
5. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
6. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
7. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
8. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
9. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Sportovní hry	
7. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ
9. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ
Pracovní činnosti	
1. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
2. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
3. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
4. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
5. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
6. ročník	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
7. ročník	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
8. ročník	SVĚT PRÁCE
	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
9. ročník	SVĚT PRÁCE
	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Pokryto předmětem

- **Český jazyk a literatura**
- **Cizí jazyk**
- **Další cizí jazyk**
- **Matematika**
- **Prvouka**
- **Přírodověda**
- **Vlastivěda**
- **Dějepis**
- **Občanská výchova**
- **Fyzika**
- **Chemie**
- **Přírodopis**
- **Zeměpis**
- **Hudební výchova**
- **Výtvarná výchova**
- **Člověk a zdraví**
- **Tělesná výchova**
- **Sportovní hry**
- **Pracovní činnosti**
- **Informatika**

Sebepoznání a sebepojetí

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
1. ročník	LITERÁRNÍ VÝCHOVA
Cizí jazyk	
4. ročník	MLUVENÍ
5. ročník	PSANÍ
6. ročník	PSANÍ
7. ročník	PSANÍ
8. ročník	PSANÍ
9. ročník	PSANÍ
Prvouka	
1. ročník	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ
2. ročník	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ
3. ročník	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ
Přírodověda	
4. ročník	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ
5. ročník	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ
Vlastivěda	
4. ročník	LIDÉ KOLEM NÁS
Občanská výchova	
7. ročník	ČLOVĚK JAKO JEDINEC
8. ročník	ČLOVĚK JAKO JEDINEC
Hudební výchova	
1. ročník	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI
	VOKÁLNÍ ČINNOSTI
2. ročník	VOKÁLNÍ ČINNOSTI
3. ročník	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI
	VOKÁLNÍ ČINNOSTI
4. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI
	HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI
	VOKÁLNÍ ČINNOSTI
5. ročník	HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI
	VOKÁLNÍ ČINNOSTI
7. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI
Výtvarná výchova	
4. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
5. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
7. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
8. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
9. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
Člověk a zdraví	
6. ročník	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ
7. ročník	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ
	RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE
	ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE
Tělesná výchova	
1. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
2. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
3. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
4. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
5. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
6. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
7. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
8. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
9. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
Sportovní hry	
7. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ
9. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ
Pracovní činnosti	
1. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
2. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
3. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
4. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

5. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
6. ročník	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
7. ročník	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
8. ročník	SVĚT PRÁCE
	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
9. ročník	SVĚT PRÁCE
	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Pokryto předmětem

- **Český jazyk a literatura**
- **Cizí jazyk**
- **Další cizí jazyk**
- **Matematika**
- **Prvouka**
- **Přírodověda**
- **Vlastivěda**
- **Dějepis**
- **Občanská výchova**
- **Fyzika**
- **Chemie**
- **Přírodopis**
- **Zeměpis**
- **Hudební výchova**
- **Výtvarná výchova**
- **Člověk a zdraví**
- **Tělesná výchova**
- **Sportovní hry**
- **Pracovní činnosti**
- **Informatika**

Seberegulace a sebeorganizace

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
1. ročník	LITERÁRNÍ VÝCHOVA
6. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
Matematika	
1. ročník	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU
2. ročník	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU
9. ročník	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU
Informatika	
4. ročník	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ
Prvouka	
1. ročník	LIDÉ A ČAS
2. ročník	LIDÉ A ČAS
Přírodověda	
5. ročník	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ
Vlastivěda	
4. ročník	LIDÉ A ČAS
	LIDÉ KOLEM NÁS
	MÍSTO, KDE ŽIJEME
Občanská výchova	
7. ročník	ČLOVĚK JAKO JEDINEC
8. ročník	ČLOVĚK JAKO JEDINEC
Fyzika	
6. ročník	LÁTKY A TĚLESA
7. ročník	MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN
	POHYB TĚLES - SÍLY
Chemie	
8. ročník	POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE
Hudební výchova	
1. ročník	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI
	VOKÁLNÍ ČINNOSTI
3. ročník	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI
	VOKÁLNÍ ČINNOSTI
4. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI
	VOKÁLNÍ ČINNOSTI
5. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI
	VOKÁLNÍ ČINNOSTI
Výtvarná výchova	
1. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
2. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
3. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
4. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
5. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
7. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
9. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
Člověk a zdraví	
6. ročník	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ
7. ročník	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ
	RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE
	ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE
Tělesná výchova	
1. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
2. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
3. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
4. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
5. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
6. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
7. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
8. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
9. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
Sportovní hry	
7. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ
9. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ
Pracovní činnosti	
1. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
2. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
3. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
4. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
5. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
6. ročník	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
7. ročník	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
8. ročník	SVĚT PRÁCE
	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

9. ročník	SVĚT PRÁCE
	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Pokryto předmětem

- Český jazyk a literatura
- Cizí jazyk
- Další cizí jazyk
- Matematika
- Prvouka
- Přírodověda
- Vlastivěda
- Dějepis
- Občanská výchova
- Fyzika
- Chemie
- Přírodopis
- Zeměpis
- Hudební výchova
- Výtvarná výchova
- Člověk a zdraví
- Tělesná výchova
- Sportovní hry
- Pracovní činnosti
- Informatika

Psychohygiena

Integrace do výuky

Informatika	
4. ročník	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ
Prvouka	
1. ročník	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ
2. ročník	LIDÉ A ČAS
3. ročník	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ
Přírodověda	
4. ročník	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ
5. ročník	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ
Vlastivěda	
4. ročník	MÍSTO, KDE ŽIJEME
Občanská výchova	
7. ročník	ČLOVĚK JAKO JEDINEC
8. ročník	ČLOVĚK JAKO JEDINEC
Fyzika	
	ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE
	ZVUKOVÉ DĚJE
Hudební výchova	
1. ročník	VOKÁLNÍ ČINNOSTI
2. ročník	VOKÁLNÍ ČINNOSTI
3. ročník	VOKÁLNÍ ČINNOSTI
4. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI
	VOKÁLNÍ ČINNOSTI
5. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI
	VOKÁLNÍ ČINNOSTI
7. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI
Výtvarná výchova	
4. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
5. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
8. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
9. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
Člověk a zdraví	
6. ročník	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ
7. ročník	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ
	RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE
	ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE
Tělesná výchova	
1. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
2. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
3. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
4. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
5. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
6. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
7. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
8. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
9. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
Sportovní hry	
7. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ
9. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ
Pracovní činnosti	
1. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
2. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
3. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
4. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
5. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
6. ročník	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
7. ročník	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
8. ročník	SVĚT PRÁCE
	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
9. ročník	SVĚT PRÁCE
	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Pokryto předmětem

- Český jazyk a literatura
- Cizí jazyk
- Další cizí jazyk
- Matematika
- Prvouka
- Přírodověda
- Vlastivěda
- Dějepis
- Občanská výchova
- Fyzika
- Chemie

Přírodopis
Zeměpis
Hudební výchova
Výtvarná výchova
Člověk a zdraví
Tělesná výchova
Sportovní hry
Pracovní činnosti
Informatika

Kreativita

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
2. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
3. ročník	LITERÁRNÍ VÝCHOVA
	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
6. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
Cizí jazyk	
8. ročník	PSANÍ
Matematika	
9. ročník	NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY
	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU
	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY
Informatika	
4. ročník	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ
	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE
Prvouka	
2. ročník	LIDÉ KOLEM NÁS
Dějepis	
6. ročník	POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI
Fyzika	
	LÁTKY A TĚLESA
Zeměpis	
7. ročník	REGIONY SVĚTA
Hudební výchova	
1. ročník	HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI
	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI
2. ročník	HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI
	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI
3. ročník	HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI
	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI
4. ročník	HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI
5. ročník	HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI
	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI
7. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI
Výtvarná výchova	
1. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
2. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
3. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
4. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
5. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
6. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
7. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
8. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
9. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
Člověk a zdraví	
6. ročník	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ
7. ročník	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ
	RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE
	ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE
Tělesná výchova	
1. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
2. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
3. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
4. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
5. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
6. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
7. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
8. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
9. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
Sportovní hry	
7. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ
9. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ
Pracovní činnosti	
1. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
2. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
3. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
4. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
5. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
6. ročník	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
7. ročník	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
8. ročník	SVĚT PRÁCE
	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
9. ročník	SVĚT PRÁCE
	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Pokryto předmětem

Český jazyk a literatura
Cizí jazyk
Další cizí jazyk
Matematika
Prvouka
Přírodověda
Vlastivěda
Dějepis
Občanská výchova
Fyzika
Chemie
Přírodopis
Zeměpis
Hudební výchova
Výtvarná výchova
Člověk a zdraví

Tělesná výchova
Sportovní hry
Pracovní činnosti
Informatika

Poznávání lidí

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
2. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
	LITERÁRNÍ VÝCHOVA
4. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
7. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
Cizí jazyk	
5. ročník	PSANÍ
6. ročník	PSANÍ
7. ročník	PSANÍ
8. ročník	PSANÍ
Prvouka	
1. ročník	LIDÉ KOLEM NÁS
3. ročník	MÍSTO, KDE ŽIJEME
Vlastivěda	
4. ročník	LIDÉ KOLEM NÁS
5. ročník	MÍSTO, KDE ŽIJEME
Občanská výchova	
7. ročník	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI
Zeměpis	
	REGIONY SVĚTA
8. ročník	ČESKÁ REPUBLIKA
Hudební výchova	
1. ročník	HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI
2. ročník	HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI
	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI
3. ročník	HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI
5. ročník	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI
7. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI
Výtvarná výchova	
	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
8. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
9. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
Člověk a zdraví	
6. ročník	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ
7. ročník	RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE
	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ
	ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE
Tělesná výchova	
1. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
2. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
3. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
4. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
5. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
6. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
7. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
8. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
9. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
Sportovní hry	
7. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ
9. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ
Pracovní činnosti	
1. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
2. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
3. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
4. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
5. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
6. ročník	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
7. ročník	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
8. ročník	SVĚT PRÁCE
	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
9. ročník	SVĚT PRÁCE
	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Pokryto předmětem

Český jazyk a literatura
Cizí jazyk
Další cizí jazyk
Matematika
Prvouka
Přírodověda
Vlastivěda
Dějepis
Občanská výchova
Fyzika
Chemie
Přírodopis
Zeměpis
Hudební výchova
Výtvarná výchova
Člověk a zdraví
Tělesná výchova
Sportovní hry
Pracovní činnosti
Informatika

Mezilidské vztahy

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
1. ročník	LITERÁRNÍ VÝCHOVA
7. ročník	JAZYKOVÁ VÝCHOVA
	LITERÁRNÍ VÝCHOVA
	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
Cizí jazyk	
6. ročník	PSANÍ

7. ročník	PSANÍ
8. ročník	PSANÍ
Informatika	
4. ročník	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ
Prvouka	
1. ročník	LIDÉ KOLEM NÁS
	MÍSTO, KDE ŽIJEME
2. ročník	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ
3. ročník	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ
	MÍSTO, KDE ŽIJEME
	LIDÉ KOLEM NÁS
Přírodověda	
5. ročník	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ
Vlastivěda	
4. ročník	LIDÉ KOLEM NÁS
Dějepis	
6. ročník	POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI
Občanská výchova	
7. ročník	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI
8. ročník	MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT
	ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO
9. ročník	MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT
	ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO
	ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ
Fyzika	
	ENERGIE
Hudební výchova	
1. ročník	HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI
2. ročník	HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI
	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI
3. ročník	HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI
5. ročník	HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI
	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI
Člověk a zdraví	
6. ročník	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ
7. ročník	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ
	ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE
	RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE
Tělesná výchova	
1. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
2. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
3. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
4. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
5. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
6. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
7. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
8. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
9. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
Sportovní hry	
7. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ
9. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ
Pracovní činnosti	
1. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
2. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
3. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
4. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
5. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
6. ročník	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
7. ročník	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
8. ročník	SVĚT PRÁCE
	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
9. ročník	SVĚT PRÁCE
	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Pokryto předmětem

- **Český jazyk a literatura**
- **Cizí jazyk**
- **Další cizí jazyk**
- **Matematika**
- **Prvouka**
- **Přírodověda**
- **Vlastivěda**
- **Dějepis**
- **Občanská výchova**
- **Fyzika**
- **Chemie**
- **Přírodopis**
- **Zeměpis**
- **Hudební výchova**
- **Výtvarná výchova**
- **Člověk a zdraví**
- **Tělesná výchova**
- **Sportovní hry**
- **Pracovní činnosti**
- **Informatika**

Komunikace

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
2. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
3. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
4. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
6. ročník	JAZYKOVÁ VÝCHOVA
	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
9. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
Cizí jazyk	
4. ročník	MLUVENÍ
5. ročník	PSANÍ
6. ročník	PSANÍ
7. ročník	PSANÍ
8. ročník	PSANÍ
9. ročník	PSANÍ
Matematika	
1. ročník	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

2. ročník	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU
4. ročník	NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE
5. ročník	NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY
9. ročník	NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE
Informatika	
4. ročník	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE
5. ročník	INFORMAČNÍ SYSTÉMY
Přírodověda	
	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ
Vlastivěda	
4. ročník	LIDÉ KOLEM NÁS
Občanská výchova	
7. ročník	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI
Fyzika	
8. ročník	ZVUKOVÉ DĚJE
Zeměpis	
7. ročník	REGIONY SVĚTA
9. ročník	SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ
Hudební výchova	
1. ročník	HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI
2. ročník	HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI
3. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI
5. ročník	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI
Člověk a zdraví	
6. ročník	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ
7. ročník	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE
Tělesná výchova	
1. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
2. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
3. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
4. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
5. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
6. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
7. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
8. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
9. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
Sportovní hry	
7. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ
9. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ
Pracovní činnosti	
1. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
2. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
3. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
4. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
5. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
6. ročník	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
7. ročník	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
8. ročník	SVĚT PRÁCE PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
9. ročník	SVĚT PRÁCE PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Pokryto předmětem

- **Český jazyk a literatura**
- **Cizí jazyk**
- **Další cizí jazyk**
- **Matematika**
- **Prvouka**
- **Přírodověda**
- **Vlastivěda**
- **Dějepis**
- **Občanská výchova**
- **Fyzika**
- **Chemie**
- **Přírodopis**
- **Zeměpis**
- **Hudební výchova**
- **Výtvarná výchova**
- **Člověk a zdraví**
- **Tělesná výchova**
- **Sportovní hry**
- **Pracovní činnosti**
- **Informatika**

Kooperace a kompetice

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
2. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA LITERÁRNÍ VÝCHOVA
3. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
Matematika	
4. ročník	NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE
5. ročník	NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY
9. ročník	ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE
Prvouka	
3. ročník	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ
Vlastivěda	
4. ročník	LIDÉ KOLEM NÁS
Občanská výchova	
9. ročník	ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ
Přírodopis	
6. ročník	OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Zeměpis	
	GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE
7. ročník	REGIONY SVĚTA
9. ročník	SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ
Hudební výchova	
1. ročník	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI
3. ročník	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI
Výtvarná výchova	
1. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
2. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
3. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
4. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
8. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
9. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
Člověk a zdraví	
6. ročník	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ
7. ročník	RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE
	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ
	ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE
Tělesná výchova	
1. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
2. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
3. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
4. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
5. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
6. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
7. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
8. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
9. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
Sportovní hry	
7. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ
9. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ
Pracovní činnosti	
1. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
2. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
3. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
4. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
5. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
6. ročník	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
7. ročník	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
8. ročník	SVĚT PRÁCE
	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
9. ročník	SVĚT PRÁCE
	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Pokryto předmětem

- **Český jazyk a literatura**
- **Cizí jazyk**
- **Další cizí jazyk**
- **Matematika**
- **Prvouka**
- **Přírodověda**
- **Vlastivěda**
- **Dějepis**
- **Občanská výchova**
- **Fyzika**
- **Chemie**
- **Přírodopis**
- **Zeměpis**
- **Hudební výchova**
- **Výtvarná výchova**
- **Člověk a zdraví**
- **Tělesná výchova**
- **Sportovní hry**
- **Pracovní činnosti**
- **Informatika**

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
6. ročník	LITERÁRNÍ VÝCHOVA
Matematika	
1. ročník	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU
2. ročník	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU
4. ročník	NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY
5. ročník	NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY
9. ročník	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU
	NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY
	ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY
Informatika	
4. ročník	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ
5. ročník	INFORMAČNÍ SYSTÉMY
Prvouka	
2. ročník	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ
Vlastivěda	
4. ročník	LIDÉ KOLEM NÁS
Občanská výchova	
7. ročník	ČLOVĚK JAKO JEDINEC
8. ročník	ČLOVĚK JAKO JEDINEC
Fyzika	
6. ročník	LÁTKY A TĚLESA
7. ročník	MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN
	POHYB TĚLES - SÍLY
9. ročník	ENERGIE
Chemie	
8. ročník	POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE
9. ročník	CHEMIE A SPOLEČNOST
Přírodopis	
6. ročník	BIOLOGIE HUB
7. ročník	PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY
Zeměpis	
6. ročník	GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

9. ročník	SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ
Člověk a zdraví	
6. ročník	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ
7. ročník	RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE
Tělesná výchova	
1. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
2. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
3. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
4. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
5. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
6. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
7. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
8. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
9. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
Sportovní hry	
7. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ
9. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ
Pracovní činnosti	
1. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
2. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
3. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
4. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
5. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
6. ročník	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
7. ročník	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
8. ročník	SVĚT PRÁCE PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
9. ročník	SVĚT PRÁCE PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Pokryto předmětem

- **Český jazyk a literatura**
- **Cizí jazyk**
- **Další cizí jazyk**
- **Matematika**
- **Prvouka**
- **Přírodověda**
- **Vlastivěda**
- **Dějepis**
- **Občanská výchova**
- **Fyzika**
- **Chemie**
- **Přírodopis**
- **Zeměpis**
- **Hudební výchova**
- **Výtvarná výchova**
- **Člověk a zdraví**
- **Tělesná výchova**
- **Sportovní hry**
- **Pracovní činnosti**
- **Informatika**

Hodnoty, postoje, praktická etika

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
6. ročník	LITERÁRNÍ VÝCHOVA
Prvouka	
3. ročník	LIDÉ KOLEM NÁS
Vlastivěda	
4. ročník	LIDÉ KOLEM NÁS
Občanská výchova	
7. ročník	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI
8. ročník	MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO
9. ročník	ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ
Fyzika	
7. ročník	MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN POHYB TĚLES - SÍLY
Chemie	
9. ročník	CHEMIE A SPOLEČNOST
Hudební výchova	
1. ročník	VOKÁLNÍ ČINNOSTI
2. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI VOKÁLNÍ ČINNOSTI
3. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI
4. ročník	VOKÁLNÍ ČINNOSTI
Výtvarná výchova	
8. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
9. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
Člověk a zdraví	
6. ročník	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ
7. ročník	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE
Tělesná výchova	
1. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
2. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
3. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
4. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
5. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
6. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
7. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
8. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
9. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
Sportovní hry	
7. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ
9. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ
Pracovní činnosti	
1. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

2. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
3. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
4. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
5. ročník	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM
6. ročník	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
7. ročník	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
8. ročník	SVĚT PRÁCE
	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY
9. ročník	SVĚT PRÁCE
	PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Pokryto předmětem

- Český jazyk a literatura
- Cizí jazyk
- Další cizí jazyk
- Matematika
- Prvouka
- Přírodověda
- Vlastivěda
- Dějepis
- Občanská výchova
- Fyzika
- Chemie
- Přírodopis
- Zeměpis
- Hudební výchova
- Výtvarná výchova
- Člověk a zdraví
- Tělesná výchova
- Sportovní hry
- Pracovní činnosti
- Informatika

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola

Integrace do výuky

Prvouka	
1. ročník	MÍSTO, KDE ŽIJEME
2. ročník	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ
	MÍSTO, KDE ŽIJEME
3. ročník	MÍSTO, KDE ŽIJEME
Občanská výchova	
6. ročník	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI
7. ročník	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI
Hudební výchova	
	POSLECHOVÉ ČINNOSTI

Pokryto předmětem

- Prvouka
- Vlastivěda
- Dějepis
- Občanská výchova
- Člověk a zdraví
- Sportovní hry
- Pracovní činnosti

Občan, občanská společnost a stát

Integrace do výuky

Prvouka	
2. ročník	MÍSTO, KDE ŽIJEME
Vlastivěda	
4. ročník	LIDÉ KOLEM NÁS
	MÍSTO, KDE ŽIJEME
5. ročník	LIDÉ A ČAS
Dějepis	
8. ročník	MODERNIZACE SPOLEČNOSTI
9. ročník	ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT
	MODERNÍ DOBA
Občanská výchova	
7. ročník	ČLOVĚK JAKO JEDINEC
	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI
8. ročník	ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO
	ČLOVĚK JAKO JEDINEC
9. ročník	ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO
	ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ
Zeměpis	
6. ročník	TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE
Hudební výchova	
2. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI
3. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI
5. ročník	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI
Pracovní činnosti	
8. ročník	SVĚT PRÁCE
9. ročník	SVĚT PRÁCE

Pokryto předmětem

- Prvouka
- Vlastivěda
- Dějepis
- Občanská výchova

Formy participace občanů v politickém životě

Integrace do výuky

Vlastivěda	
4. ročník	MÍSTO, KDE ŽIJEME
Dějepis	
8. ročník	MODERNIZACE SPOLEČNOSTI
9. ročník	ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT
Občanská výchova	
8. ročník	ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO
9. ročník	ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ
	ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Pokryto předmětem

Vlastivěda
Dějepis
Občanská výchova

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
9. ročník	LITERÁRNÍ VÝCHOVA
Vlastivěda	
4. ročník	LIDÉ KOLEM NÁS
	MÍSTO, KDE ŽIJEME
5. ročník	LIDÉ A ČAS
Dějepis	
6. ročník	NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY
7. ročník	KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA
8. ročník	MODERNIZACE SPOLEČNOSTI
9. ročník	ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT
	MODERNÍ DOBA
Občanská výchova	
8. ročník	ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO
9. ročník	ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO
	ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ
Zeměpis	
7. ročník	REGIONY SVĚTA
8. ročník	ČESKÁ REPUBLIKA
9. ročník	SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Pokryto předmětem

Vlastivěda
Dějepis
Občanská výchova

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
6. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
7. ročník	LITERÁRNÍ VÝCHOVA
	JAZYKOVÁ VÝCHOVA
Cizí jazyk	
	PSANÍ
8. ročník	PSANÍ
Další cizí jazyk	
	POSLECH S POROZUMĚNÍM
9. ročník	POSLECH S POROZUMĚNÍM
Prvouka	
1. ročník	LIDÉ KOLEM NÁS
Vlastivěda	
5. ročník	MÍSTO, KDE ŽIJEME
Dějepis	
8. ročník	MODERNIZACE SPOLEČNOSTI
Občanská výchova	
7. ročník	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI
8. ročník	MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT
9. ročník	MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT
Hudební výchova	
2. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI
3. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI
4. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI
5. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI
Výtvarná výchova	
7. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Pokryto předmětem

Vlastivěda
Dějepis
Občanská výchova
Zeměpis
Výtvarná výchova
Pracovní činnosti

Objevujeme Evropu a svět

Integrace do výuky

Cizí jazyk	
7. ročník	PSANÍ
8. ročník	PSANÍ
Vlastivěda	
5. ročník	MÍSTO, KDE ŽIJEME
Dějepis	
7. ročník	OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ DOBY
	KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA
8. ročník	MODERNIZACE SPOLEČNOSTI
9. ročník	MODERNÍ DOBA
Občanská výchova	
8. ročník	MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

9. ročník	MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT
Zeměpis	
6. ročník	REGIONY SVĚTA
	TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ
7. ročník	REGIONY SVĚTA
9. ročník	SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Pokryto předmětem

Cizí jazyk
Další cizí jazyk
Vlastivěda
Dějepis
Občanská výchova
Zeměpis
Hudební výchova

Jsme Evropané

Integrace do výuky

Prvouka	
3. ročník	MÍSTO, KDE ŽIJEME
Vlastivěda	
5. ročník	LIDÉ A ČAS
	MÍSTO, KDE ŽIJEME
Dějepis	
9. ročník	MODERNÍ DOBA
Občanská výchova	
8. ročník	MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT
9. ročník	MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT
Fyzika	
	ENERGIE
Zeměpis	
8. ročník	ČESKÁ REPUBLIKA

Pokryto předmětem

Vlastivěda
Dějepis
Občanská výchova
Zeměpis

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
7. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
Cizí jazyk	
3. ročník	ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI
5. ročník	PSANÍ
6. ročník	PSANÍ
7. ročník	PSANÍ
8. ročník	PSANÍ
9. ročník	PSANÍ
Prvouka	
3. ročník	LIDÉ A ČAS
Vlastivěda	
4. ročník	LIDÉ KOLEM NÁS
Dějepis	
7. ročník	OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA
9. ročník	MODERNÍ DOBA
Občanská výchova	
7. ročník	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI
Zeměpis	
6. ročník	REGIONY SVĚTA
7. ročník	REGIONY SVĚTA
8. ročník	ČESKÁ REPUBLIKA
Hudební výchova	
1. ročník	HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI
2. ročník	HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI
	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI
3. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI
	HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI
4. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI
5. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI
7. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI
Výtvarná výchova	
1. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
2. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
3. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
4. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
5. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
7. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
8. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
9. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
Člověk a zdraví	
7. ročník	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ
Pracovní činnosti	
3. ročník	PŘÍPRAVA POKRMU
4. ročník	PŘÍPRAVA POKRMU
5. ročník	PŘÍPRAVA POKRMU
6. ročník	PŘÍPRAVA POKRMU
7. ročník	PŘÍPRAVA POKRMU
8. ročník	SVĚT PRÁCE
9. ročník	PŘÍPRAVA POKRMU

Pokryto předmětem

Další cizí jazyk
Prvouka

Přírodověda
Dějepis
Občanská výchova
Zeměpis
Hudební výchova
Výtvarná výchova
Člověk a zdraví
Pracovní činnosti

Lidské vztahy

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
1. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
3. ročník	LITERÁRNÍ VÝCHOVA
7. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
Cizí jazyk	
3. ročník	ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI
7. ročník	PSANÍ
Prvouka	
1. ročník	MÍSTO, KDE ŽIJEME
2. ročník	LIDÉ KOLEM NÁS
Dějepis	
7. ročník	KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA
9. ročník	MODERNÍ DOBA
Občanská výchova	
7. ročník	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI
Hudební výchova	
1. ročník	HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI
	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI
2. ročník	HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI
	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI
3. ročník	HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI
	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI
4. ročník	HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI
Člověk a zdraví	
6. ročník	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ
7. ročník	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ

Pokryto předmětem

Cizí jazyk
Další cizí jazyk
Prvouka
Dějepis
Občanská výchova
Zeměpis
Hudební výchova
Výtvarná výchova
Člověk a zdraví
Sportovní hry

Etnický původ

Integrace do výuky

Dějepis	
6. ročník	NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY
7. ročník	KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA
8. ročník	MODERNIZACE SPOLEČNOSTI
9. ročník	MODERNÍ DOBA
Občanská výchova	
	ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ
Zeměpis	
7. ročník	REGIONY SVĚTA
8. ročník	ČESKÁ REPUBLIKA
Hudební výchova	
7. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI
Výtvarná výchova	
6. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
9. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
Člověk a zdraví	
7. ročník	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ
Pracovní činnosti	
	PŘÍPRAVA POKRMU
9. ročník	PŘÍPRAVA POKRMU

Pokryto předmětem

Přírodověda
Dějepis
Občanská výchova
Zeměpis
Hudební výchova
Výtvarná výchova
Člověk a zdraví

Multikulturalita

Integrace do výuky

Cizí jazyk	
5. ročník	PSANÍ
6. ročník	PSANÍ
7. ročník	PSANÍ
8. ročník	PSANÍ
9. ročník	PSANÍ
Další cizí jazyk	
8. ročník	POSLECH S POROZUMĚNÍM
9. ročník	POSLECH S POROZUMĚNÍM
Vlastivěda	
4. ročník	LIDÉ KOLEM NÁS
5. ročník	MÍSTO, KDE ŽIJEME
Občanská výchova	
7. ročník	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI
8. ročník	MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT
9. ročník	MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT
	ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Zeměpis	
6. ročník	REGIONY SVĚTA
7. ročník	REGIONY SVĚTA
8. ročník	ČESKÁ REPUBLIKA
Hudební výchova	
1. ročník	HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI
2. ročník	HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI
	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI
3. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI
	HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI
4. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI
5. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI
6. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI
7. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI
Výtvarná výchova	
5. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
6. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
7. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
8. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
9. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
Člověk a zdraví	
6. ročník	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ
7. ročník	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ

Pokryto předmětem

Cizí jazyk
Další cizí jazyk
Dějepis
Občanská výchova
Zeměpis
Hudební výchova
Výtvarná výchova
Člověk a zdraví

Princip sociálního smíru a solidarity

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
8. ročník	JAZYKOVÁ VÝCHOVA
9. ročník	JAZYKOVÁ VÝCHOVA
Další cizí jazyk	
8. ročník	MLUVENÍ
Dějepis	
6. ročník	NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY
7. ročník	OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY
9. ročník	MODERNÍ DOBA
Občanská výchova	
8. ročník	MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT
9. ročník	MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT
	ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ
Zeměpis	
7. ročník	REGIONY SVĚTA
8. ročník	ČESKÁ REPUBLIKA
Člověk a zdraví	
6. ročník	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ
7. ročník	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ
Pracovní činnosti	
9. ročník	PŘÍPRAVA POKRMU

Pokryto předmětem

Dějepis
Občanská výchova
Zeměpis
Hudební výchova
Výtvarná výchova
Člověk a zdraví

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy

Integrace do výuky

Přírodověda	
4. ročník	ROZMANITOST PŘÍRODY
5. ročník	ROZMANITOST PŘÍRODY
Vlastivěda	
4. ročník	MÍSTO, KDE ŽIJEME
Dějepis	
9. ročník	ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT
Fyzika	
	VESMÍR
Přírodopis	
6. ročník	BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ
	BIOLOGIE ROSTLIN
	BIOLOGIE HUB
	OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA
7. ročník	BIOLOGIE ROSTLIN
	OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA
9. ročník	ZÁKLADY EKOLOGIE
	NEŽIVÁ PŘÍRODA
Zeměpis	
6. ročník	REGIONY SVĚTA
8. ročník	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Pokryto předmětem

Prvouka
Přírodověda
Chemie
Přírodopis
Zeměpis
Člověk a zdraví

Pracovní činnosti

Základní podmínky života

Integrace do výuky

Prvouka	
1. ročník	ROZMANITOST PŘÍRODY
	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ
2. ročník	ROZMANITOST PŘÍRODY
3. ročník	ROZMANITOST PŘÍRODY
Přírodověda	
4. ročník	ROZMANITOST PŘÍRODY
5. ročník	ROZMANITOST PŘÍRODY
Vlastivěda	
4. ročník	MÍSTO, KDE ŽIJEME
Dějepis	
6. ročník	POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI
9. ročník	MODERNÍ DOBA
	ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT
Fyzika	
8. ročník	ENERGIE
	ZVUKOVÉ DĚJE
9. ročník	VESMÍR
Chemie	
8. ročník	CHEMICKÉ REAKCE
	ANORGANICKÉ SLOUČENINY
	SMĚSI
9. ročník	ORGANICKÉ SLOUČENINY
	CHEMIE A SPOLEČNOST
Přírodopis	
6. ročník	BIOLOGIE ŽIVOČICHU
	OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA
	BIOLOGIE HUB
8. ročník	BIOLOGIE ČLOVĚKA
9. ročník	NEŽIVÁ PŘÍRODA
	ZÁKLADY EKOLOGIE
Zeměpis	
7. ročník	REGIONY SVĚTA
8. ročník	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
Člověk a zdraví	
6. ročník	ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ
7. ročník	RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE
Pracovní činnosti	
2. ročník	PĚSTITELSKÉ PRÁCE
4. ročník	PĚSTITELSKÉ PRÁCE
5. ročník	PĚSTITELSKÉ PRÁCE
7. ročník	PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

Pokryto předmětem

Prvouka
Přírodověda
Fyzika
Chemie
Přírodopis
Zeměpis
Člověk a zdraví
Tělesná výchova
Sportovní hry
Pracovní činnosti

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Integrace do výuky

Přírodověda	
4. ročník	ROZMANITOST PŘÍRODY
5. ročník	ROZMANITOST PŘÍRODY
Vlastivěda	
4. ročník	MÍSTO, KDE ŽIJEME
5. ročník	LIDÉ KOLEM NÁS
Dějepis	
9. ročník	MODERNÍ DOBA
	ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT
Občanská výchova	
7. ročník	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI
Fyzika	
	MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN
	POHYB TĚLES - SÍLY
8. ročník	ZVUKOVÉ DĚJE
	ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE
	ENERGIE
9. ročník	ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE
	VESMÍR
Chemie	
8. ročník	CHEMICKÉ REAKCE
	ANORGANICKÉ SLOUČENINY
	POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE
	SMĚSI
9. ročník	ORGANICKÉ SLOUČENINY
	CHEMIE A SPOLEČNOST
Přírodopis	
6. ročník	BIOLOGIE ŽIVOČICHU
	ZÁKLADY EKOLOGIE
8. ročník	BIOLOGIE ČLOVĚKA
9. ročník	ZÁKLADY EKOLOGIE
	NEŽIVÁ PŘÍRODA
Zeměpis	
6. ročník	TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE
7. ročník	REGIONY SVĚTA
8. ročník	ČESKÁ REPUBLIKA
	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
9. ročník	SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ
Člověk a zdraví	
6. ročník	ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ
7. ročník	RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE
Tělesná výchova	
6. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
7. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
8. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
9. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Pracovní činnosti	
1. ročník	PĚSTITELSKÉ PRÁCE
3. ročník	PĚSTITELSKÉ PRÁCE
4. ročník	PĚSTITELSKÉ PRÁCE
5. ročník	PĚSTITELSKÉ PRÁCE
6. ročník	PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ
7. ročník	PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

Pokryto předmětem

Přírodověda
Fyzika
Chemie
Přírodopis
Zeměpis
Člověk a zdraví
Tělesná výchova
Sportovní hry

Vztah člověka k prostředí

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
2. ročník	LITERÁRNÍ VÝCHOVA
	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
7. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
Prvouka	
1. ročník	ROZMANITOST PŘÍRODY
2. ročník	ROZMANITOST PŘÍRODY
3. ročník	ROZMANITOST PŘÍRODY
Přírodověda	
4. ročník	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ
	ROZMANITOST PŘÍRODY
5. ročník	ROZMANITOST PŘÍRODY
Vlastivěda	
4. ročník	MÍSTO, KDE ŽIJEME
Dějepis	
6. ročník	NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY
7. ročník	KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA
9. ročník	MODERNÍ DOBA
Občanská výchova	
7. ročník	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI
8. ročník	ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO
9. ročník	ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO
Fyzika	
8. ročník	ZVUKOVÉ DĚJE
	ENERGIE
9. ročník	VESMÍR
	ENERGIE
Chemie	
	CHEMIE A SPOLEČNOST
	ORGANICKÉ SLOUČENINY
Přírodopis	
6. ročník	ZÁKLADY EKOLOGIE
8. ročník	BIOLOGIE ČLOVĚKA
9. ročník	ZÁKLADY EKOLOGIE
	NEŽIVÁ PŘÍRODA
Zeměpis	
7. ročník	REGIONY SVĚTA
8. ročník	ČESKÁ REPUBLIKA
	ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
9. ročník	SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ
Výtvarná výchova	
1. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
2. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
3. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
5. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
Člověk a zdraví	
6. ročník	ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ
7. ročník	RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE
Tělesná výchova	
	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
8. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
Pracovní činnosti	
1. ročník	PĚSTITELSKÉ PRÁCE
3. ročník	PĚSTITELSKÉ PRÁCE
4. ročník	PĚSTITELSKÉ PRÁCE
5. ročník	PĚSTITELSKÉ PRÁCE
7. ročník	PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

Pokryto předmětem

Přírodověda
Fyzika
Chemie
Přírodopis
Zeměpis
Hudební výchova
Výtvarná výchova
Člověk a zdraví
Tělesná výchova
Sportovní hry

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
7. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

8. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
9. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
Matematika	
2. ročník	GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU
Informatika	
4. ročník	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE
	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ
5. ročník	INFORMAČNÍ SYSTÉMY
Dějepis	
9. ročník	ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT
Fyzika	
	VESMÍR
Zeměpis	
6. ročník	PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ
	TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE
7. ročník	REGIONY SVĚTA
8. ročník	ČESKÁ REPUBLIKA
9. ročník	SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ
Hudební výchova	
6. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI
7. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI
Člověk a zdraví	
	RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE
Pracovní činnosti	
	PŘÍPRAVA POKRMU

Pokryto předmětem

- **Český jazyk a literatura**
- **Cizí jazyk**
- **Další cizí jazyk**
- **Prvouka**
- **Občanská výchova**
- **Hudební výchova**
- **Výtvarná výchova**
- **Člověk a zdraví**
- **Tělesná výchova**
- **Sportovní hry**
- **Informatika**

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
7. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
8. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
9. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
Informatika	
4. ročník	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ
	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE
5. ročník	INFORMAČNÍ SYSTÉMY
Dějepis	
9. ročník	ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT
Hudební výchova	
7. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI
Výtvarná výchova	
	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Pokryto předmětem

- **Český jazyk a literatura**
- **Cizí jazyk**
- **Další cizí jazyk**
- **Prvouka**
- **Občanská výchova**
- **Hudební výchova**
- **Výtvarná výchova**
- **Člověk a zdraví**
- **Tělesná výchova**
- **Sportovní hry**
- **Informatika**

Stavba mediálních sdělení

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
8. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
9. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
Informatika	
4. ročník	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ
	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE
5. ročník	INFORMAČNÍ SYSTÉMY
Tělesná výchova	
9. ročník	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ
Pracovní činnosti	
6. ročník	PŘÍPRAVA POKRMU

Pokryto předmětem

- **Český jazyk a literatura**
- **Cizí jazyk**
- **Další cizí jazyk**
- **Prvouka**
- **Občanská výchova**
- **Výtvarná výchova**
- **Informatika**

Vnímání autora mediálních sdělení

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
8. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

9. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
Informatika	
4. ročník	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ
	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE
5. ročník	INFORMAČNÍ SYSTÉMY
Dějepis	
8. ročník	MODERNIZACE SPOLEČNOSTI
Hudební výchova	
7. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI
Výtvarná výchova	
1. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
2. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
3. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
7. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Pokryto předmětem

Český jazyk a literatura
Cizí jazyk
Další cizí jazyk
Občanská výchova
Hudební výchova
Výtvarná výchova
Informatika

Fungování a vliv médií ve společnosti

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
2. ročník	LITERÁRNÍ VÝCHOVA
8. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
9. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
Informatika	
4. ročník	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ
	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE
5. ročník	INFORMAČNÍ SYSTÉMY
Dějepis	
8. ročník	MODERNIZACE SPOLEČNOSTI
9. ročník	ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT
Občanská výchova	
6. ročník	ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI
Fyzika	
8. ročník	ZVUKOVÉ DĚJE
9. ročník	ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE
Zeměpis	
6. ročník	TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE
Hudební výchova	
7. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI
Člověk a zdraví	
	RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE
Pracovní činnosti	
6. ročník	PŘÍPRAVA POKRMU
7. ročník	PŘÍPRAVA POKRMU
8. ročník	SVĚT PRÁCE
9. ročník	PŘÍPRAVA POKRMU
	SVĚT PRÁCE

Pokryto předmětem

Český jazyk a literatura
Cizí jazyk
Další cizí jazyk
Občanská výchova
Fyzika
Výtvarná výchova
Člověk a zdraví
Informatika

Tvorba mediálního sdělení

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
8. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
9. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
Informatika	
4. ročník	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE
	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ
5. ročník	INFORMAČNÍ SYSTÉMY
Vlastivěda	
	LIDÉ KOLEM NÁS
Hudební výchova	
6. ročník	POSLECHOVÉ ČINNOSTI
Výtvarná výchova	
5. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
6. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
8. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
9. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
Člověk a zdraví	
7. ročník	RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

Pokryto předmětem

Český jazyk a literatura
Cizí jazyk
Další cizí jazyk
Prvouka
Občanská výchova
Hudební výchova
Výtvarná výchova
Sportovní hry
Informatika

Práce v realizačním týmu

Integrace do výuky

Český jazyk a literatura	
8. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
9. ročník	KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA
Informatika	
4. ročník	DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE
	DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ
5. ročník	INFORMAČNÍ SYSTÉMY
Výtvarná výchova	
	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
6. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
7. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
8. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ
9. ročník	OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Pokryto předmětem

Český jazyk a literatura

Cizí jazyk

Další cizí jazyk

Občanská výchova

Výtvarná výchova

Pracovní činnosti

Informatika

3 Charakteristika školy

Název školy	Základní škola a Mateřská škola Borotín, okres Tábor				
Adresa	Borotín 146, 391 35 Borotín				
Název ŠVP	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Borotín 2023				
Platnost	1. 9. 2023	**Dosažené vzdělání**	Základní vzdělání		
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání			**Délka studia v letech:**	9

Historie a současnost školy

Historie vzdělávání v Borotíně sahá až do 11. století, kdyy bylo spojováno s místním hradem. Později probíhala výuka na různých místech obce. Mimo jiné například v tzv. kampeličce či na radnici. V roce 1896 byla postavena současná budova základní školy, která ve své historii prošla několika rekonstrukcemi, přístavbami a v letech 2019 - 2020 kompletní modernizací, která byla financována z IROP.

V současné době škola disponuje 2 učebnami a sociálním zázemín v prvním patře tzv. severního křídla, 3 kmenovými učebnami v přízemí hlavní budovy a 6 odbornými učebnami v prvním patře původní budovy školy. Ve většině odborných učeben jsou zároveň i kmenové třídy. Výjimku zatím tvoří učebna pro výuku digitálních technologií a cizích jazyků.

Dále je ve škole k dispozici školní dílna, cvičná kuchyňka, šatny s kójemi i šatními skříňkami. Součástí areálu je také sportovní hala, která je v soukromém pronájmu, škola zde má vyhrazeny hodiny pro výuku Tv i pro mimoškolní aktivity, spolupráce s nájemcem haly je velmi dobrá.

Stravování zajišťuje školní jídelna, která také prošla rozsáhlou rekonstrukcí a vyhovuje náročným hygienickým normám. Jídelna zajišťuje stravování pro žáky a zaměstnance školy, dováží stravu také do naší mateřské školy a nabízí možnost stravování cizím strávníkům v rámci své doplňkové činnosti. V letních měsících poskytuje stravování také ubytovaným ve sportovní hale (pouze po předchozí domluvě). Jídelna nabízí žákům a zaměstnancům školy také možnost odběru svačinek, vaří se i dietní strava. Velikost varny neumožňuje nabízet výběr z více druhů jídel, jídlo je však vařeno převážně z čerstvých surovin z místních zdrojů a splňuje všechny požadavky na kvalitní školní stravování. Jídelna také zajišťuje žákům po celý den pitný režim.

Zázemí pro pedagogy tvoří společná sborovna, kancelář ředitelky školy, společná kancelář zástupkyně ředitelky a THP pracovnic. Dále mohou pedagogové ke své práci využívat kabinety jednotlivých předmětů, které jsou umístěny v půdní vestavbě. Zde jsou některé prostory využívány také k výuce - školní knihovna, hudebna, inkluzivní učební koutek. Své zázemí mají na půdě také asistenti pedagoga.

Školní družina má jednu samostatnou místnost, další oddělení jsou v kmenových třídách zpravidla 1. stupně.

V blízkosti školy je sportovní hřiště a školní dvorek s venkovní učebnou.

Základní škola Borotín je úplná škola s 9 postupnými ročníky. Kapacita školy je 200 žáků.

Škola je spádovou školou pro Borotín a jeho osady, Střezimíř a osady a Mezno a osady. Do školy dojíždí žáci i z jiných mimospádových obcí.

Škola je připojena na vysokorychlostní internet. Vytápění budovy a ohřev vody je zajištěn tepelnými čerpadly.

Máme nově zrekonstruovanou jídelnu vyhovující normám EU, přednostní právo při využívání nové, komplexně vybavené sportovní haly. U školy je hřiště a dráha s umělým povrchem.

Škola je plně bezbariérová. Při modernizaci byl postaven výtah, přístup do dalších prostor může být zajištěn pomocí schodolezu. Veškeré orientační prvky jsou také v braillově písmu. Ke zlepšení orientace slouží také barevné rozlišení jednotlivých tříd.

V rámci modernizace byla škola vybavena nejen novým nábytkem ale také moderními pomůckami a výukovými materiály.

Nově zrekonstruované toalety splňují hygienické normy, ve sportovní hale jsou k dispozici i šatny a sprchy, v severním křídle je k dispozici sprcha.

Pedagogický sbor tvoří ředitelka, zástupkyně ředitele, učitelé včetně výchovné poradkyně a metodika ICT, asistenti pedagoga a vychovatelé školní družiny. Sbor je smíšený, věkově vyrovnaný. Ve sboru je zastoupen i pedagog s kvalifikací pro dyslektickou a logopedickou péči o žáky. Všichni pedagogové splňují podmínky kvalifikace. Důsledně prosazujeme další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Kromě žáků z Borotína tvoří výraznou část žáci dojíždějící z okolních obcí. Dlouholeté zkušenosti má škola s integrací žáků se specifickými vzdělávacími obtížemi, pracuje také se žáky nadanými a mimořádně nadanými. Klade důraz na individuální přístup ke každému žákovi a respekt k jeho vzdělávacím potřebám. V posledních letech navštěvují školu také žáci s odlišným mateřským jazykem. S jejich vzděláváním zatím škola nemá mnoho zkušeností, snaží se ke každému přistupovat individuálně a co možná nejohleduplněji.

Do školní výuky jsou zařazovány návštěvy kulturních a vzdělávacích programů, lyžařské výcvikové kurzy,

verze aktualizace v 1 k 2023 Datum 31. 8. 2023, účinnost 1. 9. 2023
RVP ZV Základní vzdělávání

exkurze, výuka plavání. Žáci se se souhlasem rodičů účastní aktivit v rámci „Preventivního programu", pracují na projektech zaměřených na prevenci sociálně nežádoucích jevů, na tvorbu kolektivu, respektování druhých, na vývoj zdravé osobnosti. Škola se prezentuje i účastí ve vědomostních, uměleckých i sportovních soutěžích. Ve volném čase mohou žáci navštěvovat zájmové kroužky přímo v budově.
Výchovná a vzdělávací strategie je otevřená vůči rodičům, kteří jsou seznamování se záměry školy, s cíli a způsobem výuky, s hodnocením žáků, s pravidly života školy na průběžných schůzkách a konzultacích, prostřednictvím elektronického školního informačního systému, webových stránek školy, také na dnech otevřených dveří a akcích pořádaných školou a ve škole. Rodiče mohou školu navštívit kdykoli po vzájemné dohodě s vyučujícími. Na škole pracuje sdružení rodičů. Při škole je zřízena Školská rada ze zástupců rodičů, učitelů a zřizovatele. Rodiče jsou vybízeni ke spolupráci, společně hledáme řešení případných problémů dítěte, škola spolupracuje s psycholožkou z pedagogicko-psychologické poradny.
Spolupráce se zřizovatelem je průběžná a je na dobré úrovni. Obec o školu vzorně pečuje, škola pomáhá obci při zajišťování kulturních akcí a oslav, spolupracuje při úklidu obce, organizuje sběr druhotných surovin, poskytuje zázemí a spolupráci při volbách a výstavách.
Pro veřejnost prezentuje škola svou činnost na svých internetových stránkách, v obecním a regionálním tisku.

Projekty

Škola realizuje celou řadu projektů. Některé části projektů jsou individuální, třídní, jiné pro I. či II. stupeň, jiné celoškolní. Většina z nich je dlouhodobějšího nebo trvalého charakteru a zabýváme se jimi již léta. Některé projekty reagují na aktuální témata v životě školy, obce i společnosti. Samozřejmostí je stručné zhodnocení, případně sebehodnocení.
Škola pravidelně čerpá finanční podporu z rozvojových programů MŠMT, z operačních programů MŠMT i jiných ministerstev. Aktuálně je od školního roku 2022_23 zapojena do projektu z operačního programu OP JAK. V minulosti jsme čerpali prostředky z OP VVV (opakovaně) a OPZ. Dále škola pravidelně žádá opodporu v rámci JIhočeského kraje - např. podporu zájmové činnosti, vybavení sportovišť či nákup pomůcek pro rozvoj technických dovedností žáků.
Se souhlasem zřizovatele je škola zapojena také do projektů pro podporu sociálně slabších rodin - např. obědy zdarma, podpora zájmové činnosti apod.

Servisní služby

Školní družina a školní klub

Školní družina a školní klub jsou základními články zařízení výchovy mimo vyučování. ŠD není pokračováním školního vyučování, ani ho nikterak nenahrazuje. Hlavním posláním je zabezpečení zájmové činnosti, odpočinku a rekreace žáků. Vhodné střídání práce a odpočinku přispívá k odstranění únavy z předchozí školní činnosti, pomáhá uspokojovat a rozvíjet kulturní potřeby a rozmanité zájmy žáků.
Mimo činnosti výchovně vzdělávací plní ŠD funkci sociální, tzn. dohled nad žáky před nebo po skončení vyučování. ŠD pracuje v kontextu dalších subjektů nabízejících aktivity mimo vyučování (zájmové kroužky, ZUŠ, apod.).
Škola nabízí možnost dopravy žáků z mimospádových obcí školním osobním automobilem.

SMLE verze 3.2.1

4 Učební plán

Název školy	Základní škola a Mateřská škola Borotín, okres Tábor				
Adresa	Borotín 146, 391 35 Borotín				
Název ŠVP	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Borotín 2023				
Platnost	1. 9. 2023	**Dosažené vzdělání**	Základní vzdělání		
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání			**Délka studia v letech:**	9

Učební plán ročníkový

1. stupeň

Povinné předměty	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	
Český jazyk a literatura	9	10	9	8	7	43
Cizí jazyk	-	-	3	3	3	9
Matematika	4	5	5	5	5	24
Informatika	-	-	-	1	1	2
Prvouka	2	2	2	-	-	6
Přírodověda	-	-	-	1,5	2	3,5
Vlastivěda	-	-	-	1,5	2	3,5
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
Celkem základní dotace	18	19	21	22	22	102
Celkem disponibilní dotace	2	3	3	4	4	16
Celkem v ročníku	**20**	**22**	**24**	**26**	**26**	**118**

2. stupeň

Povinné předměty	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	
Český jazyk a literatura	5	4	4	5	18
Cizí jazyk	3	3	3	3	12
Další cizí jazyk	-	-	3	3	6
Matematika	5	5	5	4	19
Informatika	1	1	1	1	4
Dějepis	2	2	2	2	8
Občanská výchova	1	1	1	1	4
Fyzika	1	2	2	2	7
Chemie	-	-	2	2	4
Přírodopis	2	2	2	1	7
Zeměpis	2	2	2	1	7
Hudební výchova	1	1	1	1	4
Výtvarná výchova	2	2	1	1	6
Člověk a zdraví	1	1	-	-	2
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Pracovní činnosti	1	1	1	1	4
Celkem základní dotace	24	26	28	26	104
Celkem disponibilní dotace	5	3 +1	4	4 +1	16 +2
Celkem v ročníku	29	29 +1	32	30 +1	120 +2

* Volitelné předm. KAj / Sh v 7. a 9. ročníku 1 + 1 hod.

Celkem 122 hodin (104 základní, 18 disponibilní

Celkový učební plán

RVP			ŠVP	
Jazyk a jazyková komunikace		**52**	**36**	**88**
Cizí jazyk	Cizí jazyk	9	12	21
Další cizí jazyk	Další cizí jazyk	0	6	6
Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	43	18	61
Matematika a její aplikace		**24**	**19**	**43**
Matematika	Matematika	24	19	43
Informatika		**2**	**4**	**6**
Informatika	Informatika	2	4	6
Člověk a jeho svět		**13**	**0**	**13**
Člověk a jeho svět	Prvouka	6	0	6
Člověk a jeho svět	Přírodověda	3,5	0	3,5
Člověk a jeho svět	Vlastivěda	3,5	0	3,5
Člověk a společnost		**0**	**12**	**12**
Dějepis	Dějepis	0	8	8
Výchova k občanství	Občanská výchova	0	4	4
Člověk a příroda		**0**	**25**	**25**
Chemie	Chemie	0	4	4
Fyzika	Fyzika	0	7	7
Přírodopis	Přírodopis	0	7	7
Zeměpis	Zeměpis	0	7	7
Umění a kultura		**12**	**10**	**22**
Hudební výchova	Hudební výchova	5	4	9
Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	7	6	13
Člověk a zdraví		**10**	**10**	**20**
Tělesná výchova	Tělesná výchova	10	8	18
Výchova ke zdraví	Člověk a zdraví	0	2	2
Člověk a svět práce		**5**	**4**	**9**
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	5	4	9
Celková dotace		**102**	**104**	**206**
Disponibilní dotace		**16**	**16 +2**	**32 +2**

Učební plán je realizován dle platného rozvrhu hodin v každém školním roce.
Pro všechny třídy 1. stupně a 6. ročník 2. stupně je plně realizován od školního roku 2023/24. Pro další ročníky pak od školního roku 2024/25.

♡ Ve šk. roce 2024/25 bude 8. ročník místo Hv mít INF.
* +2 disponibilní hodiny na 2. stupni (od 25/26 platí)
7. +9. roč. KAj / Šk 1+1 hod.

5 Učební osnovy

Název školy	Základní škola a Mateřská škola Borotín, okres Tábor				
Adresa	Borotín 146, 391 35 Borotín				
Název ŠVP	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Borotín 2023				
Platnost	1. 9. 2023	**Dosažené vzdělání**	Základní vzdělání		
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání			**Délka studia v letech:**	9

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělávání. Jazyková výuka, jejímž cílem je zejména podpora rozvoje komunikačních kompetencí, vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk . Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Český jazyk a literatura jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Užívání češtiny jako mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě umožňuje žákům poznat a pochopit společensko-kulturní vývoj lidské společnosti. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V Komunikační a slohové výchově se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také formální stránku textu a jeho výstavbu.

V Jazykové výchově žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. dovednosti porovnávat různé jevy, jejich shody a odlišnosti, třídit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění. Český jazyk se tak od počátku vzdělávání stává nejen nástrojem získávání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

V Literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím Dramatické výchovy, zařazené v RVP ZV jako doplňující vzdělávací obor.

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládání cizího jazyka . Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky) .

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:
- pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

5.1.1 Český jazyk a literatura

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
7+2	8+2	7+2	6+2	5+2

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
4+1	4	3+1	4+1

Charakteristika předmětu

Vzdělávací obor *Český jazyk a literatura*, který spadá do vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*, zaujímá ve výchovně vzdělávacím procesu stěžejní postavení. Dobrá úroveň jazykové kultury patří k důležitým znakům všeobecné vyspělosti absolventa základní školy. Vyučování českému jazyku tedy vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a efektivně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Vzdělávání ve vzdělávacím oboru *Český jazyk a literatura* je proto zaměřeno na:

- poznávání a rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu

- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů
- pochopení své vlastní role v různých komunikačních situacích
- rozvíjení schopnosti vyjádřit vlastní myšlenky, reakce a pocity, formulovat své názory
- využívání různých zdrojů informací (naučné slovníky, encyklopedie, internet, odborné časopisy, populárně-naučné publikace apod.) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání.

Vzdělávací obor *Český jazyk a literatura* je úzce spjat s ostatními vzdělávacími obory jak po stránce obsahové, tak i po stránce praktické - získané dovednosti jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání.

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah oboru *Český jazyk a literatura* má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: *Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova, Literární a dramatická výchova.* Ve výuce se však obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

- ***Komunikační a slohová výchova*** – Hlavním cílem je postupné rozvíjení komunikačních schopností žáků, s přihlédnutím k věkové diferenciaci.
- ***Jazyková výchova*** – Cílem je naučit žáky správně rozlišovat zvukovou a grafickou podobu slova, jasně, přehledně a srozumitelně se vyjadřovat ústně i písemně, získávat vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby jazyka.
- ***Literární a dramatická výchova*** - Má za cíl rozvoj čtenářských dovedností, humanizaci žákovi osobnosti, rozvoj estetického cítění, rozpoznání literárních hodnot, podněcování žáků k četbě, prostřednictvím četby rozpoznání základních literárních druhů a vnímání jejich specifických znaků.

Časové vymezení

Vzdělávací obor *Český jazyk a literatura* se vyučuje dle aktuálního učebního plánu.

Organizační vymezení

Český jazyk a literatura je vyučován jako samostatný povinný vzdělávací obor. Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, případně v učebně informatiky, neboť využíváme všech dostupných výukových programů. Dle potřeby školy lze výuku na 1. stupni spojit napříč ročníky.

Při vyučování jsou uplatňovány různé metody a formy práce (projektové metody, frontální vyučování, skupinové i párové aktivity apod.), výuka bývá doplňována návštěvami divadelních představení a výchovně vzdělávacích programů, nebo exkurzí do městské knihovny. Žáci se mohou zúčastnit školních literárních i jazykových soutěží, olympiády z českého jazyka, recitační soutěže aj.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sleduje při hodině pokrok všech žáků
- nabízí podněty k získávání informací
- umožňuje žákům získávat nové zdroje informací s využitím veškeré dostupné techniky a materiálů
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou kombinovat informace z různých zdrojů
- učí žáky hledat souvislost mezi jevy
- vede žáky ke kritickému i sebekritickému hodnocení prací z různých hledisek
- řídí a usměrňuje diskusi
- klade důraz na stručnou, spisovnou a kultivovanou mluvu žáků
- vede žáky k hledání vhodných výrazů, užívání správné terminologie

Žáci:

- vyhledávají a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívají v procesu učení, tvůrčích činnostech a v praktickém životě
- získané poznatky porovnávají, kriticky je posuzují a vyvozují z nich závěry pro využití v budoucnosti
- vybírají a využívají vhodných způsobů, metod a strategií pro aktivní a efektivní učení
- uvádějí věci a znalosti do souvislostí
- užívají správnou terminologii, základní jazykové a literární pojmy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a umí o nich diskutovat
- využívají informační a komunikační prostředky a technologie

Kompetence k řešení problémů

Kompetence učit se učit

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů řešení problému
- vede žáky k samostatnému plánování úkolů a postupů
- pracuje s chybou jako vodítkem ke správnému řešení
- umožňuje žákovi na modelových situacích řešit úlohy totožné s praxí
- motivuje žáky k úspěšnému zvládnutí úkolu
- umožňuje žákům hodnotit úspěšnost dosažení cíle
- vytváří podmínky k pozorování a experimentování
- umožňuje žákům pracovat se zdroji a materiály, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení
- učí žáky analyzovat situace, vede je ke kritickému myšlení

Žáci:

- užívají při řešení problémů logické postupy, volí vhodné způsoby řešení úkolů
- samostatně pozorují a experimentují, získané výsledky porovnávají, kriticky posuzují a vyvozují z nich závěry pro využití v budoucnosti
- kriticky myslí, tvoří uvážlivá rozhodnutí, která by byli schopni obhájit
- vyhledávají informace vhodných k řešení problému, nacházejí jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívají získaných vědomostí k různým variantám řešení
- sledují vlastní pokrok při zdolávání problémů
- aplikují osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových situací a úkolů

Kompetence komunikativní
Učitel:

- vede žáky ke spisovné výslovnosti a k hledání vhodných výrazů
- vede žáky k souvislému projevu
- umožňuje žákům projevit svůj názor a klást otázky
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- usiluje o to, aby žáci mohli komunikovat v reálné situaci
- umožňuje žákům přístup k různým druhům komunikačních technologií
- využívá při výuce vhodná cvičení, která umožňují porozumět neverbální komunikaci, rozvíjet ji a používat

Žáci:

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchají promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reagují
- zapojují se do diskuse, obhajují svůj názor vhodnou a kultivovanou argumentací
- porozumí různým typům textů a záznamů, běžně užívaným gestům, zvukům a jiným informačním a komunikačním prostředkům, přemýšlejí o nich, reagují na ně a tvořivě je využívají ke svému rozvoji

Kompetence sociální a personální
Učitel:

- zadává úkoly vhodné k vzájemné spolupráci žáků
- umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků
- umožňuje žákům vzájemně si sdělovat své pocity a názory
- vytváří situace, při kterých si žáci mohou pomáhat
- vytváří příležitosti pro diskusi žáků
- vybízí k hledání vhodných argumentů
- vede žáky k hodnocení a sebehodnocení
- vede žáky ke sdělování a využívání vlastních zkušeností
- vyžaduje dodržování pravidel
- sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a hodnotí jejich pokrok

Žáci:

- účinně spolupracují ve skupině při řešení daného úkolu
- podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu a na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívají k diskusi, umí obhajovat vlastní názor, ale respektovat názory a zkušenosti jiných
- sebevědomě vystupují a zároveň se umí vcítit do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení
- hodnotí výsledky vlastní činnosti i činnosti jiných

Kompetence občanské
Učitel:

- rozvíjí v žácích smysl pro kulturu a tvořivost
- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví
- podporuje iniciativu žáků při zapojování do kulturního dění
- umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce
- ovlivňuje žáky kladnými příklady

Žáci:

- respektují, oceňují a chrání naše tradice a kulturní i historické dědictví
- jsou vnímaví k tradicím a kulturním hodnotám jiných
- projevují pozitivní postoj k literárním dílům
- aktivně se zapojují do kulturního dění

Kompetence pracovní

Učitel:

- vytváří pro žáky různé pracovní podmínky (situace)
- důsledně vyžaduje dodržování dohodnutých pravidel, povinností a závazků
- vyzdvihuje kladný přístup k práci
- vede žáky ke kritickému i sebekritickému hodnocení prací z různých hledisek
- vede žáky k odpovědnosti za své jednání
- umožňuje žákům využívat své znalosti při praktických situacích

Žáci:

- dodržují dohodnutá pravidla, povinnosti a závazky
- dodržují pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví
- rozhodují se správně a zodpovědně
- využívají svých znalostí v běžné praxi
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
  - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
    RVP *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
  - plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
    RVP *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
  - projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
    RVP *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
  - vyhledává informace
    RVP *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
  - třídí informace
    RVP *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
  - používá informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
    RVP *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
  - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
    RVP *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*

- uvádí věci do souvislostí
  RVP *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
  RVP *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*
- samostatně pozoruje a experimentuje
  RVP *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti*
- porovnává získané výsledky
  RVP *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti*
- výsledky kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
  RVP *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti*
- poznává smysl a cíl učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- má pozitivní vztah k učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- posoudí vlastní pokrok v učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- určí překážky či problémy bránící učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- plánuje způsoby zdokonalení vlastního učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- diskutuje o výsledcích svého učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- Kompetence k řešení problémů
  - vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni
    RVP *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*

- rozpozná a pochopí problém
  RVP *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*
- přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách
  RVP *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*
- promyslí a naplánuje způsob řešení problémů
  RVP *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*
- k řešení problémů využívá vlastního úsudku a zkušeností
  RVP *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
  RVP *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*
- nachází shodné, podobné a odlišné znaky získaných informací
  RVP *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*
- kriticky myslí
  RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
- činí uvážlivá rozhodnutí
  RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
- svá rozhodnutí je schopen obhájit
  RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
  RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
- zhodnotí výsledky svých činů
  RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*

- Kompetence komunikativní
  - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
    RVP *formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu*
  - vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
    RVP *formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu*
  - naslouchá promluvám druhých lidí
    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - porozumí promluvám druhých lidí
    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do*

diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje

- vhodně reaguje na promluvy druhých
  RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
- účinně se zapojuje do diskuse
  RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
- obhajuje svůj názor
  RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
- vhodně argumentuje
  RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků
  RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- přemýšlí o různých textech, záznamech , obrazových materiálech a jiných informačních a komunikačních prostředcích
  RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- reaguje na informační a komunikační prostředky
  RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- informační a komunikační prostředky využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
  RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- využívá informační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá získané komunikativní dovednosti
  RVP *využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi*

- Kompetence sociální a personální
  - účinně spolupracuje ve skupině
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v*

týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

- přijímá přidělenou roli v týmu
  RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
- pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
  RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
  RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
- na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
  RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
  RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
- přispívá k diskusi v malé skupině
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- přispívá k debatě celé třídy
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- oceňuje zkušenosti druhých lidí
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- respektuje různá hlediska diskuse
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, dělají a říkají
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj
  RVP *vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty*
- ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
  RVP *vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty*

- Kompetence občanské
  - respektuje přesvědčení druhých lidí
    RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*
  - váží si vnitřních hodnot druhých lidí
    RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*
  - je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
    RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*
  - odmítá útlak a hrubé zacházení
    RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*
  - uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
    RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*
  - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
    RVP *chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu*
  - je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
    RVP *chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu*
  - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
    RVP *rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka*
  - poskytne podle svých možností účinnou pomoc
    RVP *rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka*
  - chová se zodpovědně v krizových situacích i situacích ohrožujících život a zdraví
    RVP *rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka*
  - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví
    RVP *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*
  - projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu i tvořivost
    RVP *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*
  - aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
    RVP *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*
  - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
    RVP *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného*

rozvoje společnosti

- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

  RVP *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti*

- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

  RVP *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti*

- Kompetence pracovní
  - dodržuje vymezená pravidla

    RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

  - plní povinnosti a závazky

    RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

  - adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

    RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

- Kompetence digitální
  - uvádí příklady využívání digitálních technologií v rodině a ve škole

    RVP *ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít*

  - ovládá a využívá určené výukové aplikace při svém učení

    RVP *ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít*

  - zapojuje se do života školy také prostřednictvím digitálních technologií

    RVP *ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít*

  - při školní práci využívá svěřená zařízení a doporučené digitální technologie

    RVP *ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít*

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Kreativita

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Stavba mediálních sdělení

Vnímání autora mediálních sdělení

Fungování a vliv médií ve společnosti

Tvorba mediálního sdělení

Práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence k učení

  - *zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků*
  - *sleduje při hodině pokrok všech žáků*
  - *nabízí podněty k získávání informací*
  - *umožňuje žákům získávat nové zdroje informací s využitím veškeré dostupné techniky a materiálů*
  - *zadává úkoly, při kterých žáci mohou kombinovat informace z různých zdrojů*
  - *učí žáky hledat souvislost mezi jevy*
  - *vede žáky ke kritickému i sebekritickému hodnocení prací z různých hledisek*
  - *řídí a usměrňuje diskusi*
  - *klade důraz na stručnou, spisovnou a kultivovanou mluvu žáků*
  - *vede žáky k hledání vhodných výrazů, užívání správné terminologie*

- Kompetence k řešení problémů

  - *zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů řešení problému*
  - *vede žáky k samostatnému plánování úkolů a postupů*
  - *pracuje s chybou jako vodítkem ke správnému řešení*
  - *umožňuje žákovi na modelových situacích řešit úlohy totožné s praxí*
  - *motivuje žáky k úspěšnému zvládnutí úkolu*
  - *umožňuje žákům hodnotit úspěšnost dosažení cíle*
  - *vytváří podmínky k pozorování a experimentování*
  - *umožňuje žákům pracovat se zdroji a materiály, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení*
  - *učí žáky analyzovat situace, vede je ke kritickému myšlení*

- Kompetence komunikativní

  - *vede žáky ke spisovné výslovnosti a k hledání vhodných výrazů*
  - *vede žáky k souvislému projevu*
  - *umožňuje žákům projevit svůj názor a klást otázky*
  - *vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků*
  - *zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat*
  - *usiluje o to, aby žáci mohli komunikovat v reálné situaci*
  - *umožňuje žákům přístup k různým druhům komunikačních technologií*
  - *využívá při výuce vhodná cvičení, která umožňují porozumět neverbální komunikaci, rozvíjet ji a používat*

- Kompetence sociální a personální

  - *zadává úkoly vhodné k vzájemné spolupráci žáků*

- *umožňuje diferencované výkony podle individuálních schopností žáků*
- *umožňuje žákům vzájemně si sdělovat své pocity a názory*
- *vytváří situace, při kterých si žáci mohou pomáhat*
- *vytváří příležitosti pro diskusi žáků*
- *vybízí k hledání vhodných argumentů*
- *vede žáky k hodnocení a sebehodnocení*
- *vede žáky ke sdělování a využívání vlastních zkušeností*
- *vyžaduje dodržování pravidel*
- *sleduje úspěšnost jednotlivých žáků a hodnotí jejich pokrok*

- Kompetence občanské

  - *rozvíjí v žácích smysl pro kulturu a tvořivost*
  - *motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví*
  - *podporuje iniciativu žáků při zapojování do kulturního dění*
  - *umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce*
  - *ovlivňuje žáky kladnými příklady*

- Kompetence pracovní

  - *vytváří pro žáky různé pracovní podmínky (situace)*
  - *důsledně vyžaduje dodržování dohodnutých pravidel, povinností a závazků*
  - *vyzdvihuje kladný přístup k práci*
  - *vede žáky ke kritickému i sebekritickému hodnocení prací z různých hledisek*
  - *vede žáky k odpovědnosti za své jednání*
  - *umožňuje žákům využívat své znalosti při praktických situacích*

- Kompetence digitální

Žák se učí nejen pracovat s rozmanitým hardwarem a softwarem, ale i rozumět způsobu jejich fungování a možnostem využití nabytých znalostí ve svém dalším životě, čímž dochází k rozvoji této kompetence. Naším cílem je (citace z aktuálního RVP pro ZŠ): „Na konci základního vzdělávání žák: - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků " - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými - technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitální prostředí jedná eticky

Žáci chápou a správně užívají pojmy z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje žáci používají pro zpracování informací, které vyhledávají na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů používají elektronickou poštu. Získané dovednosti jsou nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce, podmínkou k profesnímu růstu rozvíjení zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, vyhledávání informací na internetu a jejich zpracování umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv", umožňuje využití mnohonásobně většího počtu dat a informací bez zatížení paměti a vhodně doplňuje běžné učební texty a pomůcky. Dovednosti získané v tomto vzdělávacím oboru umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku ve všech oblastech celého základního vzdělávání a stávají se jejich součástí.

1. ročník

7+2 týdně, P

1. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru • pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost • v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči • volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích • na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev • zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev • píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- čtení - praktické čteni - technika čtení - naslouchání - praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádřeni kontaktu s partnerem) - mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, - písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházeni s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný písemný projev); žánry písemného projevu: adresa; vypravování

Kritéria hodnocení
• plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
• porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
• respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
• pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
• v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
• volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
• na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev
• zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
• píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
• píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
• seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

2. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	- zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek

Kritéria hodnocení
• rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky

1. ročník

3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • vyjadřuje své pocity z přečteného textu • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	- poslech literárních textů - tvořivé činnosti s literárním textem - dramatizace, vlastní výtvarný doprovod - základní literární pojmy - literární druhy a žánry: rozpočitadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka

Kritéria hodnocení

- čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění

2. ročník

8+2 týdně, P

1. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru • pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost • v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči • volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích • na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev • zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním • píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev • píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé); - naslouchání - věcné naslouchání (pozorné) - mluvený projev - základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu) - písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev); žánry písemného projevu: blahopřání, pozdrav z prázdnin; vypravování

Kritéria hodnocení

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- na základě vlastních zážitků vytvoří krátký mluvený projev
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

2. ročník

2. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky • porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná • porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost • rozlišuje slovní druhy v základním tvaru • spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy • rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky • odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ě, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	- zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin - slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov - tvarosloví - slovní druhy - podstatná jména - skladba - věta jednoduchá a souvětí - pravopis - lexikální - tvrdé a měkké souhlásky, ú, ů, velké písmeno na začátku věty

Kritéria hodnocení

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ě, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • vyjadřuje své pocity z přečteného textu • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání - tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod - základní literární pojmy - literární druhy a žánry: divadelní představení, herec; verš, rým; kniha, čtenář

Kritéria hodnocení

- čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

3. ročník

7+2 týdně, P

3. ročník

1. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti • porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti • respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru • volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích • píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev • píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- čtení - praktické čtení (znalost orientačních prvků v textu); - naslouchání - věcné naslouchání (soustředěné) - mluvený projev - vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: vzkaz - písemný projev - technika psaní (přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: vzkaz

Kritéria hodnocení

- plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení

2. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky • porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná • rozlišuje slovní druhy v základním tvaru • užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves • odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ě, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	- zvuková stránka jazyka - modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) - slovní zásoba a tvoření slov - slova jednoznačná a mnohoznačná - tvarosloví - slovní druhy, tvary slov - pravopis - lexikální - vyjmenovaná slova, vlastní jména osob, zvířat a místních názvů

Kritéria hodnocení

- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ě, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku • vyjadřuje své pocity z přečteného textu • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	- poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání - tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod - základní literární pojmy - literární druhy a žánry: přirovnání

Kritéria hodnocení

- čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

3. ročník

4. ročník

6+2 týdně, P

1. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává • posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta • vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku • rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě • volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru • píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	- čtení - věcné čtení (čtení jako zdroj informací) - naslouchání - věcné naslouchání (aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) - mluvený projev - základní komunikační pravidla (střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) - písemný projev - žánry písemného projevu: pozvánka,vzkaz, dopis, popis, vypravování - setavení osnovy

Kritéria hodnocení
• čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
• rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
• posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
• reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
• vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
• rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
• volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
• píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
• sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti

2. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová • určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu • rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary • píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- slovní zásoba a tvoření slov - antonyma, synonyma, homonyma; - tvarosloví - slovní druhy - pravopis - lexikální vyjmonovaná slova a slova příbuzná; základy morfologického (koncovky podstatných jmen)

Kritéria hodnocení
• porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
• určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
• rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
• píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách

4. ročník

3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je • volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma • rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů • při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod - zážitkové čtení a naslouchání - základní literární pojmy - literární druhy a žánry: bajka, povídka; spisovatel, básník; režisér; přirovnání

Kritéria hodnocení

- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

5. ročník

5+2 týdně, P

1. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává • posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta • vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku • rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě • volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace • píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	- čtení - věcné čtení (čtení vyhledávací, klíčová slova) - naslouchání - věcné naslouchání (aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) - mluvený projev - komunikační žánry: zpráva, oznámení; základní komunikační pravidla (zdvořilé vystupování), nonverbální prostředky řeči (mimika, gesta) - písemný projev - žánry písemného projevu: oznámení, inzerát, postup činnosti; jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník)

Kritéria hodnocení

- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti

5. ročník

2. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku • vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty • odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí • užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje • píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách • zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- slovní zásoba a tvoření slov - stavba slova (kořen, předpona, přípona, koncovka) - skladba - věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice - pravopis - lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných a přídavných jmen) a základy syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)

Kritéria hodnocení
• rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
• vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
• odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
• užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
• píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
• zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je • volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma • rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů • při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- zážitkové čtení a naslouchání - tvořivé činnosti s literárním textem - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu - základní literární pojmy - literární druhy a žánry: poezie, próza, popis pracovního postupu, odborný text

Kritéria hodnocení
• vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
• volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
• rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
• při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

6. ročník

4+1 týdně, P

6. ročník

1. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- čtení - praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (vyhledávací) - naslouchání - praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), zážitkové - mluvený projev - zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace), referát, diskuse - písemný projev - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, soukromý dopis, klíčová slova)

Kritéria hodnocení

- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

2. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	- zvuková stránka jazyka - zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný) - tvarosloví - slovní druhy - skladba - výpověď a věta, stavba věty, přímá řeč - pravopis - morfologický, syntaktický - obecné poučení o jazyce - čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky),

Kritéria hodnocení

- spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

6. ročník

3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	- tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, interpretace literárního textu, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům - způsoby interpretace literárních a jiných děl

Kritéria hodnocení

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

7. ročník

4 týdně, P

1. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- čtení - věcné (vyhledávací) - naslouchání - věcné (soustředěné, aktivní), zážitkové - mluvený projev - zásady dorozumívání (komunikační normy); komunikační žánry: referát, diskuse - písemný projev - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: charakteristika, subjektivně zabarvený popis)

Kritéria hodnocení

- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- využívá základy studijního čtení - vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

7. ročník

2. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí	- slovní zásoba a tvoření slov - slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov - tvaroslovi - slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov - skladba - stavba věty, pořádek slov ve větě - pravopis - lexikální, morfologický, syntaktický

Kritéria hodnocení

- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí

3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	- tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, interpretace literárního textu, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům - způsoby interpretace literárních a jiných děl

Kritéria hodnocení

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

8. ročník

3+1 týdně, P

8. ročník

1. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru • v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- čtení - kritické (analytické, hodnotící), prožitkové - naslouchání - kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové - mluvený projev - komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek, diskuse - písemný projev - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: objednávka, pozvánka, úvaha, úřední dopis, žádost)

Kritéria hodnocení

- odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji
- rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu
- uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování
- využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

2. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	- slovní zásoba a tvoření slov - slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov - tvarosloví - slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov - skladba - stavba věty, rozvíjející větné členy, souvětí - pravopis - lexikální, morfologický, syntaktický - obecné poučení o jazyce - skupiny jazyků (slovanské - především slovenština - a jiné, jazyky menšinové

Kritéria hodnocení

- rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech
- samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami
- správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci
- využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace
- rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí
- v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

8. ročník

3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	- tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům - způsoby interpretace literárních a jiných děl - základy literární teorie a historie - literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry) - literární druhy a žánry - poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času - hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé

Kritéria hodnocení

- uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

9. ročník

4+1 týdně, P

1. KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	- čtení - kritické (analytické, hodnotící), prožitkové - naslouchání - kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové - mluvený projev - komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, diskuse - písemný projev - na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech; vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu, vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výklad, strukturovaný životopis, úvaha, teze)

9. ročník

Kritéria hodnocení
• odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru • rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj • v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči • zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

2. JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	- zvuková stránka jazyka - zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) - slovní zásoba a tvoření slov - slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova - tvarosloví - slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov - skladba - stavba věty, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu - pravopis - lexikální, morfologický, syntaktický - obecné poučení o jazyce - jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky)

Kritéria hodnocení
• spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazérech • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • využívá znalosti o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

9. ročník

3. LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla • rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo • tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie • rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	- tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod k literárním textům - způsoby interpretace literárních a jiných děl - základy literární teorie a historie - struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), jazyk literárního díla (obrazná pojmenování; zvukové prostředky poezie: rým, rytmus; volný verš), literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry) - literární druhy a žánry - poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické v proměnách času - hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé

Kritéria hodnocení
• uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
• rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
• formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
• tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základě literární teorie
• rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
• rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
• uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
• porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
• vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

5.1.2 Cizí jazyk

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
		3	3	3

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
3	3	3	3

Charakteristika předmětu

Anglický jazyk je součástí vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace*, jejímž cílem je dovést děti k tomu, aby se dokázaly dorozumět anglicky nejen mezi sebou, ale i v ostatních státech světa, aby dokázaly porozumět anglicky psaným textům a orientovat se v nich, aby se uměly v angličtině písemně vyjadřovat, seznámili se s kulturou zemí příslušné jazykové oblasti a získali toleranci k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Obsahové vymezení

Náplní vzdělávacího oboru anglický jazyk jsou čtyři základní dovednosti: *čtení, psaní, poslech a konverzace.*

- ***čtení*** - Žáci čtou texty od nejjednodušších po složitější, pracují s novou slovní zásobou, která je nutí využívat slovníků a samostatně si v nich vyhledávat, aby pochopili obsahy těchto textů.
- ***psaní*** - Žáci si osvojují písemnou podobu anglických slov od opisování slovíček přes sestavování jednoduchých vět až po složitější vyjadřování svých myšlenek.
- ***poslech*** - Žáci v hodinách poslouchají písně, říkanky, texty, čímž se učí jednak správnou výslovnost, jednak

se snaží porozumět slyšenému slovu.

- ***konverzace*** - Žáci využívají získaných vědomostí k tomu, aby se mezi sebou dorozuměli, aby dokázali anglicky vyjádřit svoje myšlenky.

Časové vymezení

Vzdělávací obor *Anglický jazyk* se vyučuje dle aktuálního učebního plánu školy.

Organizační vymezení

Anglický jazyk je vyučován jako samostatný povinný vzdělávací obor v kmenových i ostatních učebnách, využívá se také učebna informatiky. Výuku lze dle potřeb školy propojit napříč ročníky.

Ve vyučovací hodině žáci procvičují učivo formou poslechu, čtení textů, psaní a mluvení. Při výkladu učitele se seznámí s gramatikou, kterou pak procvičují v různých předem jmenovaných činnostech. Reprodukují text v písemném i ústním projevu; aktivně se podílejí na vyučování tvorbou vlastních tematicky zaměřených projektů. Výuka je realizována pomocí skupinového vyučování, práce ve dvojicích, při frontálním vyučování jsou používány názorné pomůcky. Součástí vyučovací hodiny jsou rovněž soutěže, hry, recitace, zpěv, výukové programy na PC.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- používá čtení, psaní a diskusi jako nástroje učení v jazyku a jazykové komunikaci
- motivuje k úspěšnému zvládnutí úkolu
- umožňuje žákům získávat nové zdroje informací s využitím veškeré dostupné techniky

Žáci:

- na základě získaných vědomostí samostatně vytvoří své příspěvky k danému problému
- aplikují osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových situací a úkolů
- vyhledávají texty různého druhu a v různých zdrojích, čtou je, čerpají z nich potřebné informace, diskutují o nich a sami také vytvářejí vlastní projekty

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává žákům netradiční úlohy typu testů Calibro nebo Scio
- učí žáky pracovat s chybou jako s vodítkem ke správnému řešení
- zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů
- zadává informace způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- klade vhodné otázky vedoucí k pochopení problému

Žáci:

- využívají logické myšlení při plnění úkolů z testů Calibro nebo Scio
- vyhledávají a opravují chyby nejen svoje, ale i jiných
- vyhledávají informace z různých zdrojů, aby se dobrali k řešení problému
- volí správný postup při řešení problému
- pochopí problém

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků
- vede žáky k souvislému projevu
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují

Žáci:

- zapojují se do diskuse
- vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně
- naslouchají promluvám druhých a vhodně na ně reagují

Kompetence personální a sociální

Učitel

- zadává úkoly umožňující spolupráci žáků
- umožňuje diferencované úkoly podle individuálních schopností žáků
- vede žáky k sebepoznání a sebehodnocení

Žáci:

- spolupracují ve skupině
- pracují dle svých schopností, plní ty úkoly, které zvládnou
- sledují vlastní pokrok při zdolávání různých úkolů

Kompetence občanské
Učitel:

- umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce
- umožňuje žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory
- umožňuje žákům účastnit se olympiády v anglickém jazyce

Žáci:

- prezentují výsledky své práce
- prezentují a obhajují svůj názor
- se mohou zúčastnit školního, popř. okresního kola v anglickém jazyce

Kompetence pracovní
Učitel:

- vytváří pro žáky různé pracovní podmínky (prostředí, situace)
- umožňuje žákům využívat informační technologii k samostatným pracím a k prezentacím svých prací

Žáci:

- dokáží realizovat zadaný úkol v různých pracovních podmínkách
- při plnění zadaného úkolu využívají možností informatiky

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
  - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
    RVP *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
  - plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
    RVP *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
  - projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
    RVP *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
  - vyhledává informace
    RVP *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
  - třídí informace
    RVP *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
  - používá informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
    RVP *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
  - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
    RVP *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*
  - uvádí věci do souvislostí
    RVP *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*

- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
  RVP *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*
- poznává smysl a cíl učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- má pozitivní vztah k učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- posoudí vlastní pokrok v učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- určí překážky či problémy bránící učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- plánuje způsoby zdokonalení vlastního učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- diskutuje o výsledcích svého učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- Kompetence k řešení problémů
  - vyhledává informace vhodné k řešení problémů
    RVP *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*
  - nachází shodné, podobné a odlišné znaky získaných informací
    RVP *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*
  - kriticky myslí
    RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
  - činí uvážlivá rozhodnutí
    RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
  - svá rozhodnutí je schopen obhájit
    RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*

- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
  RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
- zhodnotí výsledky svých činů
  RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*

- Kompetence komunikativní
  - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
    RVP *formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu*
  - vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
    RVP *formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu*
  - naslouchá promluvám druhých lidí
    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - porozumí promluvám druhých lidí
    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - vhodně reaguje na promluvy druhých
    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - účinně se zapojuje do diskuse
    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - obhajuje svůj názor
    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - vhodně argumentuje
    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků
    RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
  - přemýšlí o různých textech, záznamech , obrazových materiálech a jiných informačních a komunikačních prostředcích
    RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
  - reaguje na informační a komunikační prostředky
    RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
  - informační a komunikační prostředky využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
    RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*

- využívá informační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá získané komunikativní dovednosti
  RVP *využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi*

- Kompetence sociální a personální
  - účinně spolupracuje ve skupině
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - přijímá přidělenou roli v týmu
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
    RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
  - na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
    RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
  - v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
    RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
  - přispívá k diskusi v malé skupině
    RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
  - přispívá k debatě celé třídy
    RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
  - chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
    RVP

přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají

- oceňuje zkušenosti druhých lidí
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- respektuje různá hlediska diskuse
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, dělají a říkají
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- Kompetence občanské
  - respektuje přesvědčení druhých lidí
    RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*
  - váží si vnitřních hodnot druhých lidí
    RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*
  - je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
    RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*
  - odmítá útlak a hrubé zacházení
    RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*
  - uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
    RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*
  - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví
    RVP *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*
  - projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu i tvořivost
    RVP *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*
  - aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
    RVP *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*
- Kompetence pracovní
  - dodržuje vymezená pravidla
    RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

- plní povinnosti a závazky

  RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

- adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

  RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

Průřezová témata pokrývaná předmětem

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tématické okruhy

Objevujeme Evropu a svět

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Multikulturalita

Lidské vztahy

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Kreativita

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Stavba mediálních sdělení

Vnímání autora mediálních sdělení

Fungování a vliv médií ve společnosti

Tvorba mediálního sdělení

Práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence k učení
  - *používá čtení, psaní a diskusi jako nástroje učení v jazyku a jazykové komunikaci*
  - *motivuje k úspěšnému zvládnutí úkolu*
  - *umožňuje žákům získávat nové zdroje informací s využitím veškeré dostupné techniky*
- Kompetence k řešení problémů
  - *zadává žákům netradiční úlohy typu testů Calibro nebo Scio*
  - *učí žáky pracovat s chybou jako s vodítkem ke správnému řešení*
  - *zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů*
  - *zadává informace způsobem, který umožňuje volbu různých postupů*
  - *klade vhodné otázky vedoucí k pochopení problému*
- Kompetence komunikativní
  - *vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků*
  - *vede žáky k souvislému projevu*
  - *zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují*
- Kompetence sociální a personální
  - *zadává úkoly umožňující spolupráci žáků*
  - *umožňuje diferencované úkoly podle individuálních schopností žáků*
  - *vede žáky k sebepoznání a sebepoznání*
- Kompetence občanské
  - *umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce*
  - *umožňuje žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory*
  - *umožňuje žákům účastnit se olympiády v anglickém jazyce*
- Kompetence pracovní
  - *vytváří pro žáky různé pracovní podmínky (prostředí, situace)*
  - *umožňuje žákům využívat informační technologii k samostatným pracím a k prezentacím svých prací*
- Kompetence digitální

Žák se učí nejen pracovat s rozmanitým hardwarem a softwarem, ale i rozumět způsobu jejich fungování a možnostem využití nabytých znalostí ve svém dalším životě, čímž dochází k rozvoji této kompetence. Naším cílem je (citace z aktuálního RVP pro ZŠ): „Na konci základního vzdělávání žák: - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků " - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými - technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitální prostředí jedná eticky

Žáci chápou a správně užívají pojmy z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje žáci používají pro zpracování informací, které vyhledávají na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů používají elektronickou poštu. Získané dovednosti jsou nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce, podmínkou k profesnímu růstu rozvíjení zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, vyhledávání informací na internetu a jejich zpracování umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv", umožňuje využití mnohonásobně většího počtu dat a informací bez zatížení paměti a vhodně doplňuje běžné učební texty a pomůcky. Dovednosti získané v tomto vzdělávacím oboru umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku ve všech oblastech celého základního vzdělávání a stávají se jejich součástí.

3. ročník

3 týdně, P

1. ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu • přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení • píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem - tematické okruhy – domov, rodina, škola, jídlo, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, měsíce) - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Kritéria hodnocení
• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně • zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal • rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu • přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení • píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

4. ročník

3 týdně, P

1. POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem - tematické okruhy – domov, rodina, škola volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, kalendářní rok (svátky, měsíce)

Kritéria hodnocení
• rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

4. ročník

2. MLUVENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem - tematické okruhy – domov, rodina, škola volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, kalendářní rok (svátky, měsíce) - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Kritéria hodnocení

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

3. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem - tematické okruhy – domov, rodina, škola volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, kalendářní rok (svátky, měsíce)

Kritéria hodnocení

- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

4. PSANÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života • vyplní osobní údaje do formuláře	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem - tematické okruhy – domov, rodina, škola volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, kalendářní rok (svátky, měsíce) - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Kritéria hodnocení

- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- vyplní osobní údaje do formuláře

5. ročník

3 týdně, P

1. POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností • rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem - tematické okruhy – povolání, lidské tělo, jídlo, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí

Kritéria hodnocení

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

2. MLUVENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem - tematické okruhy – povolání, lidské tělo, jídlo, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Kritéria hodnocení

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

3. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům • rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem - tematické okruhy – povolání, lidské tělo, jídlo, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí

Kritéria hodnocení

- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

5. ročník

4. PSANÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života • vyplní osobní údaje do formuláře	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem - tematické okruhy – povolání, lidské tělo, jídlo, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Kritéria hodnocení

- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- vyplní osobní údaje do formuláře

6. ročník

3 týdně, P

1. POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	- zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím;

Kritéria hodnocení

- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
- rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

2. MLUVENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	- slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; - tematické okruhy - stravovací návyky, počasí, škola, volný čas, bydlení, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Kritéria hodnocení

- se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech

6. ročník

3. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	- zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, - práce se slovníkem - tematické okruhy - domov, rodina, škola - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím;

Kritéria hodnocení
• vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
• rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

4. PSANÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení	- mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; - tematické okruhy - stravovací návyky, počasí, škola, volný čas, bydlení, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí

Kritéria hodnocení
• napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
• reaguje na jednoduché písemné sdělení

7. ročník

3 týdně, P

1. POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	- zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím

Kritéria hodnocení
• rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
• rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

7. ročník

2. MLUVENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	- slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - tematické okruhy - volný čas, příroda a město, pocity, péče o zdraví, obchody, média (TV, internet), reálie příslušných jazykových oblastí - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Kritéria hodnocení

- se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
- mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
- vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

3. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	- slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem - zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby

Kritéria hodnocení

- vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
- rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

4. PSANÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení	- slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím - tematické okruhy - volný čas, příroda a město, pocity, péče o zdraví, obchody, média (TV, internet), reálie příslušných jazykových oblastí - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Kritéria hodnocení

- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- reaguje na jednoduché písemné sdělení

8. ročník

3 týdně, P

8. ročník

1. POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	- zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím

Kritéria hodnocení
• rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

2. MLUVENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	- slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem - tematické okruhy - volný čas, kultura, sport, příroda, společnost a její problémy, moderní technologie a média, nákupy, móda, reálie zemí příslušných jazykových oblastí - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Kritéria hodnocení
• se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
• mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
• vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

3. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	- slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem - zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby

Kritéria hodnocení
• vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
• rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

4. PSANÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení	- slovní zásoba – práce se slovníkem - tematické okruhy - volný čas, kultura, sport, příroda, společnost a její problémy, moderní technologie a média, nákupy, móda, reálie zemí příslušných jazykových oblastí - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Kritéria hodnocení
• napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
• reaguje na jednoduché písemné sdělení

9. ročník

3 týdně, P

1. POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	- zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem

Kritéria hodnocení
• rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

2. MLUVENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích • mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech • vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	- tematické okruhy - domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Kritéria hodnocení
• se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
• mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
• vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

3. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech • rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace	- zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby - slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem

Kritéria hodnocení
• vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech
• rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

9. ročník

4. PSANÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • reaguje na jednoduché písemné sdělení	- tematické okruhy - domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, počasí, příroda a město, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, cestování, reálie zemí příslušných jazykových oblastí - mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - slovní zásoba - práce se slovníkem

Kritéria hodnocení

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- reaguje na jednoduché písemné sdělení

5.1.3 Další cizí jazyk

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
		3	3

Charakteristika předmětu

Vzdělávací obor *Druhý cizí jazyk* je součástí vzdělávací oblasti *Jazyk a jazyková komunikace* a nabízen jako další cizí jazyk. Dle zájmu žáků je vyučován Ruský jazyk nebo Německý jazyk. Hlavním cílem tohoto oboru je rozvoj komunikační schopnosti žáků. Důraz je kladen na osvojení základů těchto jazykových dovedností:

- rozumět promluvám rodilých mluvčích v rámci osvojené slovní zásoby
- mluvit v cizím jazyce v rámci osvojené slovní zásoby v běžných komunikačních situacích
- číst s porozuměním cizojazyčné texty v rámci osvojené slovní zásoby a mluvnických pravidel
- písemně komunikovat v cizím jazyce v rámci osvojené slovní zásoby

Obsahové vymezení

Ve vzdělávacím oboru *Druhý cizí jazyk* si žáci osvojují čtyři základní řečové dovednosti:

- ***poslech s porozuměním*** – žáci při vyučování poslouchají různé texty (dialogy, vyprávění, básně, písně), snaží se jim porozumět a seznamují se se správnou výslovností
- ***konverzace*** – žáci jsou při hodinách vedeni k tomu, aby v mezích osvojené slovní zásoby uměli ústně reagovat na běžné životní situace a dokázali ústně sdělit své názory a myšlenky
- ***čtení s porozuměním*** – žáci čtou při hodinách potichu i nahlas různé texty, zdokonalují se ve správné výslovnosti. V rámci pochopení textu se seznamují s novými slovy a vyhledávají jejich význam ve slovníku. Tím si rozšiřují svou slovní zásobu.
- ***psaní*** – žáci si zapisují nová slovíčka do slovníčků, a psaním různých mluvnických cvičení si osvojují znalost pravopisu a specifika písma, a také schopnost samostatně vyjadřovat v písemné podobě své myšlenky.

Časové vymezení

Vzdělávací obor *Druhý cizí jazyk je* vyučován dle aktuálního učebního plánu.

Organizační vymezení oboru

Výuka probíhá v jednotlivých ročnících převážně v kmenové učebně, případně v učebně informatiky.
Při vyučování jsou uplatňovány různé metody a formy práce, jako např. dialogy ve skupině, mluvní a fonetická cvičení, poslech a reprodukce textu, četba s porozuměním, práce se slovníkem a s autentickými materiály, jazykové hry, práce s výukovými programy na PC, nácvik recitace a zpěvu či tvorba krátkodobých projektů.

Výchovně vzdělávací strategie
Kompetence k učení
Učitel:

- používá čtení, psaní a diskusi jako nástroje učení v jazyku a jazykové komunikaci
- motivuje k úspěšnému zvládnutí úkolu
- umožňuje žákům získávat nové zdroje informací s využitím veškeré dostupné techniky

Žáci:

- na základě získaných vědomostí samostatně vytvoří své příspěvky k danému problému
- aplikují osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových situací a úkolů
- vyhledávají texty různého druhu a v různých zdrojích, čtou je, čerpají z nich potřebné informace, diskutují o nich a sami také vytvářejí vlastní projekty

Kompetence k řešení problémů
Učitel:

- zadává žákům netradiční úlohy typu testů Calibro nebo Scio
- učí žáky pracovat s chybou jako s vodítkem ke správnému řešení
- zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů
- zadává informace způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- klade vhodné otázky vedoucí k pochopení problému

Žáci:

- využívají logické myšlení při plnění úkolů z testů Calibro nebo Scio
- vyhledávají a opravují chyby nejen svoje, ale i jiných
- vyhledávají informace z různých zdrojů, aby se dobrali k řešení problému
- volí správný postup při řešení problému
- pochopí problém

Kompetence komunikativní
Učitel:

- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků
- vede žáky k souvislému projevu
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují

Žáci:

- zapojují se do diskuse
- vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně
- naslouchají promluvám druhých a vhodně na ně reaguje

Kompetence personální a sociální
Učitel

- zadává úkoly umožňující spolupráci žáků
- umožňuje diferencované úkoly podle individuálních schopností žáků
- vede žáky k sebepoznání a sebepoznání

Žáci:

- spolupracují ve skupině
- pracují dle svých schopností, plní ty úkoly, které zvládnou
- sledují vlastní pokrok při zdolávání různých úkolů

Kompetence občanské
Učitel:

- umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce
- umožňuje žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory
- umožňuje žákům účastnit se olympiády v anglickém jazyce

Žáci:

- prezentují výsledky své práce
- prezentují a obhajují svůj názor

- se mohou zúčastnit školního, popř. okresního kola v anglickém jazyce

Kompetence pracovní
Učitel:

- vytváří pro žáky různé pracovní podmínky (prostředí, situace)
- umožňuje žákům využívat informační technologii k samostatným pracím a k prezentacím svých prací

Žáci:

- dokáží realizovat zadaný úkol v různých pracovních podmínkách
- při plnění zadaného úkolu využívají možností informatiky

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
  - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
    RVP *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
  - plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
    RVP *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
  - projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
    RVP *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
  - vyhledává informace
    RVP *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
  - třídí informace
    RVP *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
  - používá informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
    RVP *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
  - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
    RVP *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*
  - uvádí věci do souvislostí
    RVP *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*
  - propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
    RVP *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*
  - poznává smysl a cíl učení
    RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
  - má pozitivní vztah k učení
    RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- posoudí vlastní pokrok v učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- určí překážky či problémy bránící učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- plánuje způsoby zdokonalení vlastního učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- diskutuje o výsledcích svého učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- Kompetence k řešení problémů
  - kriticky myslí
    RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
  - činí uvážlivá rozhodnutí
    RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
  - svá rozhodnutí je schopen obhájit
    RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
  - uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
    RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
  - zhodnotí výsledky svých činů
    RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
- Kompetence komunikativní
  - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
    RVP *formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu*
  - vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
    RVP *formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu*
  - naslouchá promluvám druhých lidí
    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - porozumí promluvám druhých lidí
    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - vhodně reaguje na promluvy druhých
    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do*

diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje

- účinně se zapojuje do diskuse
  RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
- obhajuje svůj názor
  RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
- vhodně argumentuje
  RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků
  RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- přemýšlí o různých textech, záznamech , obrazových materiálech a jiných informačních a komunikačních prostředcích
  RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- reaguje na informační a komunikační prostředky
  RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- informační a komunikační prostředky využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
  RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- využívá informační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá získané komunikativní dovednosti
  RVP *využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi*

- Kompetence sociální a personální
  - účinně spolupracuje ve skupině
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*

- přijímá přidělenou roli v týmu
  RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
- pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
  RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
  RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
- na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
  RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
  RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
- přispívá k diskusi v malé skupině
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- přispívá k debatě celé třídy
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- oceňuje zkušenosti druhých lidí
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- respektuje různá hlediska diskuse
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, dělají a říkají
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- Kompetence občanské
  - respektuje přesvědčení druhých lidí
    RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*
  - váží si vnitřních hodnot druhých lidí
    RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do*

situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

- je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
  RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*
- odmítá útlak a hrubé zacházení
  RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*
- uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
  RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví
  RVP *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu i tvořivost
  RVP *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*
- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
  RVP *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*

- Kompetence pracovní
  - dodržuje vymezená pravidla
    RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*
  - plní povinnosti a závazky
    RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*
  - adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
    RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

Průřezová témata pokrývaná předmětem

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tématické okruhy

Objevujeme Evropu a svět

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Lidské vztahy

Kulturní diference

Multikulturalita

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Kreativita

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Stavba mediálních sdělení

Vnímání autora mediálních sdělení

Fungování a vliv médií ve společnosti

Tvorba mediálního sdělení

Práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence k učení
  - *používá čtení, psaní a diskusi jako nástroje učení v jazyku a jazykové komunikaci*
  - *motivuje k úspěšnému zvládnutí úkolu*
  - *umožňuje žákům získávat nové zdroje informací s využitím veškeré dostupné techniky*
- Kompetence k řešení problémů
  - *zadává žákům netradiční úlohy typu testů Calibro nebo Scio*
  - *učí žáky pracovat s chybou jako s vodítkem ke správnému řešení*
  - *zadává úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů*
  - *zadává informace způsobem, který umožňuje volbu různých postupů*
  - *klade vhodné otázky vedoucí k pochopení problému*
- Kompetence komunikativní
  - *vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků*
  - *vede žáky k souvislému projevu*
  - *zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují*
- Kompetence sociální a personální
  - *zadává úkoly umožňující spolupráci žáků*
  - *umožňuje diferencované úkoly podle individuálních schopností žáků*
  - *vede žáky k sebepoznání a sebepoznání*

- Kompetence občanské
  - *umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce*
  - *umožňuje žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory*
  - *umožňuje žákům účastnit se olympiády v anglickém jazyce*
- Kompetence pracovní
  - *vytváří pro žáky různé pracovní podmínky (prostředí, situace)*
  - *umožňuje žákům využívat informační technologii k samostatným pracím a k prezentacím svých prací*

8. ročník

3 týdně, P

1. POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov

Kritéria hodnocení

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

2. MLUVENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	- slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů

Kritéria hodnocení

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

3. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	- slovní zásoba – práce se slovníkem - tematické okruhy - domov, rodina, volný čas, povolání, zvířata, lidské tělo, zdraví

Kritéria hodnocení

- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům

8. ročník

4. PSANÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Kritéria hodnocení

- vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
- napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

9. ročník

3 týdně, P

1. POSLECH S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně • rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov

Kritéria hodnocení

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

2. MLUVENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • se zapojí do jednoduchých rozhovorů • sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	- slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, jídlo, oblékání, obec, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí, nákupy, reálie zemí příslušných jazykových oblastí

Kritéria hodnocení

- se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

VYUČOVACÍ PŘEDMĚT: KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE

Charakteristika předmětu:

Vzdělávací obsah: Základem vzdělávacího obsahu předmětu Konverzace v anglickém jazyce je vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk pro 2. stupeň.

Časová dotace: 7. ročník – 1 hodina 9. ročník – 1 hodina

Organizace výuky: Předmět je nabízen jako volitelný. Nejvyšší počet žáků ve skupině nepřesahuje 24 žáků. Vyučovací předmět má časovou dotaci 1 hodinu týdně. Výuka probíhá v jazykové učebně nebo kmenové třídě skupiny. Pokud je to možné probíhá výuka párově společně s rodilým mluvčím.

Cíl výuky: Konverzace v anglickém jazyce umožňuje žákům dokonalejší osvojení již studovaného cizího jazyka, a to zejména při poslechu s porozuměním a při samostatném ústním vyjadřování. Žáci mají získat větší samostatnost a jistotu v užívání již známého jazykového materiálu v tematicky širších a obsahově náročnějších projevech.

Důraz se klade na zdokonalování schopnosti porozumět projevu rodilého mluvčího. Současně se žáci cvičí v odhadování neznámého slovního materiálu.

Učivo je zaměřeno na zdokonalování dovednosti dorozumět se v nejběžnějších situacích každodenního života. Současně se učí vyjadřovat myšlenky jednoduchou formou za pomocí známého jazykového materiálu.

Pozornost se také věnuje nácviku tlumočení.

V návaznosti na povinnou výuku a poznatky z ostatních předmětů získávají žáci další informace týkající se reálií anglicky mluvících zemí.

Obsah výuky: Spočívá v rozvíjení vědomostí, dovedností a návyků žáků v rozmanitějších a náročnějších činnostech než v povinném předmětu.

Jazykové prostředky k tomu určené narůstají jen v oblasti slovní zásoby. Ve výuce se pravidelně uplatňují prostředky aktivující činnost žáků – hry, dramatizace, recitace, zpěv, párové a skupinové formy práce, problémové úkoly, aj. Pro zživotnění situace se využívají
autentické materiály – zvukové i vizuální. Aktivita žáků je podporována příznivou atmosférou, která navozuje spontánní projevy žáka.

Tematické celky vycházejí z tematických celků povinného vyučování, přihlíží se k zájmům žáků. Převažuje orientace na přirozené každodenní situace. Propojuje se školní vyučování se životem a prostředím žáka. Žáci si osvojují schopnost začít, udržovat a zakončit konverzaci. Učí se jednoduchým způsobem vyjádřit své osobní zkušenosti, pocity a názory.

Jazykové prostředky:

1) Výslovnost - upevňují a automatizují se návyky získané v povinné výuce.

2) Slovní zásoba - aktivní slovní zásoba narůstá přibližně o 250 – 300 slov a slovních spojení ročně. Uplatňují se především tematické okruhy uvedené v osnovách povinného předmětu. Slovní zásoba se zvyšuje i receptivně, poslechem i čtením textů.

3) Mluvnice - upevňují a automatizují se mluvnické jevy osvojené v povinné výuce. Mluvnické učivo se nerozšiřuje.

4) Pravopis - pravopisné návyky se upevňují a automatizují prostřednictvím příležitostných písemných záznamů nebo v přípravě jednoduchého vlastního projevu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků: Viz. předmět Anglický jazyk

Průřezová témata: Viz. předmět Anglický jazyk

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Konverzace v anglickém jazyce

Výstupy z RVP:

Tematický okruh: Poslech s porozuměním

žák

CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně

CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat

Tematický okruh: Mluvení

žák

CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích

CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech

CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života

Tematický okruh: Čtení s porozuměním

žák

CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech

CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace

Tematický okruh: Psaní

žák

CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení

Učivo:

Domov a rodina

Bydlení

Škola

Sport a volný čas

Nakupování a móda

Příroda a město

Cestování a jídlo

Svátky a tradice

Reálie anglicky mluvících zemí

9. ročník

3. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	- slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - tematické okruhy - povolání, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny),

Kritéria hodnocení
• rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům • rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

4. PSANÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

Kritéria hodnocení
• vyplní základní údaje o sobě ve formuláři • napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat • stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

5.1.4 Konverzace Aj

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
6. ročník	**7. ročník**	**8. ročník**	**9. ročník**	
	0+1		0+1	

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence občanské
  - *vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé*
  - *umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky*
  - *vede žáky k úctě k práci jiných, k tradicím, k ochraně svého zdraví*

7. ročník

0+1 týdně, V

9. ročník

0+1 týdně, V

5.2 Matematika a její aplikace

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace v základním vzdělávání je založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním od 1. do 9. očníku a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah oboru Matematika a její aplikace je rozdělen na čtyři tematické okruhy. V tematickém okruhu Čísla a početní operace na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh Číslo a proměnná, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci propojit na reálné situace). Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu Geometrie v rovině a v prostoru žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

V tematickém okruhu Závislosti, vztahy a práce s daty žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

Důležitou součástí matematického vzdělávání jsou Nestandardní aplikační úlohy a problémy, jejichž řešení může být do značné míry nezávislé na znalostech a dovednostech školské matematiky, ale při němž je nutné uplatnit logické myšlení. Žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit optimalizační úlohy. Řešení logických úloh posiluje vědomí žáka ve vlastní schopnosti logického uvažování a může podchytit i ty žáky, kteří jsou v matematice méně úspěšní.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:
- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení, ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů
- vytváření zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh) a k efektivnímu využívání osvojeného matematického aparátu
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním (matematizací reálných situací), k vyhodnocování matematického modelu a hranic jeho použití; k poznání, že realita je složitější než její matematický model, že daný model může být vhodný pro různorodé situace a jedna situace může být vyjádřena různými modely
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života a následně k využití získaného řešení v praxi; k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrole při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematičnosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protipříkladů

5.2.1 Matematika

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
4	4+1	4+1	4+1	4+1

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
4+1	4+1	4+1	3+1

Charakteristika předmětu

Vzdělávací obor *Matematika* patří do vzdělávací oblasti *Matematika a její aplikace*. Je v základním vzdělávání založen na aktivních činnostech typických pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Vzdělávací obor Matematika prolíná celým základním vzděláním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.
Výuka klade důraz především na:

- důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům
- vytváření zásoby matematických nástrojů – početních operací, metod řešení úloh
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- rozvoj logického a kritického usuzování s pomocí přesného a stručného vyjadřování (s použitím matematického jazyka včetně symboliky).

Prostřednictvím numerických výpočtů dochází i k cvičení paměti. Žáci provádějí rozbor problému a plán řešení, odhady výsledků a vybírají správný postup k vyřešení problému.

Obsahové vymezení
Vzdělávací obsah oboru *Matematika* je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

- ***Číslo a proměnná*** – Tento okruh navazuje na znalosti získané na prvním stupni v okruhu Čísla a početní operace a prohlubuje učivo nižšího stupně. Žáci si osvojují aritmetické operace – umět provádět operaci, schopnost porozumět algoritmu a významu. Snaží se zvládat propojit operaci s reálnou situací. Učí se číselné údaje pomocí měření, výpočtem, odhadováním a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

- ***Závislosti, vztahy a práce s daty*** - Zkoumáním závislostí směřují žáci k pochopení pojmu funkce, rozpoznávají určité typy změn a závislostí z reálného světa, uvědomují si změny známých jevů (růst, pokles i nulovou změnu). Tyto změny analyzují z tabulek, diagramů a grafů. Provádějí konstrukce, vyjadřují je matematickým předpisem. Podle možností využívají vhodný počítačový software nebo kalkulátory.
- ***Geometrie v rovině a v prostoru*** - Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových úloh. Žáci hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině a prostoru. Učí se odhadovat, porovnávat, měřit délku, velikost úhlu. Seznamují se s výpočty obvodu a obsahu rovinných útvarů, povrchu a objemu základních těles. V konstrukčních úlohách zdokonalují svůj grafický projev.
- ***Aplikační úlohy*** – Žáci řeší problémové úlohy, které vyžadují uplatnit logické myšlení. Tyto úlohy prolínají všemi tematickými okruhy v průběhu základního vzdělávání. Žáci se učí třídit údaje a podmínky úlohy, pochopit problém, analyzovat jej, provádí situační náčrty.

Časové vymezení
Vzdělávací obor *Matematika* se vyučuje dle aktuálního učebního plánu.
Organizační vymezení
Vzdělávací obor *Matematika* je vyučován buď samostatně v jednotlivých ročnících, ale výuku lze dle potřeby školy aplikovat též ve spojených ročnících (na 1. stupni). Při výuce se využívají různé formy a metody práce (skupinová práce, frontální vyučování, výukové programy na počítačích). Během vyučovací hodiny se používají všechny dostupné pomůcky (kalkulačky, rýsovací potřeby, modely těles apod.).
Výchovně vzdělávací strategie
Kompetence k učení
Učitel:

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě

Žáci:

- si osvojují základní matematické pojmy a vztahy postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytvářejí zásoby matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívají prostředky výpočetní techniky
- pracují s obecně užívanou terminologií, znaky a symboly, propojení poznatků do širších celků
- poznávají smysl a cíle učení, mají k němu pozitivní vztah
- překonávají překážky, kriticky hodnotí vlastní práci

Kompetence k řešení problémů
Učitel:

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků
- povzbuzuje žáky k samostatnému řešení zadaných úloh, překonávání překážek
- učí je pracovat s odbornou literaturou (tabulky aj.)

Žáci:

- provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadují výsledky
- vyhledávají informace vhodné k řešení problému, využívají svých vědomostí a dovedností k objevení různých postupů řešení
- volí správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Kompetence komunikativní
Učitel:

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky, k souvislému a kultivovanému projevu
- vytváří příležitost pro vzájemnou komunikaci žáků, vede žáky k vzájemné pomoci.
- učí je naslouchat jiné názory volit vhodné postupy

Žáci:

- naslouchají promluvám druhých, vhodně na ně reagují
- zdůvodňují matematické postupy
- rozumějí různým typům textů, záznamů, grafům, tabulkám, umějí s nimi pracovat
- komunikují na odpovídající úrovni
- využívají různé informační a komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální
Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat ve dvojicích nebo skupinách
- umožňuje jim diskusi odlišných názorů při dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k pochopení výhod spolupráce, rovnoprávnému postavení ve skupině
- hodnotí žáky takovým způsobem, aby vnímali vlastní pokrok.

Žáci:

- spolupracují ve skupině nebo ve dvojicích
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentují při společném řešení problému, jsou schopni sebekontroly
- chápou nutnost spolupráce, oceňují zkušenosti druhých

Kompetence občanské
Učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- vede žáky k úctě k práci jiných, k tradicím, k ochraně svého zdraví

Žáci:

- respektují názory ostatních
- kriticky se zamýšlejí nad obsahy sdělení,
- chápou společenské normy, svá práva a povinnosti ve škole i mimo ni
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace, zvláště v krizových situacích ohrožujících život a zdraví

Kompetence pracovní
Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci kombinují poznatky z různých předmětů
- požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků, vyzdvihuje kladný přístup k práci.
- podporuje používání výpočetní techniky ve vhodných tematických oblastech

Žáci:

- efektivně organizují vlastní práci
- zdokonalují svůj grafický projev
- používají správně vybavení- počítačovou techniku i pomůcky
- umějí zaujmout sebekritický pohled na své výkony
- využívají získané znalosti při praktických činnostech

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
  - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie

    RVP *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*

  - plánuje, organizuje a řídí vlastní učení

    RVP *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a*

řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení

- projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
  RVP *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
- vyhledává informace
  RVP *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
- třídí informace
  RVP *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
- používá informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
  RVP *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
  RVP *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*
- uvádí věci do souvislostí
  RVP *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
  RVP *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*
- samostatně pozoruje a experimentuje
  RVP *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti*
- porovnává získané výsledky
  RVP *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti*
- výsledky kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
  RVP *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti*
- poznává smysl a cíl učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- má pozitivní vztah k učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- posoudí vlastní pokrok v učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- určí překážky či problémy bránící učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- plánuje způsoby zdokonalení vlastního učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či*

problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

- kriticky zhodnotí výsledky svého učení
  - RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- diskutuje o výsledcích svého učení
  - RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- Kompetence k řešení problémů
  - vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni
    - RVP *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*
  - rozpozná a pochopí problém
    - RVP *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*
  - přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách
    - RVP *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*
  - promyslí a naplánuje způsob řešení problémů
    - RVP *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*
  - k řešení problémů využívá vlastního úsudku a zkušeností
    - RVP *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*
  - vyhledává informace vhodné k řešení problémů
    - RVP *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*
  - nachází shodné, podobné a odlišné znaky získaných informací
    - RVP *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*
  - využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů
    - RVP *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*
  - nenechá se odradit případným nezdarem
    - RVP *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*
  - vytrvale hledá konečné řešení problému
    - RVP *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*

- samostatně řeší problémy
  RVP *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*
- volí vhodné způsoby řešení problémů
  RVP *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
  RVP *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*
- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
  RVP *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů
  RVP *ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů*
- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
  RVP *ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů*
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
  RVP *ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů*
- kriticky myslí
  RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
- činí uvážlivá rozhodnutí
  RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
- svá rozhodnutí je schopen obhájit
  RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
  RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
- zhodnotí výsledky svých činů
  RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*

- Kompetence komunikativní
  - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
    RVP *formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu*
  - vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
    RVP *formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu*
  - naslouchá promluvám druhých lidí
    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - porozumí promluvám druhých lidí
    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*

- vhodně reaguje na promluvy druhých
  RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
- účinně se zapojuje do diskuse
  RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
- obhajuje svůj názor
  RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
- vhodně argumentuje
  RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků
  RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- přemýšlí o různých textech, záznamech , obrazových materiálech a jiných informačních a komunikačních prostředcích
  RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- reaguje na informační a komunikační prostředky
  RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- informační a komunikační prostředky využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
  RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- využívá informační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá získané komunikativní dovednosti
  RVP *využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi*

- Kompetence sociální a personální
  - účinně spolupracuje ve skupině
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*

- přijímá přidělenou roli v týmu
  RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
- pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
  RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
  RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
- na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
  RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
  RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
- přispívá k diskusi v malé skupině
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- přispívá k debatě celé třídy
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- oceňuje zkušenosti druhých lidí
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- respektuje různá hlediska diskuse
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, dělají a říkají
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- Kompetence občanské
  - respektuje přesvědčení druhých lidí
    RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*
  - váží si vnitřních hodnot druhých lidí
    RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do*

situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

- je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
  - RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
  - RVP *chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu*
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
  - RVP *rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka*
- chová se zodpovědně v krizových situacích i situacích ohrožujících život a zdraví
  - RVP *rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka*

- Kompetence pracovní
  - dodržuje vymezená pravidla
    - RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*
  - plní povinnosti a závazky
    - RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*
  - adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
    - RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Kreativita

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence k učení
  - *zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami*
  - *vede žáky k plánování postupů a úkolů*
  - *zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů*
  - *vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě*

- Kompetence k řešení problémů
  - *s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení*
  - *vede žáky k ověřování výsledků*
  - *povzbuzuje žáky k samostatnému řešení zadaných úloh, překonávání překážek*
  - *učí je pracovat s odbornou literaturou (tabulky aj.)*
- Kompetence komunikativní
  - *vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky, k souvislému a kultivovanému projevu*
  - *vytváří příležitost pro vzájemnou komunikaci žáků, vede žáky k vzájemné pomoci.*
  - *učí je naslouchat jiné názory volit vhodné postupy*
- Kompetence sociální a personální
  - *zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat ve dvojicích nebo skupinách*
  - *umožňuje jim diskusi odlišných názorů při dodržování pravidel slušného chování*
  - *vede žáky k pochopení výhod spolupráce, rovnoprávnému postavení ve skupině*
  - *hodnotí žáky takovým způsobem, aby vnímali vlastní pokrok.*
- Kompetence občanské
  - *vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé*
  - *umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky*
  - *vede žáky k úctě k práci jiných, k tradicím, k ochraně svého zdraví*
- Kompetence pracovní
  - *zadává úkoly, při kterých žáci kombinují poznatky z různých předmětů*
  - *požaduje dodržování dohodnuté kvality, termínů*
  - *vede žáky k ověřování výsledků, vyzdvihuje kladný přístup k práci.*
  - *podporuje používání výpočetní techniky ve vhodných tematických oblastech*
- Kompetence digitální

Žák se učí nejen pracovat s rozmanitým hardwarem a softwarem, ale i rozumět způsobu jejich fungování a možnostem využití nabytých znalostí ve svém dalším životě, čímž dochází k rozvoji této kompetence. Naším cílem je (citace z aktuálního RVP pro ZŠ): „Na konci základního vzdělávání žák: - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků " - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými - technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitální prostředí jedná eticky

Žáci chápou a správně užívají pojmy z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje žáci používají pro zpracování informací, které vyhledávají na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů používají elektronickou poštu. Získané dovednosti jsou nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce, podmínkou k profesnímu růstu rozvíjení zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, vyhledávání informací na internetu a jejich zpracování umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv", umožňuje využití mnohonásobně většího počtu dat a informací bez zatížení paměti a vhodně doplňuje běžné učební texty a pomůcky. Dovednosti získané v tomto vzdělávacím oboru umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku ve všech oblastech celého základního vzdělávání a stávají se jejich součástí.

1. ročník

4 týdně, P

1. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků • užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose • provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- přirozená čísla - čtení, zápis a znázornění v oboru do 20 - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa) - vlastnosti početních operací s čísly - počítání předmětů a modelování daného počtu, vztahy méně, více, rovno - písemné algoritmy početních operací - znaménka, sčítání a odčítání do 20

Kritéria hodnocení

- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- tabulky s jednoduchými početními úkony

Kritéria hodnocení

- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	- základní útvary v rovině - čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh - pojmenování, modelování - základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, koule, válec - pojmenování, modelování - hledání útvarů v realitě

Kritéria hodnocení

- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci

2. ročník

4+1 týdně, P

2. ročník

1. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků • užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose • provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- přirozená čísla - čtení, zápis a znázornění do 100 - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa) - porovnávání čísel - vztahy o více, o méně - modelování daného počtu - zaokrouhlování na desítky - sčítání a odčítání do 100 s přechodem přes desítku - řešení závorek - násobilka - vlastnosti početních operací s čísly - písemné algoritmy početních operací

Kritéria hodnocení

- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času • popisuje jednoduché závislosti z praktického života • doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- závislosti a jejich vlastnosti - diagramy, tabulky - hodiny, určování času, jednoduché převody jednotek času - vyhledávání dat pro řešení zajímavých úloh

Kritéria hodnocení

- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci • porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	- základní útvary v rovině - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, bod - základní útvary v prostoru - jehlan, kužel - délka úsečky; jednotky délky, ukazování základních rozměrů prakticky

Kritéria hodnocení

- rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci
- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky

3. ročník

4+1 týdně, P

3. ročník

1. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků • čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- přirozená čísla - čtení, zápis a znázornění do 1000 - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (model), orienatace na číselné ose - porovnávání čísel, zaokrouhlování na desítky, stovky, pamětné sčítání a odčítání bez přechodu a s přechodem, písemné sčítání a odčítání - řešení a tvorba slovních úloh jednoduchých i složených s aplikací a modelováním osvojených početních operací - násobilka, násobení dvojciferných a trojciferných čísel jednociferným činitelem - dělení se zbytkem - vlastnosti početních operací s čísly - písemné algoritmy početních operací

Kritéria hodnocení

- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času • popisuje jednoduché závislosti z praktického života • doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	- závislosti a jejich vlastnosti - orientace v čase

Kritéria hodnocení

- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky • rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- délka úsečky; jednotky délky a jejich převody - kružnice - osově souměrné útvary - porovnávání velikostí útvarů

Kritéria hodnocení

- porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

4. ročník

4+1 týdně, P

4. ročník

1. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel • zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel • modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	- přirozená čísla do 1000 000 - posloupnost a orovnávání na číselné ose - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, model), rozklady čísel - zaokrouhlování - pamětné a písemné početní operace - řešení slovních úloh se všemi početními operacemi - zlomky - celek, část, modelování, zápis, rozbor, porovnávání, početní operace u zlomků se stejným jmenovatelem

Kritéria hodnocení

- využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
- provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
- zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
- modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyhledává, sbírá a třídí data • čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- závislosti a jejich vlastnosti - grafy, tabulky, jízdní řády

Kritéria hodnocení

- vyhledává, sbírá a třídí data
- čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce • sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran • určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu • rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru • sestrojí rovnoběžky a kolmice	- základní útvary v rovině - trojúhelník rovnoramenný, rovnostranný, kolmice, čtyřúhelník, mnohoúhelník, kružnice - základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec - převody jednotek - základní jednotky hmotnosti - obvod čtverce a obdélníku - vzájemná poloha dvou přímek v rovině - osově souměrné útvary - osa souměrnosti obrazce ve čtvercové síti

Kritéria hodnocení

- narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce
- sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru
- sestrojí rovnoběžky a kolmice

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce - prostorová představivost

4. ročník

Kritéria hodnocení
• řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

5. ročník

4+1 týdně, P

1. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel • zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel • modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku • porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel • přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty • porozumí významu znaku „-" pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	- přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) - násobilka - vlastnosti početních operací s čísly - písemné algoritmy početních operací

Kritéria hodnocení
• využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení
• provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel
• zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel
• řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel
• modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku
• porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel
• přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
• porozumí významu znaku „-" pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyhledává, sbírá a třídí data • čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	- závislosti a jejich vlastnosti - diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády

Kritéria hodnocení
• vyhledává, sbírá a třídí data
• čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

5. ročník

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran • sestrojí rovnoběžky a kolmice • určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu • rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	- základní útvary v rovině - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník - základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec - délka úsečky; jednotky délky a jejich převody - obvod a obsah obrazce - vzájemná poloha dvou přímek v rovině - osově souměrné útvary

Kritéria hodnocení

- sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce - prostorová představivost - práce s kalkulačkou - římské číslice

Kritéria hodnocení

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

6. ročník

4+1 týdně, P

1. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor • modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	- dělitelnost přirozených čísel - prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti - desetinná čísla, zlomky - rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě;

6. ročník

Kritéria hodnocení
• provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
• zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
• modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
• užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)

2. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • určuje velikost úhlu měřením a výpočtem • odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů • načrtne a sestrojí rovinné útvary • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • načrtne a sestrojí sítě základních těles • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- rovinné útvary - přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník (čtverec, obdélník), pravidelné mnohoúhelníky, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů), - metrické vlastnosti v rovině - druhy úhlů, trojúhelníková nerovnost - prostorové útvary - kvádr, krychle - konstrukční úlohy - množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu), osová souměrnost

Kritéria hodnocení
• zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
• charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
• určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
• odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
• načrtne a sestrojí rovinné útvary
• načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
• určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
• odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
• načrtne a sestrojí sítě základních těles
• načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
• analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

3. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy

Kritéria hodnocení
• užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
• řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

7. ročník

4+1 týdně, P

1. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor • užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) • řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů • řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	- celá čísla - čísla navzájem opačná, číselná osa - desetinná čísla, zlomky - převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek - poměr - měřítko, úměra, trojčlenka - procenta - procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování

Kritéria hodnocení

- provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
- zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
- užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek - část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti • vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem	- funkce - pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost

Kritéria hodnocení

- určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
- vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem

7. ročník

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů • načrtne a sestrojí rovinné útvary • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků • načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • načrtne a sestrojí sítě základních těles • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- rovinné útvary - čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky, shodnost (věty o shodnosti trojúhelníků) - prostorové útvary - kolmý hranol - konstrukční úlohy - středová souměrnost

Kritéria hodnocení

- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- načrtne a sestrojí rovinné útvary
- užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
- načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- načrtne a sestrojí sítě základních těles
- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy

Kritéria hodnocení

- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

8. ročník

4+1 týdně, P

1. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	- mocniny a odmocniny - druhá mocnina a odmocnina - výrazy - číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny - rovnice - lineární rovnice

Kritéria hodnocení
• provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • porovnává soubory dat	- závislosti a data - příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr

Kritéria hodnocení
• vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • porovnává soubory dat

8. ročník

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku • charakterizuje a třídí základní rovinné útvary • odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů • využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh • načrtne a sestrojí rovinné útvary • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • načrtne a sestrojí sítě základních těles • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- rovinné útvary - kružnice, kruh - metrické vlastnosti v rovině - vzdálenost bodu od přímky, Pythagorova věta - prostorové útvary - rotační válec - konstrukční úlohy - množiny všech bodů dané vlastnosti (Thaletova kružnice)

Kritéria hodnocení

- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- načrtne a sestrojí rovinné útvary
- určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
- odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
- načrtne a sestrojí sítě základních těles
- načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
- analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy

Kritéria hodnocení

- užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
- řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

9. ročník

3+1 týdně, P

9. ročník

1. ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu • zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor • řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů • řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním • formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav • analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	- dělitelnost přirozených čísel - prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti - celá čísla - čísla navzájem opačná, číselná osa - desetinná čísla, zlomky - rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek - poměr - měřítko, úměra, trojčlenka - procenta - procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování - mocniny a odmocniny - druhá mocnina a odmocnina - výrazy - číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny - rovnice - lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými

Kritéria hodnocení
• provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
• zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
• řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
• řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
• matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
• formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
• analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel

2. ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data • určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti • vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem • matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	- závislosti a data - příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; - funkce - pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce

Kritéria hodnocení
• vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
• určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
• vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
• matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů

3. GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků • určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti • odhaduje a vypočítá objem a povrch těles • načrtne a sestrojí sítě základních těles • načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině • analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- rovinné útvary - podobnost (věty o podobnosti trojúhelníků) - prostorové útvary - jehlan, rotační kužel, koule

9. ročník

Kritéria hodnocení
• užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků
• určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti
• odhaduje a vypočítá objem a povrch těles
• načrtne a sestrojí sítě základních těles
• načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině
• analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

4. NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací • řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy

Kritéria hodnocení
• užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací
• řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

5.3 Informatika

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

I na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů. Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:
systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace

rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci
posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

5.3.1 Informatika

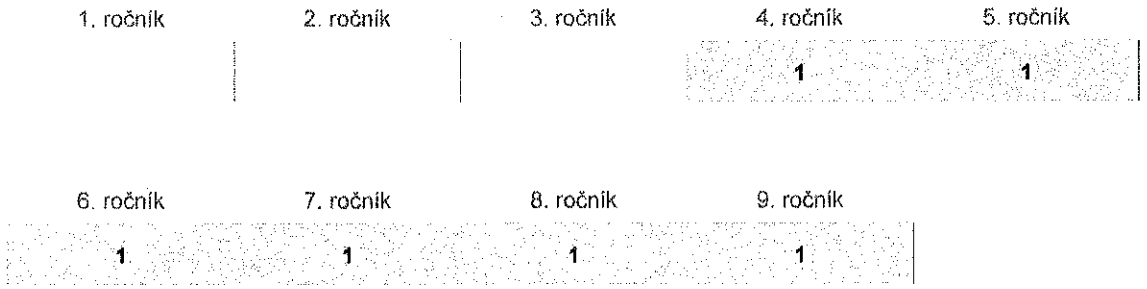

Charakteristika předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.
Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.
Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.
Digitální gramotnost je na škole rozvíjenarůznorodými způsoby – např. prací v hodinách za využití různého hardwaru (notebooky, ipady, mobilní telefony) i softwaru (např. kancelářské programy, digitální mapy a GIS nástroje v zeměpisu, vzdělávací aplikace (např. HistoryLab v dějepise),... čímž mj. dochází k náležitému rozvoji digitální kompetence.
Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu
Výuka probíhá na počítačích či noteboocích, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.
Výchovné a vzdělávací postupy směřující k rozvoji klíčových kompetencí
Kompetence k učení
Využitím různých informačních a komunikačních technologií žáci získávají informace, které dále třídí, kriticky hodnotí a pracují s nimi i v rámci ostatních vyučovacích předmětů. S počítačem pracují jako s nástrojem pro zefektivnění své práce.
Kompetence k řešení problémů
Žáci uplatňují tvořivý přístup k zadaným úlohám na základě svých schopností a nabytých vědomostí. Učí se pracovat s internetovými vyhledavači a encyklopediemi, které jim mohou pomoci při rozhodování.
Kompetence komunikativní
Ke komunikaci žáci využívají dostupné prostředky a technologie. Řídí se všeobecně známými pravidly a náležitostmi při ústním i psaném projevu. Rozumí různým typům textů a sami vytváří texty z běžného života (referát, dopis, oznámení, plakát aj.)

Kompetence sociální a personální
Žáci pracují nejen samostatně, ale i ve skupinách, což podporuje spolupráci a mohou být vhodně zapojeni i slabší. Učí se hodnotit práci svou i ostatních, vyjadřují svá pro a proti.
Kompetence občanské
Díky internetu se žáci dozvídají o životě a událostech v zemích celého světa, uvědomují si rozdíly a respektují názor druhých.
Kompetence pracovní
Žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla při práci s výpočetní technikou. Chápou práci s informačními a komunikačními technologiemi jako velmi důležitou součást dalšího vzdělávání a svého budoucího zaměstnání.
Kompetence digitální
Žák se učí nejen pracovat s rozmanitým hardwarem a softwarem, ale i rozumět způsobu jejich fungování a možnostem využití nabytých znalostí ve svém dalším životě, čímž dochází k rozvoji této kompetence. Naším cílem je (citace z aktuálního RVP pro ZŠ): „Na konci základního vzdělávání žák: - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků " - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými - technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitální prostředí jedná eticky

Žáci chápou a správně užívají pojmy z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje žáci používají pro zpracování informací, které vyhledávají na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů používají elektronickou poštu. Získané dovednosti jsou nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce, podmínkou k profesnímu růstu rozvíjení zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, vyhledávání informací na internetu a jejich zpracování umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv", umožňuje využití mnohonásobně většího počtu dat a informací bez zatížení paměti a vhodně doplňuje běžné učební texty a pomůcky. Dovednosti získané v tomto vzdělávacím oboru umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku ve všech oblastech celého základního vzdělávání a stávají se jejich součástí.
Obsahové vymezení

- ***Základy práce s počítačem*** - Žáci se seznamují ze základními pojmy informační činnosti (struktura, funkce a popis počítače a přídavných zařízení; operační systémy; práce se soubory; údržba počítače; zásady bezpečnosti práce apod.).
- ***Zpracování a využití informací*** – Cílem je naučit žáky ovládat textové, tabulkové a grafické editory. Zpracovat a prezentovat informace v multimediální formě (webové stránky, prezenční programy). Uplatňovat základní estetická a typografická pravidla v souladu se zákony o duševním vlastnictví.
- ***Vyhledávání informací a komunikace*** – Hlavním cílem je vyhledávání informací na internetu použitím jednoduché a vhodné cesty (portály, databáze, knihovny). Umět ověřovat věrohodnost informací. Seznámit žáky se základními způsoby komunikace (e-mail, chat, telefonování) a sledovat vývojové trendy informačních technologií.

Časové vymezení
Vzdělávací obor *Informatika* se vyučuje dle aktuálního učebního plánu.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
  - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie

    RVP: *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
  - plánuje, organizuje a řídí vlastní učení

    RVP: *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*

- projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
  RVP *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
- vyhledává informace
  RVP *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
- třídí informace
  RVP *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
- používá informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
  RVP *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
  RVP *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*
- uvádí věci do souvislostí
  RVP *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
  RVP *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*

- Kompetence k řešení problémů
  - vyhledává informace vhodné k řešení problémů
    RVP *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*
  - nachází shodné, podobné a odlišné znaky získaných informací
    RVP *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*
  - využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů
    RVP *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*
  - nenechá se odradit případným nezdarem
    RVP *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*
  - vytrvale hledá konečné řešení problému
    RVP *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*
  - samostatně řeší problémy
    RVP *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*
  - volí vhodné způsoby řešení problémů
    RVP *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*

- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
  RVP *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*
- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
  RVP *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů
  RVP *ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů*
- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
  RVP *ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů*
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
  RVP *ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů*

- Kompetence komunikativní
  - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
    RVP *formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu*
  - vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
    RVP *formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu*
  - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků
    RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
  - přemýšlí o různých textech, záznamech , obrazových materiálech a jiných informačních a komunikačních prostředcích
    RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
  - reaguje na informační a komunikační prostředky
    RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
  - informační a komunikační prostředky využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
    RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
  - využívá informační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
    RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
  - využívá komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
    RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
  - využívá technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
    RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*

- využívá získané komunikativní dovednosti

  RVP: *využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi*

- Kompetence sociální a personální
  - přijímá přidělenou roli v týmu

    RVP: *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*

- Kompetence občanské
  - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy

    RVP: *chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu*

  - je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni

    RVP: *chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu*

  - rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

    RVP: *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti*

- Kompetence pracovní
  - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení

    RVP: *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

  - dodržuje vymezená pravidla

    RVP: *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

  - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu

    RVP: *přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot*

- Kompetence digitální
  - uvádí příklady využívání digitálních technologií v rodině a ve škole

    RVP: *ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít*

  - ovládá a využívá určené výukové aplikace při svém učení

    RVP: *ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít*

  - zapojuje se do života školy také prostřednictvím digitálních technologií

    RVP: *ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít*

  - při školní práci využívá svěřená zařízení a doporučené digitální technologie

    RVP: *ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít*

  - charakterizuje digitální zdroje, které využívá ve svém vzdělávání

    RVP: *ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít*

- k učení využívá i i osobní digitální zařízení

  RVP: *ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít*

- během svého vzdělávání kombinuje různá digitální zařízení za účelem efektivnějšího plnění zadaných úkolů

  RVP: *ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít*

- nepouští se do nestandardních situací, protože chápe rizika této činnosti

  RVP: *ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít*

- charakterizuje digitální zdroje důležité pro občana a prostřednictvím digitálních technologií se zapojuje do dění ve svém okolí

  RVP: *ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít*

- k učení využívá také digitální vzdělávací prostředí

  RVP: *ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít*

- pro školní práci a plánování svého času využívá digitální technologie, kombinuje je a samostatně rozhoduje, které pro jakou činnost či řešený problém použít

  RVP: *ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít*

- běžné technické problémy vyřeší nebo si najde návod na jejich vyřešení

  RVP: *ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít*

- zpracuje drobné úkoly spojené se získáváním informací na různá témata a problematiku, o kterou se osobně zajímá

  RVP: *získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu*

- práci ve skupině si rozdělí na dílčí úkoly, které plní i za pomoci digitálních technologií

  RVP: *získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu*

- při řešení problému rozpozná potřebu informací, vyhledá je v doporučených zdrojích a posoudí jejich relevanci, ověří jejich spolehlivost v jiných zdrojích

  RVP: *získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu*

- ukládá informace tak, aby je znovu našel a mohl používat, ukládá si zajímavé odkazy na zdroje informací pro další použití

  RVP: *získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu*

- soubory sdílí se svými blízkými a učiteli pomocí zadané digitální technologie

  RVP: *získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu*

- komunikuje se svými blízkými a učiteli pomocí doporučených digitálních technologií

  RVP: *získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu*

- na základě vlastních kritérií pro vyhledávání získává potřebné informace z doporučených zdrojů

  RVP: *získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu*

volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

- ukládá informace tak, aby je mohl efektivně třídit a vyhledávat, ukládá si převzatý digitální obsah pro další použití

  RVP: *získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu*

- sdílí data, informace a obsah se svými vrstevníky a volí pro to vhodnou technologii

  RVP: *získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu*

- komunikuje se svými vrstevníky a samostatně si volí známou digitální technologii

  RVP: *získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu*

- potřebné informace získává z různých digitálních zdrojů na základě vlastních kritérií pro vyhledávání, získané informace posuzuje z hlediska souladu s již známými a na základě věrohodnosti příslušného zdroje

  RVP: *získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu*

- ukládá informace tak, aby je mohl v případě potřeby najít a použít i někdo jiný, s kým spolupracuje, vytváří vlastní portfolio zdrojů informací a podílí se na tvorbě portfolií

  RVP: *získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu*

- využívá digitální technologie ke sdílení dat, informací a obsahu s vybranými lidmi a k týmové práci

  RVP: *získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu*

- komunikuje pomocí digitálních technologií i s více uživateli najednou, pro konkrétní komunikační situaci vybírá nejvhodnější technologii

  RVP: *získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu*

- zachycuje skutečnosti ze svého okolí a vyjadřuje své představy i za pomoci digitálních technologií

  RVP: *vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků*

- vytváří jednoduchý digitální obsah (texty, tabulky, obrázky, audio, video), vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků ke splnění stanovených cílů

  RVP: *vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků*

- provádí základní změny obsahu, který vytvořil někdo jiný s cílem přizpůsobit ho novým účelům

  RVP: *vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků*

- vytváří a upravuje digitální obsah, v případě potřeby je schopen jeden digitální formát doplnit či rozšířit jiným formátem

  RVP: *vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků*

- upravuje obsah, který vytvořil někdo jiný s cílem přizpůsobit jej novým účelům

  RVP: *vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků*

- vytváří a upravuje digitální obsah v různých formátech, dané formáty kombinuje, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků ke splnění stanovených cílů

  RVP: *vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků*

- pozmě\ňuje obsah, který vytvořil někdo jiný, propojuje jej s cílem vytvořit obsah nový

  RVP: *vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků*

- řeší úkoly a situace i za použití digitálních technologií

  RVP *využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce*

- identifikuje problémy, řeší je i prostřednictvím digitálních technologií

  RVP *využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce*

- využívá digitální technologie v navrženém postupu, který řeší vybrané problémy

  RVP *využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce*

- navrhuje různé postupy k řešení vybraných problémů pomocí digitálních technologií

  RVP *využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce*

- uvede příklady použití digitálních technologií v každodenním životě člověka

  RVP *chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání*

- uvede příklady, jak mohou digitální technologie pomáhat

  RVP *chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání*

- na příkladech z okolí ukazuje, jak digitální technologie zlepšují život

  RVP *chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání*

- zná základní milníky vývoje digitálních technologií a jak tyto technologie ovlivňují společnost

  RVP *chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání*

- uvádí situace, kdy digitální technologie zlepšují život různým sociálním skupinám

  RVP *chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání*

- popíše souvislost rozvoje informačních technologií s rozvojem společnosti a uvádí objevy, které výrazně posunuly využití digitálních technologií ve společnosti

  RVP *chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání*

- chová se šetrně ke svěřeným digitálním zařízením, rozpozná vhodné a nevhodné zacházení s nimi

  RVP *předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky*

- při školní práci dodržuje správné držení těla a respektuje dobu stanovenou pro práci s digitálními zařízeními

  RVP *předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky*

- dodržuje pravidla a řád stanovené pro práci s digitálním obsahem a digitálními zařízeními v místě, ve kterém pracuje

  RVP *předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky*

- respektuje nastavenou úroveň zabezpečení v používaných zařízeních, rozpozná a nahlásí nevhodný obsah, situace či chování v digitálním prostředí

  RVP *předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky*

- respektuje pravidla bezpečnosti a zdraví neohrožujícího chování při práci s digitálními technologiemi

RVP *předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky*

- odliší vlastní a cizí digitální obsah, používá-li cizí obsah, uvede zdroj

RVP *předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky*

- vysvětlí rozdíly mezi fyzickým a digitálním světem, vybírá informace, které o sobě může zveřejnit

RVP *předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky*

- i v digitálním světě dodržuje pravidla slušného chování

RVP *předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky*

- podle pokynů nastavuje zabezpečení v používaných zařízeních, reaguje na typické projevy kyberútoku

RVP *předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky*

- identifikuje situace ohrožující jeho duševní i fyzické zdraví a uplatňuje postupy snižující tato rizika

RVP *předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky*

- odlišuje autorská práva od práv ochrany osobních údajů, zohledňuje právní aspekty při využívání a tvorbě digitálního obsahu

RVP *předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky*

- odlišuje citlivé osobní údaje od těch, které lze zveřejňovat, a podle toho spravuje svou digitální identitu, kterou využívá pro potřebu vzdělávání, ve své digitální identitě dohledá informace, kterých není autorem

RVP *předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky*

- rozpozná neetické jednání v digitálním prostředí a vhodně na ně reaguje

RVP *předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky*

- s porozuměním udržuje svá digitální zařízení zabezpečená, data chrání před zneužitím, rozpozná rizikové situace a vhodně na ně reaguje

RVP *předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky*

- při používání digitálních technologií předchází situacím ohrožujícím tělesné i duševní zdraví

RVP *předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky*

- cituje zdroje ve své práci, je si vědom autorských práv, při práci v digitálním prostředí a při práci s osobními údaji dodržuje právní normy

RVP *předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky*

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.
V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák, nebo dvojice, pracuje individuálním tempem.
Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.
Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci. K realizaci výuky není třeba žádných nákupů pomůcek kromě běžných počítačů.

Učební plán

ročník	téma	hodiny	je třeba počítač
4.	Ovládání digitálního zařízení	12	A
	Práce ve sdíleném prostředí	11	A
	Úvod do kódování a šifrování dat a informací	10	
5.	Úvod do práce s daty	4	A
	Základy programování – příkazy, opakující se vzory	6	A
	Úvod do informačních systémů	3	
	Základy programování – vlastní bloky, náhoda	7	A
	Úvod do modelování pomocí grafů a schémat	7	
	Základy programování – postavy a události	6	A
6.	Kódování a šifrování dat a informací	9	
	Práce s daty	10	A
	Informační systémy	5	
	Počítače	9	A
7.	Programování – opakování a vlastní bloky	14	A
	Modelování pomocí grafů a schémat	7	
	Programování – podmínky, postavy a události	12	A
8.	Programování – větvení, parametry a proměnné	15	A
	Hromadné zpracování dat	18	A
9.	Programovací projekty	12	A
	Digitální technologie	15	
	Závěrečné projekty	6	A

Tematické celky

1. stupeň

4. ročník

Ovládání digitálního zařízení

<table>
<tr><td colspan="2">Tematický celek RVP
Digitální technologie</td></tr>
<tr><td>Očekávané výstupy RVP
Žákyně/žák:
• najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
• dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi</td><td>Očekávané výstupy ŠVP
Žákyně/žák:
• pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží
• vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem
• edituje digitální text, vytvoří obrázek
• přehraje zvuk či video
• uloží svoji práci do souboru, otevře soubor
• používá krok zpět, zoom
• řeší úkol použitím schránky
• dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením</td></tr>
<tr><td colspan="2">Zdroje
A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ
(https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)
B: učebnice Informatika pro 1. stupeň základní školy
(https://www.albatrosmedia.cz/tituly/12848534/informatika-pro-1-stupen-zakladni-skoly/)
C: Jednoduché ovládání počítače (http://home.pf.jcu.cz/jop/)
D: Datová Lhota (https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole)</td></tr>
<tr><td>Učivo
Digitální zařízení
Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace
Ovládání myši
Kreslení čar, vybarvování
Používání ovladačů
Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom)
Kreslení bitmapových obrázků
Psaní slov na klávesnici
Editace textu
Ukládání práce do souboru
Otevírání souborů
Přehrávání zvuku
Příkazy a program</td><td>Odkaz na učivo ve zdrojích
A: Počítač a síť
B: kap. 2
C: klikání myší, tahání myší
C: kreslení čáry a vybarvování
C: ovladače
B: kap. 3, 5

B: kap. 3
C: psaní na klávesnici
B: kap. 5, C: doplňování a úprava textu
B: kap. 3, 5
B: kap. 3, 5
C: přehrávání zvuku
D: Hodina „Co je počítačový program“</td></tr>
<tr><td colspan="2">Výukové metody a formy
Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment, použití videa</td></tr>
</table>

Práce ve sdíleném prostředí

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu • propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: • uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů • najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci • propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí • pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj • při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace • rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého
Zdroje A: učebnice Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs) B: učebnice Informatika 2 (https://www.informatika.fraus.cz/informatika-2) C: Datová Lhota (https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole)	
Učivo Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Počítačová data, práce se soubory Propojení technologií, internet Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš Technické problémy a přístupy k jejich řešení	**Odkaz na učivo ve zdrojích** A: Využití digitálních technologií B: kap. 11 C: Hodina „Já a počítačový svět“, B: kap. 6 B: kap. 8 C: Hodina „Kam se schovají data“
Výukové metody a formy Diskuse, práce ve skupinách, samostatná práce, praktické činnosti, objevování, experiment, použití videa	

Úvod do kódování a šifrování dat a informací

<table>
<tr><td colspan="2">Tematický celek RVP
Data, informace a modelování</td></tr>
<tr><td>Očekávané výstupy RVP
Žákyně/žák:
• popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
• vyčte informace z daného modelu</td><td>Očekávané výstupy ŠVP
Žákyně/žák:
• sdělí informaci obrázkem
• předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel
• zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text
• zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky
• obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček</td></tr>
<tr><td colspan="2">Zdroje
A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ
(https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)
B: učebnice Informatika 1 (https://www.informatika.fraus.cz/informatika-1)
C: učebnice Informatika 2 (https://www.informatika.fraus.cz/informatika-2)</td></tr>
<tr><td>Učivo
Piktogramy, emodži
Kód

Přenos na dálku, šifra
Pixel, rastr, rozlišení
Tvary, skládání obrazce</td><td>Odkaz na učivo ve zdrojích
A: Kódování informace obrázkem
A: Kódování informace textem
A: Kódování informace číslem
A: Kódovávání a šifrování textu
A: Kódování rastrového obrázku
A: Kódování vektorového obrázku</td></tr>
<tr><td colspan="2">Výukové metody a formy
Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, samostatná práce ve dvojicích či skupinách</td></tr>
</table>

5. ročník

Úvod do práce s daty

<table>
<tr><td colspan="2">Tematický celek RVP
Informační systémy</td></tr>
<tr><td>Očekávané výstupy RVP
Žákyně/žák:
• uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat
• pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data</td><td>Očekávané výstupy ŠVP
Žákyně/žák:
• pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech
• doplní posloupnost prvků
• umístí data správně do tabulky
• doplní prvky v tabulce
• v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný</td></tr>
<tr><td colspan="2">Zdroje
A: Práce s daty (https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly)
B: pracovní sešit Hledá se Puffy (https://www.informatika.fraus.cz/hleda-se-puffy)</td></tr>
<tr><td>Učivo
Data, druhy dat
Doplňování tabulky a datových řad
Kritéria kontroly dat
Řazení dat v tabulce
Vizualizace dat v grafu</td><td>Odkaz na učivo ve zdrojích
A: Víme, co jsou data
A: Evidujeme data
A: Kontrolujeme data
A: Filtrujeme, třídíme a řadíme data
A: Porovnáváme a prezentujeme data</td></tr>
<tr><td colspan="2">Výukové metody a formy
Praktické činnosti, experiment, samostatná práce, práce ve dvojici, diskuse</td></tr>
</table>

Základy programování – příkazy, opakující se vzory

<table>
<tr><td colspan="2">Tematický celek RVP
Algoritmizace a programování</td></tr>
<tr><td>Očekávané výstupy RVP
Žákyně/žák:
• sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
• popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
• ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu</td><td>Očekávané výstupy ŠVP
Žákyně/žák:
• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy
• v programu najde a opraví chyby
• rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát
• vytvoří a použije nový blok
• upraví program pro obdobný problém</td></tr>
<tr><td colspan="2">Zdroje
učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy
(https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)</td></tr>
<tr><td>Učivo
Příkazy a jejich spojování
Opakování příkazů
Pohyb a razítkování
Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy
Vlastní bloky a jejich vytváření
Kombinace procedur</td><td>Odkaz na učivo ve zdrojích
Modul 1 Bádání 1,2
Modul 1 Bádání 2,3
Modul 1 Bádání 2,3
Modul 1 Bádání 3
Modul 1 Bádání 4
Modul 1 Bádání 4</td></tr>
<tr><td colspan="2">Výukové metody a formy
Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka</td></tr>
</table>

Úvod do informačních systémů

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: • nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky • určí, jak spolu prvky souvisí
Zdroje metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)	
Učivo Systém, struktura, prvky, vztahy	**Odkaz na učivo ve zdrojích** Systémy kolem nás
Výukové metody a formy Diskuse, badatelské aktivity, samostatná práce, heuristický rozhovor	

Základy programování – vlastní bloky, náhoda

<table>
<tr><td colspan="2">Tematický celek RVP
Algoritmizace a programování</td></tr>
<tr><td>Očekávané výstupy RVP
Žákyně/žák:
• sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů
• popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení
• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy
• ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu</td><td>Očekávané výstupy ŠVP
Žákyně/žák:
• v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy
• v programu najde a opraví chyby
• rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát
• rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj
• vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky
• přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky
• rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit
• cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů</td></tr>
<tr><td colspan="2">Zdroje
učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy
(https://inysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)</td></tr>
<tr><td>Učivo
Kreslení čar
Pevný počet opakování
Ladění, hledání chyb
Vlastní bloky a jejich vytváření
Změna vlastností postavy pomocí příkazu
Náhodné hodnoty
Čtení programů
Programovací projekt</td><td>Odkaz na učivo ve zdrojích
Modul 2 Bádání 1,2
Modul 2 Bádání 2
Modul 2 Bádání 1,2,3
Modul 2 Bádání 2
Modul 2 Bádání 3
Modul 2 Bádání 3
Modul 2 Bádání 3,4
Modul 2 Bádání 4</td></tr>
<tr><td colspan="2">Výukové metody a formy
Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka</td></tr>
</table>

Úvod do modelování pomocí grafů a schémat

<table>
<tr><td colspan="2">Tematický celek RVP
Data, informace a modelování</td></tr>
<tr><td>Očekávané výstupy RVP
Žákyně/žák:
• popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
• vyčte informace z daného modelu</td><td>Očekávané výstupy ŠVP
Žákyně/žák:
• pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty
• pomocí obrázku znázorní jev
• pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy</td></tr>
<tr><td colspan="2">Zdroje
A: metodika Základy informatiky pro 1. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-1-stupen-zs)
B: učebnice Informatika 2 (https://www.informatika.fraus.cz/informatika-2)</td></tr>
<tr><td>Učivo
Graf, hledání cesty
Schémata, obrázkové modely
Model</td><td>Odkaz na učivo ve zdrojích
A: Grafové modely
A: Další grafové modely
A: Řešení problémů pomocí modelů</td></tr>
<tr><td colspan="2">Výukové metody a formy
Diskuse, badatelské aktivity, problémová výuka, práce ve dvojicích či skupinách</td></tr>
</table>

Základy programování – postavy a události

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů • popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy • ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav • v programu najde a opraví chyby • používá události ke spuštění činnosti postav • přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky • upraví program pro obdobný problém • ovládá více postav pomocí zpráv
Zdroje učebnice Základy programování ve Scratch pro 5. ročník základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-programovani-ve-scratchi-pro-5-rocnik-zakladni-skoly)	
Učivo	**Odkaz na učivo ve zdrojích**
Ovládání pohybu postav	Modul 3 Bádání 1
Násobné postavy a souběžné reakce	Modul 3 Bádání 1
Modifikace programu	Modul 3 Bádání 1
Animace střídáním obrázků	Modul 3 Bádání 1,2
Spouštění pomocí událostí	Modul 3 Bádání 2
Vysílání zpráv mezi postavami	Modul 3 Bádání 3
Čtení programů	Modul 3 Bádání 4
Programovací projekt	Modul 3 Bádání 4
Výukové metody a formy Samostatná práce ve dvojici, praktické činnosti, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka	

2. stupeň

6. ročník

Kódování a šifrování dat a informací

<table>
<tr><td colspan="2">Tematický celek RVP
Data, informace a modelování</td></tr>
<tr><td>Očekávané výstupy RVP
Žákyně/žák:
navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu</td><td>Očekávané výstupy ŠVP
Žákyně/žák:
rozpozná zakódované informace kolem sebe
zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady
zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer
zakóduje v obrázku barvy více způsoby
zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů
zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu
ke kódování využívá i binární čísla</td></tr>
<tr><td colspan="2">Zdroje
metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ
(https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly)</td></tr>
<tr><td>Učivo
Přenos informací, standardizované kódy
Znakové sady
Přenos dat, symetrická šifra
Identifikace barev, barevný model
Vektorová grafika
Zjednodušení zápisu, kontrolní součet
Binární kód, logické A a NEBO</td><td>Odkaz na učivo ve zdrojích
Kódy kolem nás
Kódování znaků
Šifrování
Kódování barev
Obrázky z čar
Komprese a kontrola
Binární čísla</td></tr>
<tr><td colspan="2">Výukové metody a formy
Diskuse, dramatizace, heuristický rozhovor, badatelské aktivity, problémové úkoly, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách</td></tr>
</table>

Práce s daty

Tematický celek RVP Informační systémy	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat • sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: • najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) • odpoví na otázky na základě dat v tabulce • popíše pravidla uspořádání v existující tabulce • doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy • navrhne tabulku pro záznam dat • propojí data z více tabulek či grafů
Zdroje A: Práce s daty (https://imysleni.cz/ucebnice/prace-s-daty-pro-5-az-7-tridu-zakladni-skoly) B: pracovní sešit Hledá se Puffy (https://www.informatika.fraus.cz/hleda-se-puffy)	
Učivo Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty	**Odkaz na učivo ve zdrojích** A: Víme, co jsou data A: Evidujeme data A: Kontrolujeme data A: Filtrujeme, třídíme a řadíme data A: Porovnáváme a prezentujeme data A: Řešíme problémy s daty
Výukové metody a formy Samostatná práce, diskuse	

Informační systémy

<table>
<tr><td colspan="2">Tematický celek RVP
Informační systémy</td></tr>
<tr><td>Očekávané výstupy RVP
Žákyně/žák:
• vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů</td><td>Očekávané výstupy ŠVP
Žákyně/žák:
• popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují
• pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva</td></tr>
<tr><td colspan="2">Zdroje
metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ
(https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly)</td></tr>
<tr><td>Učivo
Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva</td><td>Odkaz na učivo ve zdrojích
Informační systémy</td></tr>
<tr><td colspan="2">Výukové metody a formy
Diskuse, problémové úlohy, badatelské aktivity, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách</td></tr>
</table>

Počítače

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos • vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky • poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače • dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: • nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje • uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory • vybere vhodný formát pro uložení dat • vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě • porovná různé metody zabezpečení účtů • spravuje sdílení souborů • pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy • zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy
Zdroje Datová Lhota (https://decko.ceskatelevize.cz/datova-lhota/ve-skole)	
Učivo • Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému • Správa souborů, struktura složek • Instalace aplikací, aktualizace • Domácí a školní počítačová síť • Fungování a služby internetu • Princip e-mailu • Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa • Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	**Odkaz na učivo ve zdrojích** Hodina „Co je počítačový program“ Hodina „Komunikace po internetu“ Hodina „Soukromí v digitálním světě“
Výukové metody a formy Diskuse, praktické činnosti, ukázky, použití videa	

7. ročník

Programování – opakování a vlastní bloky

<table>
<tr><td colspan="2">Tematický celek RVP
Algoritmizace a programování</td></tr>
<tr><td>Očekávané výstupy RVP
Žákyně/žák:
po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</td><td>Očekávané výstupy ŠVP
Žákyně/žák:
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost
po přečtení programu vysvětlí, co vykoná
ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování,
vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech
diskutuje různé programy pro řešení problému
vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní</td></tr>
<tr><td colspan="2">Zdroje
učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly)</td></tr>
<tr><td>Učivo
Vytvoření programu
Opakování
Podprogramy</td><td>Odkaz na učivo ve zdrojích
kap. 1 Sestavení scénáře
kap. 2 Opakování bloků
kap. 3 Vlastní bloky</td></tr>
<tr><td colspan="2">Výukové metody a formy
Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti</td></tr>
</table>

Modelování pomocí grafů a schémat

Tematický celek RVP Data, informace a modelování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní • zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: • vysvětlí známé modely jevů, situací, činností • v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku • pomocí ohodnocených grafů řeší problémy • pomocí orientovaných grafů řeší problémy • vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností
Zdroje metodika Základy informatiky pro 2. stupeň ZŠ (https://imysleni.cz/ucebnice/zaklady-informatiky-pro-zakladni-skoly)	
Učivo Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost	**Odkaz na učivo ve zdrojích** Běžně užívané modely Ohodnocené grafy Orientované grafy Paralelní činnosti
Výukové metody a formy Diskuse, badatelská výuka, problémové úlohy, samostatná práce, práce ve dvojicích/skupinách	

Programování – podmínky, postavy a události

<table>
<tr><td colspan="2">Tematický celek RVP
Algoritmizace a programování</td></tr>
<tr><td>Očekávané výstupy RVP
Žákyně/žák:
po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</td><td>Očekávané výstupy ŠVP
Žákyně/žák:
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému
po přečtení programu vysvětlí, co vykoná
ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna
spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav
vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech
diskutuje různé programy pro řešení problému
vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní
hotový program upraví pro řešení příbuzného problému</td></tr>
<tr><td colspan="2">Zdroje
učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy
(https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly)</td></tr>
<tr><td>Učivo
Opakování s podmínkou
Události, vstupy
Objekty a komunikace mezi nimi</td><td>Odkaz na učivo ve zdrojích
kap. 4 Opakování s podmínkou
kap. 5 Myš a klávesnice
kap. 6 Posílání zpráv</td></tr>
<tr><td colspan="2">Výukové metody a formy
Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti</td></tr>
</table>

8. ročník

Programování – větvení, parametry a proměnné

<table>
<tr><td colspan="2">Tematický celek RVP
Algoritmizace a programování</td></tr>
<tr><td>Očekávané výstupy RVP
Žákyně/žák:
po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen
vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému
v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné
ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu</td><td>Očekávané výstupy ŠVP
Žákyně/žák:
v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému
po přečtení programu vysvětlí, co vykoná
ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby
používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna
spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav
používá souřadnice pro programování postav
používá parametry v blocích, ve vlastních blocích
vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu
diskutuje různé programy pro řešení problému
hotový program upraví pro řešení příbuzného problému</td></tr>
<tr><td colspan="2">Zdroje
učebnice Programování ve Scratch pro 2. stupeň základní školy
(https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-pro-2-stupen-zakladni-skoly)</td></tr>
<tr><td>Učivo
Větvení programu, rozhodování
Grafický výstup, souřadnice
Podprogramy s parametry
Proměnné</td><td>Odkaz na učivo ve zdrojích
kap. 7 Rozhodování
kap. 8 Souřadnice
kap. 9 Parametry
kap. 10 Proměnné</td></tr>
<tr><td colspan="2">Výukové metody a formy
Samostatná práce ve dvojici, diskuse, objevování, experiment, problémová výuka, praktické činnosti</td></tr>
</table>

Hromadné zpracování dat

<table>
<tr><td colspan="2">Tematický celek RVP
Informační systémy</td></tr>
<tr><td>Očekávané výstupy RVP
Žákyně/žák:
vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat
nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat</td><td>Očekávané výstupy ŠVP
Žákyně/žák:
při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky
používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když)
řeší problémy výpočtem s daty
připíše do tabulky dat nový záznam
seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně)
používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy
ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat</td></tr>
<tr><td colspan="2">Zdroje
tabulkový procesor, nejlépe s volnou licencí
učebnice pro práci se vzorci v tabulkách a grafy
učebnice tabulkového procesoru pro práci s daty
A: Online přípravna souborů dat http://simandl.asp2.cz/Online.aspx</td></tr>
<tr><td>Učivo
Relativní a absolutní adresy buněk
Použití vzorců u různých typů dat
Funkce s číselnými vstupy
Funkce s textovými vstupy
Vkládání záznamu do databázové tabulky
Řazení dat v tabulce
Filtrování dat v tabulce
Zpracování výstupů z velkých souborů dat</td><td>Odkaz na učivo ve zdrojích
(tradiční téma výuky)

A: Geografické údaje o státech světa</td></tr>
<tr><td colspan="2">Výukové metody a formy
Samostatná práce, problémová výuka, projekt</td></tr>
</table>

9. ročník

Programovací projekty

Tematický celek RVP Algoritmizace a programování	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení • vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému • v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné • ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: • řeší problémy sestavením algoritmu • v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému • ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby • diskutuje různé programy pro řešení problému • vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní • řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků • hotový program upraví pro řešení příbuzného problému • zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně
Zdroje učebnice Programování ve Scratch II – projekty pro 2. stupeň základní školy (https://imysleni.cz/ucebnice/programovani-ve-scratchi-ii-projekty-pro-2-stupen-zakladni-skoly)	
Učivo	**Odkaz na učivo ve zdrojích**
Programovací projekt a plán jeho realizace	
Popsání problému	
Testování, odladění, odstranění chyb	
Pohyb v souřadnicích	projekt Souřadnice
Ovládání myší, posílání zpráv	projekt Kulička
Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu	projekt Nákupní seznam
Nástroje zvuku, úpravy seznamu	projekt Klavír
Import a editace kostýmů, podmínky	projekt Světadíly
Návrh postupu, klonování.	projekt Ohňostroj
Animace kostýmů postav, události	projekt Interaktivní pohlednice
Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné	projekt Ostrov pokladů
Výrazy s proměnnou	
Tvorba hry s ovládáním, více seznamů	projekt Hodiny
Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	projekt Bludiště projekt Variace na hru Piano tiles
Výukové metody a formy Samostatná práce, praktické činnosti, diskuse, projektová výuka	

Digitální technologie

Tematický celek RVP Digitální technologie	
Očekávané výstupy RVP Žákyně/žák: • popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě • ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos • vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky • poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače • dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	**Očekávané výstupy ŠVP** Žákyně/žák: • pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí • vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením • diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich • na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat • popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní • na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti • vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu • diskutuje o cílech a metodách hackerů • vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat • diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu
Zdroje	
Učivo **Hardware a software** • Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí • Operační systémy: funkce, typy, typické využití • Komprese a formáty souborů • Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) **Sítě** • Typy, služby a význam počítačových sítí • Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa • Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud • Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL • Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) **Bezpečnost**	**Odkaz na učivo ve zdrojích** (tradiční téma – hardware a software) (tradiční téma – počítačové sítě)

• Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy • Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat	(tradiční téma – bezpečnost)
Digitální identita • Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat • Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	(téma – digitální identita)
Výukové metody a formy Diskuse, praktické činnosti, ukázky, myšlenkové mapy, výklad	

Závěrečné projekty

Výukové metody a formy Projektová výuka, samostatná/skupinová práce
Popis Vyučující může alokované hodiny využít na dokončování programovacích projektů, ale může také zvolit projekt pro interdisciplinární a mimoškolní aplikaci informatiky, např. vytváření digitálních modelů jevů, webové stránky, aplikace v chytré domácnosti a další. Alternativou může být také příprava na soutěž v robotice, programování. Projekt má sloužit k prokázání tvůrčího přístupu žáků k řešení problémů.

- promyšleně buduje svou digitální identitu a zajímá se, jak k ní přispívají ostatní, kontroluje svou digitální stopu

  RVP *předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky*

- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k ostatním

  RVP *předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky*

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Kreativita

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Stavba mediálních sdělení

Vnímání autora mediálních sdělení

Fungování a vliv médií ve společnosti

Tvorba mediálního sdělení

Práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence pracovní
  - *vede žáky k aktivní ochraně zdraví vlastního i spolužáků*
  - *seznamuje žáky se správnými způsoby užití materiálů, technik, vybavení*
  - *umožňuje žákům poznat různé pracovní postupy*
  - *pro žáky pořádá exkurze umožňující poznat různá pracovní prostředí*
- Kompetence digitální

  Žák se učí nejen pracovat s rozmanitým hardwarem a softwarem, ale i rozumět způsobu jejich fungování a možnostem využití nabytých znalostí ve svém dalším životě, čímž dochází k rozvoji této kompetence. Naším cílem je (citace z aktuálního RVP pro ZŠ): „Na konci základního vzdělávání žák: - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do

společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků " - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými - technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitální prostředí jedná eticky

Žáci chápou a správně užívají pojmy z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje žáci používají pro zpracování informací, které vyhledávají na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů používají elektronickou poštu. Získané dovednosti jsou nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce, podmínkou k profesnímu růstu rozvíjení zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, vyhledávání informací na internetu a jejich zpracování umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv", umožňuje využití mnohonásobně většího počtu dat a informací bez zatížení paměti a vhodně doplňuje běžné učební texty a pomůcky. Dovednosti získané v tomto vzdělávacím oboru umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku ve všech oblastech celého základního vzdělávání a stávají se jejich součástí.

4. ročník

1 týdně, P

1. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi • propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku Příkazy a program Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Počítačová data, práce se soubory Propojení technologií, internet Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš Technické problémy a přístupy k jejich řešení - hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů - počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat - bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla

Komentář

Žákyně/žák:

- pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží
- vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem
- edituje digitální text, vytvoří obrázek
- přehraje zvuk či video
- uloží svoji práci do souboru, otevře soubor
- používá krok zpět, zoom
- řeší úkol použitím schránky
- dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením

- uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů

4. ročník

- najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci
- propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí
- pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj
- při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace
- rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého

Kritéria hodnocení

- najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu
- dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi
- propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí

2. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji • vyčte informace z daného modelu	Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce - data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů - kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace - modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka

Komentář

Žákyně/žák:

- sdělí informaci obrázkem
- předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel
- zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text
- zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky
- obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček

Kritéria hodnocení

- popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji
- vyčte informace z daného modelu

5. ročník

1 týdně, P

1. INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat • pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu - systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi - práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu

5. ročník

Komentář
Žákyně/žák: • pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech • doplní posloupnost prvků • umístí data správně do tabulky • doplní prvky v tabulce • v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný

Kritéria hodnocení
• uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat • pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data

2. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy	Učivo
	- data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů - kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace - modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka

Kritéria hodnocení

3. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy	Učivo
	- řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakované použitelné postupy; přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci - programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu - kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem

Kritéria hodnocení

4. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy	Učivo
	- hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů - počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat - bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla

Kritéria hodnocení

6. ročník

1 týdně, P

1. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy	Učivo
	- hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka - počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva - řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení - bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat - digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí

Kritéria hodnocení

2. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	- data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat - kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity - modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy

Kritéria hodnocení
• navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu

6. ročník

3. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy	Učivo
	- algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu - programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné - kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu - tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, robotl); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora
Kritéria hodnocení	

4. INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy	Učivo
	- informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti - návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel - hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí
Kritéria hodnocení	

7. ročník

1 týdně, P

1. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy	Učivo
	- data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat - kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity - modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy
Kritéria hodnocení	

7. ročník

2. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy	Učivo
	- algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu - programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné - kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu - tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora
Kritéria hodnocení	

3. INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy	Učivo
	- informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti - návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel - hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí
Kritéria hodnocení	

4. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy	Učivo
	- hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka - počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva - řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení - bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat - digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí
Kritéria hodnocení	

8. ročník

1 týdně, P

1. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy	Učivo
	- data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat - kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity - modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy

Kritéria hodnocení

2. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy	Učivo
	- algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu - programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné - kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu - tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora

Kritéria hodnocení

3. INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy	Učivo
	- informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti - návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel - hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislosti

Kritéria hodnocení

8. ročník

4. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy	Učivo
	- hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka - počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva - řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení - bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat - digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí
Kritéria hodnocení	

9. ročník

1 týdně, P

1. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

Očekávané výstupy	Učivo
	- data, informace: získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači; proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat - kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity - modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy
Kritéria hodnocení	

2. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

Očekávané výstupy	Učivo
	- algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu - programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné - kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu - tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora

9. ročník

Kritéria hodnocení

3. INFORMAČNÍ SYSTÉMY

Očekávané výstupy	Učivo
	- informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat; ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti - návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků; struktura tabulky, typy dat; práce se záznamy, pravidla a omezení; kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel; úprava požadavků, tabulky či pravidel - hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězci; řazení, filtrování, vizualizace dat; odhad závislostí

Kritéria hodnocení

4. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

Očekávané výstupy	Učivo
	- hardware a software: pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování; operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka - počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva - řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení - bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat - digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí

Kritéria hodnocení

5.4 Člověk a jeho svět

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast člověk a jeho svět je jedinou vzdělávací oblastí RVP ZV, která je koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Svým široce pojatým syntetickým (integrovaným) obsahem spoluutváří povinné základní vzdělávání na 1. stupni.

Vzdělávání v oblasti člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti; utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všímat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Při osvojování poznatků a dovedností ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků se stává velkou pomocí i ve zvládání nových životních situací i nové role školáka, pomáhá jim při nalézání jejich postavení mezi vrstevníky a při upevňování pracovních i režimových návyků.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a společnost, Člověk a příroda a ve vzdělávacím oboru Výchova ke zdraví.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a jeho svět je členěn do pěti tematických okruhů. Propojováním tematických okruhů je možné vytvářet v ŠVP různé varianty vyučovacích předmětů a jejich vzdělávacího obsahu.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

Je možné tradičně vytvářet jeden předmět v 1. - 3. ročníku (tj. přiřazovat očekávaným výstupům pro 1. období vhodné učivo vybrané z jednotlivých tematických okruhů) a dva předměty ve 4. a 5. ročníku (tj. tematické okruhy 1, 2 a 3 využít jako základ pro Vlastivědu a okruhy 4 a 5 pro Přírodovědu), je však možné vytvářet jen jeden předmět i ve 4. a 5. ročníku nebo jeden souvislý předmět od 1. do 5. ročníku. Není nutno se vždy striktně držet tematických okruhů, podle potřeby je lze různě strukturovat, propojovat učivo a přiřazovat ho k očekávaným výstupům.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické, funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:
- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

5.4.1 Prvouka

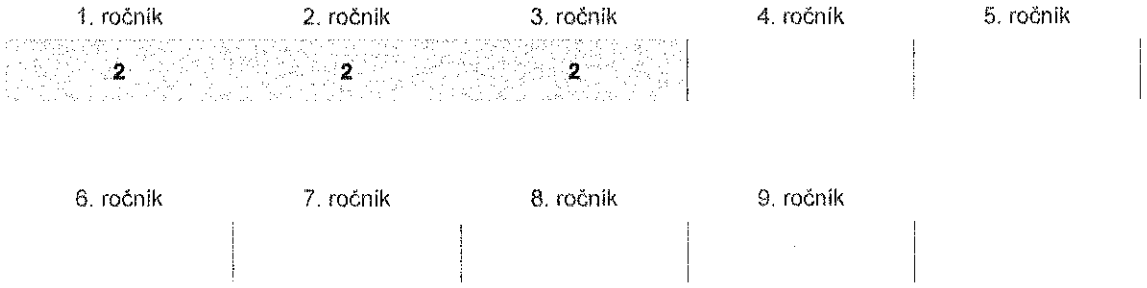

Charakteristika předmětu

V předmětu *Prvouka* je realizován obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v pěti tematických okruzích: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví.

Prvouka je komplexně pojatým předmětem s mnoha vazbami k ostatním předmětům. Cílem je rozvoj osobnosti žáka v oblasti vědomostí, dovedností a postojů týkajících se přírody a společnosti. Výchova a vzdělání dětí v tomto předmětu má připravit do života lidi, kteří budou dobře zorientovaní ve světě, budou umět pečovat o své zdraví, využít svůj volný čas a žít stylem, který umožní život i dalším generacím. Učitel využívá možnosti projektů v různém časovém rozsahu, vycházek a exkurzí.

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují se vzdálenějšími jevy a se složitějšími ději. Podmínkou úspěšného vzdělávání v této oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací.

Na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí chápe organizaci života v rodině, ve škole, obci a ve společnosti. Seznamují se s problémy, které provázejí soužití lidí, celé společnosti nebo jsou problémy globálními. Žáci poznávají, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Poznávají planetu Zemi, kde vznikl a rozvíjí se život, rozmanitost a proměnlivost živé a neživé přírody a učí se hledat důkazy o proměnách přírody. Sledují vliv lidské činnosti na přírodu, hledají možnosti, jak ve svém věku přispějí k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí. Poznávají člověka jako živou bytost, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech i o bezpečném chování v různých životních situacích. Uvědomují si svoji odpovědnost za své zdraví i za zdraví jiných lidí.

Při hodnocení *prvouky* vycházíme ze základních znalostí probírané láky, z aktivního zapojení v hodině. Oceňujeme zájem o předmět, vyhledávání rozšiřujících informací a přinášení pomůcek. Žáci jsou hodnoceni při individuálních výkonech – ústní, písemný projev, ale i při skupinové práci. Klademe důraz na individuální pokrok každého žáka. Nedílnou součástí prvouky je i plnění úkolu při pokusech a praktických činnostech ve třídě, či v multimediální učebně i na vycházkách a v přírodě.

Do vzdělávacího obsahu *prvouky* začleňujeme tematické okruhy průřezových témat – Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Environmentální výchova.

Při výuce rozvíjíme alespoň částečně všechny klíčové kompetence. Uplatňujeme přitom tyto výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence učení

- vedeme žáky k zakládání pokusu a tím žák pozoruje a experimentuje
- nabízíme různé zdroje informací a tím vedeme žáka k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů (encyklopedie, přírodovědné knihy a časopisy)

Kompetence k řešení problémů

- nabízíme problémové úkoly, objasňujeme více druhů řešení a tím učíme žáka řešit problémy, volit vhodné způsoby a logické postupy

Kompetence komunikativní

- nabízíme různé texty, obrázky a záznamy, audio a videotechniku

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a tím se žák učí spolupracovat ve skupině a respektovat daná pravidla

Kompetence občanské

- uznáváme možnost volby při rozhodování a tím umožňujeme žákovi rozhodovat se podle dané situace, poskytujeme účinnou pomoc dle svých možností
- vedeme žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a tím jej učíme chápat základní ekologické souvislosti

Kompetence pracovní

- poskytujeme žákům různé nástroje a pomůcky a tím vedeme žáka k používání materiálů, nástrojů a dodržování vymezených pravidel
- předkládáme různá rizika, následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě a tím vedeme žáka k zodpovědnému přístupu, k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
  - vyhledává informace
    RVP: *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
  - třídí informace
    RVP: *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
  - používá informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
    RVP: *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
  - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
    RVP: *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*
  - uvádí věci do souvislostí
    RVP: *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější*

pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy

  RVP *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*

- samostatně pozoruje a experimentuje

  RVP *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti*

- porovnává získané výsledky

  RVP *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti*

- výsledky kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

  RVP *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti*

- poznává smysl a cíl učení

  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- má pozitivní vztah k učení

  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- posoudí vlastní pokrok v učení

  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- určí překážky či problémy bránící učení

  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- plánuje způsoby zdokonalení vlastního učení

  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- kriticky zhodnotí výsledky svého učení

  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- diskutuje o výsledcích svého učení

  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- Kompetence k řešení problémů
  - vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni

    RVP *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*

  - rozpozná a pochopí problém

    RVP *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*

- přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách

  RVP *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*

- promyslí a naplánuje způsob řešení problémů

  RVP *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*

- k řešení problémů využívá vlastního úsudku a zkušeností

  RVP *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*

- vyhledává informace vhodné k řešení problémů

  RVP *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*

- nachází shodné, podobné a odlišné znaky získaných informací

  RVP *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*

- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů

  RVP *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*

- nenechá se odradit případným nezdarem

  RVP *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*

- vytrvale hledá konečné řešení problému

  RVP *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*

- samostatně řeší problémy

  RVP *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*

- volí vhodné způsoby řešení problémů

  RVP *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*

- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

  RVP *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*

- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací

  RVP *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*

- ověřuje prakticky správnost řešení problémů

  RVP *ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů*

- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací

  RVP *ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů*

- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

  RVP *ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů*

- kriticky myslí
  RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
- činí uvážlivá rozhodnutí
  RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
- svá rozhodnutí je schopen obhájit
  RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
  RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
- zhodnotí výsledky svých činů
  RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*

- Kompetence komunikativní
  - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
    RVP *formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu*
  - vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
    RVP *formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu*
  - naslouchá promluvám druhých lidí
    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - vhodně reaguje na promluvy druhých
    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků
    RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
  - přemýšlí o různých textech, záznamech , obrazových materiálech a jiných informačních a komunikačních prostředcích
    RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
  - využívá informační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
    RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
  - využívá komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
    RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- Kompetence sociální a personální
  - účinně spolupracuje ve skupině
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v*

týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

- přijímá přidělenou roli v týmu

  RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*

- pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

  RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu

  RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*

- na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů

  RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*

- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

  RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*

- přispívá k diskusi v malé skupině

  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- přispívá k debatě celé třídy

  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- oceňuje zkušenosti druhých lidí

  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- respektuje různá hlediska diskuse

  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, dělají a říkají

  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

  RVP *vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty*

- ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

  RVP *vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty*

- Kompetence občanské
  - respektuje přesvědčení druhých lidí

    RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*
  - váží si vnitřních hodnot druhých lidí

    RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*
  - je schopen vcítit se do situací ostatních lidí

    RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*
  - odmítá útlak a hrubé zacházení

    RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*
  - uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

    RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*
  - chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy

    RVP *chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu*
  - je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni

    RVP *chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu*
  - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace

    RVP *rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka*
  - poskytne podle svých možností účinnou pomoc

    RVP *rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka*
  - chová se zodpovědně v krizových situacích i situacích ohrožujících život a zdraví

    RVP *rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka*
  - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví

    RVP *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*
  - projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu i tvořivost

    RVP *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*
  - aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

    RVP *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*
  - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

    RVP *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného*

rozvoje společnosti

- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

  RVP: *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti*

- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

  RVP: *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti*

- Kompetence pracovní
  - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení

    RVP: *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

  - dodržuje vymezená pravidla

    RVP: *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

  - plní povinnosti a závazky

    RVP: *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

  - adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

    RVP: *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

Průřezová témata pokrývaná předmětem

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Lidské vztahy

Kulturní diference

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Kreativita

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tématické okruhy

Občanská společnost a škola

Občan, občanská společnost a stát

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Ekosystémy

Základní podmínky života

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Stavba mediálních sdělení

Tvorba mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence k učení

  - *vedeme žáky k zakládání pokusu a tím žák pozoruje a experimentuje*
  - *nabízíme různé zdroje informací a tím vedeme žáka k vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů (encyklopedie, přírodovědné knihy a časopisy)*

- Kompetence k řešení problémů
  nabízíme problémové úkoly, objasňujeme více druhů řešení a tím učíme žáka řešit problémy, volit vhodné způsoby a logické postupy

- Kompetence komunikativní
  nabízíme různé texty, obrázky a záznamy, audio a videotechniku

- Kompetence sociální a personální
  umožňujeme žákům podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a tím se žák učí spolupracovat ve skupině a respektovat daná pravidla

- Kompetence občanské

  - *uznáváme možnost volby při rozhodování a tím umožňujeme žákovi rozhodovat se podle dané situace, poskytujeme účinnou pomoc dle svých možností*
  - *vedeme žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a tím jej učíme chápat základní ekologické souvislosti*

- Kompetence pracovní

  - *poskytujeme žákům různé nástroje a pomůcky a tím vedeme žáka k používání materiálů, nástrojů a dodržování vymezených pravidel*
  - *předkládáme různá rizika, následky nejen ve vztahu k lidem, ale i k přírodě a tím vedeme žáka k zodpovědnému přístupu, k výsledkům pracovní činnosti i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých.*

- Kompetence digitální
  Žák se učí nejen pracovat s rozmanitým hardwarem a softwarem, ale i rozumět způsobu jejich fungování a možnostem využití nabytých znalostí ve svém dalším životě, čímž dochází k rozvoji této kompetence. Naším cílem je (citace z aktuálního RVP pro ZŠ): „Na konci základního vzdělávání žák: - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků " - využívá digitální

technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými - technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitální prostředí jedná eticky

Žáci chápou a správně užívají pojmy z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje žáci používají pro zpracování informací, které vyhledávají na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů používají elektronickou poštu. Získané dovednosti jsou nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce, podmínkou k profesnímu růstu rozvíjení zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, vyhledávání informací na internetu a jejich zpracování umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv", umožňuje využití mnohonásobně většího počtu dat a informací bez zatížení paměti a vhodně doplňuje běžné učební texty a pomůcky. Dovednosti získané v tomto vzdělávacím oboru umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku ve všech oblastech celého základního vzdělávání a stávají se jejich součástí.

1. ročník

2 týdně, P

1. MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	- domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště - škola - prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace

Kritéria hodnocení
• vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí

2. LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům	- rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání

Kritéria hodnocení
• rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům

3. LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- orientace v čase a časový řád - určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období

Kritéria hodnocení
• využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti

1. ročník

4. ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - rizika v přírodě - rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi

Kritéria hodnocení
- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích

5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	- péče o zdraví - zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; - osobní bezpečí, krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku

Kritéria hodnocení
- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek

2. ročník

2 týdně, P

1. MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)	- obec (město), místní krajina - její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť

Kritéria hodnocení
- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)

2. LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- rodina - postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání

Kritéria hodnocení
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

2. ročník

3. LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	- současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny

Kritéria hodnocení
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije

4. ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	- rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka

Kritéria hodnocení
- roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě

5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- osobní bezpečí, krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

Kritéria hodnocení
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

3. ročník

2 týdně, P

1. MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost	- okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině,rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany

3. ročník

Kritéria hodnocení
• rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost

2. LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům • odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům" - chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům

Kritéria hodnocení
• rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům • odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

3. LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost	- orientace v čase a časový řád - určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období - současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny

Kritéria hodnocení
• uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

4. ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	- látky a jejich vlastnosti - třídění látek, změny látek a skupenství, vlastností, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek

Kritéria hodnocení
• provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

5. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných	- osobní bezpečí, krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

Kritéria hodnocení
• chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných

5.4.2 Přírodověda

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
			1+0 1/2	1+1

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Přírodověda je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a probíhá ve 4. a 5. ročníku na 1. stupni. Navazuje a rozvíjí poznatky a dovednosti žáků získané v prvouce. Přírodověda se vyučuje dle platného učebního plánu. Výuka je realizována ve třídách či multimediálních učebnách, při vycházkách do okolí školy a města, při exkurzích.

Vzdělávací obsah přírodovědy je členěn do 3 tematických okruhů – Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví, Lidé kolem nás. Vyučovací předmět přináší základní poznatky o Zemi, o velké rozmanitosti a proměnlivosti živé a neživé přírody a jejím významu pro člověka. Žáci poznávají sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v daném předmětu je vlastní prožitek žáka. Při výuce nabízíme žákům řadu aktivačních metod, předkládáme dostatek spolehlivých informačních zdrojů, nabízíme dostatek obrazových materiálů, zařazujeme různé metody a formy práce, které vytvářejí příjemnou pracovní atmosféru a motivují žáka k prohlubování vědomostí. Využíváme her, soutěží, experimentů, názorných demonstrací, modelových situací, aj. Součástí výuky bývají také pokusy, pozorování, exkurze, vycházky a besedy. Žáci pracují s učebnicemi, pracovními listy, s předloženým obrazovým materiálem, s dětskými encyklopediemi a přírodními materiály. Na základě praktického poznávání okolní krajiny se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, hledat možnosti, jak ve svém věku mohou zlepšovat své životní prostředí a přispět tím k ochraně přírody, učí se dodržovat hygienické návyky a uvědomovat si význam ochrany zdraví.

Při hodnocení volíme ústní i písemné ověřování dosažené úrovně vědomostí, dovedností a návyků. Způsob hodnocení vychází vstříc individuálním potřebám a schopnostem žáka. Vždy posuzujeme individuální pokrok žáka. Často využíváme skupinové práce, kde jednotliví členové skupiny hodnotí své zapojení do práce a současně vzájemně hodnotí zapojení svých spolužáků. Umožňujeme prezentaci žákovských prací.

Do vzdělávacího obsahu přírodovědy začleňujeme tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Environmentální výchova, Multikulturní výchova.

Při výuce rozvíjíme alespoň částečně všechny klíčové kompetence. Uplatňujeme při tom tyto výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence učení

- umožňujeme žákovi při vyučování pracovat s názorem
- podporujeme žáka k vyhledávání informací z více zdrojů /internetu, učebních textů, atlasů, obrazových materiálů zvířat a rostlin, encyklopedie
- umožňujeme žákovi pozorovat, experimentovat, srovnávat a vyhodnocovat závěry
- motivujeme žáka k dalšímu učení kladným hodnocením

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme žákovi úkoly přiměřené jeho věku a schopnostem
- umožňujeme žákovi prezentovat své názory, myšlenky a nápady
- vytvářením modelových situací a příkladů ze života pomáháme žákovi při hledání správného postupu řešení problémů
- předkládáme žákovi dostatek námětů, tak aby ho vedl k samostatnému řešení problémů
- umožňujeme žákovi pozorovat různé jevy, hledat vysvětlení a provádět pokusy

Kompetence komunikativní

- dáváme žákovi dostatek příležitostí k vyprávění a popisu svých dojmů a zážitků

- povzbuzujeme jej ke vzájemné komunikaci, k rozvoji a obohacování slovní zásoby
- při skupinové a týmové práci povzbuzujeme žáka ke vzájemnému naslouchání a respektování názorů druhých

Kompetence sociální a personální

- zdůrazňujeme pravidla spolupráce a nutnost vzájemné pomoci při učení
- navykáme žáka pracovat ve skupině a týmu, důsledně vyžadujeme osvojení a dodržování pravidel chování při týmové práci
- kladně hodnotíme přínos každého dílčího výsledku pro společnou práci
- vedeme žáka k objektivnímu hodnocení, sebehodnocení
- vhodnými metodami posilujeme sebevědomí žáka
- kladně hodnotíme individuální pokroky každého žáka

Kompetence občanské

- učíme žáka poznávat své tělo, pečovat o své zdraví a bezpečnost
- při modelových situacích umožňujeme žákovi nácvik správného chování v krizových situacích
- prostřednictvím médií, tisku, besed upozorňujeme na společenské a přírodní dění, na nebezpečí přírodních katastrof
- praktickými činnostmi vedeme žáka k ochraně životního prostředí (třídění odpadů, úklid okolí školy aj.)

Kompetence pracovní

- formou her a využitím názorných pomůcek nacvičujeme s žáky základní činnosti běžných profesí

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
  - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
    RVP: *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
  - plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
    RVP: *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
  - projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
    RVP: *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
  - vyhledává informace
    RVP: *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
  - třídí informace
    RVP: *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
  - používá informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
    RVP: *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
  - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
    RVP: *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*
  - uvádí věci do souvislostí
    RVP: *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*
  - propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
    RVP: *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější*

pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

- samostatně pozoruje a experimentuje
  - RVP *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti*
- porovnává získané výsledky
  - RVP *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti*
- výsledky kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
  - RVP *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti*
- poznává smysl a cíl učení
  - RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- má pozitivní vztah k učení
  - RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- posoudí vlastní pokrok v učení
  - RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- určí překážky či problémy bránící učení
  - RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- plánuje způsoby zdokonalení vlastního učení
  - RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení
  - RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- diskutuje o výsledcích svého učení
  - RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- Kompetence k řešení problémů
  - vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni
    - RVP *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*
  - rozpozná a pochopí problém
    - RVP *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*
  - přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách
    - RVP *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*

- promyslí a naplánuje způsob řešení problémů

  RVP: *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*

- k řešení problémů využívá vlastního úsudku a zkušeností

  RVP: *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*

- vyhledává informace vhodné k řešení problémů

  RVP: *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*

- nachází shodné, podobné a odlišné znaky získaných informací

  RVP: *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*

- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů

  RVP: *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*

- nenechá se odradit případným nezdarem

  RVP: *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*

- vytrvale hledá konečné řešení problému

  RVP: *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*

- samostatně řeší problémy

  RVP: *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*

- volí vhodné způsoby řešení problémů

  RVP: *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*

- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

  RVP: *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*

- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací

  RVP: *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*

- ověřuje prakticky správnost řešení problémů

  RVP: *ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů*

- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací

  RVP: *ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů*

- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

  RVP: *ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů*

- kriticky myslí

  RVP: *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*

- činí uvážlivá rozhodnutí
  RVP: *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
- svá rozhodnutí je schopen obhájit
  RVP: *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
  RVP: *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
- zhodnotí výsledky svých činů
  RVP: *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*

- Kompetence komunikativní
  - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
    RVP: *formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu*
  - vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
    RVP: *formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu*
  - naslouchá promluvám druhých lidí
    RVP: *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - porozumí promluvám druhých lidí
    RVP: *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - vhodně reaguje na promluvy druhých
    RVP: *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - účinně se zapojuje do diskuse
    RVP: *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - obhajuje svůj názor
    RVP: *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - vhodně argumentuje
    RVP: *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků
    RVP: *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
  - přemýšlí o různých textech, záznamech , obrazových materiálech a jiných informačních a komunikačních prostředcích
    RVP: *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
  - reaguje na informační a komunikační prostředky
    RVP: *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*

- informační a komunikační prostředky využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
  RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- využívá informační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá získané komunikativní dovednosti
  RVP *využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi*

- Kompetence sociální a personální
  - účinně spolupracuje ve skupině
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - přijímá přidělenou roli v týmu
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
    RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
  - na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
    RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
  - v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
    RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
  - přispívá k diskusi v malé skupině
    RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- přispívá k debatě celé třídy
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- oceňuje zkušenosti druhých lidí
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- respektuje různá hlediska diskuse
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, dělají a říkají
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj
  RVP *vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty*
- ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
  RVP *vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty*

- Kompetence občanské
  - respektuje přesvědčení druhých lidí
    RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*
  - váží si vnitřních hodnot druhých lidí
    RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*
  - je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
    RVP *chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu*
  - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
    RVP *rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka*
  - poskytne podle svých možností účinnou pomoc
    RVP *rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka*
  - chová se zodpovědně v krizových situacích i situacích ohrožujících život a zdraví
    RVP *rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka*
  - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
    RVP *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti*

- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

  RVP *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti*

- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

  RVP *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti*

- Kompetence pracovní
  - dodržuje vymezená pravidla

    RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

  - plní povinnosti a závazky

    RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

  - adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

    RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

  - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany životního prostředí a ochrany kulturních a společenských hodnot

    RVP *přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot*

  - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

    RVP *využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření*

  - činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

    RVP *využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření*

Průřezová témata pokrývaná předmětem

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Kulturní diference

Etnický původ

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Kreativita

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Ekosystémy

Základní podmínky života

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence k učení

  - *umožňujeme žákovi při vyučování pracovat s názorem*
  - *podporujeme žáka k vyhledávání informací z více zdrojů /internetu, učebních textů, atlasů, obrazových materiálů zvířat a rostlin, encyklopedie*
  - *umožňujeme žákovi pozorovat, experimentovat, srovnávat a vyhodnocovat závěry*
  - *motivujeme žáka k dalšímu učení kladným hodnocením*

- Kompetence k řešení problémů

  - *zadáváme žákovi úkoly přiměřené jeho věku a schopnostem*
  - *umožňujeme žákovi prezentovat své názory, myšlenky a nápady*
  - *vytvářením modelových situací a příkladů ze života pomáháme žákovi při hledání správného postupu řešení problémů*
  - *předkládáme žákovi dostatek námětů, tak aby ho vedl k samostatnému řešení problémů*
  - *umožňujeme žákovi pozorovat různé jevy, hledat vysvětlení a provádět pokusy*

- Kompetence komunikativní

  - *dáváme žákovi dostatek příležitostí k vyprávění a popisu svých dojmů a zážitků*
  - *povzbuzujeme jej ke vzájemné komunikaci, k rozvoji a obohacování slovní zásoby*
  - *při skupinové a týmové práci povzbuzujeme žáka ke vzájemnému naslouchání a respektování názorů druhých*

- Kompetence sociální a personální

  - *zdůrazňujeme pravidla spolupráce a nutnost vzájemné pomoci při učení*
  - *navykáme žáka pracovat ve skupině a týmu, důsledně vyžadujeme osvojení a dodržování pravidel chování při týmové práci*
  - *kladně hodnotíme přínos každého dílčího výsledku pro společnou práci*
  - *vedeme žáka k objektivnímu hodnocení, sebehodnocení*
  - *vhodnými metodami posilujeme sebevědomí žáka*
  - *kladně hodnotíme individuální pokroky každého žáka*

- Kompetence občanské

  - *učíme žáka poznávat své tělo, pečovat o své zdraví a bezpečnost*
  - *při modelových situacích umožňujeme žákovi nácvik správného chování v krizových situacích*
  - *prostřednictvím médií, tisku, besed upozorňujeme na společenské a přírodní dění, na nebezpečí přírodních katastrof*
  - *praktickými činnostmi vedeme žáka k ochraně životního prostředí (třídění odpadů, úklid okolí školy aj.)*

- Kompetence pracovní
  formou her a využitím názorných pomůcek nacvičujeme s žáky základní činnosti běžných profesí
- Kompetence digitální
  Žák se učí nejen pracovat s rozmanitým hardwarem a softwarem, ale i rozumět způsobu jejich fungování a možnostem využití nabytých znalostí ve svém dalším životě, čímž dochází k rozvoji této kompetence. Naším cílem je (citace z aktuálního RVP pro ZŠ): „Na konci základního vzdělávání žák: - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků " - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými - technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitální prostředí jedná eticky

Žáci chápou a správně užívají pojmy z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje žáci používají pro zpracování informací, které vyhledávají na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů používají elektronickou poštu. Získané dovednosti jsou nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce, podmínkou k profesnímu růstu rozvíjení zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, vyhledávání informací na internetu a jejich zpracování umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv", umožňuje využití mnohonásobně většího počtu dat a informací bez zatížení paměti a vhodně doplňuje běžné učební texty a pomůcky. Dovednosti získané v tomto vzdělávacím oboru umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku ve všech oblastech celého základního vzdělávání a stávají se jejich součástí.

4. ročník

1+0 1/2 týdně, P

1. ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka • zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat • založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	- látky a jejich vlastnosti - voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život - nerosty a horniny, půda - některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam - rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka - životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí - rovnováha v přírodě - význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy - rizika v přírodě - rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi

4. ročník

Kritéria hodnocení
• objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka • zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat • založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

2. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista • předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou • rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	- péče o zdraví - zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních - návykové látky a zdraví - návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - osobní bezpečí, krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém - první pomoc

Kritéria hodnocení
• uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista • předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou • rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc

5. ročník

1+1 týdně, P

5. ročník

1. ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období • zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí • porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat • stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit • založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	- látky a jejich vlastnosti - třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek - voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život - nerosty a horniny, půda - některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam - Vesmír a Země - sluneční soustava, den a noc, roční období - rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka - životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí - rovnováha v přírodě - význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy - rizika v přírodě - rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi - el. energie, obvod a spotřebiče

Kritéria hodnocení
• vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období • zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí • porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat • stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit • založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

2. ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života • rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození • účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob • uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista • předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou • rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc • uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	- lidské tělo - stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince - péče o zdraví - zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena - partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality - návykové látky a zdraví - návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - osobní bezpečí, krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém

5. ročník

Kritéria hodnocení
• využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života
• rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
• účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
• uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
• předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek
• uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
• rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
• uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

5.4.3 Vlastivěda

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
			1+0 1/2	**2**

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět *Vlastivěda* je integrován do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, je realizován ve 4. a 5. ročníku na 1. stupni základního vzdělávání a probíhá v jednotlivých ročnících podle platného učebního plánu. Svým obsahem navozuje na poznatky a dovednosti žáků získané v prvouce. Výuka *vlastivědy* probíhá formou společné výuky či skupinové práce ve třídách, praktickou výukou v okolí školy a ve městě, formou exkurzí.

Vlastivěda pokračuje v získávání poznatků, týkajících se místa, kde žijeme a našeho nejbližšího okolí. Tyto poznatky o domově, škole, obci a okolní krajině rozšiřuje na další regiony ČR, na celou naši vlast a posléze utváří vnímání ČR jako součásti evropských států a EU. Prohlubuje poznatky o lidech kolem nás, učí žáky vnímat vztahy mezi lidmi, základní vztahy ve společnosti, porozumět přednostem a problémů současného života, chápat posloupnost vývoje lidské společnosti. Učí žáky orientovat se v čase. Seznamuje je se základními globálními problémy v lidské společnosti.

Důraz je kladen na prožitek žáka. Do výuky jsou včleněny aktivační metody, žákům je předkládány různé informační zdroje a názorné pomůcky. Žáci jsou vedeni k samostatnému vyhledávání informací z dostupných informačních zdrojů.

Cílem *vlastivědy* je vést žáky:

- k orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, k společnému tvoření pravidel soužití a jejich uplatňování, k přijímání obecných pravidel soužití, kulturnímu a tolerantnímu chování, plnění povinností
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě a kulturním hodnotám
- objevování a poznávání všeho, co žáka zajímá a v čem by mohl v budoucnu uspět.

Vyučovací proces využívá tyto organizační formy výuky – hromadnou a frontální výuku, která bývá doplněna skupinovou a kooperativní výukou, projektovanou výukou, individuální výukou. Pro dosažení stanovených výukových cílů se využíváme těchto výukových metod – výklad (vysvětlování, vyprávění, popis), dialog (rozhovor, diskuse, dramatizace), metoda brainstormingu (burza dobrých nápadů), metoda učení z textu a vyhledávání informací, metoda demonstrace praktických a intelektuálních dovedností. Aktivitu a samostatnost žáků rozvíjíme metodou samostatné práce žáků, skupinové práce a metodou aktivního učení (kvízy, soutěže, didaktické hry).

K hodnocení vzdělávacích výsledků žáků využíváme ústní zkoušení (osobní kontakt mezi učitelem a žákem,

bezprostřední reagování na nesprávné nebo nepřesné odpovědi, rozvoj vyjadřování a myšlení žáka), písemné testy, přihlížíme k individuálním schopnostem žáka a k aktivitě žáka při výuce i při domácí přípravě. Při dlouhodobém pozorování hodnotíme aktivitu žáků, přístup k práci, výběr vhodných informací na základě práce s literaturou a mapami.

Do vzdělávacího obsahu vlastivědy začleňujeme tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova.

Při rozvíjení kompetencí uplatňujeme tyto výchovné a vzdělávací strategie:
Kompetence učení

- dáváme žákům k učivu konkrétní názor (mapy, obrazový materiál)
- umožňujeme žákům individuálně s pomůckami manipulovat, pozorovat je třídit získané informace
- klademe důraz na porozumění učivu a návaznost mezi jednotlivými poznatky
- dáváme žákům příležitost k využívání jejich zkušeností při výuce
- upozorňujeme na konkrétní využití vědomostí a dovednosti v životě

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k aplikaci získaných poznatků v podobných situacích, dáváme jim možnost využívat individuální poznatky, dovednosti a zkušenosti
- umožňujeme žákům vyhledávání nových informací, jejich třídění a propojování s učivem

Kompetence komunikativní

- umožňujeme žákům hovořit o poznaných souvislostech a zkušenostech z jejich života
- dáváme žákům prostor k vyjádření vlastního názoru
- učíme žáky vzájemně se naslouchat, naslouchat názorům spolužáků a diskutovat o nich
- rozvíjíme schopnosti hovořit o pozorováních v přírodě, o poznatcích z četby

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k tomu, aby se podíleli na stanovení pravidel při práci ve třídě, ve skupinkách a k respektování těchto pravidel
- vedeme žáky k vzájemné toleranci a zodpovědnosti za plnění dílčích částí společného úkolu

Kompetence občanské

- seznamujeme žáky s významnými momenty našich národních dějin, státními svátky a významnými dny
- vedeme žáky k co nejlepšímu plnění svých povinností a uvědomování si svých práv

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k udržování pořádku na svém pracovním místě
- vedeme žáky k samostatné přípravě jednoduchých pomůcek pro výuku
- vedeme žáky k využívání svých znalostí v běžné praxi.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
  - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie

    RVP: *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
  - plánuje, organizuje a řídí vlastní učení

    RVP: *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
  - projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení

    RVP: *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
  - vyhledává informace

    RVP: *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*

- třídí informace

  RVP: *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*

- používá informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

  RVP: *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly

  RVP: *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*

- uvádí věci do souvislostí

  RVP: *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*

- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy

  RVP: *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*

- samostatně pozoruje a experimentuje

  RVP: *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti*

- porovnává získané výsledky

  RVP: *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti*

- výsledky kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

  RVP: *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti*

- poznává smysl a cíl učení

  RVP: *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- má pozitivní vztah k učení

  RVP: *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- posoudí vlastní pokrok v učení

  RVP: *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- určí překážky či problémy bránící učení

  RVP: *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- plánuje způsoby zdokonalení vlastního učení

  RVP: *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- kriticky zhodnotí výsledky svého učení

  RVP: *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- diskutuje o výsledcích svého učení

  RVP: *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či*

problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

- Kompetence k řešení problémů
  - vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni

    RVP *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*
  - rozpozná a pochopí problém

    RVP *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*
  - přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách

    RVP *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*
  - promyslí a naplánuje způsob řešení problémů

    RVP *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*
  - k řešení problémů využívá vlastního úsudku a zkušeností

    RVP *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*
  - vyhledává informace vhodné k řešení problémů

    RVP *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*
  - nachází shodné, podobné a odlišné znaky získaných informací

    RVP *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*
  - využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů

    RVP *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*
  - nenechá se odradit případným nezdarem

    RVP *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*
  - vytrvale hledá konečné řešení problému

    RVP *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*
  - samostatně řeší problémy

    RVP *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*
  - volí vhodné způsoby řešení problémů

    RVP *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*
  - sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

    RVP *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*

- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
  RVP *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů
  RVP *ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů*
- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
  RVP *ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů*
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
  RVP *ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů*
- kriticky myslí
  RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
- činí uvážlivá rozhodnutí
  RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
- svá rozhodnutí je schopen obhájit
  RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
  RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
- zhodnotí výsledky svých činů
  RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*

- Kompetence komunikativní
  - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
    RVP *formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu*
  - vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
    RVP *formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu*
  - naslouchá promluvám druhých lidí
    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - porozumí promluvám druhých lidí
    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - vhodně reaguje na promluvy druhých
    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - účinně se zapojuje do diskuse
    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - obhajuje svůj názor
    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*

- vhodně argumentuje
  RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků
  RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- přemýšlí o různých textech, záznamech , obrazových materiálech a jiných informačních a komunikačních prostředcích
  RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- reaguje na informační a komunikační prostředky
  RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- informační a komunikační prostředky využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
  RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- využívá informační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá získané komunikativní dovednosti
  RVP *využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi*

- Kompetence sociální a personální
  - účinně spolupracuje ve skupině
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - přijímá přidělenou roli v týmu
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
  RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
- na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
  RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
  RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
- přispívá k diskusi v malé skupině
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- přispívá k debatě celé třídy
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- oceňuje zkušenosti druhých lidí
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- respektuje různá hlediska diskuse
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, dělají a říkají
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj
  RVP *vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty*
- ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
  RVP *vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty*

- Kompetence občanské
  - respektuje přesvědčení druhých lidí
    RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*
  - váží si vnitřních hodnot druhých lidí
    RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti*

fyzickému i psychickému násilí

- je schopen vcítit se do situací ostatních lidí

  RVP: *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*

- odmítá útlak a hrubé zacházení

  RVP: *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*

- uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

  RVP: *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy

  RVP: *chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu*

- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni

  RVP: *chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu*

- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace

  RVP: *rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka*

- poskytne podle svých možností účinnou pomoc

  RVP: *rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka*

- chová se zodpovědně v krizových situacích i situacích ohrožujících život a zdraví

  RVP: *rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka*

- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví

  RVP: *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*

- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu i tvořivost

  RVP: *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*

- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

  RVP: *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

  RVP: *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti*

- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

  RVP: *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti*

- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

  RVP: *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti*

- Kompetence pracovní
  - dodržuje vymezená pravidla

    RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*
  - plní povinnosti a závazky

    RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*
  - adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

    RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*
  - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

    RVP *využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření*
  - činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

    RVP *využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření*

Průřezová témata pokrývaná předmětem

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tématické okruhy

Evropa a svět nás zajímá

Objevujeme Evropu a svět

Jsme Evropané

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Kreativita

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tématické okruhy

Občanská společnost a škola

Občan, občanská společnost a stát

Formy participace občanů v politickém životě

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence k učení
  - *dáváme žákům k učivu konkrétní názor (mapy, obrazový materiál)*
  - *umožňujeme žákům individuálně s pomůckami manipulovat, pozorovat je třídit získané informace*
  - *klademe důraz na porozumění učivu a návaznost mezi jednotlivými poznatky*
  - *dáváme žákům příležitost k využívání jejich zkušeností při výuce*
  - *upozorňujeme na konkrétní využití vědomostí a dovedností v životě*
- Kompetence k řešení problémů
  - *vedeme žáky k aplikaci získaných poznatků v podobných situacích, dáváme jim možnost využívat individuální poznatky, dovednosti a zkušenosti*
  - *umožňujeme žákům vyhledávání nových informací, jejich třídění a propojování s učivem*
- Kompetence komunikativní
  - *umožňujeme žákům hovořit o poznaných souvislostech a zkušenostech z jejich života*
  - *dáváme žákům prostor k vyjádření vlastního názoru*
  - *učíme žáky vzájemně se naslouchat, naslouchat názorům spolužáků a diskutovat o nich*
  - *rozvíjíme schopnosti hovořit o pozorováních v přírodě, o poznatcích z četby*
- Kompetence sociální a personální
  - *vedeme žáky k tomu, aby se podíleli na stanovení pravidel při práci ve třídě, ve skupinkách a k respektování těchto pravidel*
  - *vedeme žáky k vzájemné toleranci a zodpovědnosti za plnění dílčích částí společného úkolu*
- Kompetence občanské
  - *seznamujeme žáky s významnými momenty našich národních dějin, státními svátky a významnými dny*
  - *vedeme žáky k co nejlepšímu plnění svých povinností a uvědomování si svých práv*
- Kompetence pracovní
  - *vedeme žáky k udržování pořádku na svém pracovním místě*
  - *vedeme žáky k samostatné přípravě jednoduchých pomůcek pro výuku*
  - *vedeme žáky k využívání svých znalostí v běžné praxi*
- Kompetence digitální

Žák se učí nejen pracovat s rozmanitým hardwarem a softwarem, ale i rozumět způsobu jejich fungování a možnostem využití nabytých znalostí ve svém dalším životě, čímž dochází k rozvoji této kompetence. Naším cílem je (citace z aktuálního RVP pro ZŠ): „Na konci základního vzdělávání žák: - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků " - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými - technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitální prostředí jedná eticky

Žáci chápou a správně užívají pojmy z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje žáci používají pro zpracování informací, které vyhledávají na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů používají elektronickou poštu. Získané dovednosti jsou nezbytným

předpokladem uplatnění na trhu práce, podmínkou k profesnímu růstu rozvíjení zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, vyhledávání informací na internetu a jejich zpracování umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv", umožňuje využití mnohonásobně většího počtu dat a informací bez zatížení paměti a vhodně doplňuje běžné učební texty a pomůcky. Dovednosti získané v tomto vzdělávacím oboru umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku ve všech oblastech celého základního vzdělávání a stávají se jejich součástí.

4. ročník

1+0 1/2 týdně, P

1. MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu • určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí • vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického • rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	- domov - prostředí domova, orientace v místě bydliště - obec (město), místní krajina - její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť - okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině,rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany - regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod - naše vlast - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR - mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky

Kritéria hodnocení
• určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu • určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí • vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického • rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

2. LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) • rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy • orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	- soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům" - chování lidí - vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům - právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, - vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; - kultura - podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura

Kritéria hodnocení
• vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) • rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy • orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

4. ročník

3. LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy • rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik • srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	- orientace v čase a časový řád - určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období - současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny - regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost - báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

Kritéria hodnocení

- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

5. ročník

2 týdně, P

1. MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích • rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí	- Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování - mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky

Kritéria hodnocení

- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
- rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí

2. LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)	- soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie: obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům" - právo a spravedlnost - základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot - vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky - základní globální problémy - významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí

Kritéria hodnocení

- poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

5. ročník

3. LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek • rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik • srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik • objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	- orientace v čase a časový řád - určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období - současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny - regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost - báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj

Kritéria hodnocení
- využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek
- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

5.5 Člověk a společnost

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast člověk a společnost v základním vzdělávání vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Ve vzdělávací oblasti člověk a společnost se u žáků formují dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Vzdělávací oblast člověk a společnost zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Výchova k občanství. Ve svém vzdělávacím obsahu navazuje přímo na vzdělávací oblast člověk a jeho svět. Přesahy dané vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do celého života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru Zeměpis, který je v zájmu zachování jeho celistvosti umístěn ve vzdělávací oblasti člověk a příroda.

Vzdělávací obor Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že
vede žáka k:
- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, k utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, k promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a k jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, k rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovědního charakteru
- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámec každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně
souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

5.5.1 Dějepis

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1+1	**1+1**	**2**	**2**

Charakteristika předmětu

Dějepis je vzdělávací obor, jenž spadá do vzdělávací oblasti *Člověk a společnost*, která navazuje přímo na vzdělávací oblast *Člověk a jeho svět*. Přesahy této vzdělávací oblasti se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí a do života školy a mají přímou vazbu zejména na společenskovědní část vzdělávacího oboru *Zeměpis*.
Vzdělávací obor *Dějepis* přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti. Důležité je poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.
Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich proměnlivosti a vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy, které mají vliv na utváření společenského klimatu. Rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována.
Důležitou součástí vzdělávání v této vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Žáci se učí rozpoznávat společenské problémy v minulosti i současnosti, zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry a aplikovat je v reálném životě.
Vzdělávací obor *Dějepis* je úzce spjat s ostatními vzdělávacími obory. Vede žáky k:

- rozvíjení zájmu o minulost a současnost vlastního národa i jiných kulturních společenství
- odhalování kořenů společenských jevů
- rozlišování mýtu a skutečnosti, ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost.

Obsahové vymezení vzdělávacího oboru

- ***Člověk v dějinách*** – Uvádění konkrétních příkladů důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků, orientace na časové ose a v historické mapě, řazení hlavních historických epoch v chronologickém sledu.
- ***Počátky lidské společnosti*** – Učí žáky charakterizovat život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu.
- ***Nejstarší civilizace. Kořeny evropské kultury*** – Žáci rozpoznávají souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací. Znají nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví, demonstrují na konkrétních příkladech přínos antické kultury, chápou a dovedou vysvětlit podstatu antické demokracie.
- ***Křesťanství a středověká Evropa*** – Žáci se seznamují s utvářením států v Evropě, s úlohou křesťanství a víry v životě středověkého člověka, se strukturou středověké společnosti, s její kulturou.
- ***Objevy a dobývání. Počátky nové doby*** – Žáci poznávají husitské tradice, zámořské objevy, barokní kulturu, osvícenství …
- ***Modernizace společnosti*** – Žáci vysvětlují ekonomické, sociální, politické a kulturní změny, které charakterizují modernizaci společnosti. Seznamují se s francouzskou revolucí, napoleonskými válkami, s utvářením novodobého českého národa, s revolucemi v 19. stol. atd.
- ***Moderní doba*** – Žáci charakterizují totalitní systémy, chápou a na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus, zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech atd.
- ***Rozdělený a integrující se svět*** – Žáci vysvětlují příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, umějí se orientovat v problémech současného světa.

Časové vymezení
Vzdělávací obor *Dějepis* se vyučuje dle aktuálního učebního plánu.
Organizační vymezení

Dějepis je vyučován jako samostatný povinný vzdělávací obor. Výuka probíhá převážně v kmenových třídách,

případně v učebně informatiky či v učebnách s možností videoprojekce, neboť využíváme všech dostupných výukových programů.
Při vyučování jsou uplatňovány různé metody a formy práce (skupinové a párové aktivity, projektové metody, frontální vyučování apod.), výuka bývá doplňována exkurzemi.

Začlenění průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- *Komunikace* – každodenní verbální komunikace jako nástroj jednání v různých životních situacích (informování, omluva, odmítání, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, , vyjednávání, vysvětlování, žádost apod.); efektivní strategie: asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, otevřená a pozitivní komunikace; mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů

Výchova demokratického občana (VDO)

Ve vzdělávacím oboru Dějepis vede učitel žáky k aktivnímu postoji v obhajování a dodržování lidských práv a svobod, umožňuje posuzovat a hodnotit společenské jevy, procesy, události a problémy z různých úhlů pohledu, vede k respektování kulturních, etnických a jiných odlišností, přispívá k utváření hodnot jako je spravedlnost, svoboda, solidarita, tolerance a odpovědnost.

- *Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování* – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; tyranie, občanská práva, náboženská nesnášenlivost, tolerance

Environmentální výchova (EV)

- *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* – člověk a příroda, příroda a první civilizace, historické památky, dopad průmyslové revoluce na přírodu, zásahy do přírodních poměrů

Multikulturní výchova (MKV)

- *Lidské vztahy*– sbližování a prolínání kultur. vlivů v období helénismu, náš etnický původ, předsudky, stereotypy, husitství, poznávání jiných kultur, mezinárodní solidarita

Učitel vede žáky k uvědomění si faktu, že všechny etnické skupiny i kultury jsou rovnocenné, rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti druhých a dovednost rozpoznat diskriminaci.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VEGS)

- *Jsme Evropané* - integrace Evropy, vliv Říma na raně středověké státy, formování evropských států, křížové výpravy, mírové poselství Jiřího z Poděbrad, reformace, význam objevení Ameriky, buržoazní a buržoazně demokratické revoluce

Mediální výchova (MEV)

- *Fungování a vliv médií ve společnosti* - národní obrození, propaganda, sdělovací prostředky a politika

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie

  RVP: *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*

- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení

  RVP: *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*

- projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení

  RVP: *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*

- vyhledává informace

  RVP: *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*

- třídí informace

  RVP: *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*

- používá informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

  RVP: *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly

  RVP: *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*

- uvádí věci do souvislostí

  RVP: *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*

- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy

  RVP: *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*

- samostatně pozoruje a experimentuje

  RVP: *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti*

- porovnává získané výsledky

  RVP: *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti*

- výsledky kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

  RVP: *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti*

- poznává smysl a cíl učení

  RVP: *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- má pozitivní vztah k učení

  RVP: *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- posoudí vlastní pokrok v učení

  RVP: *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- určí překážky či problémy bránící učení

  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- plánuje způsoby zdokonalení vlastního učení

  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- kriticky zhodnotí výsledky svého učení

  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- diskutuje o výsledcích svého učení

  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- Kompetence k řešení problémů
  - kriticky myslí

    RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*

  - činí uvážlivá rozhodnutí

    RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*

  - svá rozhodnutí je schopen obhájit

    RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*

  - uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí

    RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*

  - zhodnotí výsledky svých činů

    RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*

- Kompetence komunikativní
  - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu

    RVP *formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu*

  - vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

    RVP *formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu*

  - naslouchá promluvám druhých lidí

    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*

  - porozumí promluvám druhých lidí

    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*

  - vhodně reaguje na promluvy druhých

    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*

  - účinně se zapojuje do diskuse

    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*

- obhajuje svůj názor
  RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
- vhodně argumentuje
  RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků
  RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- přemýšlí o různých textech, záznamech , obrazových materiálech a jiných informačních a komunikačních prostředcích
  RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- reaguje na informační a komunikační prostředky
  RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- informační a komunikační prostředky využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
  RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- využívá informační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá získané komunikativní dovednosti
  RVP *využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi*

- Kompetence sociální a personální
  - účinně spolupracuje ve skupině
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - přijímá přidělenou roli v týmu
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v*

týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
  RVP: *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
- na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
  RVP: *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
  RVP: *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
- přispívá k diskusi v malé skupině
  RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- přispívá k debatě celé třídy
  RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
  RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- oceňuje zkušenosti druhých lidí
  RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- respektuje různá hlediska diskuse
  RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, dělají a říkají
  RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- Kompetence občanské
  - respektuje přesvědčení druhých lidí
    RVP: *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*
  - váží si vnitřních hodnot druhých lidí
    RVP: *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*
  - je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
    RVP: *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*

- odmítá útlak a hrubé zacházení
  RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*
- uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
  RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
  RVP *chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu*
- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
  RVP *chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu*
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví
  RVP *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu i tvořivost
  RVP *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*
- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
  RVP *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*

- Kompetence pracovní
  - dodržuje vymezená pravidla
    RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*
  - plní povinnosti a závazky
    RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*
  - adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
    RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

Průřezová témata pokrývaná předmětem

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tématické okruhy

Evropa a svět nás zajímá

Objevujeme Evropu a svět

Jsme Evropané

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Kulturní diference

Lidské vztahy

Etnický původ

Multikulturalita

Princip sociálního smíru a solidarity

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Kreativita

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tématické okruhy

Občanská společnost a škola

Občan, občanská společnost a stát

Formy participace občanů v politickém životě

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence pracovní
  - *vede žáky k aktivní ochraně zdraví vlastního i spolužáků*
  - *seznamuje žáky se správnými způsoby užití materiálů, technik, vybavení*
  - *umožňuje žákům poznat různé pracovní postupy*
  - *pro žáky pořádá exkurze umožňující poznat různá pracovní prostředí*
- Kompetence digitální

Žák se učí nejen pracovat s rozmanitým hardwarem a softwarem, ale i rozumět způsobu jejich fungování a možnostem využití nabytých znalostí ve svém dalším životě, čímž dochází k rozvoji této kompetence. Naším cílem je (citace z aktuálního RVP pro ZŠ): „Na konci základního vzdělávání žák: - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků " - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými - technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitální prostředí jedná eticky

Žáci chápou a správně užívají pojmy z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje žáci používají pro zpracování informací, které vyhledávají na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů používají elektronickou poštu. Získané dovednosti jsou nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce, podmínkou k profesnímu růstu rozvíjení zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, vyhledávání informací na internetu a jejich zpracování umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv", umožňuje využití mnohonásobně většího počtu dat a informací bez zatížení paměti a vhodně doplňuje běžné učební texty a pomůcky. Dovednosti získané v tomto vzdělávacím oboru umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku ve všech oblastech celého základního vzdělávání a stávají se jejich součástí.

6. ročník

1+1 týdně, P

1. ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků • uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány • orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	- význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách; historické prameny - historický čas a prostor

Kritéria hodnocení
• uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků
• uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
• orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu

2. POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu • objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost • uvede příklady archeologických kultur na našem území	- člověk a lidská společnost v pravěku

Kritéria hodnocení
• charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu
• objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost
• uvede příklady archeologických kultur na našem území

6. ročník

3. NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací • uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví • demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem • porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie	- nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz - antické Řecko a Řím - střední Evropa a její styky s antickým Středomořím

Kritéria hodnocení
• rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací • uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví • demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem • porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

7. ročník

1+1 týdně, P

1. KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států • porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti • objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech • vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám • ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	- nový etnický obraz Evropy - utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj - islám a islámské říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci) - Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě - křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy - struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev - kultura středověké společnosti - románské a gotické umění a vzdělanost

Kritéria hodnocení
• popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států • porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti • objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech • vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám • ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury

7. ročník

2. OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky • vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život • popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky • objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie • objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky • na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus • rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek	- renesance, humanismus, husitství, reformace a jejich šíření Evropou - zámořské objevy a počátky dobývání světa - český stát a velmoci v 15. - 18. století - barokní kultura a osvícenství

Kritéria hodnocení
• vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky
• vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život
• popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
• objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
• objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
• na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus
• rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek

8. ročník

2 týdně, P

1. MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti • objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé • porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů • charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích • na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy • vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	- Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět; vznik USA - industrializace a její důsledky pro společnost; sociální otázka - národní hnutí velkých a malých národů; utváření novodobého českého národa - revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů - politické proudy (konzervativismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), ústava, politické strany, občanská práva - kulturní rozrůzněnost doby - konflikty mezi velmocemi, kolonialismus

8. ročník

Kritéria hodnocení
• vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
• objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
• porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
• charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích
• na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy
• vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií

9. ročník

2 týdně, P

1. MODERNÍ DOBA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky • rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů • charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu • na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv • zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	- první světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky - nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy - mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy - komunismus, fašismus, nacismus - důsledky pro Československo a svět - druhá světová válka, holocaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války

Kritéria hodnocení
• na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
• rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
• charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu
• na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
• zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

2. ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků • vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce • posoudí postavení rozvojových zemí • prokáže základní orientaci v problémech současného světa	- studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi; politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření - vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) - vývoj Československa a od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky - rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět - problémy současnosti - věda technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava

9. ročník

Kritéria hodnocení
• vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků
• vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
• posoudí postavení rozvojových zemí
• prokáže základní orientaci v problémech současného světa

5.5.2 Občanská výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1	1	1	1

Charakteristika předmětu

Vzdělávací obor *Výchova k občanství* je povinnou součástí vzdělávací oblasti *Člověk a společnost.* Cílem této oblasti je formovat u žáků dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí rozpoznávat společenské problémy minulosti i současnosti a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry a aplikovat je v reálných životních situacích.

Cílovým zaměřením této vzdělávací oblasti je :

- umožnit žákům realistické sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí
- seznámit žáky se vztahy v rodině
- pomoci žákům pochopit základy hospodářství státu
- seznámit žáky s činností politických institucí a orgánů a s možnými způsoby svého zapojení do občanského života
- naučit žáky respektovat a vědomě uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití tak, aby uměli nést odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky
- učit žáky rozpoznávat názory a postoje ohrožující lidskou důstojnost nebo odporující základním principům demokratického soužití
- poskytnout žákům základní vědomosti o podstatě a fungování společnosti, o právech a povinnostech občanů i základní orientaci v právních předpisech a normách potřebných v běžném životě, a vytvářet tak u nich základy právního vědomí a občanské odpovědnosti
- motivovat žáky k aktivní účasti na životě v demokratické společnosti

Pro *Výchovu k občanství* mají velký význam i ostatní vzdělávací oblasti a obory. Mezipředmětové souvislosti a vazby jednotlivých vzdělávacích oborů lze využívat ve všech případech, kdy se to jeví jako vhodné a potřebné. Didakticky účinná může být například provázanost témat výchovy k občanství se *Zeměpisem* (výroba, obchod, služby; odvětví národního hospodářství; problematika Evropské unie), *Dějepisem* (státoprávní uspořádání různých státních útvarů a jejich porovnání se současností), *Výchovou ke zdraví* (duševní a sociální zdraví) apod. Zajímavou a funkční vazbu můžeme najít ve vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce* v tématu souvisejícím s volbou povolání (téma lze vhodně propojit s otázkami rozvíjení osobního potenciálu, promýšlení životní perspektivy a stanovování životních cílů a plánů).

Obsahové vymezení

Obsah vzdělávacího oboru *Výchova k občanství* je pro přehlednost rozdělen do několika tematických okruhů, ale ty se ve výuce vzájemně prolínají.

- ***Člověk ve společnosti*** – Hlavním cílem je naučit žáky zaujímat správné občanské postoje a uplatňování vhodných způsobů chování a komunikace v různých životních situacích.
- ***Člověk jako jedinec*** – Cílem je dovést děti k poznání a pochopení osobních vlastností, dovedností

a schopností i svého charakteru. Naučit je sebehodnotit se, usměrňovat a kultivovat své charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti a překonávat nedostatky a tím pěstovat zdravou sebedůvěru.

- ***Stát a hospodářství*** – Cílem je seznámit žáky s formami vlastnictví a způsoby jeho ochrany, ukázat jim, jak správně hospodařit s penězi, odhalit jim příjmy a výdaje státního rozpočtu, ukázat podstatu fungování trhu a rozdělení národního hospodářství na jednotlivá odvětví.
- ***Stát a právo*** – Úkolem tématu je seznámit žáky s různými formami států a s jednotlivými složkami státní moci v ČR a jejich orgány a institucemi.Vysvětlit výhody demokratického způsobu řízení státu.
- ***Mezinárodní vztahy a globální svět*** – Cílem je seznámit žáky s postavením České republiky v rámci Evropy a s významnými mezinárodními organizacemi, k nimž má ČR vztah, objasnit žákům některé globální problémy současnosti.

Časové vymezení

Vzdělávací obor *Výchova k občanství* se vyučuje dle aktuálního učebního plánu

Organizační vymezení předmětu

Výchova k občanství je vyučována jako samostatný povinný vzdělávací obor. Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, nebo v učebnách s možností videoprojekce, případně v učebně informatiky, neboť využíváme všech možných výukových programů.

Při vyučování jsou uplatňovány různé metody a formy práce (projektové metody, frontální vyučování, skupinové i párové aktivity, výklad, diskuse, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, ankety, dramatizace, využití PC programů, práce s internetem, videoprojekce, besedy s představiteli místních samosprávních orgánů, exkurze do firem a podniků regionu, návštěva kulturních památek a výstav).

Začlenění průřezových témat

Výchova demokratického občana (VDO)

- *Občan, občanská společnost a stát* – občan jako odpovědný člen společnosti (jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své postoje a činy, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku); Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana; úloha občana v demokratické společnosti; základní principy a hodnoty demokratického politického systému (právo, spravedlnost, diferenciace, různorodost); principy soužití s minoritami (vztah k jinému, respekt k identitám, vzájemná komunikace a spolupráce, příčiny nedorozumění a zdroje konfliktů)

Žáci se seznamují s pojmy – občan, občanská práva a povinnosti. Jsou schopni aktivně je uplatňovat a přijímat odpovědnost za své postoje i činy. Seznamují se s Listinou základních práv a svobod a následně pak s úlohou občana v demokratické společnosti. Chápou základní principy a hodnoty demokratického politického systému a problémy v soužití s minoritami.

- *Formy participace občanů v politickém životě* – volební systémy a demokratické volby a politika (parlamentní, krajské a komunální volby); obec jako základní jednotka samosprávy státu; společenské organizace a hnutí

Žáci získávají poznatky o demokratických volbách a o politice. Seznamují se s pozicí obce jako se základní jednotkou samosprávy státu a s činností společenských organizací a hnutí v obci a regionu.

- *Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování* - demokracie jako protiváha diktatury a anarchie; principy demokracie; základní kategorie fungování demokracie (spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka); význam Ústavy jako základního zákona země; demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti

Žáci poznávají obecné principy demokracie a dokáží je porovnat s totalitou a anarchií. Seznamují se se základními kategoriemi fungování demokracie jako jsou: řád, norma, zákon, právo a morálka. Chápou význam Ústavy jako základního zákona země. Užívají demokratické způsoby při řešení konfliktů a problémů v osobním životě.

Multikulturní výchova (MKV)

- *Etnický původ* – rovnocennost všech etnických skupin a kultur; odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost; postavení národnostních menšin; základní informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti; různé způsoby života, odlišné myšlení a vnímání světa; projevy rasové nesnášenlivosti – jejich rozpoznávání a důvody vzniku

Žáci se seznamují s rozmanitostí kulturních projevů, kulturních hodnot a kulturních tradic. Dále se seznamují s pojmy: netolerantnost, rasismus, xenofobie a extremismus v chování lidí. Uvědomují si odlišnost lidí, ale i jejich vzájemnou rovnost, důležitost tolerance ve společnosti a respektování kulturních zvláštností. Všímají si stereotypů v posuzování druhých lidí. Chápou význam ochrany lidských práv a svobod.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
  - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
    RVP *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
  - plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
    RVP *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
  - projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
    RVP *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
  - vyhledává informace
    RVP *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
  - třídí informace
    RVP *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
  - používá informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
    RVP *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
  - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
    RVP *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*
  - uvádí věci do souvislostí
    RVP *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*
  - propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
    RVP *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*
  - samostatně pozoruje a experimentuje
    RVP *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti*
  - porovnává získané výsledky
    RVP *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti*
  - výsledky kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
    RVP *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti*
  - poznává smysl a cíl učení
    RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
  - má pozitivní vztah k učení
    RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
  - posoudí vlastní pokrok v učení
    RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či*

problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

- určí překážky či problémy bránící učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- plánuje způsoby zdokonalení vlastního učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- diskutuje o výsledcích svého učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- Kompetence k řešení problémů
  - kriticky myslí
    RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
  - činí uvážlivá rozhodnutí
    RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
  - svá rozhodnutí je schopen obhájit
    RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
  - uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
    RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
  - zhodnotí výsledky svých činů
    RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
- Kompetence komunikativní
  - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
    RVP *formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu*
  - vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
    RVP *formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu*
  - naslouchá promluvám druhých lidí
    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - porozumí promluvám druhých lidí
    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - vhodně reaguje na promluvy druhých
    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*

- účinně se zapojuje do diskuse
  RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
- obhajuje svůj názor
  RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
- vhodně argumentuje
  RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků
  RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- přemýšlí o různých textech, záznamech , obrazových materiálech a jiných informačních a komunikačních prostředcích
  RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- reaguje na informační a komunikační prostředky
  RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- informační a komunikační prostředky využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
  RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- využívá informační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá získané komunikativní dovednosti
  RVP *využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi*

• Kompetence sociální a personální
  - účinně spolupracuje ve skupině
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - přijímá přidělenou roli v týmu
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu*

společné práce

- pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
  RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
  RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
- na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
  RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
  RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
- přispívá k diskusi v malé skupině
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- přispívá k debatě celé třídy
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- oceňuje zkušenosti druhých lidí
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- respektuje různá hlediska diskuse
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, dělají a říkají
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj
  RVP *vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty*
- ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
  RVP *vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty*

- Kompetence občanské
  - respektuje přesvědčení druhých lidí
    RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do*

situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

- váží si vnitřních hodnot druhých lidí

  RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*

- je schopen vcítit se do situací ostatních lidí

  RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*

- odmítá útlak a hrubé zacházení

  RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*

- uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

  RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy

  RVP *chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu*

- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni

  RVP *chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu*

- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace

  RVP *rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka*

- poskytne podle svých možností účinnou pomoc

  RVP *rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka*

- chová se zodpovědně v krizových situacích i situacích ohrožujících život a zdraví

  RVP *rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka*

- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví

  RVP *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*

- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu i tvořivost

  RVP *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*

- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

  RVP *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

  RVP *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti*

- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

  RVP *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti*

- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
  RVP *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti*

- Kompetence pracovní
  - dodržuje vymezená pravidla
    RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*
  - plní povinnosti a závazky
    RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*
  - adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
    RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*
  - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost
    RVP *využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření*
  - činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření
    RVP *využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření*
  - orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru
    RVP *orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení*
  - orientuje se v aktivitách potřebných k realizaci podnikatelského záměru
    RVP *orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení*
  - chápe podstatu, cíl a riziko podnikání
    RVP *orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení*
  - rozvíjí své podnikatelské myšlení
    RVP *orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení*

Průřezová témata pokrývaná předmětem

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tématické okruhy

Evropa a svět nás zajímá

Objevujeme Evropu a svět

Jsme Evropané

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Kulturní diference

Lidské vztahy

Etnický původ

Multikulturalita

Princip sociálního smíru a solidarity

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Kreativita

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tématické okruhy

Občanská společnost a škola

Občan, občanská společnost a stát

Formy participace občanů v politickém životě

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Stavba mediálních sdělení

Vnímání autora mediálních sdělení

Fungování a vliv médií ve společnosti

Tvorba mediálního sdělení

Práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence pracovní
  - *vede žáky k aktivní ochraně zdraví vlastního i spolužáků*
  - *seznamuje žáky se správnými způsoby užití materiálů, technik, vybavení*
  - *umožňuje žákům poznat různé pracovní postupy*
  - *pro žáky pořádá exkurze umožňující poznat různá pracovní prostředí*

- Kompetence digitální

Žák se učí nejen pracovat s rozmanitým hardwarem a softwarem, ale i rozumět způsobu jejich fungování a možnostem využití nabytých znalostí ve svém dalším životě, čímž dochází k rozvoji této kompetence. Naším cílem je (citace z aktuálního RVP pro ZŠ): „Na konci základního vzdělávání žák: - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků " - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými - technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitální prostředí jedná eticky

Žáci chápou a správně užívají pojmy z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje žáci používají pro zpracování informací, které vyhledávají na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů používají elektronickou poštu. Získané dovednosti jsou nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce, podmínkou k profesnímu růstu rozvíjení zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, vyhledávání informací na internetu a jejich zpracování umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv", umožňuje využití mnohonásobně většího počtu dat a informací bez zatížení paměti a vhodně doplňuje běžné učební texty a pomůcky. Dovednosti získané v tomto vzdělávacím oboru umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku ve všech oblastech celého základního vzdělávání a stávají se jejich součástí.

6. ročník

1 týdně, P

1. ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání • zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají • kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí • zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám • posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	- naše škola - život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život - naše obec, region, kraj - důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku - naše vlast - pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny - kulturní život - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia - lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti - vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti - zásady lidského soužití - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí

6. ročník

Kritéria hodnocení
• objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání • zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají • kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí • zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám • posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci

7. ročník

1 týdně, P

1. ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání • rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje • zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají • zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám • rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti • posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	- naše vlast - pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly - kulturní život - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia - lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti - vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti - zásady lidského soužití - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí

Kritéria hodnocení
• objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání • rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu • zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje • zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají • zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu • uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám • rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti • posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci

7. ročník

2. ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek • rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání • popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	- podobnost a odlišnost lidí - projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál - vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí - osobní rozvoj - životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji

Kritéria hodnocení
• objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek • rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání • popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru

8. ročník

1 týdně, P

1. ČLOVĚK JAKO JEDINEC

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání • popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	- vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí - osobní rozvoj - životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji

Kritéria hodnocení
• rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání • popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru

8. ročník

2. ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky • rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu • objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů • vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů • přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu • objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství • provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci • dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování • rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů • rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady • diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	- právní základy státu - znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu - státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly - principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam; význam a formy voleb do zastupitelstev - lidská práva - základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace - právní řád české republiky - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů - protiprávní jednání - druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví - právo v každodenním životě - význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady

Kritéria hodnocení

- rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
- přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu
- objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství
- provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci
- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování
- rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činností a spolupráce při postihování trestných činů
- rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
- diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání

3. MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování • uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích	- evropská integrace - podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR - mezinárodní spolupráce - ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.)

Kritéria hodnocení

- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
- uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích

9. ročník

1 týdně, P

1. ČLOVĚK, STÁT A HOSPODÁŘSTVÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady • sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodařená s penězi • na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení • vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít • uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu • na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz • rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané • rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	- majetek, vlastnictví - formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví - peníze - funkce a podoby peněz, formy placení; - hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní - banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků - výroba, obchod, služby - jejich funkce a návaznost - principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání

Kritéria hodnocení

- rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodařená s penězi
- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení
- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
- uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu
- na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
- rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané
- rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti

9. ročník

2. MEZINÁRODNÍ VZTAHY, GLOBÁLNÍ SVĚT

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování • uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích • uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory • uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva • objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu • uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	- evropská integrace - podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR - mezinárodní spolupráce - ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody; významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.) - globalizace - projevy, klady a zápory; významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení

Kritéria hodnocení
- popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
- uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích
- uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory
- uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva
- objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu
- uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru

3. ČLOVĚK, STÁT A PRÁVO

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu • rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu • objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů • vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	- právní základy státu - znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu - státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly - principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam; význam a formy voleb do zastupitelstev - lidská práva - základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace

Kritéria hodnocení
- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
- rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
- objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
- vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů

5.6 Člověk a příroda

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací obory vzdělávací oblasti člověk a příroda, jimiž jsou Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňují žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci
se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane, jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

Ve výše zmíněných vzdělávacích oborech žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principů udržitelného rozvoje. Komplexní pohled na vztah mezi člověkem a přírodou, jehož významnou součástí je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka, utváří - spolu s fyzikálním, chemickým a přírodopisným vzděláváním - také vzdělávání zeměpisné, které navíc umožňuje žákům postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství v blízkém okolí, v regionech, na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Zeměpis, který má přírodovědný i společenskovědní charakter, je v zájmu zachování celistvosti oboru umístěn celý v této vzdělávací oblasti.
Vzdělávací oblast člověk a příroda navazuje na vzdělávací oblast člověk a jeho svět, která na elementární úrovni přibližuje přírodovědné poznávání žákům 1. stupně základního vzdělávání, a kooperuje především se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, člověk a společnost, člověk a zdraví a člověk a svět práce a přirozeně i s dalšími vzdělávacími oblastmi.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:
- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejích obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

5.6.1 Fyzika

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1	2	2	1+1

Charakteristika předmětu

Vzdělávací obor *Fyzika* je součástí vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*. Vyučování fyzice vede žáky k získávání poznatků z různých oborů fyziky, osvojování základních fyzikálních pojmů a zákonitostí. Nedílnou součástí výuky je osvojování praktických dovedností spojené s prováděním jednoduchých fyzikálních měření a pokusů.

Fyzika navazuje na poznatky z 1. stupně – prvouka, přírodověda a matematika.

Obsahové vymezení

Vzdělávací obor *Fyzika* je rozdělen do těchto tématických okruhů:

- ***Pohyb těles, síly*** - cílem tématu je poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu. Znát vztah mezi rychlostí, dráhou a časem. Rozeznat, zda na těleso působí síla a předvídat její účinky na těleso. Aplikovat poznatky o jednoduchých strojích při řešení problémů.
- ***Mechanické vlastnosti tekutin*** - cílem je poznání zákonitostí tlaku v klidných tekutinách a řešení jednoduchých praktických problémů.
- ***Energie*** - cílem tématu je pochopení vztahu mezi výkonem, vykonanou prací a časem, rozpoznání vzájemných přeměn různých forem energie, jejich přenosu a energií, rozeznání tepla přijatého a odevzdaného tělesem, poznání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí.
- ***Zvukové děje*** - cílem je rozpoznat zdroje zvuku, jeho šíření a odraz, posoudit vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka.
- ***Elektromagnetické a světelné děje*** - cílem tématu je sestavit podle schématu elektrický obvod, rozpoznat zdroje napětí, spotřebiče, rozlišit stejnosměrný proud od střídavého a změřit elektrický proud a napětí, seznámit se s elektrickou a magnetickou silou, elektrickým nábojem, vodiči a izolanty, elektrickým odporem, znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními, seznámit se s elektromagnetickou indukcí a jejím využitím v praxi, rozpoznat, zda těleso je, či není zdrojem světla, seznámit se s rychlostí světla, odrazem světla, druhy a využitím zrcadel a čoček.
- ***Vesmír*** - cílem tématu je rozlišit hvězdu od planety na základě jejich vlastností, seznámit se s ostatními vesmírnými tělesy, poznat planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci, seznámit se pohyby Země a Měsíce.

Časové vymezení

Vzdělávací obor *Fyzika* se vyučuje dle aktuálního učebního plánu.

Organizační vymezení

Fyzika je vyučována jako samostatný povinný vzdělávací obor. Výuka probíhá v odborné učebně fyziky.

Formy a metody práce se využívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání (frontální výuka spojená s názornými demonstracemi, samostatná práce v méně početných skupinách řízená učitelem, referáty, krátké projekty, formy praktického vyučování – nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů při laboratorních cvičeních).

Žáci se účastní školního a okresního kola fyzikální olympiády.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
  - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie

    RVP *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
  - plánuje, organizuje a řídí vlastní učení

    RVP *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
  - projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení

    RVP *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
  - vyhledává informace

    RVP *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je*

efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

- třídí informace

  RVP *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*

- používá informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

  RVP *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*

- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly

  RVP *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*

- uvádí věci do souvislostí

  RVP *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*

- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy

  RVP *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*

- samostatně pozoruje a experimentuje

  RVP *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti*

- porovnává získané výsledky

  RVP *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti*

- výsledky kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti

  RVP *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti*

- poznává smysl a cíl učení

  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- má pozitivní vztah k učení

  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- posoudí vlastní pokrok v učení

  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- určí překážky či problémy bránící učení

  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- plánuje způsoby zdokonalení vlastního učení

  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- kriticky zhodnotí výsledky svého učení

  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- diskutuje o výsledcích svého učení

  RVP: *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- Kompetence k řešení problémů
  - vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni

    RVP: *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*

  - rozpozná a pochopí problém

    RVP: *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*

  - přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách

    RVP: *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*

  - promyslí a naplánuje způsob řešení problémů

    RVP: *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*

  - k řešení problémů využívá vlastního úsudku a zkušeností

    RVP: *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*

  - vyhledává informace vhodné k řešení problémů

    RVP: *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*

  - nachází shodné, podobné a odlišné znaky získaných informací

    RVP: *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*

  - využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů

    RVP: *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*

  - nenechá se odradit případným nezdarem

    RVP: *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*

  - vytrvale hledá konečné řešení problému

    RVP: *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*

  - samostatně řeší problémy

    RVP: *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*

  - volí vhodné způsoby řešení problémů

    RVP: *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*

- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
  RVP *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*
- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
  RVP *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů
  RVP *ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů*
- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
  RVP *ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů*
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
  RVP *ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů*
- kriticky myslí
  RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
- činí uvážlivá rozhodnutí
  RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
- svá rozhodnutí je schopen obhájit
  RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
  RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
- zhodnotí výsledky svých činů
  RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*

- Kompetence komunikativní
  - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
    RVP *formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu*
  - vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
    RVP *formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu*
  - naslouchá promluvám druhých lidí
    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - porozumí promluvám druhých lidí
    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - vhodně reaguje na promluvy druhých
    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - účinně se zapojuje do diskuse
    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*

- obhajuje svůj názor
  RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
- vhodně argumentuje
  RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků
  RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- přemýšlí o různých textech, záznamech , obrazových materiálech a jiných informačních a komunikačních prostředcích
  RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- reaguje na informační a komunikační prostředky
  RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- informační a komunikační prostředky využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
  RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- využívá informační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá získané komunikativní dovednosti
  RVP *využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi*

- Kompetence sociální a personální
  - účinně spolupracuje ve skupině
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - přijímá přidělenou roli v týmu
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v*

týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
  RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
- na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
  RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
  RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
- přispívá k diskusi v malé skupině
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- přispívá k debatě celé třídy
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- oceňuje zkušenosti druhých lidí
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- respektuje různá hlediska diskuse
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, dělají a říkají
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- Kompetence občanské
  - je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
    RVP *chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu*
  - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
    RVP *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti*
  - respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
    RVP *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti*

- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

  RVP *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti*

- Kompetence pracovní
  - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení

    RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

  - dodržuje vymezená pravidla

    RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

  - plní povinnosti a závazky

    RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

  - adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

    RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

  - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu

    RVP *přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot*

  - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých

    RVP *přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot*

  - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany životního prostředí a ochrany kulturních a společenských hodnot

    RVP *přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot*

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Kreativita

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Základní podmínky života

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Fungování a vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence pracovní
  - *vede žáky k aktivní ochraně zdraví vlastního i spolužáků*
  - *seznamuje žáky se správnými způsoby užití materiálů, technik, vybavení*
  - *umožňuje žákům poznat různé pracovní postupy*
  - *pro žáky pořádá exkurze umožňující poznat různá pracovní prostředí*
- Kompetence digitální

Žák se učí nejen pracovat s rozmanitým hardwarem a softwarem, ale i rozumět způsobu jejich fungování a možnostem využití nabytých znalostí ve svém dalším životě, čímž dochází k rozvoji této kompetence. Naším cílem je (citace z aktuálního RVP pro ZŠ): „Na konci základního vzdělávání žák: - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků " - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými - technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitální prostředí jedná eticky

Žáci chápou a správně užívají pojmy z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje žáci používají pro zpracování informací, které vyhledávají na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů používají elektronickou poštu. Získané dovednosti jsou nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce, podmínkou k profesnímu růstu rozvíjení zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, vyhledávání informací na internetu a jejich zpracování umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv", umožňuje využití mnohonásobně většího počtu dat a informací bez zatížení paměti a vhodně doplňuje běžné učební texty a pomůcky. Dovednosti získané v tomto vzdělávacím oboru umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku ve všech oblastech celého základního vzdělávání a stávají se jejich součástí.

6. ročník

1 týdně, P

1. LÁTKY A TĚLESA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa • uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí • předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty • využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů • změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas • rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla	- měřené veličiny - délka, objem, hmotnost, teplota a její změna, čas - skupenství látek - souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; difúze

Kritéria hodnocení
• změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
• uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí
• předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty
• využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů
• změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas
• rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla

2. POHYB TĚLES - SÍLY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • změří velikost působící síly • rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla	- síla

Kritéria hodnocení
• změří velikost působící síly
• rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla

6. ročník

3. ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu • rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností • využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní • sestaví podle schématu elektrický obvod • rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla	- elektrický obvod - zdroj napětí, spotřebič, spínač - elektrické a magnetické pole - elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními

Kritéria hodnocení

- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu
- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
- využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní
- sestaví podle schématu elektrický obvod
- rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla

7. ročník

2 týdně, P

1. LÁTKY A TĚLESA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa • změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas	- měřené veličiny - délka, hmotnost, čas, síla

Kritéria hodnocení

- změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa
- změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas

7. ročník

2. POHYB TĚLES - SÍLY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu • využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles • změří velikost působící síly • určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici • využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích • aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů • rozezná, že je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu • zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles při řešení jednoduchých problémů	- pohyby těles - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý - gravitační pole a gravitační síla - přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa - tlaková síla a tlak - vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí - třecí síla - smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi - výslednice dvou sil stejných a opačných směrů - Newtonovy zákony - první, druhý (kvalitativně), třetí - rovnováha na páce a pevné kladce

Kritéria hodnocení
• rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu
• využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles
• změří velikost působící síly
• určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici
• využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích
• aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů
• rozezná, že je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu
• zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles při řešení jednoduchých problémů

3. MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů • předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní • využívá poznatků o zákonitosti tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů	- Pascalův zákon - hydraulická zařízení - hydrostatický a atmosférický tlak - souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře - Archimédův zákon - vztlaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách

Kritéria hodnocení
• využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů
• předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní
• využívá poznatků o zákonitosti tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů

4. ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh • rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami • zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití	- vlastnosti světla - zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle (kvalitativně); zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou (kvalitativně); rozklad bílého světla hranolem

Kritéria hodnocení
• využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh
• rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami
• zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

7. ročník

5. VESMÍR

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	- sluneční soustava - měsíční fáze

Kritéria hodnocení
• objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet

8. ročník

2 týdně, P

1. POHYB TĚLES - SÍLY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	- rovnováha na páce a pevné kladce

Kritéria hodnocení
• aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů

2. ENERGIE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa • využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem • využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh • určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem • zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí • uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců) • pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	- formy energie - pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon;výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie - přeměny skupenství - tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie

Kritéria hodnocení
• určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa
• využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem
• využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh
• určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem
• zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
• uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
• pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

8. ročník

3. ZVUKOVÉ DĚJE

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku • posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí • rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz • posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka	- vlastnosti zvuku - látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu

Kritéria hodnocení
- rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku
- posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí
- rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
- posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

4. ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu • rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí • rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností • využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů • využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní	- elektrické a magnetické pole - elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; elektrický odpor;

Kritéria hodnocení
- sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu
- rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
- rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
- využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů
- využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní

9. ročník

1+1 týdně, P

9. ročník

1. ENERGIE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh • zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí • pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	- formy energie - jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie

Kritéria hodnocení
• využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh
• zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
• pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

2. ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí • rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností • využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní • zapojí správně polovodičovou diodu • vyjmenuje zdroje elektrického proudu	- elektrický obvod - zdroj napětí, spotřebič, spínač - elektrické a magnetické pole - elektrická a magnetická síla; stejnosměrný elektromotor; transformátor; bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními

Kritéria hodnocení
• rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí
• rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností
• využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní
• zapojí správně polovodičovou diodu
• vyjmenuje zdroje elektrického proudu

3. VESMÍR

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet • odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností • zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci • osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru • objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země	- sluneční soustava - její hlavní složky; - hvězdy - jejich složení

Kritéria hodnocení
• objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet
• odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností
• zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci
• osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru
• objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země

5.6.2 Chemie

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
		2	2

Charakteristika předmětu

Vzdělávací obor *Chemie* je součástí vzdělávací oblasti *Člověk a příroda.* Vyučování chemie vede žáky k získávání základních poznatků z různých oborů chemie, osvojování základních chemických pojmů a zákonitostí. Žáci získávají informace o bezpečném a účelném zacházení s chemickými látkami a jsou vedeni k ochraně přírody a vlastního zdraví. Nedílnou součástí je osvojování praktických dovedností spojené s pozorováním a prováděním jednoduchých chemických pokusů. *Chemie* pomáhá vytvářet správné představy o mnohostranném využití chemických látek a zákonitostí v nejrůznějších oblastech lidské činnosti.
V průběhu dvouleté výuky chemie se žáci seznamují se základy obecné, anorganické a organické chemie. Poznávají významné chemické sloučeniny, učí se jejich názvům, vzorcům, vlastnostem a využití v praxi.

Obsahové vymezení

Vzdělávací obor *Chemie* je rozdělen do těchto tematických okruhů:

- ***Pozorování, pokus a bezpečnost práce*** - Cílem tématu je určování vlastností látek různými poznávacími postupy a dodržování zásad bezpečnosti práce s chemickými látkami.
- ***Směsi*** – Cílem je rozlišování různých druhů chemických látek včetně druhů směsí, práce s roztoky, objasnění vlastností a významu vody a vzduchu.
- ***Částicové složení látek a chemické prvky*** – Cílem tématu je objasnění stavby chemických látek, pochopení pojmů prvek a sloučenina, orientace v periodické soustavě prvků, poznávání vlastností a významu vybraných druhů prvků.
- ***Chemické reakce*** – Cílem je pochopení pojmů chemická reakce a rovnice, objasnění podmínek, za kterých reakce probíhají, provádění jednoduchých chemických výpočtů.
- ***Anorganické sloučeniny*** – Cílem tématu je objasnění názvosloví, vlastností a využití významných anorganických látek, pochopení pojmů kyselost a zásaditost, posouzení vlivu některých látek na životní prostředí.
- ***Organické sloučeniny*** – Cílem je objasnění názvosloví a vlastností významných organických látek, pochopení průběhu a významu fotosyntézy.
- ***Chemie a společnost*** - Cílem tématu je pochopení významu produktů chemie pro člověka, poukázání na oblasti lidského života, v nichž chemie nejen pomáhá , ale ohrožuje člověka a přírodu.

Časové vymezení

Vzdělávací obor *Chemie* se vyučuje dle aktuálního učebního plánu.

Organizační vymezení

Chemie je vyučována jako samostatný a povinný vzdělávací obor. Výuka probíhá v odborné učebně, hodiny se nedělí, pouze v případě laboratorních cvičení se při vyšším počtu žáků pracuje s polovinou třídy.
Formy a metody práce se využívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání (samostatná práce v méně početných skupinách řízená učitelem, referáty, formy praktického vyučování - nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů při jednoduchých laboratorních cvičeních, kratší projekty, frontální výuka spojená s názornými demonstracemi dějů a látek)
Žáci se mohou zúčastnit školního a okresního kola olympiády, nebo korespondenční soutěže.

Začlenění průřezových témat

Environmentální výchova (ENV)
Průřezové téma Environmentální výchova v základním vzdělávání vychází z komplexního pojímání vztahu člověka k životnímu prostředí, za něž je považováno vše – od nejbližšího okolí po biosféru planety. Environmentální výchova vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Realizace průřezového tématu vede jedince

k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

- *Základní podmínky života*

Okruh je realizován v rámci vzdělávacího oboru Chemie v 9. ročníku, navazuje na učivo Voda a vzduch (8. ročník) a Zdroje energie (9. ročník).
Cílem je pochopení významu základních podmínek života na Zemi – vody, vzduchu, půdy a zdrojů energie. Žáci zhodnotí stávající stav atmosféry, hydrosféry a přírodních zdrojů energie a současně navrhují postupy, jak tento stav vylepšit. Možnosti nacházejí především ve využívání alternativních zdrojů energie a objevování nových zdrojů, které by co nejméně poškozovaly životní prostředí. Realizací tématického okruhu Základní podmínky života docházejí žáci k pochopení osobní zodpovědnosti za stav životního prostředí – začínáme každý sám od sebe, např. šetřením vody, surovin, separací odpadů apod.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
  - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
    RVP *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
  - plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
    RVP *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
  - projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
    RVP *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
  - vyhledává informace
    RVP *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
  - třídí informace
    RVP *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
  - používá informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
    RVP *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
  - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
    RVP *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*
  - uvádí věci do souvislostí
    RVP *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*
  - propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
    RVP *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*
  - samostatně pozoruje a experimentuje
    RVP *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti*
  - porovnává získané výsledky
    RVP *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti*
  - výsledky kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
    RVP *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje*

z nich závěry pro využití v budoucnosti

- poznává smysl a cíl učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- má pozitivní vztah k učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- posoudí vlastní pokrok v učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- určí překážky či problémy bránící učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- plánuje způsoby zdokonalení vlastního učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- diskutuje o výsledcích svého učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- Kompetence k řešení problémů
  - vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni
    RVP *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*
  - rozpozná a pochopí problém
    RVP *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*
  - přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách
    RVP *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*
  - promyslí a naplánuje způsob řešení problémů
    RVP *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*
  - k řešení problémů využívá vlastního úsudku a zkušeností
    RVP *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*
  - vyhledává informace vhodné k řešení problémů
    RVP *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky,*

využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému

- nachází shodné, podobné a odlišné znaky získaných informací

  RVP: *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*

- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů

  RVP: *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*

- nenechá se odradit případným nezdarem

  RVP: *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*

- vytrvale hledá konečné řešení problému

  RVP: *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*

- samostatně řeší problémy

  RVP: *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*

- volí vhodné způsoby řešení problémů

  RVP: *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*

- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

  RVP: *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*

- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací

  RVP: *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*

- ověřuje prakticky správnost řešení problémů

  RVP: *ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů*

- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací

  RVP: *ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů*

- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů

  RVP: *ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů*

- kriticky myslí

  RVP: *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*

- činí uvážlivá rozhodnutí

  RVP: *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*

- svá rozhodnutí je schopen obhájit

  RVP: *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*

- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí

  RVP: *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*

- zhodnotí výsledky svých činů

  RVP: *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za*

svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí

- Kompetence komunikativní
  - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu

    RVP *formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu*
  - vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

    RVP *formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu*
  - naslouchá promluvám druhých lidí

    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - porozumí promluvám druhých lidí

    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - vhodně reaguje na promluvy druhých

    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - účinně se zapojuje do diskuse

    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - obhajuje svůj názor

    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - vhodně argumentuje

    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků

    RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
  - přemýšlí o různých textech, záznamech , obrazových materiálech a jiných informačních a komunikačních prostředcích

    RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
  - reaguje na informační a komunikační prostředky

    RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
  - informační a komunikační prostředky využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

    RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
  - využívá informační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

    RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
  - využívá komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

    RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*

- využívá technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

  RVP: *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*

- využívá získané komunikativní dovednosti

  RVP: *využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi*

- Kompetence sociální a personální
  - účinně spolupracuje ve skupině

    RVP: *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*

  - podílí se na vytváření pravidel práce v týmu

    RVP: *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*

  - přijímá přidělenou roli v týmu

    RVP: *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*

  - pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

    RVP: *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*

  - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu

    RVP: *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*

  - na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů

    RVP: *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*

  - v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

    RVP: *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*

  - přispívá k diskusi v malé skupině

    RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

  - přispívá k debatě celé třídy

    RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

  - chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

    RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

  - oceňuje zkušenosti druhých lidí

    RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- respektuje různá hlediska diskuse

  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, dělají a říkají

  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- Kompetence občanské
  - je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni

    RVP *chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu*

  - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

    RVP *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti*

  - respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

    RVP *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti*

  - rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

    RVP *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti*

- Kompetence pracovní
  - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení

    RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

  - dodržuje vymezená pravidla

    RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

  - plní povinnosti a závazky

    RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

  - adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

    RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

  - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu

    RVP *přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot*

  - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých

    RVP *přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot*

  - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany životního prostředí a ochrany kulturních a společenských hodnot

    RVP *přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot*

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Kreativita

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Ekosystémy

Základní podmínky života

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence pracovní
  - *vede žáky k aktivní ochraně zdraví vlastního i spolužáků*
  - *seznamuje žáky se správnými způsoby užití materiálů, technik, vybavení*
  - *umožňuje žákům poznat různé pracovní postupy*
  - *pro žáky pořádá exkurze umožňující poznat různá pracovní prostředí*
- Kompetence digitální

Žák se učí nejen pracovat s rozmanitým hardwarem a softwarem, ale i rozumět způsobu jejich fungování a možnostem využití nabytých znalostí ve svém dalším životě, čímž dochází k rozvoji této kompetence. Naším cílem je (citace z aktuálního RVP pro ZŠ): „Na konci základního vzdělávání žák: - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků " - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými - technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitální prostředí jedná eticky

Žáci chápou a správně užívají pojmy z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje žáci používají pro zpracování informací, které vyhledávají na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů používají elektronickou poštu. Získané dovednosti jsou nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce, podmínkou k profesnímu růstu rozvíjení zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, vyhledávání informací na internetu a jejich zpracování umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv", umožňuje využití mnohonásobně většího počtu dat

a informací bez zatížení paměti a vhodně doplňuje běžné učební texty a pomůcky. Dovednosti získané v tomto vzdělávacím oboru umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku ve všech oblastech celého základního vzdělávání a stávají se jejich součástí.

8. ročník

2 týdně, P

1. POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • určí společné a rozdílné vlastnosti látek • pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí • objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek	- vlastnosti látek - hustota, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost, vliv atmosféry na vlastnosti a stav látek. - zásady bezpečné práce - ve školní pracovně (laboratoři) i v běžném životě - nebezpečné látky a přípravky - R-věty, S-věty, varovné značky a jejich význam - mimořádné události - havárie chemických provozů, úniky nebezpečných látek

Kritéria hodnocení
• určí společné a rozdílné vlastnosti látek • pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí • objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek

2. SMĚSI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozlišuje směsi a chemické látky • vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení • vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek • navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi • rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití • uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění	- směsi - různorodé, stejnorodé roztoky; hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku; koncentrovanější, zředěnější, nasycený a nenasycený roztok; vliv teploty, plošného obsahu a míchání pevné složky na rychlost jejího rozpouštění do roztoku; oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) - voda - destilovaná, pitná, odpadní; výroba pitné vody; čistota vody - vzduch - složení, čistota ovzduší, ozónová vrstva

Kritéria hodnocení
• rozlišuje směsi a chemické látky • vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení • vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek • navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi • rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití • uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění

8. ročník

3. ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech • rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech • orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti	- částicové složení látek - molekuly, atomy, atomové jádro, protony, neutrony, elektronový obal a jeho změny v chemických reakcích, elektrony - prvky - názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků, skupiny a periody v periodické soustavě chemických prvků; protonové číslo - chemické sloučeniny - chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin

Kritéria hodnocení
- používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech
- rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech
- orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti

4. CHEMICKÉ REAKCE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání • přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu • aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	- chemické reakce - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost - klasifikace chemických reakcí - slučování, neutralizace, reakce exotermní a endotermní - faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí - teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza - chemie a elektřina - výroba elektrického proudu chemickou cestou

Kritéria hodnocení
- rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání
- přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu
- aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu

5. ANORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí • vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet • orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	- oxidy - názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů - kyseliny a hydroxidy - kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů - soli kyslíkaté a nekyslíkaté - vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů

Kritéria hodnocení
- porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
- vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet
- orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

9. ročník

2 týdně, P

1. ORGANICKÉ SLOUČENINY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití • zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy • rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití • orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů • určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu • uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	- uhlovodíky - příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků - paliva - ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva - deriváty uhlovodíků - příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin - přírodní látky - zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v lidském těle

Kritéria hodnocení
• rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
• zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
• rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
• orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů
• určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu
• uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

2. CHEMIE A SPOLEČNOST

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi • aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe • orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	- chemický průmysl v ČR - výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, koroze - průmyslová hnojiva - tepelně zpracovávané materiály - cement, vápno, sádra, keramika - plasty a syntetická vlákna - vlastnosti, použití, likvidace - detergenty a pesticidy, insekticidy - hořlaviny - význam tříd nebezpečnosti - léčiva a návykové látky

Kritéria hodnocení
• zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
• aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
• orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

5.6.3 Přírodopis

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1+1	**2**	**1+1**	**1**

Charakteristika předmětu

Vzdělávací obor *Přírodopis* je součástí vzdělávací oblasti *Člověk a příroda*. Cílem je poznávání přírodních zákonů pomocí rozumového poznání a vlastních prožitků. Vyučování vede žáky k pochopení přírody jako systému, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Důraz je kladen na udržení rovnováhy existence živých soustav včetně člověka. Obor navazuje na prvouku a přírodovědu na prvním stupni. Nedílnou a velmi důležitou součástí výuky je vytváření pracovních návyků a dovedností při zkoumání živých i neživých přírodnin a schopnosti aplikovat přírodovědné poznatky v praxi.

Obsahové vymezení

V průběhu čtyřletého vyučování přírodopisu žáci získávají základní informace o stavbě těl a životě vybraných druhů organismů včetně člověka, o nerostech, horninách, vesmíru a Zemi.
Vzdělávací obor přírodopis je rozdělen do tematických okruhů:

- ***Obecná biologie a genetika*** – Cílem tématu je poznání základních životních dějů a stavby živých organismů, objasnění principů genetiky a systematiky organismů, pochopení významu virů a bakterií v přírodě.
- ***Biologie hub*** – Cílem je objasnění stavby těla a způsobu života lišejníků, hub s plodnicemi i bez plodnic, pochopení významu hub pro přírodu a člověka.
- ***Biologie rostlin*** – Cílem tématu je poznání stavby rostlin a životních dějů v nich probíhajících, rozlišení základních systematických skupin rostlin, poznávání a určování významných druhů rostlin.
- ***Biologie živočichů*** – Cílem je porovnání vnější a vnitřní stavby těla vybraných druhů živočichů, jejich životních projevů, roztřídění bezobratlých a obratlovců do jednotlivých taxonomických skupin.
- Biologie člověka – Cílem tématu je poznání stavby a funkce orgánů a orgánových soustav člověka, upozornění na možné choroby orgánových soustav a možnosti jejich léčení, objasnění fylogeneze a ontogeneze člověka.
- ***Neživá příroda*** – Cílem je objasnění stavby Země a základních geologických procesů na Zemi probíhajících, rozpoznání a zařazení základních druhů minerálů a hornin, pochopení vzniku půdy a její význam , rozlišení jednotlivých geologických období.
- ***Základy ekologie*** – Cílem tématu je poznání základních ekologických pojmů, objasnění vztahů mezi organismy a prostředím, rozpoznání kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí, pochopení významu a možností ochrany přírody.
- ***Praktické poznávání přírody*** – Cílem je uplatňování praktických postupů v poznávání přírody, např. mikroskopování, práce s klíči k určování druhů živých i neživých přírodnin, práce s živými i neživými přírodninami atp.

Časové vymezení

Vzdělávací obor *Přírodopis* se vyučuje dle aktuálního učebního plánu.

Organizační vymezení

Přírodopis je vyučován jako samostatný a povinný vzdělávací obor. Výuka probíhá v odborné učebně, hodiny se nedělí, pouze v případě některých laboratorních cvičení se při vyšším počtu žáků pracuje s polovinou třídy. Formy a metody práce se využívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání (skupinové práce podle charakteru učiva a možností materiálního zabezpečení, praktické vyučování – laboratorní práce, exkurze, přírodovědné vycházky, kratší projekty, např.tvorba herbáře, frontální výuka za použití názorných pomůcek a didaktické techniky).
Žáci se účastní školního, popř. okresního kola olympiády (kategorie C: 8. - 9.ročník, kategorie D: 6. -7. ročník).

Začlenění průřezových témat

Environmentální výchova (ENV)
Environmentální výchova je průřezové téma, které vede žáky k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí. Napomáhá rozvíjení spolupráce v péči o životní prostředí na různých úrovních a uvědomění si osobní zodpovědnosti za jeho stav.
·*Lidské aktivity a problémy životního prostředí*
Tematický okruh je zařazen do vzdělávacího oboru Přírodopis v devátém ročníku. Navazuje na učivo 6. ročníku – Atmosféra a hydrosféra, 8. ročníku – Ochrana přírody životního prostředí, 9. ročníku- Člověk mění a chrání svět.
Cílem tematického okruhu je poznat lidské aktivity vedoucí k negativnímu ovlivňování životního prostředí (zemědělství, průmyslová výroba, doprava , hospodaření s odpady) a navrhnout postupy, kterými lze zmírnit důsledky zásahů člověka do prostředí , např. ekologické zemědělství, vhodná likvidace a separace odpadů, recyklace surovin, alternativní zdroje energie.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
  - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
    RVP: *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
  - plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
    RVP: *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
  - projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
    RVP: *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
  - vyhledává informace
    RVP: *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
  - třídí informace
    RVP: *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
  - používá informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
    RVP: *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
  - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
    RVP: *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*
  - uvádí věci do souvislostí
    RVP: *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*
  - propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
    RVP: *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*
  - samostatně pozoruje a experimentuje
    RVP: *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti*
  - porovnává získané výsledky
    RVP: *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti*
  - výsledky kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
    RVP: *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti*
  - poznává smysl a cíl učení
    RVP: *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
  - má pozitivní vztah k učení
    RVP: *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
  - posoudí vlastní pokrok v učení
    RVP: *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či*

problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich

- určí překážky či problémy bránící učení
  RVP: *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- plánuje způsoby zdokonalení vlastního učení
  RVP: *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení
  RVP: *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- diskutuje o výsledcích svého učení
  RVP: *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- Kompetence k řešení problémů
  - vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni
    RVP: *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*
  - rozpozná a pochopí problém
    RVP: *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*
  - přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách
    RVP: *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*
  - promyslí a naplánuje způsob řešení problémů
    RVP: *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*
  - k řešení problémů využívá vlastního úsudku a zkušeností
    RVP: *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*
  - vyhledává informace vhodné k řešení problémů
    RVP: *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*
  - nachází shodné, podobné a odlišné znaky získaných informací
    RVP: *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*
  - využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů
    RVP: *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*

- nenechá se odradit případným nezdarem
  RVP *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*
- vytrvale hledá konečné řešení problému
  RVP *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*
- samostatně řeší problémy
  RVP *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*
- volí vhodné způsoby řešení problémů
  RVP *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
  RVP *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*
- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
  RVP *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů
  RVP *ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů*
- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
  RVP *ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů*
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
  RVP *ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů*
- kriticky myslí
  RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
- činí uvážlivá rozhodnutí
  RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
- svá rozhodnutí je schopen obhájit
  RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
  RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
- zhodnotí výsledky svých činů
  RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*

- Kompetence komunikativní
  - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
    RVP *formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu*
  - vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
    RVP *formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a*

kultivovaně v písemném i ústním projevu

- naslouchá promluvám druhých lidí
  RVP: *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
- porozumí promluvám druhých lidí
  RVP: *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
- vhodně reaguje na promluvy druhých
  RVP: *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
- účinně se zapojuje do diskuse
  RVP: *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
- obhajuje svůj názor
  RVP: *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
- vhodně argumentuje
  RVP: *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků
  RVP: *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- přemýšlí o různých textech, záznamech , obrazových materiálech a jiných informačních a komunikačních prostředcích
  RVP: *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- reaguje na informační a komunikační prostředky
  RVP: *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- informační a komunikační prostředky využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
  RVP: *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- využívá informační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP: *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP: *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP: *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá získané komunikativní dovednosti
  RVP: *využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi*

- Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině

  RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*

- podílí se na vytváření pravidel práce v týmu

  RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*

- přijímá přidělenou roli v týmu

  RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*

- pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

  RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu

  RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*

- na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů

  RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*

- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

  RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*

- přispívá k diskusi v malé skupině

  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- přispívá k debatě celé třídy

  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- oceňuje zkušenosti druhých lidí

  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- respektuje různá hlediska diskuse

  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, dělají a říkají

  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- Kompetence občanské
  - je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
    RVP: *chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu*
  - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
    RVP: *rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka*
  - poskytne podle svých možností účinnou pomoc
    RVP: *rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka*
  - chová se zodpovědně v krizových situacích i situacích ohrožujících život a zdraví
    RVP: *rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka*
  - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
    RVP: *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti*
  - respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
    RVP: *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti*
  - rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
    RVP: *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti*
- Kompetence pracovní
  - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
    RVP: *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*
  - dodržuje vymezená pravidla
    RVP: *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*
  - plní povinnosti a závazky
    RVP: *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*
  - adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
    RVP: *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*
  - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu
    RVP: *přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot*
  - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých
    RVP: *přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot*
  - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany životního prostředí a ochrany kulturních a společenských hodnot
    RVP: *přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany*

životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Kreativita

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Ekosystémy

Základní podmínky života

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence pracovní
  - *vede žáky k aktivní ochraně zdraví vlastního i spolužáků*
  - *seznamuje žáky se správnými způsoby užití materiálů, technik, vybavení*
  - *umožňuje žákům poznat různé pracovní postupy*
  - *pro žáky pořádá exkurze umožňující poznat různá pracovní prostředí*
- Kompetence digitální

Žák se učí nejen pracovat s rozmanitým hardwarem a softwarem, ale i rozumět způsobu jejich fungování a možnostem využití nabytých znalostí ve svém dalším životě, čímž dochází k rozvoji této kompetence. Naším cílem je (citace z aktuálního RVP pro ZŠ): „Na konci základního vzdělávání žák: - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků " - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými - technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitální prostředí jedná eticky

Žáci chápou a správně užívají pojmy z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje žáci používají pro zpracování informací, které vyhledávají na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů používají elektronickou poštu. Získané dovednosti jsou nezbytným

předpokladem uplatnění na trhu práce, podmínkou k profesnímu růstu rozvíjení zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, vyhledávání informací na internetu a jejich zpracování umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv", umožňuje využití mnohonásobně většího počtu dat a informací bez zatížení paměti a vhodně doplňuje běžné učební texty a pomůcky. Dovednosti získané v tomto vzdělávacím oboru umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku ve všech oblastech celého základního vzdělávání a stávají se jejich součástí.

6. ročník

1+1 týdně, P

1. OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů • popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel • třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek • vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti • uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů • uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	- vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam - výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života - základní struktura života - buňky, pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné - význam a zásady třídění organismů - dědičnost a proměnlivost organismů - podstata dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení - viry a bakterie - výskyt, význam a praktické využití

Kritéria hodnocení
• rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů
• popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel
• třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek
• vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti
• uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů
• uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

2. BIOLOGIE HUB

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků • vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích • objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků	- houby bez plodnic - základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy - houby s plodnicemi - stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami - lišejníky - stavba, symbióza, výskyt a význam

Kritéria hodnocení
• rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků
• vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích
• objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků

6. ročník

3. BIOLOGIE ROSTLIN

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům • porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku • vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin • rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů • odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	- fyziologie rostlin - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování - systém rostlin - poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů; jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců - význam rostlin a jejich ochrana

Kritéria hodnocení
- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku
- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
- odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

4. BIOLOGIE ŽIVOČICHU

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	- stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování - vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, ostnokožci), - rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva - projevy chování živočichů

Kritéria hodnocení
- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

5. ZÁKLADY EKOLOGIE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi • vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	- organismy a prostředí - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému

Kritéria hodnocení
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam

6. PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • aplikuje praktické metody poznávání přírody • dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	- praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů - významní biologové a jejich objevy

Kritéria hodnocení
- aplikuje praktické metody poznávání přírody
- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody

6. ročník

7. ročník

2 týdně, P

1. OBECNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů	- význam a zásady třídění organismů - anatomie a morfologie rostlin a živočichů

Kritéria hodnocení

- rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů

2. BIOLOGIE ROSTLIN

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům • porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku • vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin • rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů • odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí	- anatomie a morfologie rostlin - stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) - fyziologie rostlin - základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování - systém rostlin - poznávání a zařazování daných zástupců běžných mechorostů, kapraďorostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných); jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců - význam rostlin a jejich ochrana

Kritéria hodnocení

- odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům
- porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku
- vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin
- rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů
- odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

3. BIOLOGIE ŽIVOČICHU

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	- stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování - vývoj, vývin a systém živočichů - významní zástupci jednotlivých skupin živočichů - strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci) - rozšíření, význam a ochrana živočichů - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva - projevy chování živočichů

Kritéria hodnocení

- porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin
- odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

7. ročník

4. PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • aplikuje praktické metody poznávání přírody • dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody • rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	- praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů - významní biologové a jejich objevy

Kritéria hodnocení

- aplikuje praktické metody poznávání přírody
- dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody
- rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému

8. ročník

1+1 týdně, P

1. BIOLOGIE ČLOVĚKA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy • orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka • objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří • rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života • aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla	- fylogeneze a ontogeneze člověka - rozmnožování člověka - anatomie a fyziologie - stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídicí), vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti - nemoci, úrazy a prevence - příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie - životní styl - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka

Kritéria hodnocení

- určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy
- orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka
- objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří
- rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života
- aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla

9. ročník

1 týdně, P

9. ročník

1. NEŽIVÁ PŘÍRODA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života • rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek • rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody • porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě • rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků • uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	- Země - vznik a stavba Země - nerosty a horniny - vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků; principy krystalografie - vnější a vnitřní geologické procesy - příčiny a důsledky - půdy - složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin, její hospodářský význam pro společnost, nebezpečí a příklady její devastace, možnosti a příklady rekultivace - vývoj zemské kůry a organismů na Zemi - geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí - geologický vývoj a stavba území ČR - Český masiv, Karpaty - podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka - mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi

Kritéria hodnocení
• objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života
• rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek
• rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody
• porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě
• rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků
• uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi

2. ZÁKLADY EKOLOGIE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	- organismy a prostředí - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému - ochrana přírody a životního prostředí - globální problémy a jejich řešení, chráněná území

Kritéria hodnocení
• uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému

3. PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • aplikuje praktické metody poznávání přírody • dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	- praktické metody poznávání přírody - pozorování lupou a mikroskopem (případně dalekohledem), zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek, ukázky odchytu některých živočichů, jednoduché rozčleňování rostlin a živočichů - významní biologové a jejich objevy

Kritéria hodnocení
• aplikuje praktické metody poznávání přírody
• dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody

5.6.4 Zeměpis

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1+1	2	1+1	1

Charakteristika předmětu

Zeměpis je vzdělávací obor, který je součástí vzdělávací oblasti *Člověk a příroda.* Obor umožňuje orientovat se v současném světě a v problémech lidstva.
Cílem vzdělávání v *Zeměpisu* je charakterizování různých území, včetně rozmístění lidí, jevů a událostí v prostředí. Žáci v něm poznávají vztahy mezi člověkem a prostředím.
Seznamují se s životem lidí v jednotlivých světadílech, na území Evropy i České republiky. Získávají při tom respekt k přírodním hodnotám, lidským výtvorům a podporují ochranu životního prostředí. Získávají a rozvíjejí dovednosti pracovat se zdroji geografických informací. Učivo přispívá k rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování.
Nejdůležitějším cílem vzdělávacího oboru Zeměpis je dovednost žáků aplikovat geografické poznatky v praktickém životě.

Obsahové vymezení

Obsah *Zeměpisu* je koncipován jako cyklus sedmi vzájemně propojených a na sebe navazujících tématických okruhů.
Vymezení a posloupnost řazení okruhu učiva, stejně jako řazení pojmů, poznatků a činností není závazné, netvoří chronologicky uspořádaný systém učiva, ale jen věcně logicky utříděný a koncentrovaný obsah. Učitel volí vlastní uspořádání tématických okruhů v jednotlivých ročnících podle svých záměrů, reaguje na okruhy témat ostatních vzdělávacích oborů.
Obsahem těchto okruhů je:

- ***Přírodní obraz Země*** – osvojení si základních vědomostí o Zemi, krajinné sféře a jejich složkách a uvědomění si jejich významu pro existenci lidské společnosti.
- ***Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie*** – práce s mapovým a grafickým materiálem, získávání a kritické hodnocení informací z různých mediálních zdrojů a čerpání z populárně naučné literatury.

- ***Regiony světa*** – je orientování se v zeměpise světadílů a jejich zvláštnostech z hlediska obyvatelstva, hospodářství, kultury a postavení významných států.
- ***Česká republika*** – získávání uceleného obrazu přírodních, hospodářských a sociálních poměrů v České republice, reálné hodnocení jejího postavení v Evropě a ve světě.
- ***Společenské a hospodářské prostředí*** – srovnávání a posuzování zvláštnosti různých ras, národů a kultur a zachovávání tolerantního přístupu k různým náboženským a kulturním zvláštnostem obyvatel planety, získávání trvalého zájmu o poznávání regionu, kde žijí, o cestování ve vlasti i v zahraničí a schopnost vyhodnocovat získané poznatky a zkušenosti.

- ***Životní prostředí*** – porovnávání různých typů krajin, rozlišování specifických znaků a funkcí krajiny, uvádění příkladů závažných důsledků a rizik přírodních společenských vlivů na životní prostředí.
- ***Terénní geografická výuka, praxe a aplikace*** – zvládnutí základů praktické topografie a orientace v terénu.

Časové vymezení

Vzdělávací obor *Zeměpis* je vyučován dle aktuálního učebního plánu.

Organizační vymezení

Zeměpis se vyučuje jako samostatný povinný vzdělávací obor. Vyučování probíhá převážně v kmenových učebnách, projektová výuka se uskutečňuje také v odborné učebně výpočetní techniky. Žáci pracují ve skupinách i individuálně, ve vzájemné spolupráci i samostatně na zadaných úkolech. Výkladové hodiny jsou spojené s diskusemi, do vyučování se zařazují plánovací hry, hodiny s problémově pojatou výukou, vytváření myšlenkových map, aktivní a funkční čtení.
Terénní výuka se uskutečňuje v bezprostředním okolí školy, kde žáci pracují ve skupinách. Odborné exkurze v rámci celé třídy jsou směrované do vzdálenějších lokalit.

Začlenění průřezových témat

Multikulturní výchova (MKV)

- *Multikulturalita* – jako prostředek vzájemného obohacování (Zeměpis světadílů). Přijímá druhého jako jedince se stejnými právy, uvědomují si, že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazena jiné. Pomáhá žákům prostřednictvím informací vytvářet postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám.

• *Etnický původ* - poskytuje žákům základní znalosti o etnických a kulturních skupinách (Politická mapa současného světa).Učí přijmout druhého jedince se stejnými právy, uvědomovat si že všechny etnické skupiny a všechny kultury jsou rovnocenné a žádná není nadřazená jiné. Pomáhá uvědomovat si neslučitelnost rasové (náboženské či jiné) intolerance s principy života v demokratické společnosti.
Environmentální výchova (EMV)

• *Vztah člověka k prostředí* – nerovnoměrnost života na Zemi.Rozdílné podmínky prostředí a rozdílný společenský vývoj na Zemi a důsledky zvyšování rozdílů globalizace (Životní prostředí). Vede k uvědomování si podmínek života a možností jejich udržování, přispívá k poznávání a chápání souvislostí mezi vývojem lidské populace a vztahy k prostředí v různých oblastech světa.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
  - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
    RVP: *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
  - plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
    RVP: *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
  - projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
    RVP: *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
  - vyhledává informace
    RVP: *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
  - třídí informace
    RVP: *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
  - používá informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
    RVP: *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
  - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
    RVP: *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*
  - uvádí věci do souvislostí
    RVP: *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*
  - propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
    RVP: *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*
  - samostatně pozoruje a experimentuje
    RVP: *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti*
  - porovnává získané výsledky
    RVP: *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti*
  - výsledky kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
    RVP: *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje*

z nich závěry pro využití v budoucnosti

- poznává smysl a cíl učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- má pozitivní vztah k učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- posoudí vlastní pokrok v učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- určí překážky či problémy bránící učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- plánuje způsoby zdokonalení vlastního učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- kriticky zhodnotí výsledky svého učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*
- diskutuje o výsledcích svého učení
  RVP *poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení, posoudí vlastní pokrok a určí překážky či problémy bránící učení, naplánuje si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit, kriticky zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich*

- Kompetence k řešení problémů
  - kriticky myslí
    RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
  - činí uvážlivá rozhodnutí
    RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
  - svá rozhodnutí je schopen obhájit
    RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
  - uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
    RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
  - zhodnotí výsledky svých činů
    RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
- Kompetence komunikativní
  - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
    RVP *formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu*
  - vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
    RVP *formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a*

kultivovaně v písemném i ústním projevu

- naslouchá promluvám druhých lidí
  RVP: *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
- porozumí promluvám druhých lidí
  RVP: *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
- vhodně reaguje na promluvy druhých
  RVP: *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
- účinně se zapojuje do diskuse
  RVP: *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
- obhajuje svůj názor
  RVP: *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
- vhodně argumentuje
  RVP: *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků
  RVP: *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- přemýšlí o různých textech, záznamech , obrazových materiálech a jiných informačních a komunikačních prostředcích
  RVP: *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- reaguje na informační a komunikační prostředky
  RVP: *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- informační a komunikační prostředky využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
  RVP: *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- využívá informační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP: *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP: *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP: *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá získané komunikativní dovednosti
  RVP: *využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi*

- Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině

  RVP: *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*

- podílí se na vytváření pravidel práce v týmu

  RVP: *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*

- přijímá přidělenou roli v týmu

  RVP: *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*

- pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

  RVP: *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu

  RVP: *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*

- na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů

  RVP: *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*

- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

  RVP: *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*

- přispívá k diskusi v malé skupině

  RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- přispívá k debatě celé třídy

  RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

  RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- oceňuje zkušenosti druhých lidí

  RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- respektuje různá hlediska diskuse

  RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, dělají a říkají

  RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- Kompetence občanské
  - respektuje přesvědčení druhých lidí
    RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*
  - váží si vnitřních hodnot druhých lidí
    RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*
  - je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
    RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*
  - odmítá útlak a hrubé zacházení
    RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*
  - uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
    RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*
  - je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
    RVP *chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu*
  - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví
    RVP *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*
  - projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu i tvořivost
    RVP *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*
  - aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
    RVP *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*
  - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
    RVP *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti*
  - respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
    RVP *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti*
  - rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
    RVP *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti*
- Kompetence pracovní
  - dodržuje vymezená pravidla
    RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

- plní povinnosti a závazky

RVP: *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

- adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

RVP: *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

Průřezová témata pokrývaná předmětem

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tématické okruhy

Evropa a svět nás zajímá

Objevujeme Evropu a svět

Jsme Evropané

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Kulturní diference

Lidské vztahy

Etnický původ

Multikulturalita

Princip sociálního smíru a solidarity

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Kreativita

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Ekosystémy

Základní podmínky života

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence pracovní
  - *vede žáky k aktivní ochraně zdraví vlastního i spolužáků*
  - *seznamuje žáky se správnými způsoby užití materiálů, technik, vybavení*
  - *umožňuje žákům poznat různé pracovní postupy*
  - *pro žáky pořádá exkurze umožňující poznat různá pracovní prostředí*
- Kompetence digitální

Žák se učí nejen pracovat s rozmanitým hardwarem a softwarem, ale i rozumět způsobu jejich fungování a možnostem využití nabytých znalostí ve svém dalším životě, čímž dochází k rozvoji této kompetence. Naším cílem je (citace z aktuálního RVP pro ZŠ): „Na konci základního vzdělávání žák: - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků " - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými - technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitální prostředí jedná eticky

Žáci chápou a správně užívají pojmy z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje žáci používají pro zpracování informací, které vyhledávají na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů používají elektronickou poštu. Získané dovednosti jsou nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce, podmínkou k profesnímu růstu rozvíjení zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, vyhledávání informací na internetu a jejich zpracování umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv", umožňuje využití mnohonásobně většího počtu dat a informací bez zatížení paměti a vhodně doplňuje běžné učební texty a pomůcky. Dovednosti získané v tomto vzdělávacím oboru umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku ve všech oblastech celého základního vzdělávání a stávají se jejich součástí.

6. ročník

1+1 týdně, P

6. ročník

1. GEOGRAFICKÉ INFORMACE, ZDROJE DAT, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů • používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině • vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu	- komunikační geografický a kartografický jazyk - vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska - uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat - geografická kartografie a topografie - glóbus, měřítko globusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě

Kritéria hodnocení
• organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů • používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii • přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině • vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu

2. PŘÍRODNÍ OBRAZ ZEMĚ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy • prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů • rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu • porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	- Země jako vesmírné těleso - tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas - krajinná sféra - přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry - systém přírodní sféry na planetární úrovni - geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně - systém přírodní sféry na regionální úrovni - přírodní oblasti

Kritéria hodnocení
• zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy • prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů • rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu • porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost

3. REGIONY SVĚTA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny	- světadíly, oceány, makroregiony světa - určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměru s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) - modelové regiony světa - vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení

Kritéria hodnocení
• porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny

6. ročník

4. TERÉNNÍ GEOGRAFICKÁ VÝUKA, PRAXE A APLIKACE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny • uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech	- cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze - orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů - ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - živelní pohromy; opatření, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích

Kritéria hodnocení
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

7. ročník

2 týdně, P

1. REGIONY SVĚTA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- světadíly, oceány, makroregiony světa - určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměru s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) - Amerika, Asie, Austrálie, Oceánie, Afrika - modelové regiony světa - vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení

Kritéria hodnocení
- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa
- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

8. ročník

1+1 týdně, P

8. ročník

1. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin • uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	- krajina - přírodní a společenské prostředí, typy krajin - vztah příroda a společnost - trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva

Kritéria hodnocení
- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
- uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

2. ČESKÁ REPUBLIKA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy • hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům • hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál české republiky v evropském a světovém kontextu • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje české republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit • uvádí příklady účasti a působnosti české republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích státě	- místní region - zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry) - Česká republika - zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení české republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu - regiony české republiky - územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech

Kritéria hodnocení
- vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
- hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům
- hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál české republiky v evropském a světovém kontextu
- lokalizuje na mapách jednotlivé kraje české republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
- uvádí příklady účasti a působnosti české republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích státě

3. REGIONY SVĚTA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa • lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	- světadíly, oceány, makroregiony světa - určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměru s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) - Evropa - modelové regiony světa - vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení

Kritéria hodnocení
- rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa
- lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
- porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států
- zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich

8. ročník

9. ročník

1 týdně, P

1. SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybu, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa • posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel • zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje • porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit • porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků • lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	- obyvatelstvo světa - základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky - globalizační společenské, politické a hospodářské procesy - aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace - světové hospodářství - sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně - regionální společenské, politické a hospodářské útvary - porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska

Kritéria hodnocení
• posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybu, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa
• posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
• zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
• porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
• porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
• lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech

5.7 Umění a kultura

Charakteristika oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence - umění a kulturu. Kulturu, jako procesy i výsledky duchovní činnosti, umožňující chápat kontinuitu proměn historické zkušenosti, v níž dochází
k socializaci jedince a jeho projekci do společenské existence, i jako neoddělitelnou součást každodenního života (kultura chování, oblékání, cestování, práce). Umění, jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné
provázanosti, které nelze formulovat a sdělovat jinými než uměleckými prostředky.

Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického cítění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.
Součástí tohoto procesu je hledání a nalézání vazeb mezi druhy umění na základě společných témat, schopnosti vcítit se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupovat k nim s vědomím osobní účasti. V tvořivých činnostech jsou rozvíjeny schopnosti nonverbálního vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku, linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky atp.

V etapě základního vzdělávání je oblast Umění a kultura zastoupena vzdělávacími obory Hudební výchova a Výtvarná výchova. Vzdělávací oblast lze rozšířit o doplňující vzdělávací obor Dramatická výchova, který je možno na úrovni školního vzdělávacího programu realizovat formou
samostatného vyučovacího předmětu, projektu, kurzu apod. (viz kapitola 5.10)
Na 1. stupni základního vzdělávání se žáci seznamují prostřednictvím činností s výrazovými prostředky a s jazykem hudebního a výtvarného umění, ale také umění dramatického a literárního. S nimi se učí tvořivě pracovat, užívat je jako prostředků pro sebevyjádření. Poznávají zákonitosti tvorby, seznamují se s vybranými uměleckými díly, učí se je vzhledem ke svým zkušenostem chápat a výpovědi sdělované uměleckým dílem rozpoznávat a interpretovat.

S přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání se otevírá cesta širšímu nazírání na kulturu a umění. Připomínají se historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu. Inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická (divadlo, film), tvorba multimediální i samotné znakové systémy. Nalézání vztahů mezi jednotlivými druhy umění a uplatňování různorodosti výrazových prostředků při hledání variant řešení společně zvolených témat umožňují projekty. Ty otevírají společný prostor pro získání dovedností a poznatků překračujících rámec jednotlivých oborů a přispívají tak k osobitějšímu a originálnějšímu sebevyjádření i hlubšímu
porozumění uměleckému dílu.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe obsahovými doménami hudební výchovy.
Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti - jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi - sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svěj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby
a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat" hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem Vokálních činností je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.
Obsahem Instrumentálních činností je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudebníreprodukci i produkci.
Obsahem Hudebně pohybových činností je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.
Obsahem Poslechových činností je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka
a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky. Výtvarná výchova přistupuje k vizuálně obraznému vyjádření (a to jak samostatně vytvořenému, tak přejatému) nikoliv jako k pouhému přenosu reality, ale jako k prostředku, který se podílí na způsobu jejího přijímání a zapojování do procesu komunikace.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech - tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky (dále jen prostředky) nejen tradiční a ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi (rozvíjením smyslové citlivosti, uplatňováním subjektivity a ověřováním komunikačních účinků) založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.
Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:
- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součástí lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k

rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevu a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých
skupin, národě a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

5.7.1 Hudební výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1	1	1	1	1

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1	1	01 1	1

Charakteristika předmětu

Vzdělávací obor *Hudební výchova* je součástí vzdělávací oblasti *Umění a kultura*. Cílem tohoto oboru je především:

- rozvoj hudebnosti žáků a získávání vztahu k hudbě a umění
- rozvoj hudebních dovedností – sluchových, rytmických, pěveckých, intonačních, instrumentálních, hudebně pohybových, hudebně tvořivých a poslechových
- seznámení prostřednictvím hudebních činností s výrazovými prostředky a jazykem hudebního umění a tvořivá práce s nimi
- rozvoj chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- porozumění hudebnímu umění a aktivní vnímání hudby
- seznámení s vybranými uměleckými díly a jejich pochopení, rozpoznávání a interpretace
- získání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností

Obsahové vymezení
Vzdělávací obor *Hudební výchova* je rozdělen do těchto oblastí:

- ***Vokální činnost*** – práce s hlasem, kultivace pěveckého a mluveného projevu
- ***Instrumentální činnost*** – hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci a produkci
- ***Hudebně pohybová činnost*** – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty
- ***Poslechová činnost*** – aktivní vnímání hudby, rozpoznávání žánrů, stylů apod.

Časové vymezení
Vzdělávací obor *Hudební* výchova se vyučuje dle aktuálního učebního plánu.
Organizační vymezení
Hudební výchova je samostatný povinný vzdělávací obor. Výuka probíhá v kmenových učebnách, nebo v učebnách, ve kterých je umístěn klavír. Výuku lze spojovat dle potřeb školy napříč ročníky.
Při výuce se využívají různé metody práce s co nejvyšší mírou aktivního zapojení žáků. Součástí jsou také různé doprovodné akce:

- koncerty (možnost zapojení dětí do různých hudebních aktivit),
- žákovská vystoupení (vánoční, vítání občánků, Den matek atd.),
- soutěže (např.Jihočeský zvonek, hudební soutěž tříd a jednotlivců);
- hudební kroužky (pěvecký, taneční, výuka na hudební nástroje).

Začlenění průřezových témat:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

• *Rozvoj schopností poznávání* – 6.ročník - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování si

• *Sebepoznání a sebepojetí* – 8.ročník - já jako zdroj informací o sobě, druzí jako zdroj informací o mně, vyjádření svých prožitků a emocí prostřednictvím hudby
• *Kreativita* – 6.ročník - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity

• *Komunikace* – 7.ročník - hudba jako prostředek komunikace, řeč zvuků a slov
• *Kooperace a kompetice* – 8.ročník - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

• *Hodnoty, postoje* – 9.ročník - analýzy vlastních a cizích postojů a hodnot
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VEGS)
Objevujeme Evropu a svět – 7. a 8.ročník - vnímání evropské a světové kultury, orientace ve vývoji umění a hledání podobností a odlišností, porozumění rozdílnosti kultur, seznámení s folklórem, lidovými zvyky a tradicemi, hymny různých zemí, lidové písně různých oblastí, hudební nástroje různých zemí a kultur
Multikulturní výchova (MKV)

• *Kulturní diference* – 7.ročník - respektovat jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti

• *Multikulturalita* – 7.a 8.ročník - poznávat a respektovat odlišnosti kultur (např.lidové písně různých národů), tradice a rozmanitost kultur, původ různých stylů

• *Lidské vztahy* – 6.ročník - slušné chování, tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého, rozvíjet spolupráci s ostatními
Environmentální výchova (EV)

• *Vztah člověka k prostředí* – 9.ročník - naše obec (kultura obce, estetické kvality prostředí), kultura a umění v našem regionu (umělci, písně, stálé kulturní akce apod.)
Mediální výchova (MEV)

• *Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení* – 9.ročník - chápání podstaty mediálních sdělení

• *Vnímání autora mediálních sdělení* – 9.ročník - identifikování postojů a názorů autora/skladatele mediálního sdělení, výrazové prostředky a jejich uplatnění (poslech)

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
  - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
    RVP *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*
- Kompetence komunikativní
  - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
    RVP *formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu*
  - vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
    RVP *formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu*
  - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků
    RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je*

využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

- přemýšlí o různých textech, záznamech , obrazových materiálech a jiných informačních a komunikačních prostředcích
  RVP: *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- reaguje na informační a komunikační prostředky
  RVP: *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- informační a komunikační prostředky využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
  RVP: *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- využívá informační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP: *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP: *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP: *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá získané komunikativní dovednosti
  RVP: *využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi*

- Kompetence sociální a personální
  - účinně spolupracuje ve skupině
    RVP: *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
    RVP: *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - přijímá přidělenou roli v týmu
    RVP: *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
    RVP: *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
    RVP: *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
  - na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
    RVP: *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne*

pomoc nebo o ni požádá

- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
  RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
- přispívá k diskusi v malé skupině
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- přispívá k debatě celé třídy
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- oceňuje zkušenosti druhých lidí
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- respektuje různá hlediska diskuse
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, dělají a říkají
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- Kompetence občanské
  - je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
    RVP *chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu*
  - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví
    RVP *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*
  - projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu i tvořivost
    RVP *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*
  - aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
    RVP *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*
- Kompetence pracovní
  - dodržuje vymezená pravidla
    RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*
  - plní povinnosti a závazky
    RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

- adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

RVP: *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

Průřezová témata pokrývaná předmětem

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tématické okruhy

Objevujeme Evropu a svět

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Kulturní diference

Lidské vztahy

Etnický původ

Multikulturalita

Princip sociálního smíru a solidarity

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Kreativita

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Vztah člověka k prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Vnímání autora mediálních sdělení

Tvorba mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence pracovní
  - *vede žáky k aktivní ochraně zdraví vlastního i spolužáků*
  - *seznamuje žáky se správnými způsoby užití materiálů, technik, vybavení*
  - *umožňuje žákům poznat různé pracovní postupy*
  - *pro žáky pořádá exkurze umožňující poznat různá pracovní prostředí*
- Kompetence digitální

Žák se učí nejen pracovat s rozmanitým hardwarem a softwarem, ale i rozumět způsobu jejich fungování a možnostem využití nabytých znalostí ve svém dalším životě, čímž dochází k rozvoji této kompetence. Naším cílem je (citace z aktuálního RVP pro ZŠ): „Na konci základního vzdělávání žák: - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků " - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými - technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitální prostředí jedná eticky

Žáci chápou a správně užívají pojmy z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje žáci používají pro zpracování informací, které vyhledávají na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů používají elektronickou poštu. Získané dovednosti jsou nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce, podmínkou k profesnímu růstu rozvíjení zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, vyhledávání informací na internetu a jejich zpracování umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv", umožňuje využití mnohonásobně většího počtu dat a informací bez zatížení paměti a vhodně doplňuje běžné učební texty a pomůcky. Dovednosti získané v tomto vzdělávacím oboru umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku ve všech oblastech celého základního vzdělávání a stávají se jejich součástí.

1. ročník

1 týdně, P

1. VOKÁLNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	- pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu - hudební rytmus - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - dvojhlas a vícehlas - prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. - intonace, vokální improvizace - diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.) - záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně

1. ročník

Kritéria hodnocení
• zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase

2. INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem • využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- hra na hudební nástroje - reprodukce motivu, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardu apod. - rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akceptace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď), jednodílná písňová forma (a - b) - záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů

Kritéria hodnocení
• rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
• využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře

3. HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků - orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

Kritéria hodnocení
• reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

4. POSLECHOVÉ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby • rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- kvality tónů – délka, síla, barva, výška - vztahy mezi tóny – souzvuk, akord - hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj - hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. - hudební formy – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace - interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

Kritéria hodnocení
• rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
• rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

2. ročník

1 týdně, P

1. VOKÁLNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	- pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu - hudební rytmus - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - dvojhlas a vícehlas - prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. - intonace, vokální improvizace - diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.) - záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně

Kritéria hodnocení
• zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase

2. INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem • využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- hra na hudební nástroje - reprodukce motivu, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardu apod. - rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akceptace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď), jednodílná písňová forma (a - b) - záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů

Kritéria hodnocení
• rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
• využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře

3. HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků - orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

Kritéria hodnocení
• reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

2. ročník

4. POSLECHOVÉ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby • rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- kvality tónů – délka, síla, barva, výška - vztahy mezi tóny – souzvuk, akord - hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj - hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. - hudební formy – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace - interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

Kritéria hodnocení
• rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
• rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

3. ročník

1 týdně, P

1. VOKÁLNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase	- pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu - hudební rytmus - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - dvojhlas a vícehlas - prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. - intonace, vokální improvizace - diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.) - záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně

Kritéria hodnocení
• zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase

2. INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem • využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- hra na hudební nástroje - reprodukce motivu, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardu apod. - rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akceptace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď), jednodílná písňová forma (a - b) - záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů

3. ročník

Kritéria hodnocení
• rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
• využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře

3. HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	- taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků - orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

Kritéria hodnocení
• reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie

4. POSLECHOVÉ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby • rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	- kvality tónů – délka, síla, barva, výška - vztahy mezi tóny – souzvuk, akord - hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj - hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. - hudební formy – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace - interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

Kritéria hodnocení
• rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
• rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

4. ročník

1 týdně, P

1. VOKÁLNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	- pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu - hudební rytmus - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - dvojhlas a vícehlas - prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. - intonace, vokální improvizace - diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.) - záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně

4. ročník

Kritéria hodnocení
• zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i molových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti

2. INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not • využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivu skladeb a písní • vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	- hra na hudební nástroje - reprodukce motivu, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardu apod. - rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akceptace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď), jednodílná písňová forma (a - b) - záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů

Kritéria hodnocení
• realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not • využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivu skladeb a písní • vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace

3. HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	- taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků - orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

Kritéria hodnocení
• ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

4. POSLECHOVÉ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby • rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	- kvality tónů – délka, síla, barva, výška - vztahy mezi tóny – souzvuk, akord - hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj - hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. - hudební formy – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace - interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

Kritéria hodnocení
• rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby • rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny

5. ročník

1 týdně, P

1. VOKÁLNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti	- pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu - hudební rytmus - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - dvojhlas a vícehlas - prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. - intonace, vokální improvizace - diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď apod.) - záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně

Kritéria hodnocení
• zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti

2. INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not • využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní • vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	- hra na hudební nástroje - reprodukce motivu, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardu apod. - rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace - tvorba předeher, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akceptace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď), jednodílná písňová forma (a - b) - záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů

Kritéria hodnocení
• realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not • využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní • vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace

3. HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	- taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků - orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách

Kritéria hodnocení
• ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

5. ročník

4. POSLECHOVÉ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby • rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	- kvality tónů – délka, síla, barva, výška - vztahy mezi tóny – souzvuk, akord - hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj - hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. - hudební formy – malá písňová forma, velká písňová forma, rondo, variace - interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

Kritéria hodnocení
• rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby • rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny

6. ročník

1 týdně, P

1. VOKÁLNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého • reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	- pěvecký a mluvní projev - rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách - intonace a vokální improvizace - diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem - hudební rytmus - odhalování vzájemných souvislostí, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu - orientace v notovém (grafickém) záznamu melodie, reprodukce zapsané melodie - rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu - reflexe vokálního projevu - vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)

Kritéria hodnocení
• využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého • reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace

6. ročník

2. INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- hra na hudební nástroje - nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orfeova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) - záznam hudby - noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby - vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje - představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální - tvorba doprovodu pro hudebně dramatické projevy

Kritéria hodnocení

- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

3. HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku	- pohybový doprovod znějící hudby - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění - pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace - pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické rytmicko-metrické, harmonické - orientace v prostoru - pamětné uchování a reprodukce pohybu prováděných při tanci či pohybových hrách

Kritéria hodnocení

- orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku

4. POSLECHOVÉ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů • zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami	- orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby - postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla - hudební dílo a její autor - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) - hudební styly a žánry - chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům - interpretace znějící hudby - slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí

Kritéria hodnocení

- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů
- zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami

7. ročník

1 týdně, P

1. VOKÁLNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	- pěvecký a mluvní projev - rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách - intonace a vokální improvizace - diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem - hudební rytmus - odhalování vzájemných souvislostí, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu - orientace v notovém (grafickém) záznamu melodie, reprodukce zapsané melodie - rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu - reflexe vokálního projevu - vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)

Kritéria hodnocení

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého

2. INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace • realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	- hra na hudební nástroje - nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orfeova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) - záznam hudby - noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby - vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje - představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální - tvorba doprovodu pro hudebně dramatické projevy

Kritéria hodnocení

- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů

3. HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- pohybový doprovod znějící hudby - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění - pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace - pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické rytmicko-metrické, harmonické - orientace v prostoru - pamětné uchování a reprodukce pohybu prováděných při tanci či pohybových hrách

Kritéria hodnocení

- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu

7. ročník

4. POSLECHOVÉ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku • zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby - postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla - hudební dílo a jeji autor - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) - hudební styly a žánry - chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům - interpretace znějící hudby - slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudě a preferencí

Kritéria hodnocení
• orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku • zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

8. ročník

1 týdně, P

1. VOKÁLNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	- pěvecký a mluvní projev - rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách - intonace a vokální improvizace - diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem - hudební rytmus - odhalování vzájemných souvislostí, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu - orientace v notovém (grafickém) záznamu melodie, reprodukce zapsané melodie - rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu - reflexe vokálního projevu - vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)

Kritéria hodnocení
• využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého

8. ročník

2. INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i částí skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace • realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	- hra na hudební nástroje - nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orfeova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) - záznam hudby - noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby - vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje - představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální - tvorba doprovodu pro hudebně dramatické projevy

Kritéria hodnocení
• reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i částí skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace • realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů

3. HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- pohybový doprovod znějící hudby - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění - pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace - pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické rytmicko-metrické, harmonické - orientace v prostoru - pamětné uchování a reprodukce pohybu prováděných při tanci či pohybových hrách

Kritéria hodnocení
• rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu

4. POSLECHOVÉ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku • zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby - postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla - hudební dílo a jeji autor - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) - hudební styly a žánry - chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům - interpretace znějící hudby - slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí

Kritéria hodnocení
• orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku • zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

9. ročník

1 týdně, P

1. VOKÁLNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách • uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	- pěvecký a mluvní projev - rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách - intonace a vokální improvizace - diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem - hudební rytmus - odhalování vzájemných souvislostí, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu - orientace v notovém (grafickém) záznamu melodie, reprodukce zapsané melodie - rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti - reprodukce tónů, převádění melodií z nezpěvné do zpěvné polohy, zachycování rytmu popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu - reflexe vokálního projevu - vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)

Kritéria hodnocení

- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách
- uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého

2. INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace • realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	- hra na hudební nástroje - nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní, jednoduchých skladeb), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orfeova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) - záznam hudby - noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby - vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje - představy rytmické, melodické, tempové, dynamické, formální - tvorba doprovodu pro hudebně dramatické projevy

Kritéria hodnocení

- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů

3. HUDEBNÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	- pohybový doprovod znějící hudby - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění - pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace - pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby - tempové, dynamické rytmicko-metrické, harmonické - orientace v prostoru - pamětné uchování a reprodukce pohybu prováděných při tanci či pohybových hrách

Kritéria hodnocení

- rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu

9. ročník

4. POSLECHOVÉ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku • zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	- orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby - postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla - hudební dílo a její autor - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) - hudební styly a žánry - chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům - interpretace znějící hudby - slovní charakterizování hudebního díla (slohové a stylové zařazení apod.), vytváření vlastních soudů a preferencí

Kritéria hodnocení
• orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku • zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

5.7.2 Výtvarná výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1	1	1	2	2

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
2	1+1=2	1	1

Charakteristika předmětu

Výtvarná výchova je vzdělávací obor, který spadá do vzdělávací oblasti *Umění a kultura*. Výuka tohoto oboru je postavena na tvůrčích činnostech – vnímání, tvorbě a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní cítění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii (osobně jedinečné pocity a prožitky) i invenci a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace. Prostřednictvím linie, bodu, plochy, tvaru a barvy jsou v tvořivých činnostech rozvíjeny také schopnosti nonverbálního vyjadřování.

K realizaci tvůrčích činností nabízí *Výtvarná výchova* prostředky nejen tradiční a osvědčené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění; inspirací k činnostem se stávají také díla literární a dramatická. Vzdělávací obor *Výtvarná výchova* umožňuje žákům i jiné než pouze racionální poznávání světa.

Obsahové vymezení

- ***Rozvoj smyslové citlivosti*** – V procesu uměleckého osvojování světa dochází k rozvíjení specifického cítění, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu. Tvůrčí činnosti umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.
- ***Uplatňování subjektivity*** – Tvůrčí činnosti vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při vnímání, tvorbě a interpretaci výtvarných vyjádření.
- ***Ověřování komunikačních účinků*** – Umožňuje žákovi hledat nové a neobvyklé možnosti pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Časové vymezení

Vzdělávací obor *Výtvarná výchova* se vyučuje dle aktuálního učebního plánu.
Výtvarná výchova je vyučována jako samostatný povinný vzdělávací obor. Výuka probíhá na 1. stupni v kmenových učebnách s možností využití odborné učebny, na 2. stupni převážně v odborné učebně. Lze ji

aplikovat i napříč ročníky dle potřeb školy.Formy a metody práce se užívají podle charakteru daných úkolů a cílů. Při vyučování se tak střídají samostatné činnosti, skupinové či kolektivní práce, krátkodobé i dlouhodobé projekty.
Využíváme rovněž:

- práci v plenéru
- populárně naučné texty a videonahrávky

Výtvarné práce žáků jsou prezentovány v prostorách školy (nástěnky, dekorativní sítě, výstavky). Do výuky bývají zařazovány také tematicky výtvarně zaměřené akce školy Naši žáci se účastní výtvarných soutěží na různá témata.

Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- *Rozvoj schopností poznávání* – zařazeno v 6. a 7. ročníku; cílem tématu je cvičení smyslového vnímání žáků, rozvíjení schopnosti poznávat

- *Sebepoznání a sebepojetí* – zařazeno do 8. a 9. ročníku; cílem je rozvoj schopnosti porozumění sobě samému i druhým; zahrnuje podtémata jako např. já jako zdroj informací o sobě, moje tělo a psychika, moje vztahy k druhým lidem

- *Kreativita* – zařazeno do 6. až 9. ročníku; cílem tématu je rozvíjení pružnosti nápadů, originality, citlivosti, schopnosti vidět věci jinak, schopnosti dotahovat nápady do reality

- *Komunikace* – zařazeno do 8. a 9. ročníku; cílem je cvičení pozorování, chápání umění jako prostředku komunikace a osvojování si světa, cvičení specifické neverbální komunikační dovednosti

Environmentální výchova (ENV)

- *Základní podmínky života* – zařazeno do 8. ročníku; cílem tématu je vést žáky k uvědomování si podmínek života a možností jejich ohrožování; zahrnuje podtémata jako např. význam vody pro lidské aktivity, ochrana čistoty vody, ohrožování ovzduší, ochrana biologických druhů, možnosti a způsoby šetření energie; surovinové a energetické zdroje, jejich vyčerpatelnost a vlivy na prostředí

- *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* – zařazeno do 9. ročníku; cílem je rozvíjení schopnosti porozumění vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí; zahrnuje podtémata jako např. doprava a životní prostředí, vliv průmyslu na prostředí, význam ochrany přírody a kulturních památek, krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit, vztah člověka k přírodě

Mediální výchova (MDV)

- *Tvorba mediálních sdělení* – zařazeno do 8. a 9. ročníku; téma umožňuje samostatně se zapojit do mediální komunikace, vytvářet představu o roli médií v každodenním životě; jeho cílem je rozvoj schopnosti vhodného výběru a uplatnění výtvarných prostředků při tvorbě mediálního sdělení

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
  - vyhledává informace

    RVP *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
  - třídí informace

    RVP *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
  - používá informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě

    RVP *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
  - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly

    RVP *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější*

pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy

- uvádí věci do souvislostí

  RVP *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*

- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy

  RVP *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*

- Kompetence k řešení problémů
  - vyhledává informace vhodné k řešení problémů

    RVP *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*

  - nachází shodné, podobné a odlišné znaky získaných informací

    RVP *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*

  - využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů

    RVP *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*

  - nenechá se odradit případným nezdarem

    RVP *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*

  - vytrvale hledá konečné řešení problému

    RVP *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*

- Kompetence komunikativní
  - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu

    RVP *formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu*

  - vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu

    RVP *formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu*

  - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků

    RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*

  - přemýšlí o různých textech, záznamech , obrazových materiálech a jiných informačních a komunikačních prostředcích

    RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*

  - reaguje na informační a komunikační prostředky

    RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*

- informační a komunikační prostředky využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
  RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- využívá informační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá získané komunikativní dovednosti
  RVP *využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi*

- Kompetence sociální a personální
  - účinně spolupracuje ve skupině
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - přijímá přidělenou roli v týmu
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
    RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
  - na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
    RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
  - v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
    RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
  - přispívá k diskusi v malé skupině
    RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- přispívá k debatě celé třídy
  RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
  RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- oceňuje zkušenosti druhých lidí
  RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- respektuje různá hlediska diskuse
  RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, dělají a říkají
  RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- Kompetence občanské
  - je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
    RVP: *chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu*
  - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví
    RVP: *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*
  - projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu i tvořivost
    RVP: *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*
  - aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
    RVP: *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*
- Kompetence pracovní
  - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
    RVP: *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*
  - dodržuje vymezená pravidla
    RVP: *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*
  - plní povinnosti a závazky
    RVP: *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*
  - adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
    RVP: *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*
  - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu
    RVP:

přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých

  RVP *přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot*

- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany životního prostředí a ochrany kulturních a společenských hodnot

  RVP *přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot*

Průřezová témata pokrývaná předmětem

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tématické okruhy

Evropa a svět nás zajímá

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Kulturní diference

Lidské vztahy

Etnický původ

Multikulturalita

Princip sociálního smíru a solidarity

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Kreativita

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Vztah člověka k prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Stavba mediálních sdělení

Vnímání autora mediálních sdělení

Fungování a vliv médií ve společnosti

Tvorba mediálního sdělení

Práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence pracovní
  - *vede žáky k aktivní ochraně zdraví vlastního i spolužáků*
  - *seznamuje žáky se správnými způsoby užití materiálů, technik, vybavení*
  - *umožňuje žákům poznat různé pracovní postupy*
  - *pro žáky pořádá exkurze umožňující poznat různá pracovní prostředí*
- Kompetence digitální

Žák se učí nejen pracovat s rozmanitým hardwarem a softwarem, ale i rozumět způsobu jejich fungování a možnostem využití nabytých znalostí ve svém dalším životě, čímž dochází k rozvoji této kompetence. Naším cílem je (citace z aktuálního RVP pro ZŠ): „Na konci základního vzdělávání žák: - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků " - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými - technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitální prostředí jedná eticky

Žáci chápou a správně užívají pojmy z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje žáci používají pro zpracování informací, které vyhledávají na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů používají elektronickou poštu. Získané dovednosti jsou nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce, podmínkou k profesnímu růstu rozvíjení zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, vyhledávání informací na internetu a jejich zpracování umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv", umožňuje využití mnohonásobně většího počtu dat a informací bez zatížení paměti a vhodně doplňuje běžné učební texty a pomůcky. Dovednosti získané v tomto vzdělávacím oboru umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku ve všech oblastech celého základního vzdělávání a stávají se jejich součástí.

1. ročník

1 týdně, P

1. ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	- prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlosti a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama)

Kritéria hodnocení

- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ

2. UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace • vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností –manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby - typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

Kritéria hodnocení

- v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky

3. OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností • na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření - proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

Kritéria hodnocení

- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

2. ročník

1 týdně, P

1. ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	- prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlosti a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama)

Kritéria hodnocení
• rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ

2. UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace • vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností –manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby - typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

Kritéria hodnocení
• v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace • vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky

3. OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností • na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření - proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

Kritéria hodnocení
• interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností • na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

3. ročník

1 týdně, P

1. ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ	- prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlosti a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama)

Kritéria hodnocení
• rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ

2. UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace • vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky	- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností –manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby - typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

Kritéria hodnocení
• v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace • vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky

3. OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností • na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření - proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění

Kritéria hodnocení
• interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností • na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

4. ročník

2 týdně, P

1. ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) • užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model • při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy • nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě • osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) • porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace • nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlosti a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama)

Kritéria hodnocení
• při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) • užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model • při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy • nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě • osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) • porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace • nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

2. UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Očekávané výstupy	Učivo
	- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností –manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby - typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)

Kritéria hodnocení

4. ročník

3. OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Očekávané výstupy	Učivo
	- osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření - proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření I děl výtvarného umění

Kritéria hodnocení

5. ročník

2 týdně, P

1. ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) • užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model • při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy • nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě • osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) • porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace • nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlosti a barevné kvality, textury - jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama)

Kritéria hodnocení

- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)
- užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturální postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy
- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
- osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)
- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
- nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

5. ročník

2. UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Očekávané výstupy	Učivo
	- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností –manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby - typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)
Kritéria hodnocení	

3. OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Očekávané výstupy	Učivo
	- osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření - proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění
Kritéria hodnocení	

6. ročník

2 týdně, P

6. ročník

1. ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlosti a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření - uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostí, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě

Kritéria hodnocení

- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků
- užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie
- užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření
- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
- porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci

2. UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Očekávané výstupy	Učivo
	- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace - typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech

Kritéria hodnocení

6. ročník

3. OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Očekávané výstupy	Učivo
	- osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace - proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti

Kritéria hodnocení

7. ročník

1+1 týdně, P

1. ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
Žák: • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostí a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření - uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostí, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě

7. ročník

Kritéria hodnocení
• vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci

2. UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Očekávané výstupy	Učivo
	- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace - typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech

Kritéria hodnocení

3. OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Očekávané výstupy	Učivo
	- osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace - proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti

Kritéria hodnocení

8. ročník

1 týdně, P

8. ročník

1. ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlostí a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření - uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostí, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě

Kritéria hodnocení

- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků
- užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie
- užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace
- vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků
- rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu
- porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů
- ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci

2. UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Očekávané výstupy	Učivo
	- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace - typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech

Kritéria hodnocení

8. ročník

3. OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Očekávané výstupy	Učivo
	- osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace - proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti

Kritéria hodnocení

9. ročník

1 týdně, P

1. ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, objemy, světlosti a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření - uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu - vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostí, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě

9. ročník

Kritéria hodnocení
• vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace • vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření • rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci

2. UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY

Očekávané výstupy	Učivo
	- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace - typy vizuálně obrazných vyjádření - hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech

Kritéria hodnocení

3. OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

Očekávané výstupy	Učivo
	- osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření - utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace - proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti

Kritéria hodnocení

5.8 Člověk a zdraví

Charakteristika oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot , o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním

vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápané vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti Člověk a zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají (aplikují), a do života školy.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Vzdělávací obor Tělesná výchova jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje. V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází ze somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Školám se současně doporučuje vyrovnávat pohybový deficit žáků III. (příp. II.) zdravotní skupiny a jejich potřebu korektivních cvičení zařazováním povinného či volitelného předmětu, jehož obsah vychází z tematického okruhu Zdravotní tělesná výchova (jako adekvátní náhradu povinné tělesné výchovy nebo jako rozšíření pohybové nabídky). Tato nabídka vychází ze situace v moderní společnosti, která v mnohém život usnadňuje, ale paradoxně tím vyvolává už v dětském věku četná zdravotní oslabení, která je nutné napravovat a korigovat (z nedostatku intenzivního a vhodně zaměřeného pohybu, z dlouhodobého setrvávání ve statických polohách, z nadměrného příjmu potravy v nevhodné skladbě, z nekvalitního ovzduší, z četných stresových situací, nepříznivých sociálních vztahů atd.). Základní vzdělávání tak reaguje na poznatky lékařů, že zdravotních oslabení v celé populaci přibývá a zdravotně oslabené dítě potřebuje větší množství spontánních i cíleně zaměřených pohybových aktivit než dítě zdravé. Účast ve zdravotní tělesné výchově vede žáky k poznání charakteru jejich zdravotního oslabení i míry a rozsahu omezení některých činností. Současně předkládá konkrétní způsoby ovlivňování zdravotních oslabení (speciální cvičení, všestranně zaměřené pohybové činnosti, relaxační techniky, plavání atd.) a jejich zařazování do denního režimu žáků.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volním úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

5.8.1 Člověk a zdraví

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1	1		

Charakteristika předmětu

Vzdělávací obor *Člověk a zdraví* je součástí vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví*. Cílem tohoto vzdělávacího oboru je přinést žákům základy poznání o člověku a preventivní ochraně lidského zdraví a vést žáky k odpovědnosti za své zdraví. Vzdělávání v této oblasti směřuje především k tomu, aby žáci pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví.

Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování, jež vedou k zachování či posílení zdraví a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných lidí.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikaci v modelových situacích i v každodenním životě.

Vzdělávací oblast *Člověk a zdraví* je vymezena a realizována ve vzdělávacích oborech *Člověk a zdraví* a *Tělesná výchova* a prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které ji obohacují nebo aplikují ve výuce.

Vzdělávací obor *Člověk a zdraví* bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti *Člověk a jeho svět.*

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah oboru *Člověk a zdraví* má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do šesti tematických okruhů:

- ***Vztahy mezi lidmi a formy soužití*** – žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o rodině a společenství vrstevníků, poznávají vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity, vztahy ve dvojici atp.
- ***Změny v životě člověka – na prahu dospělosti*** – učí se dívat na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví.(Dětství, puberta, dospívání- tělesné, duševní a společenské změny.Sexuální dospívání

• a reprodukční zdraví.)
• ***Zdravý způsob života a péče o zdraví*** – zahrnuje témata : zdravá výživa, režim dne, tělesná a duševní hygiena, ochrana před přenosnými i nepřenosnými chorobami či úrazy.
• ***Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence*** – žáci se seznamují se základy preventivního chování proti kouření, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, odhalují skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání a seznamují se s ochranou proti nim.
• ***Hodnota a podpora zdraví*** - žáci se učí aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný, zapojují se do různých programů podpory zdraví.
• ***Osobnostní a sociální rozvoj*** – tento tématický okruh úzce souvisí s průřezovým tématem
• ***Osobnostní a sociální výchova*** - žáci se učí zdravému a vyrovnanému sebepojetí, učí se sebeovládání a zvládání problémových situací. Seznamují se zásadami psychohygieny.

Časové vymezení
Vzdělávací obor *Člověk a zdraví* je vyučován dle aktuálního učebního plánu.

Organizační vymezení
Člověk a *zdraví* je vyučována jako samostatný povinný vzdělávací obor. Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, případně v učebně informatiky, nebo v tělocvičně či posilovně, popřípadě v přírodě. Lze ji aplikovat i napříč ročníky dle potřeb školy.
Při vyučování jsou uplatňovány různé metody a formy práce (projektové metody, frontální vyučování, skupinové i párové aktivity apod.). Výuka bývá doplňována návštěvami besed s odborníky, výchovně vzdělávacími programy, exkurzemi a pořádáním různých soutěží.

Začlenění průřezových témat:
Osobnostní a sociální výchova (OSV)

• *Sebepoznání a sebepojetí* – já jako zdroj informací o sobě, co o sobě vím a co ne, moje vztahy k druhým lidem, moje postoje a hodnoty.

• *Seberegulace* – cvičení sebekontroly, sebeovládání, regulace vlastního prožívání a vůle.

• *Mezilidské vztahy* – pohled na svět očima druhého, schopnost empatie
• *Komunikace* – verbální i neverbální komunikace (řeč zvuků a slov, řeč těla, řeč předmětů a prostředí, lidských skutků), každodenní verbální komunikace jako nástroj jednání v různých životních situacích (informování, omluva, odmítnutí, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost atd.), dovednosti pro sdělování (technika řeči, neverbální prostředky atp.), specifické komunikační dovednosti, dialog (vedení dialogu, jeho pravidla), asertivní komunikace, dovednost komunikační obrany, schopnost rozlišení pravdy, lži a předstírání.

• *Spolupráce* – rozvoj sociálních dovedností pro spolupráci (řešení konfliktů, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, seberegulace v situaci nesouhlasu, dovednost navazovat na druhé, vedení a organizace práce skupiny apod.)

• *Hodnoty a postoje* – analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování a jednání, napomáhá primární prevenci sociálně patologických jevů, přispívá k uvědomování mravních rozměrů různých způsobů chování.

• *Psychohygiena* – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích a zvládání stresových situací, hledání pomoci při potížích.
Výchova demokratického občana (VDO)

• *Občanská společnost a škola* – způsoby uplatňování demokratických principů a hodnot v každodenním životě školy(zapojení žáků do žákovské samosprávy).

• *Občan, občanská společnost a stát* – občan jako odpovědný člen společnosti jeho schopnost přijímat odpovědnost za své postoje a činy.
Multikulturní výchova (MKV)

• *Kulturní diference* – člověk jako nedílná jednota tělesné i duševní stránky, ale i jako součást etnika.

• *Lidské vztahy* – udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi.Rozvíjet vztahy mezi kulturami(vzájemné obohacování různých kultur, ale i konflikty vyplívající z jejich rozdílnosti.)

• *Princip sociálního smíru a solidarity* – aktivní spolupodílení dle svých možností na přetváření společnosti.

Environmentální výchova (ENV)

• *Základní podmínky života* – vede k angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí (voda, ovzduší, půda, energetické zdroje…) Přispívá k utváření zdravého životního stylu.

• *Vztah člověka k prostředí* – Prostředí a zdraví (rozmanitost vlivů prostředí na zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví.)

Mediální výchova (MEV)

• *Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení* – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, rozlišování „bulvárních" prvků ve sděleních.

• *Fungování a vliv médií ve společnosti* – faktory ovlivňující média, způsoby financování médií a jejich dopady, vliv médií na každodenní život, vliv médií na kulturu(role filmu a televize v životě jednotlivce, rodiny, společnosti.)

Klíčové kompetence

- Kompetence k řešení problémů
  - kriticky myslí
    RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
  - činí uvážlivá rozhodnutí
    RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
  - svá rozhodnutí je schopen obhájit
    RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
  - uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí
    RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
  - zhodnotí výsledky svých činů
    RVP *kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí*
- Kompetence komunikativní
  - formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
    RVP *formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu*
  - vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
    RVP *formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu*
  - naslouchá promluvám druhých lidí
    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - porozumí promluvám druhých lidí
    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - vhodně reaguje na promluvy druhých
    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - účinně se zapojuje do diskuse
    RVP *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do*

diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje

- obhajuje svůj názor
  RVP: *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
- vhodně argumentuje
  RVP: *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků
  RVP: *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- přemýšlí o různých textech, záznamech , obrazových materiálech a jiných informačních a komunikačních prostředcích
  RVP: *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- reaguje na informační a komunikační prostředky
  RVP: *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- informační a komunikační prostředky využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
  RVP: *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- využívá informační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP: *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP: *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP: *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá získané komunikativní dovednosti
  RVP: *využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi*

- Kompetence sociální a personální
  - účinně spolupracuje ve skupině
    RVP: *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
    RVP: *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - přijímá přidělenou roli v týmu
    RVP: *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*

- pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce

  RVP: *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu

  RVP: *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*

- na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů

  RVP: *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*

- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

  RVP: *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*

- přispívá k diskusi v malé skupině

  RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- přispívá k debatě celé třídy

  RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

  RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- oceňuje zkušenosti druhých lidí

  RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- respektuje různá hlediska diskuse

  RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, dělají a říkají

  RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

  RVP: *vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty*

- ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

  RVP: *vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty*

- Kompetence občanské
  - respektuje přesvědčení druhých lidí

    RVP: *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti*

fyzickému i psychickému násilí

- váží si vnitřních hodnot druhých lidí

  RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*

- je schopen vcítit se do situací ostatních lidí

  RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*

- odmítá útlak a hrubé zacházení

  RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*

- uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

  RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*

- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace

  RVP *rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka*

- poskytne podle svých možností účinnou pomoc

  RVP *rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka*

- chová se zodpovědně v krizových situacích i situacích ohrožujících život a zdraví

  RVP *rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka*

- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví

  RVP *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*

- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu i tvořivost

  RVP *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*

- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

  RVP *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

  RVP *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti*

- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

  RVP *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti*

- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

  RVP *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti*

- Kompetence pracovní

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení

  RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

- dodržuje vymezená pravidla

  RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

- plní povinnosti a závazky

  RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

- adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

  RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

Průřezová témata pokrývaná předmětem

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Kulturní diference

Lidské vztahy

Etnický původ

Multikulturalita

Princip sociálního smíru a solidarity

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Kreativita

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tématické okruhy

Občanská společnost a škola

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Ekosystémy

Základní podmínky života

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Fungování a vliv médií ve společnosti

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence pracovní
  - *vede žáky k aktivní ochraně zdraví vlastního i spolužáků*
  - *seznamuje žáky se správnými způsoby užití materiálů, technik, vybavení*
  - *umožňuje žákům poznat různé pracovní postupy*
  - *pro žáky pořádá exkurze umožňující poznat různá pracovní prostředí*
- Kompetence digitální

Žák se učí nejen pracovat s rozmanitým hardwarem a softwarem, ale i rozumět způsobu jejich fungování a možnostem využití nabytých znalostí ve svém dalším životě, čímž dochází k rozvoji této kompetence. Naším cílem je (citace z aktuálního RVP pro ZŠ): „Na konci základního vzdělávání žák: - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků " - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými - technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitální prostředí jedná eticky

Žáci chápou a správně užívají pojmy z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje žáci používají pro zpracování informací, které vyhledávají na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů používají elektronickou poštu. Získané dovednosti jsou nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce, podmínkou k profesnímu růstu rozvíjení zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, vyhledávání informací na internetu a jejich zpracování umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv", umožňuje využití mnohonásobně většího počtu dat a informací bez zatížení paměti a vhodně doplňuje běžné učební texty a pomůcky. Dovednosti získané v tomto vzdělávacím oboru umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku ve všech oblastech celého základního vzdělávání a stávají se jejich součástí.

6. ročník

1 týdně, P

1. VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě • vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	- vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity - rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek

Kritéria hodnocení

- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě
- vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví

2. ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví • posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví • usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	- výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota - tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim - ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty - ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci

Kritéria hodnocení

- vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví
- posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví
- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví

6. ročník

3. HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí • dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky • uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	- celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie - podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví

Kritéria hodnocení

- vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí
- dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky
- uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc

7. ročník

1 týdně, P

1. ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce • respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví • respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování	- dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny - sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity

Kritéria hodnocení

- projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce
- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví
- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování

7. ročník

2. RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím • uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	- stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti - auto-destruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, doping ve sportu - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci - bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) - manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt - ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí

Kritéria hodnocení

- samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
- uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým

3. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi • projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	- sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity - seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování - psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech - mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování

Kritéria hodnocení

- vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi
- projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc
- uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

5.8.2 Tělesná výchova

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
2	2	2	2	2

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
2	2	2	2

Charakteristika předmětu

Vzdělávací obor *Tělesná výchova* je součástí vzdělávací oblasti *Člověk a zdraví* a představuje ve výchovně vzdělávacím procesu nejdůležitější formu pohybového učení a pohybové kultivace žáků. Je hlavním zdrojem poznatků pro zdravotní, rekreační i sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo školu.
Vzdělávání v oboru *Tělesná výchova* je proto zaměřeno na:

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- vliv pohybové aktivity na zdraví a práceschopnost člověka
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a těmto situacím předcházet

Obsahové vymezení
Vzdělávací obsah oboru *Tělesná výchova* má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do čtyř bloků, jejichž obsah však ve výuce neustále prolíná:

- ***Činnosti ovlivňující zdraví*** – Cílem je naučit žáky aktivně organizovat svůj pohybový režim, tak aby usilovali o zlepšení tělesné zdatnosti, uměli se vhodně a bezpečně chovat, odmítat drogy a vhodně volit pohybovou zátěž.
- ***Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností*** – Cílem je osvojení pohybových dovedností žáky v souladu s individuálními předpoklady.
- ***Činnosti podporující pohybové učení*** – Cílem je naučit žáky užívat názvosloví, zvládat týmovou spolupráci a jednoduchou taktiku v družstvu, dokázat zorganizovat turnaje, znát práva a povinnosti hráče, rozhodčího, diváka, organizátora, dokázat zpracovat data a informace o pohybových aktivitách a umět je prezentovat.
- ***Zdravotní tělesná výchova*** - Koriguje zdravotních oslabení, působí preventivně (zásady správného držení těla, dechová cvičení, vyloučení nevhodných cvičení a pohybových činností, základy speciálních cvičení, tj. soubory speciálních cvičení pro samostatné cvičení, pohybové činnosti v návaznosti na obsah školní TV s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení).

Časové vymezení
Vzdělávací obor *Tělesná výchova* se vyučuje dle aktuálního učebního plánu.
Organizační vymezení
Tělesná výchova je vyučována jako samostatný povinný vzdělávací obor. V 1. až 5. ročníku probíhá výuka koedukovaně, v 6. až 9. ročníku probíhá výuka odděleně chlapci – děvčata. Vyučujeme i napříč ročníky dle potřeb školy. Od září do listopadu a od dubna do června probíhá výuka převážně na hřišti nebo v terénu. Během zimních měsíců využíváme sportovní halu nebo lyžujeme a bruslíme.
Při vyučování jsou uplatňovány různé metody a formy práce (činnosti jednotlivce, cvičení ve dvojicích i skupinové aktivity). Výuka bývá doplněna školními i okresními závody
Začlenění průřezových témat:
Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- *Rozvoj schopnosti poznávání*- cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, řešení problémů (hry, závody, soutěže)
- *Seberegulace a sebeorganizace* – cvičení sebekontroly, regulace vlastního jednání i prožívání, vůle (měřené výkony)
- *Psychohygiena* – dobrý vztah k sobě samému,
- *Kreativita* – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (soutěže)
- *Kooperace a kompetice* – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence
- *Řešení problémů a rozhodovací dovednosti* – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování (pravidla her)
- *Hodnoty a postoje* – analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování a jednání

Environmentální výchova (EV)

- *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* – ochrana přírody při masových sportovních akcích – zásady MOV

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
  - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly

    RVP *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*
- Kompetence komunikativní
  - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků

    RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
  - přemýšlí o různých textech, záznamech , obrazových materiálech a jiných informačních a komunikačních prostředcích

    RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
  - reaguje na informační a komunikační prostředky

    RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
  - informační a komunikační prostředky využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

    RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
  - využívá informační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

    RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
  - využívá komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

    RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
  - využívá technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

    RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
  - využívá získané komunikativní dovednosti

    RVP *využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi*
- Kompetence sociální a personální
  - účinně spolupracuje ve skupině

    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - podílí se na vytváření pravidel práce v týmu

    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - přijímá přidělenou roli v týmu

    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*

- pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
  RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
  RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
- na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
  RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
  RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
- přispívá k diskusi v malé skupině
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- přispívá k debatě celé třídy
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- oceňuje zkušenosti druhých lidí
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- respektuje různá hlediska diskuse
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
- čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, dělají a říkají
  RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- Kompetence občanské
  - je schopen vcítit se do situací ostatních lidí
    RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*
  - odmítá útlak a hrubé zacházení
    RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí*
  - uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
    RVP *respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do*

situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí

- je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni
  RVP: *chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu*
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace
  RVP: *rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka*
- poskytne podle svých možností účinnou pomoc
  RVP: *rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka*
- chová se zodpovědně v krizových situacích i situacích ohrožujících život a zdraví
  RVP: *rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka*
- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit
  RVP: *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
  RVP: *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti*
- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
  RVP: *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti*
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví
  RVP: *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti*

- Kompetence pracovní
  - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení
    RVP: *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*
  - dodržuje vymezená pravidla
    RVP: *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*
  - plní povinnosti a závazky
    RVP: *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*
  - adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky
    RVP: *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

Průřezová témata pokrývaná předmětem

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Kreativita

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k prostředí

Základní podmínky života

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence pracovní
  - *vede žáky k aktivní ochraně zdraví vlastního i spolužáků*
  - *seznamuje žáky se správnými způsoby užití materiálů, technik, vybavení*
  - *umožňuje žákům poznat různé pracovní postupy*
  - *pro žáky pořádá exkurze umožňující poznat různá pracovní prostředí*
- Kompetence digitální

Žák se učí nejen pracovat s rozmanitým hardwarem a softwarem, ale i rozumět způsobu jejich fungování a možnostem využití nabytých znalostí ve svém dalším životě, čímž dochází k rozvoji této kompetence. Naším cílem je (citace z aktuálního RVP pro ZŠ): „Na konci základního vzdělávání žák: - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků " - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými - technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitální prostředí jedná eticky

Žáci chápou a správně užívají pojmy z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje žáci používají pro zpracování informací, které vyhledávají na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů používají elektronickou poštu. Získané dovednosti jsou nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce, podmínkou k profesnímu růstu rozvíjení zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, vyhledávání informací na internetu a jejich zpracování umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv", umožňuje využití mnohonásobně většího počtu dat a informací bez zatížení paměti a vhodně doplňuje běžné učební texty a pomůcky. Dovednosti získané v tomto vzdělávacím oboru umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku ve všech oblastech celého základního vzdělávání a stávají se jejich součástí.

1. ročník

2 týdně, P

1. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu - příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení - zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu - hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

Kritéria hodnocení
• spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

2. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávané výstupy	Učivo
	- pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost - základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance - průpravné úpoly - přetahy a přetlaky - základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem - základy sportovních her - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů - turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody - další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

Kritéria hodnocení

1. ročník

3. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
	- komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály - organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí - zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží - měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů, základní pohybové testy - zdroje informací o pohybových činnostech

Kritéria hodnocení

4. ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy • zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) SPECIÁLNÍ CVIČENÍ základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení. (Vzhledem k ucelenému systému speciálních cvičení, který je shodný pro 1. i 2. stupeň, je formulováno učivo tohoto tématu jen na 2. stupni s předpokladem využití v celém základním vzdělávání.) VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

Kritéria hodnocení

- uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy
- zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

2. ročník

2 týdně, P

2. ročník

1. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu - příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení - zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu - hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

Kritéria hodnocení
• spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

2. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávané výstupy	Učivo
	- pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost - základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance - průpravné úpoly - přetahy a přetlaky - základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem - základy sportovních her - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů - turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody - další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

Kritéria hodnocení

2. ročník

3. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
	- komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály - organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí - zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží - měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů, základní pohybové testy - zdroje informací o pohybových činnostech

Kritéria hodnocení

4. ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy • zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obuť pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) SPECIÁLNÍ CVIČENÍ základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení. (Vzhledem k ucelenému systému speciálních cvičení, který je shodný pro 1. i 2. stupeň, je formulováno učivo tohoto tématu jen na 2. stupni s předpokladem využití v celém základním vzdělávání.) VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

Kritéria hodnocení

- uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy
- zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

3. ročník

2 týdně, P

3. ročník

1. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu - příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení - zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu - hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obuť pro pohybové aktivity - bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

Kritéria hodnocení
• spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích • uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

2. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávané výstupy	Učivo
	- pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost - základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance - průpravné úpoly - přetahy a přetlaky - základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem - základy sportovních her - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů - turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody - plavání - (základní plavecká výuka) - hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu - další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

Kritéria hodnocení

3. ročník

3. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
	- komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály - organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí - zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží - měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů, základní pohybové testy - zdroje informací o pohybových činnostech

Kritéria hodnocení

4. ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy • zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) SPECIÁLNÍ CVIČENÍ základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení. (Vzhledem k ucelenému systému speciálních cvičení, který je shodný pro 1. i 2. stupeň, je formulováno učivo tohoto tématu jen na 2. stupni s předpokladem využití v celém základním vzdělávání.) VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

Kritéria hodnocení

- uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy
- zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

4. ročník

2 týdně, P

4. ročník

1. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti • jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví • užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení • zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy • změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	- význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu - příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení - zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu - hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obuť pro pohybové aktivity - bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

Kritéria hodnocení
• podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti • jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví • užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení • zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy • změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

4. ročník

2. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávané výstupy	Učivo
	- pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost - základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance - průpravné úpoly - přetahy a přetlaky - základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem - základy sportovních her - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů - turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody - plavání - (základní plavecká výuka) - hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu - další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)
Kritéria hodnocení	

3. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
	- komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály - organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí - zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží - měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů, základní pohybové testy - zdroje informací o pohybových činnostech
Kritéria hodnocení	

4. ročník

4. ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování • zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele • upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) SPECIÁLNÍ CVIČENÍ základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení. (Vzhledem k ucelenému systému speciálních cvičení, který je shodný pro 1. i 2. stupeň, je formulováno učivo tohoto tématu jen na 2. stupni s předpokladem využití v celém základním vzdělávání.) VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

Kritéria hodnocení
• zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování
• zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
• upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

5. ročník

2 týdně, P

1. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti • jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví • užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení • zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy • změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	- význam pohybu pro zdraví - pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu - příprava organismu - příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení - zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu - hygiena při TV - hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity - bezpečnost při pohybových činnostech - organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV

5. ročník

Kritéria hodnocení
• podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti • jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví • užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení • zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy • změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky • orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

2. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávané výstupy	Učivo
	- pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost - základy gymnastiky - průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance - průpravné úpoly - přetahy a přetlaky - základy atletiky - rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem - základy sportovních her - manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů - turistika a pobyt v přírodě - přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody - další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

Kritéria hodnocení

3. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
	- komunikace v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály - organizace při TV - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí - zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží - měření a posuzování pohybových dovedností - měření výkonů, základní pohybové testy - zdroje informací o pohybových činnostech

Kritéria hodnocení

5. ročník

4. ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování • zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele • upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením	ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ zdravotní oslabení – konkrétní zdravotní oslabení žáka, prevence, pohybový režim, vhodné oblečení a obutí pro ZdrTV, zásady správného držení těla, dechová cvičení, vnímání pocitů při cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) SPECIÁLNÍ CVIČENÍ základy speciálních cvičení – základní cvičební polohy, základní technika cvičení, soubor speciálních cvičení pro samostatné cvičení. (Vzhledem k ucelenému systému speciálních cvičení, který je shodný pro 1. i 2. stupeň, je formulováno učivo tohoto tématu jen na 2. stupni s předpokladem využití v celém základním vzdělávání.) VŠEOBECNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI pohybové činnosti v návaznosti na obsah TV – s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

Kritéria hodnocení
• zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování
• zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
• upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

6. ročník

2 týdně, P

1. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců - zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením - prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného

Kritéria hodnocení
• aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
• usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
• samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly
• odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
• uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

6. ročník

2. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity - gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí - estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance - úpoly - základy sebeobrany, základy aikidó, judó, karate - atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí - sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) - herní kondiční činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie - turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla - další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

Kritéria hodnocení
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
• posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

3. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	- komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech - organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování - historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta - pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodů, soutěží - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování

Kritéria hodnocení
• užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
• naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
• dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
• rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
• sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
• zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
• zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

6. ročník

4. ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení • zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení • aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky - základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) SPECIÁLNÍ CVIČENÍ - oslabení podpůrně pohybového systému (A) - poruchy funkce svalových skupin (A1); poruchy páteře - odchylky předozadního zakřivení (A2) a vybočení páteře do stran (A3); poruchy stavby dolních končetin (A4): lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehen a ohybačů kyčle; posilování šíjového, mezilopatkového, břišního, hýžďového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp - oslabení vnitřních orgánů (B) - oslabení oběhového a dýchacího systému (B1); oslabení endokrinního systému (B2); obezita (B3); ostatní oslabení vnitřních orgánů (B4): (kromě cvičení ze skupiny A) rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy - oslabení smyslových a nervových funkcí (C) - oslabení zraku (C1); oslabení sluchu (C2); neuropsychická oslabení (C3): (kromě cvičení ze skupiny A) adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání VŠESTRANNÉ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV - s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

Kritéria hodnocení
• uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení • zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení • aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

7. ročník

2 týdně, P

7. ročník

1. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců - zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením - prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného

Kritéria hodnocení
• aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

2. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity - gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí - estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance - úpoly - základy sebeobrany, základy aikidó, judó, karate - atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí - sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) - herní kondiční činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie - turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla - nepovinně lyžování, snowboarding, bruslení (podle podmínek školy) - běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (další zimní sporty podle podmínek školy) - další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

Kritéria hodnocení
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

7. ročník

3. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	- komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech - organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování - historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta - pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodě, soutěží - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování

Kritéria hodnocení
• užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

4. ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení • zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení • aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky - základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) SPECIÁLNÍ CVIČENÍ - oslabení podpůrně pohybového systému (A) - poruchy funkce svalových skupin (A1); poruchy páteře - odchylky předozadního zakřivení (A2) a vybočení páteře do stran (A3); poruchy stavby dolních končetin (A4): lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehen a ohybačů kyčle; posilování šíjového, mezilopatkového, břišního, hýžďového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp - oslabení vnitřních orgánů (B) - oslabení oběhového a dýchacího systému (B1); oslabení endokrinního systému (B2); obezita (B3); ostatní oslabení vnitřních orgánů (B4): (kromě cvičení ze skupiny A) rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy - oslabení smyslových a nervových funkcí (C) - oslabení zraku (C1); oslabení sluchu (C2); neuropsychická oslabení (C3): (kromě cvičení ze skupiny A) adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání VŠESTRANNĚ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV - s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

7. ročník

Kritéria hodnocení
• uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení • zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení • aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

8. ročník

2 týdně, P

1. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců - zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením - prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného

Kritéria hodnocení
• aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

8. ročník

2. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity - gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí - estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance - úpoly - základy sebeobrany, základy aikidó, judó, karate - atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí - sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) - herní kondiční činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie - turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla - další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

Kritéria hodnocení
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
• posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

3. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	- komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech - organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování - historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta - pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodě, soutěží - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování

Kritéria hodnocení
• užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
• naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
• dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
• rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
• sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí
• zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
• zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

8. ročník

4. ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení • zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení • aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky - základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) SPECIÁLNÍ CVIČENÍ - oslabení podpůrně pohybového systému (A) - poruchy funkce svalových skupin (A1); poruchy páteře - odchylky předozadního zakřivení (A2) a vybočení páteře do stran (A3); poruchy stavby dolních končetin (A4): lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehen a ohybačů kyčle; posilování šíjového, mezilopatkového, břišního, hýžďového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp - oslabení vnitřních orgánů (B) - oslabení oběhového a dýchacího systému (B1); oslabení endokrinního systému (B2); obezita (B3); ostatní oslabení vnitřních orgánů (B4): (kromě cvičení ze skupiny A) rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy - oslabení smyslových a nervových funkcí (C) - oslabení zraku (C1); oslabení sluchu (C2); neuropsychická oslabení (C3): (kromě cvičení ze skupiny A) adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání VŠESTRANNÉ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV - s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

Kritéria hodnocení
• uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení • zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení • aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

9. ročník

2 týdně, P

9. ročník

1. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly • odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	- význam pohybu pro zdraví - rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců - zdravotně orientovaná zdatnost - rozvoj ZOZ, kondiční programy, manipulace se zatížením - prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení - hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech - v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného

Kritéria hodnocení

- aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem
- usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program
- samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší
- uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

2. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity - gymnastika - akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí - estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem - základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance - úpoly - základy sebeobrany, základy aikidó, judó, karate - atletika - rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí - sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) - herní kondiční činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie - turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, tábření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla - další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

Kritéria hodnocení

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

9. ročník

3. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	- komunikace v TV - tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech - organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování - historie a současnost sportu - významné soutěže a sportovci, olympismus - olympijská charta - pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodě, soutěží - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování

Kritéria hodnocení
• užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

4. ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení • zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení • aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení	ČINNOSTI A INFORMACE PODPORUJÍCÍ KOREKCE ZDRAVOTNÍCH OSLABENÍ základní druhy oslabení, jejich příčiny a možné důsledky - základní pojmy osvojovaných činností, prevence a korekce oslabení, denní režim z pohledu zdravotního oslabení, soustředění na cvičení, vědomá kontrola cvičení, nevhodná cvičení a činnosti (kontraindikace zdravotních oslabení) SPECIÁLNÍ CVIČENÍ - oslabení podpůrně pohybového systému (A) - poruchy funkce svalových skupin (A1); poruchy páteře - odchylky předozadního zakřivení (A2) a vybočení páteře do stran (A3); poruchy stavby dolních končetin (A4): lokální a celková relaxace; správné držení hlavy, pletence ramenního, pánve, kolen; protažení prsních a bederních svalů, zadní strany stehen a ohybačů kyčle; posilování šíjového, mezilopatkového, břišního, hýžďového, stehenního a lýtkového svalstva, vzpřimovačů trupu; zvýšení kloubní pohyblivosti a rozsahu pohybu; uvolňování páteře; rotační cvičení; správný dýchací stereotyp - oslabení vnitřních orgánů (B) - oslabení oběhového a dýchacího systému (B1); oslabení endokrinního systému (B2); obezita (B3); ostatní oslabení vnitřních orgánů (B4): (kromě cvičení ze skupiny A) rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů; hrudní a brániční dýchání při zvýšené zátěži; adaptace na zvýšenou zátěž; cvičení koordinace a rovnováhy - oslabení smyslových a nervových funkcí (C) - oslabení zraku (C1); oslabení sluchu (C2); neuropsychická oslabení (C3): (kromě cvičení ze skupiny A) adaptace srdečně-cévního a dýchacího systému; koordinace pohybu; rovnovážné polohy; rozvoj sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu; cvičení s hudebním doprovodem; orientace v prostoru; zraková lokalizace, rychlost zrakového vnímání VŠESTRANNÉ ROZVÍJEJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI pohybové činnosti v návaznosti na vzdělávací obsah TV - s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení

9. ročník

Kritéria hodnocení
• uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
• zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení
• aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

5.8.3 Sportovní hry

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
	0+1		0+1

Charakteristika předmětu

Předmět *Sportovní hry* se vyučuje v 7. a 9. ročníku jako volitelný předmět dotovaný 1 hodinou týdně.
Vzdělávání je zaměřeno na

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc

Obsah je především zaměřen na hry, atletika je zařazována podle složení skupiny a zájmu žáků.
Předmětem prolínají **průřezová témata**:

- VDO - angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpov. chování
- OSV – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích
- MKV – schopnost zapojovat se do diskuze, lidské vztahy,....
- EV – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
- MV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků
Kompetence k učení
Žáci
- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- různým způsobem zpracují informace o pohybových aktivitách ve škole

Učitel
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů
Žáci
- vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů
- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit
- uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- jsou schopni obhájit svá rozhodnutí

Učitel
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní
Žáci
- komunikují na odpovídající úrovni
- si osvojí kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojují do diskuze

Učitel
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Kompetence sociální a personální
Žáci
- spolupracují ve skupině
- podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu
- v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj

Učitel
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

Kompetence občanské
Žáci
- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- aktivně se zapojují do sportovních aktivit
- rozhodují se v zájmu podpory a ochrany zdraví
- rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák,..)

Učitel
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní
Žáci
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- spoluorganizují svůj pohybový režim
- využívají znalostí a dovednosti v běžné praxi
- ovládají základní postupy první pomoci

Učitel
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Klíčové kompetence

- Kompetence komunikativní
  - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků

    RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*

  - přemýšlí o různých textech, záznamech , obrazových materiálech a jiných informačních a komunikačních prostředcích

    RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je*

využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

- reaguje na informační a komunikační prostředky
  RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- informační a komunikační prostředky využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
  RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- využívá získané komunikativní dovednosti
  RVP *využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi*

- Kompetence sociální a personální
  - účinně spolupracuje ve skupině
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - přijímá přidělenou roli v týmu
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
    RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
  - na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů
    RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
  - v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
    RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
  - přispívá k diskusi v malé skupině
    RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*
  - přispívá k debatě celé třídy
    RVP *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

  RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- oceňuje zkušenosti druhých lidí

  RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- respektuje různá hlediska diskuse

  RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, dělají a říkají

  RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- Kompetence občanské
  - je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni

    RVP: *chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu*

  - rozhoduje se zodpovědně podle dané situace

    RVP: *rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka*

  - poskytne podle svých možností účinnou pomoc

    RVP: *rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka*

  - chová se zodpovědně v krizových situacích i situacích ohrožujících život a zdraví

    RVP: *rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka*

  - aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

    RVP: *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*

- Kompetence pracovní
  - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení

    RVP: *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

  - dodržuje vymezená pravidla

    RVP: *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

  - plní povinnosti a závazky

    RVP: *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

  - adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

    RVP: *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

Průřezová témata pokrývaná předmětem

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Lidské vztahy

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Kreativita

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tématické okruhy

Občanská společnost a škola

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Vztah člověka k prostředí

Základní podmínky života

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Tvorba mediálního sdělení

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence pracovní
  - *vede žáky k aktivní ochraně zdraví vlastního i spolužáků*
  - *seznamuje žáky se správnými způsoby užití materiálů, technik, vybavení*
  - *umožňuje žákům poznat různé pracovní postupy*
  - *pro žáky pořádá exkurze umožňující poznat různá pracovní prostředí*
- Kompetence digitální
  Žák se učí nejen pracovat s rozmanitým hardwarem a softwarem, ale i rozumět způsobu jejich fungování a možnostem využití nabytých znalostí ve svém dalším životě, čímž dochází k rozvoji této kompetence. Naším cílem je (citace z aktuálního RVP pro ZŠ): „Na konci základního vzdělávání žák: - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomocí digitálních prostředků " - využívá digitální

technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými - technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitální prostředí jedná eticky

Žáci chápou a správně užívají pojmy z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje žáci používají pro zpracování informací, které vyhledávají na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů používají elektronickou poštu. Získané dovednosti jsou nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce, podmínkou k profesnímu růstu rozvíjení zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, vyhledávání informací na internetu a jejich zpracování umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv", umožňuje využití mnohonásobně většího počtu dat a informací bez zatížení paměti a vhodně doplňuje běžné učební texty a pomůcky. Dovednosti získané v tomto vzdělávacím oboru umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku ve všech oblastech celého základního vzdělávání a stávají se jejich součástí.

7. ročník

0+1 týdně, V

1. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity - sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) - herní kondiční činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie - další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

Kritéria hodnocení
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
• posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

2. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	- organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování - pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodě, soutěží - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování

7. ročník

Kritéria hodnocení
• užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
• naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
• dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
• rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
• zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
• zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

9. ročník

0+1 týdně, V

1. ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	- pohybové hry - s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity - sportovní hry (alespoň dvě hry podle výběru školy) - herní kondiční činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie - další (i netradiční) pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)

Kritéria hodnocení
• zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
• posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

2. ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele Internetu • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora • zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže • zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	- organizace prostoru a pohybových činností - v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj - výběr, ošetřování - pravidla osvojovaných pohybových činností - her, závodě, soutěží - zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech - měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření, evidence, vyhodnocování

Kritéria hodnocení
• užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu
• naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
• dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
• rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
• zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
• zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

5.9 Člověk a svět práce

Charakteristika oblasti

Oblast člověk a svět práce postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje

celé základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy: Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů, které jsou pro školu povinné. Na 2. stupni je rozdělen na osm tematických okruhů: Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Práce s laboratorní technikou, Využití digitálních technologií, Svět práce. Tematické okruhy na 2. stupni tvoří nabídku, z níž tematický okruh Svět práce je povinný, a z ostaních školy vybírají podle svých podmínek a pedagogických záměrů minimálně jeden další okruh. Vybrané tematické okruhy je nutné realizovat v plném rozsahu.

Tematický okruh Svět práce je povinný pro všechny žáky v plném rozsahu a vzhledem k jeho zaměření na výběr budoucího povolání je vhodné jej řadit do nejvyšších ročníků 2. stupně.

Vzdělávací obsah je realizován na 1. i 2. stupni vzdělávání a je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření. Proto je vhodné zařazovat do vzdělávání žáků co největší počet tematických okruhů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:
- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

5.9.1 Pracovní činnosti

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
1	1	1	1	1

6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
1	1	1	0+1

Charakteristika předmětu

Charakteristika vzdělávacího oboru – 1. stupeň
Název *Pracovní činnosti* byl na 1. stupni zvolen pro vzdělávací obor, jenž vychází ze vzdělávací oblasti *Člověk a svět práce*.

Hlavním cílem vzdělávacího oboru *Pracovní činnosti* je vytvoření pozitivního vztahu k práci. Podrobněji jsou cíle definovány v rámci charakteristiky jednotlivých tematických okruhů.
Ve vzdělávacím oboru *Pracovní činnosti* se žáci učí pracovat s různými materiály, osvojují si základní praktické pracovní dovednosti a návyky. Dále se učí pracovat samostatně i v týmu, plánovat a organizovat, hodnotit pracovní činnost, což přispívá k jejich budoucí profesní orientaci. Zároveň si při všech činnostech osvojují dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci i poskytnutí první pomoci v případě úrazu.

Obsahové vymezení

Vzdělávací obor *Pracovní činnosti* je na 1. stupni rozdělen do čtyř základních tematických okruhů:

- ***Práce s drobným materiálem*** – Žáci poznávají vlastnosti tradičních i netradičních materiálů, za pomoci jednoduchých postupů vytvářejí předměty z těchto materiálů, poznávají možnosti využití pracovních pomůcek a jejich funkci, učí se zorganizovat svou práci, orientovat se v lidových tradicích a řemeslech.
- ***Konstrukční činnosti*** – Žáci pracují se stavebnicemi – seznamují se s jednoduchou montáží a demontáží, pracují dle návodu či předlohy.
- ***Pěstitelské práce*** – Žáci pozorují okolní přírodu, zaznamenávají a hodnotí výsledky svého pozorování, pečují o nenáročné rostliny (zvládají jejich ošetřování, pěstování; užívají správných pomůcek, náčiní).
- ***Příprava pokrmů*** – Žáci si osvojují pravidla pro stolování, umí připravují tabuli pro jednoduché stolování a pro různé příležitosti, připravují jednoduché pokrmy.

Časové vymezení

Vzdělávací obor *Pracovní činnosti* se vyučuje od 1. do 5. ročníku 1 hodinu týdně.

Organizační vymezení

Pracovní činnosti jsou vyučovány jako samostatný povinný vzdělávací obor. Výuka probíhá převážně ve třídě. K dispozici jsou však i specializované prostory (dílny, kuchyňka, školní pozemek). Na 1. stupni se výuky účastní chlapci i dívky společně.
Žáci mají možnost zúčastnit se různých exkurzí, při nichž poznávají rozmanitá pracovní prostředí.

Výchovně vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k plánování
- vytváří pro žáky různé pracovní podmínky
- nabízí žákům možnosti získávání a zaznamenávání informací

Žáci:

- plánují svou činnost
- poznávají vlastnosti a využitelnost nejrůznějších materiálů, pracují s nástroji a nářadím
- pořizují náčrty, pracují dle návodu

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- umožňuje žákům volit různé varianty řešení úkolu
- pracuje s chybou jako s vodítkem ke správnému řešení
- připravuje pro žáky situace a činnosti, při kterých si mohou vybrat nástroje, pomůcky, materiál

Žáci:

- volí různé pracovní postupy (hledají nejvhodnější postup)
- prakticky si ověřují správnost postupu při řešení problému
- uplatňují svou kreativitu

Kompetence komunikativní

Učitel:

- učí děti vyjadřovat své názory
- zařazuje autentické vyučování (besedy, exkurze)
- umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce

Žáci:

- popíší postup své práce, užívají správných termínů (názvy nářadí, pomůcek, materiálů)
- osvojují si pojmy související s volbou povolání
- prezentují svou práci, učí se adekvátně reagovat na pochvalu, kritiku

Učitel:

- zadává úkoly vhodné k řešení ve skupině
- přiděluje nebo nabízí žákům různé role
- zadává úkoly, při kterých žáci efektivně spolupracují

Žáci:

- pracují ve skupině, poznávají výhody i nevýhody práce v kolektivu
- osvojují si různé role v kolektivu
- pracují na společném díle a pociťují sounáležitost se spolupracovníky

Kompetence občanské

Učitel:

- dbá na to, aby se žáci naučili oceňovat práci druhých i svou vlastní – používá různé techniky hodnocení a sebehodnocení práce žáků
- vyzdvihuje kladný přístup k práci
- vede žáky k odpovědnosti za své jednání

Žáci:

- respektují práci druhých, váží si jí (poznávají váhu své vlastní práce)
- pozitivně přistupují k práci
- nesou zodpovědnost za kvalitu práce

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k aktivní ochraně zdraví vlastního i spolužáků
- seznamuje žáky se správnými způsoby užití materiálů, technik, vybavení
- umožňuje žákům poznat různé pracovní postupy
- pro žáky pořádá exkurze umožňující poznat různá pracovní prostředí

Žáci:

- bezpečně se orientují v základní bezpečnostních a hygienických pravidlech
- pracují zodpovědně a s právně s daným materiálem, pracovními nástroji
- ovládají správné pracovní postupy
- zohledňují při výběru povolání získané zkušenosti

Začlenění průřezových témat

Předmětem *pracovní činnosti* prolínají zejména tato průřezová témata:

Osobností a sociální výchova

- *Kreativita* – schopnosti „dotahovat" nápady do reality
- *Spolupráce a soutěživost* – seberegulace v situaci nesouhlasu, dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny

Enviromentální výchova

- *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* - pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí

Pracovní činnosti II. stupeň

Předmět pracovní činnosti je vyučován v 6. – 9. Ročníku a je zařazen do oblasti Člověk a svět práce. Týdenní hodinové dotace v jednotlivých ročnících jsou určeny podle platného učebního plánu.

Tato oblast postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Výuka probíhá ve specializovaných učebnách a využívá se jak teoretická příprava žáků, tak i praktické využití nabytých vědomostí.

Vzdělávací program je rozdělen do tematických okruhů: Pěstitelské práce, chovatelství, Práce s technickými materiály, Svět práce, Design a konstruování a Příprava pokrmů. Průběžně jsou do výuky zařazována témata z okruhu Provoz a údržba domácnosti.

Průřezová témata v předmětu – Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Enviromentální výchova, Mediální výchova.

Při hodnocení tohoto předmětu vychází vyučující z faktu, že většina žáků pracuje a tvoří s chutí, hodnotíme proto především pozitivně. Hodnotíme aktivní přístup, snahu a kreativitu, samostatnost a obratnost s pracovním

nástrojem. Hodnotíme individuálně a velice citlivě, vždyť manuální práce bude provázet žáky po celý život. Nevyhýbáme se však opodstatněné kritice nedbalé a odbyté práce.
Při výuce rozvíjíme alespoň částečně všechny klíčové kompetence, uplatňujeme při tom tyto výchovné a vzdělávací strategie:
Kompetence k učení
- podněcujeme fantazii žáků a jejich kreativitu
- procvičujeme dílčí dovednosti a zvyšujeme postupně úroveň provedení
- zkoušíme více pracovních postupů
-používáme jednotné pracovní pojmy a jednoduché odborné termíny
- zadáváme žákovy úlohy vycházející v co největší míře z praktického života
Kompetence k řešení problémů
- uplatňujeme u žáků prvky logického myšlení
- motivujeme ke snaze hledat řešení problémů
Kompetence komunikativní
- umožňujeme žákům vyjádřit popis a pracovní činnosti
- využíváme skupinové formy práce s možností komunikace mezi sebou
- umožňujeme žákům vzájemnou pomoc
- společně s žáky vedeme účinnou komunikaci při práci s technickými materiály
- upozorňujeme žáka na správné pojmy související s volbou povolání
Kompetence občanské
- upevňujeme znalost a dodržování bezpečnosti a hygieny práce
- dle možností organizujeme exkurze, které umožňují lepší poznání různých oborů lidské činnosti
- průběžně učíme žáka pracovat s nejběžnějšími dotazníky a formuláři
Kompetence pracovní
- soustavně budujeme základní pracovní dovednosti a návyky
- motivujeme žáky k přesné a pečlivé práci
- volíme kratší činnosti, jejichž délku úměrně vědomostem postupně zvyšujeme
- zařazujeme krátká cvičení na zdokonalování jemné motoriky
- pořádáním exkurzí pomáháme žákovi vytvářet reálnou představu o učebních oborech a o možnostech vlastního uplatnění

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
  - vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
    RVP: *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
  - plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
    RVP: *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
  - projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
    RVP: *vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, projevuje ochotu věnovat se dalšímu studiu a celoživotnímu učení*
  - vyhledává informace
    RVP: *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
  - třídí informace
    RVP: *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
  - používá informace v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
    RVP: *vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě*
  - operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
    RVP: *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*

- uvádí věci do souvislostí
  - RVP *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní, společenské a sociokulturní jevy
  - RVP *operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní, společenské a kulturní jevy*
- samostatně pozoruje a experimentuje
  - RVP *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti*
- porovnává získané výsledky
  - RVP *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti*
- výsledky kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti
  - RVP *samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti*

- Kompetence k řešení problémů
  - vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni
    - RVP *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*
  - rozpozná a pochopí problém
    - RVP *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*
  - přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách
    - RVP *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*
  - promyslí a naplánuje způsob řešení problémů
    - RVP *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*
  - k řešení problémů využívá vlastního úsudku a zkušeností
    - RVP *vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslí a naplánuje způsob řešení problémů a využívá k tomu vlastního úsudku a zkušeností*
  - vyhledává informace vhodné k řešení problémů
    - RVP *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*
  - nachází shodné, podobné a odlišné znaky získaných informací
    - RVP *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*
  - využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů
    - RVP *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*

- nenechá se odradit případným nezdarem
  RVP: *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*
- vytrvale hledá konečné řešení problému
  RVP: *vyhledá informace vhodné k řešení problémů, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému*
- samostatně řeší problémy
  RVP: *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*
- volí vhodné způsoby řešení problémů
  RVP: *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
  RVP: *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*
- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
  RVP: *samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy*
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů
  RVP: *ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů*
- osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací
  RVP: *ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů*
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
  RVP: *ověřuje prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů*

- Kompetence komunikativní
  - naslouchá promluvám druhých lidí
    RVP: *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - porozumí promluvám druhých lidí
    RVP: *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - vhodně reaguje na promluvy druhých
    RVP: *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - účinně se zapojuje do diskuse
    RVP: *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - obhajuje svůj názor
    RVP: *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - vhodně argumentuje
    RVP: *naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje*
  - rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků
    RVP:

rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění

- přemýšlí o různých textech, záznamech , obrazových materiálech a jiných informačních a komunikačních prostředcích
  RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- reaguje na informační a komunikační prostředky
  RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- informační a komunikační prostředky využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění
  RVP *rozumí různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest, zvuků a jiných informačních a komunikačních prostředků, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění*
- využívá informační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem
  RVP *využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem*
- využívá získané komunikativní dovednosti
  RVP *využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi*

- Kompetence sociální a personální
  - účinně spolupracuje ve skupině
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - přijímá přidělenou roli v týmu
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
    RVP *účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu, na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce*
  - podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
    RVP *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*
  - na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů

RVP: *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*

- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

  RVP: *podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá*

- přispívá k diskusi v malé skupině

  RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- přispívá k debatě celé třídy

  RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu

  RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- oceňuje zkušenosti druhých lidí

  RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- respektuje různá hlediska diskuse

  RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, dělají a říkají

  RVP: *přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají*

- Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj

  RVP: *vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty*

- ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

  RVP: *vytváří si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj; ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty*

- Kompetence občanské
  - je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni

    RVP: *chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo školu*

  - poskytne podle svých možností účinnou pomoc

    RVP: *rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka*

  - respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví

    RVP: *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*

  - projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu i tvořivost

    RVP: *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění*

a sportovních aktivit

- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

  RVP *respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit*

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

  RVP *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti*

- respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

  RVP *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti*

- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

  RVP *chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti*

- Kompetence pracovní
  - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení

    RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

  - dodržuje vymezená pravidla

    RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

  - plní povinnosti a závazky

    RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

  - adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

    RVP *používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky*

  - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu

    RVP *přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot*

  - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých

    RVP *přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot*

  - přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska ochrany životního prostředí a ochrany kulturních a společenských hodnot

    RVP *přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot*

  - využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

    RVP *využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření*

  - činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

    RVP *využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního*

rozvoje i své přípravy na budoucnost, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

- orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru

  RVP *orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení*

- orientuje se v aktivitách potřebných k realizaci podnikatelského záměru

  RVP *orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení*

- chápe podstatu, cíl a riziko podnikání

  RVP *orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení*

- rozvíjí své podnikatelské myšlení

  RVP *orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení*

Průřezová témata pokrývaná předmětem

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tématické okruhy

Evropa a svět nás zajímá

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Kulturní diference

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Rozvoj schopností poznávání

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Kreativita

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tématické okruhy

Občanská společnost a škola

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Ekosystémy

Základní podmínky života

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tématické okruhy

Práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu

- Kompetence k učení
  - *vede žáky k plánování*
  - *vytváří pro žáky různé pracovní podmínky*
  - *nabízí žákům možnosti získávání a zaznamenávání informací*
- Kompetence k řešení problémů
  - *umožňuje žákům volit různé varianty řešení úkolu*
  - *pracuje s chybou jako s vodítkem ke správnému řešení*
  - *připravuje pro žáky situace a činnosti, při kterých si mohou vybrat nástroje, pomůcky, materiál*
- Kompetence komunikativní
  - *učí děti vyjadřovat své názory*
  - *zařazuje autentické vyučování (besedy, exkurze)*
  - *umožňuje žákům prezentovat výsledky své práce*
- Kompetence sociální a personální
  - *zadává úkoly vhodné k řešení ve skupině*
  - *přiděluje nebo nabízí žákům různé role*
  - *zadává úkoly, při kterých žáci efektivně spolupracují*
- Kompetence občanské
  - *dbá na to, aby se žáci naučili oceňovat práci druhých i svou vlastní – používá různé techniky hodnocení a sebehodnocení práce žáků*
  - *vyzdvihuje kladný přístup k práci*
  - *vede žáky k odpovědnosti za své jednání*
- Kompetence pracovní
  - *vede žáky k aktivní ochraně zdraví vlastního i spolužáků*
  - *seznamuje žáky se správnými způsoby užití materiálů, technik, vybavení*
  - *umožňuje žákům poznat různé pracovní postupy*
  - *pro žáky pořádá exkurze umožňující poznat různá pracovní prostředí*
- Kompetence digitální

Žák se učí nejen pracovat s rozmanitým hardwarem a softwarem, ale i rozumět způsobu jejich fungování a možnostem využití nabytých znalostí ve svém dalším životě, čímž dochází k rozvoji této kompetence. Naším cílem je (citace z aktuálního RVP pro ZŠ): „Na konci základního vzdělávání žák: - ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít - získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků " - využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce - chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými - technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání - předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitální prostředí jedná eticky

Žáci chápou a správně užívají pojmy z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto

nástroje žáci používají pro zpracování informací, které vyhledávají na internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů používají elektronickou poštu. Získané dovednosti jsou nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce, podmínkou k profesnímu růstu rozvíjení zájmové činnosti. Zvládnutí výpočetní techniky, vyhledávání informací na internetu a jejich zpracování umožňuje realizovat metodu „učení kdekoliv a kdykoliv", umožňuje využití mnohonásobně většího počtu dat a informací bez zatížení paměti a vhodně doplňuje běžné učební texty a pomůcky. Dovednosti získané v tomto vzdělávacím oboru umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku ve všech oblastech celého základního vzdělávání a stávají se jejich součástí.

1. ročník

1 týdně, P

1. PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů • pracuje podle slovního návodu a předlohy	- vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) - pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla

Kritéria hodnocení
• vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
• pracuje podle slovního návodu a předlohy

2. KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Kritéria hodnocení
• zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

3. PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování • pečuje o nenáročné rostliny	- základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo - pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) - pěstování pokojových rostlin - rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie

Kritéria hodnocení
• provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
• pečuje o nenáročné rostliny

1. ročník

4. PŘÍPRAVA POKRMU

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • připraví tabuli pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování	- základní vybavení kuchyně - výběr, nákup a skladování potravin - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - technika v kuchyni - historie a význam

Kritéria hodnocení
• připraví tabuli pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování

2. ročník

1 týdně, P

1. PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů • pracuje podle slovního návodu a předlohy	- vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) - pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla

Kritéria hodnocení
• vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů • pracuje podle slovního návodu a předlohy

2. KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Kritéria hodnocení
• zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

3. PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování • pečuje o nenáročné rostliny	- základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo - pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) - pěstování pokojových rostlin - rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie

2. ročník

Kritéria hodnocení
• provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
• pečuje o nenáročné rostliny

4. PŘÍPRAVA POKRMU

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • připraví tabuli pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování	- základní vybavení kuchyně - výběr, nákup a skladování potravin - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - technika v kuchyni - historie a význam

Kritéria hodnocení
• připraví tabuli pro jednoduché stolování
• chová se vhodně při stolování

3. ročník

1 týdně, P

1. PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů • pracuje podle slovního návodu a předlohy	- vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) - pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla

Kritéria hodnocení
• vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
• pracuje podle slovního návodu a předlohy

2. KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Kritéria hodnocení
• zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

3. ročník

3. PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování • pečuje o nenáročné rostliny	- základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo - pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) - pěstování pokojových rostlin - rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie

Kritéria hodnocení
• provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
• pečuje o nenáročné rostliny

4. PŘÍPRAVA POKRMU

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • připraví tabuli pro jednoduché stolování • chová se vhodně při stolování	- základní vybavení kuchyně - výběr, nákup a skladování potravin - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - technika v kuchyni - historie a význam

Kritéria hodnocení
• připraví tabuli pro jednoduché stolování
• chová se vhodně při stolování

4. ročník

1 týdně, P

1. PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	- vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) - pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla

Kritéria hodnocení
• vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
• využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
• volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
• udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

4. ročník

2. KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž • pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Kritéria hodnocení
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

3. PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	- základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo - pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) - pěstování pokojových rostlin - rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie

Kritéria hodnocení
- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

4. PŘÍPRAVA POKRMU

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví samostatně jednoduchý pokrm • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	- základní vybavení kuchyně - výběr, nákup a skladování potravin - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - technika v kuchyni - historie a význam

Kritéria hodnocení
- orientuje se v základním vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

5. ročník

1 týdně, P

1. PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	- vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) - pracovní pomůcky a nástroje - funkce a využití - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla

Kritéria hodnocení
• vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu
• využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
• volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
• udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

2. KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž • pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

Kritéria hodnocení
• provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
• pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
• dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

3. PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny • volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	- základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo - pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) - pěstování pokojových rostlin - rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie

Kritéria hodnocení
• provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
• ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
• volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
• dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

5. ročník

4. PŘÍPRAVA POKRMU

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví samostatně jednoduchý pokrm • dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	- základní vybavení kuchyně - výběr, nákup a skladování potravin - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - technika v kuchyni - historie a význam

Kritéria hodnocení
• orientuje se v základním vybavení kuchyně
• připraví samostatně jednoduchý pokrm
• dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování
• udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

6. ročník

1 týdně, P

1. PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	- vlastnosti materiálu, užití v praxi - dřevo - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - jednoduché pracovní operace a postupy - organizace práce, důležité technologické postupy - technické náčrty a výkresy, technické informace, návody - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla

Kritéria hodnocení
• provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
• řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
• organizuje a plánuje svoji pracovní činnost
• užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku
• dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

6. ročník

2. PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • pěstuje a využívá květiny pro výzdobu • používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	- základní podmínky pro pěstování - půda a její zpracování, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy - zelenina - osivo, sadba, výpěstky, podmínky a zásady pěstování; pěstování vybraných druhů zeleniny - okrasné rostliny - základy ošetřování pokojových květin, pěstování vybraných okrasných dřevin a květin; květina v exteriéru a interiéru (hydroponie, bonsaje), řez, jednoduchá vazba, úprava květin - ovocné rostliny - druhy ovocných rostlin, způsob pěstování, uskladnění a zpracování - léčivé rostliny, koření - pěstování vybrané rostliny; rostliny a zdraví člověka; léčivé účinky rostlin, rostliny jedovaté; rostliny jako drogy a jejich zneužívání; alergie

Kritéria hodnocení
• volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin • pěstuje a využívá květiny pro výzdobu • používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu

3. PŘÍPRAVA POKRMU

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	- kuchyně - základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu - potraviny - výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku - příprava pokrmů - úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů - úprava stolu a stolování - jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole

Kritéria hodnocení
• používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

7. ročník

1 týdně, P

7. ročník

1. PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	- vlastnosti materiálu, užití v praxi - plast - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - jednoduché pracovní operace a postupy - organizace práce, důležité technologické postupy - technické náčrty a výkresy, technické informace, návody - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla

Kritéria hodnocení
- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje a plánuje svoji pracovní činnost
- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

2. PĚSTITELSKÉ PRÁCE, CHOVATELSTVÍ

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty • dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	- chovatelství - chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými a neznámými zvířaty

Kritéria hodnocení
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty

3. PŘÍPRAVA POKRMU

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	- kuchyně - základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu - potraviny - výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku - příprava pokrmů - úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů - úprava stolu a stolování - jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole

Kritéria hodnocení
- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

8. ročník

1 týdně, P

1. PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	- vlastnosti materiálu, užití v praxi - kov - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - jednoduché pracovní operace a postupy - organizace práce, důležité technologické postupy - technické náčrty a výkresy, technické informace, návody - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla

Kritéria hodnocení
• provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

2. SVĚT PRÁCE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí • posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	- trh práce - povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce - volba profesní orientace - základní principy; sebepoznávání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace; informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb

Kritéria hodnocení
• orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí • posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy

9. ročník

0+1 týdně, P

9. ročník

1. PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost • užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	- vlastnosti materiálu, užití v praxi - kompozity - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování - jednoduché pracovní operace a postupy - organizace práce, důležité technologické postupy - technické náčrty a výkresy, technické informace, návody - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla

Kritéria hodnocení
- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje a plánuje svoji pracovní činnost
- užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

2. SVĚT PRÁCE

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání • prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	- možnosti vzdělávání - náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby - zaměstnání - pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - podnikání - druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání

Kritéria hodnocení
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
- prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

3. PŘÍPRAVA POKRMU

Očekávané výstupy	Učivo
žák: • používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	- kuchyně - základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu - potraviny - výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku - příprava pokrmů - úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů - úprava stolu a stolování - jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole

Kritéria hodnocení
- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

6 Evaluace vzdělávacího programu

Název školy	Základní škola a Mateřská škola Borotín, okres Tábor				
Adresa	Borotín 146, 391 35 Borotín				
Název ŠVP	Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Borotín 2023				
Platnost	1. 9. 2023	Dosažené vzdělání	Základní vzdělání		
Název RVP	RVP ZV Základní vzdělávání			Délka studia v letech:	9

Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Úvodní ustanovení

Nedílnou složkou kvalitního působení v rámci výchovně vzdělávacího procesu je systém činností spojených s hodnocením žáků a autoevaluací školy. Tyto činnosti vykonávají učitelé, vedení školy i ostatní zaměstnanci průběžně po celý školní rok. Společným cílem hodnocení a autoevaluačních činností školy je zajištění kvality vzdělávání v rámci realizovaného školního vzdělávacího programu. Z tohoto pohledu se jedná o účinný mechanismus soustavné regulace a autoregulace vlastní pedagogické práce a celého chodu školy.

Hodnocení žáků

Cíle hodnocení

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi, jeho rodičům a v neposlední řadě i učitelům zpětnou vazbu a informaci o tom, jak žák školní práci zvládá, jak dovede v praxi využít to, co se naučil, zda volí efektivní způsoby učení, v čem se zlepšil a v čem ještě chybuje a má rezervy.

Základní východiska pro hodnocení

- Hodnocení by mělo **motivovat žáka k dalšímu učení**. Součástí hodnocení by měl být konkrétní návod na odstranění nedostatků a další zlepšení. Jedním z hlavních cílů hodnocení je prostřednictvím vhodné vnější motivace žáků utvářet a posilovat vnitřní motivaci žáků k učení. Hodnocení žáků se vztahuje především k **dosahování očekávaných výstupů** v jednotlivých předmětech a tím i k utváření klíčových kompetencí. V případě podpůrného opatření - spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude dle IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV..
- Hodnocení musí být **objektivní**, postavené na dobře vytvořených a předem známých hodnotících kritériích a pravidlech.
- **Obecná pravidla** pro hodnocení žáků jsou vymezena v souladu se společnými výchovnými a vzdělávacími strategiemi školy. Na tvorbě těchto pravidel se podílí všichni učitelé a na úrovni ŠVP se pro ně stávají závaznými. Tato pravidla schvaluje pedagogická rada školy, školská rada, jsou s nimi seznámeni žáci i rodičovská veřejnost. Obecná pravidla pro hodnocení žáků **jsou součástí organizačního** řádu školy a prochází pravidelnými úpravami a aktualizací.
- **Specifická kritéria** pro hodnocení žákova výkonu v konkrétních vyučovacích předmětech si stanoví učitelé daných předmětů. Tato kritéria nesmí odporovat obecným pravidlům na úrovni ŠVP.
- **Způsoby získávání podkladů pro hodnocení** určují 1. obecná pravidla pro hodnocení žáků na úrovni ŠVP a 2. specifická kritéria pro hodnocení v konkrétních vyučovacích předmětech.
- Každému hodnocení musí předcházet jasné a srozumitelné **seznámení žáků a cíli vzdělávání a kritérii hodnocení**. Žák má právo vědět kdy, jakým způsobem a podle jakých pravidel bude hodnocen.
- Hodnocení je vždy postaveno ve vztahu k **předpokladům a individuálním možnostem žáka**, jeho věku, ale i k sociálnímu kontextu.
- Hodnocení dává možnost ke **srovnávání vlastního výkonu žáka s ostatními**. Žák se učí pracovat s tím, že je někým hodnocen, že ne vždy uspěje a že je někdo lepší. Toto srovnávání nesmí být primárním kritériem pro hodnocení.
- Důležitým prvkem procesu učení je **práce s chybou**. Žák má právo udělat chybu. Chyba a následná práce s ní je příležitostí ke zlepšení.
- Používané způsoby a metody hodnocení musí být **v souladu s partnerským vztahem mezi učitelem a žákem a s utvářením bezpečného prostředí na škole.** Hodnocení je založeno na taktním přístupu učitele, jeho laskavosti a snaze pomoci.
- Součástí hodnocení musí být i **sebehodnocení žáka**, jeho schopnost posoudit nejen výsledek své práce, ale i vynaložené úsilí a osobní možnosti a rezervy. Sebehodnocení žáka je velmi významnou kompetencí, kterou chceme žáky naučit.
- Specifickou formou hodnocení je **vzájemné hodnocení mezi žáky**. Je velmi důležité učit žáky kriticky

a objektivně posoudit nejen svůj výkon, ale i výkon druhých.

• Nedílnou součástí hodnocení žáka ve škole je i **hodnocení jeho chování a projevů.** Vnitřní pravidla chování zahrnující ustanovení pro žáky, rodiče i zaměstnance školy **jsou součástí organizačního řádu školy a prochází pravidelnými úpravami a aktualizací.**

• V rámci možností je využíváno **hodnocení za přítomnosti rodičů** (např. konzultace, třídní schůzky). Společné a otevřené hodnocení žáka může vést k vysvětlení mnoha příčin úspěchu i neúspěchu žáka.

• **Společné setkání všech rodičů** žáků dané třídy by mělo sloužit k předávání obecných informací o třídě jako celku. **Výsledky konkrétních výkonů jednotlivců sdělujeme individuálně.** V souladu s etikou hodnocení žáka a potřebou jeho ochrany musí být hodnocení jednotlivých žáků neveřejné.

• Velmi cenným nástrojem pro hodnocení práce žáků je **žákovské „portfolio"**. Jedná se o soubor žákovských prací a dalších materiálů, které dokumentují stav vědomostí a dovedností žáka, případně úroveň osvojení jednotlivých kompetencí. Forma portfolia není závazně dána, upřesňuje ji po dohodě se žáky učitel.

Formy hodnocení

Hodnocení na škole probíhá formou známek (dále jen klasifikace) a formou slovního hodnocení. Klasifikace je využívána na úrovni jednotlivých předmětů k hodnocení úrovně, které žák dosáhl při plnění očekávaných výstupů. Slovní hodnocení je využíváno při výstupním hodnocení žáků a u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními (od třetího stupně podpůrných opatření). Charakteristika jednotlivých klasifikačních stupňů je součástí obecných pravidel pro hodnocení žáků. Škola si stanovila několik klasifikačních oblastí:

- Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření
- Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření
- Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření
- Hodnocení a klasifikace chování žáků

Podrobná pravidla pro hodnocení a klasifikaci žáků jsou zpracována v „Klasifikačním řádu."

Hodnocení a klasifikace

Stupně hodnocení prospěchu

1. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu : a) 1 – výborný b) 2 – chvalitebný c) 3 – dobrý d) 4 – dostatečný e) 5 – nedostatečný

2. Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům, k věku žáka a vzhledem k přiznaným podpůrným opatřením. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

3. Při hodnocení žáka podle odstavce 1 se použije pro zápis stupně hodnocení číslice.

4. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni : a) prospěl(a) s vyznamenáním b) prospěl(a) c) neprospěl(a) d) nehodnocen(a)

5. Žák je hodnocen stupněm :

a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré,

b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,

d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

6. Při hodnocení žáků, kteří nejsou státními občany České republiky a plní v České republice povinnou školní docházku, se dosažená úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka. Žáci s případnými přiznanými podpůrnými opatřeními plní výstupy v této vzdělávací oblasti v nejvyšší možné míře.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření (jazykové, společenskovědní, přírodovědné předměty a matematika)

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,

- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)
Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Výsledky jeho práce jsou zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)
Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti.V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky.
V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s pomocí učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření. (pracovní činnosti, informatika)
Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:
- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech
- kvalita výsledků činností
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,

- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomocí učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Za pomoci učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k práci ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně suroviny, materiál a energii.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření (výtvarná výchova, hudební výchova a tělesná výchova)

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti
- kvalita projevu
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů,

které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšině chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupně hodnocení chování

1. Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni :

a) 1 – velmi dobré b) 2 - uspokojivé c) 3 – neuspokojivé.

2. Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace :

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla slušného chování a ustanovení školního řádu. Ojediněle se dopouští méně závažných přestupků. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly slušného chování a ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školního řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele, důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování a ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí velmi závažného přestupku, nebo se opakovaně dopustí závažných přestupků, zpravidla přes důtku ředitele školy. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Závažně ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Zásady pro používání slovního hodnocení

1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem zákonného zástupce a na doporučení ŠPZ (dle přiznaných podpůrných opatření žáka).
2. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
3. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
4. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům, k věku žáka a k přiznaným podpůrnýu opatřením. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Zásady pro hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami

1 – výborný - ovládá bezpečně
2 – chvalitebný - ovládá
3 – dobrý - v podstatě ovládá
4 – dostatečný - ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný - neovládá

Úroveň myšlení
1 – výborný- pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný - uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý - menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný - nesamostatné myšlení
5 - nedostatečný - odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Úroveň vyjadřování
1 – výborný - výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný - celkem výstižné
3 – dobrý - myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný - myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný - i na návodné otázky odpovídá nesprávně
Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští
1 – výborný - užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností , pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný - dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý - řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný - dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný - praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Píle a zájem o učení
1 – výborný - aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný - učí se svědomitě
3 – dobrý - k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný - malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný - pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné
Chování
1 – velmi dobré
Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé
Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školnímu řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla přes důtku třídního učitele se dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé
Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování a ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí velmi závažného přestupku, nebo se opakovaně dopustí závažných přestupků, zpravidla přes důtku ředitele školy. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Závažně ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
Komisionální přezkoušení
1. Komisionální zkouška se koná v těchto případech:
- má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí
- při konání opravné zkoušky,
- při plnění povinné školní docházky v zahraniční škole.
2. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
3. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
4. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
5. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíší všichni členové komise.
6 Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných

důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
7. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
8. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.
9. Třídní učitel zapíše do katalogového listu žáka údaje o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

Opravná zkouška

1. Opravné zkoušky konají:
žáci, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy
Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětů výchovného zaměření.
2. Komisi pro opravnou zkoušku jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
3. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna, v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
4. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku.
5. Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném školním roce.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Výstupy ze vzdělávacích oblastí v jednotlivých předmětech plní ŽSVP v nejvyšší možné míře s případnými přiznanými podpůrnými opatřeními:
2. Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k druhu a stupni přiznaných podpůrných opatření. Vyučující respektují doporučení ŠPZ a uplatňují je při hodnocení prospěchu i chování žáků. Volí také vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů pro hodnocení.
3. Při zjišťování úrovně vědomostí a dovedností žáků se speciálními vzdělávacími potřebami volí učitel takové formy a druhy zkoušení a hodnocení, které odpovídají schopnostem a možnostem žáka s přihlédnutím k přiznaným podpůrným opatřením. . Kontrolní práce a diktáty píší tito žáci po předchozí přípravě.
4. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při hodnocení vyučující zvýrazňuje motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl.
5. V předmětu tělesná výchova se žák hodnotí s přihlédnutím k druhu a stupni přiznaných podpůrných opatření i k momentálnímu a celkovému zdravotnímu stavu.

Zásady pro hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

Prospěch:

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami dle přiznaných podpůrných opatření

1 – výborný - výstupy žák plní v nejvyšší možné míře
2 – chvalitebný - výstupy žák plní v nejvyšší možné míře s mírnou podporou
3 – dobrý - výstupy žák plní s podporou a dopomocí
4 – dostatečný - výstupy žák plní s výraznou podporou a výraznou mírou dopomoci
5 - nedostatečný - výstupy žák neplní

Sebehodnocení

Žák se prostřednictvím učitelova hodnocení postupně učí, jaké jsou meze a perspektivy jeho výkonu, sféry jeho úspěchů a úspěšného uplatnění. Vyučující vytváří vhodné prostředí a příležitosti, aby žák mohl poučeně a objektivně hodnotit sebe a svoji práci. Oba názory jsou průběžně konfrontovány. Učitel a žák na konci klasifikačního období společně hodnotí průběh výkonů žáka tak, aby se shodli na výsledné známce. Autonomní hodnocení se nesmí stát prostředkem nátlaku učitele. Cílem je ideální shoda obou hodnocení tak, aby byla pro žáka motivační pro další období. Autonomní hodnocení se využívá zejména u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního až třetího stupně.

Celkové hodnocení

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- prospěl(a) s vyznamenáním

Žák prospěl s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré; v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle §14 odst. 1 písm. e) .

- prospěl(a)

Žák prospěl, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.
- neprospěl(a)
Žák neprospěl, je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 – nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením.

Autoevaluace

Cíle autoevaluace

Hlavním cílem autoevaluace je zhodnocení stavu – tzn. zjištění přinášející informace o fungování školního vzdělávacího programu, o prostředí školy, o spolupráci učitelů s rodičovskou veřejností a mezi pedagogy navzájem, o materiálně technickém zabezpečení školy. Tyto informace slouží jako zpětná vazba vedoucí ke zkvalitnění procesu výuky.
Důvodem autoevaluace je uvědomit si zodpovědnost školy za kvalitní výsledky své práce při realizování vlastního vzdělávacího programu, za rozvoj žákovy osobnosti a zvyšování úrovně výuky a jiných aktivit, které poskytuje škola žákům a jejich rodičům.
Škola usměrňuje vlastní činnost v oblasti výuky a vzdělávání. Z rozboru autoevaluace vychází plánování dalšího období. Zároveň škola hledá takové metody a formy práce pro zefektivnění výuky, aby co největší počet žáků získával a rozvíjel své schopnosti, dovednosti a postoje, které uplatní ve svém dalším životě, a podle svých možností se bude aktivně podílet na životě společnosti

Oblasti autoevaluace

- soulad realizovaného vzdělávacího programu s ŠVP ZV
- individuální vzdělávací potřeby
- spolupráce s rodinami žáků a širší komunitou
- výuka
- vyučovací a školní klima
- hodnocení žáků
- práce učitelů
- vedení školy
- výsledky vzdělávání
- materiální, technické, ekonomické a hygienické podmínky

Plán autoevaluace

- oblasti autoevaluace
- cíle a kritéria autoevaluace
- nástroje autoevaluace
- časové rozvržení evaluačních činností

Plán autoevaluace je uveden v tabulkách, které tvoří samostatnou přílohu ŠVP.
V následujících tabulkách jsou uvedeny nástroje specificky zaměřené na jednotlivé oblasti autoevaluace.
Do tabulek nejsou zařazeny formy externí evaluace školy, které škola sama neorganizuje a nemůže je ovlivnit. Jedná se především o hodnocení školy ze strany ČŠI, zřizovatele a dalších institucí. Závěry z těchto kontrolních činností tvoří důležitý faktor ovlivňující další činnost školy.
Dílčí kriteria budeme přebírat ve formě hotových materiálů – dotazníků apod. Dále je budeme vytvářet aktuálně dle potřeby.

PLÁN AUTOEVALUACE

Oblasti autoevaluace

- Podmínky ke vzdělávání - materiální, technické, ekonomické, hygienické a další podmínky ke vzdělávání
- Průběh a výsledky vzdělávání - průběh vzdělávání, výsledky vzdělávání, soulad realizovaného školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
- Spolupráce s rodiči, školskou radou, veřejností, zřizovatelem - spokojenost žáků, zákonných zástupců a pedagogů s úrovní výuky, vzájemné vztahy s rodiči a místní komunitou apod.,
- Personální oblast - řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků,
- Klima školy - školní klima a vzájemné vztahy s rodiči a místní komunitou
- BOZP, GDPR

Podmínky ke vzdělávání

Cíle: udržení alespoň stávajících podmínek ke vzdělávání ve škole v souladu s ŠVP a s RVP, zajištění materiálních, technických, hygienických a dalších podmínek ke vzdělávání.

Kritéria hodnocení: získávání dostatečných finančních zdrojů na provoz (snaha o zájem žáků nespádových obvodů navštěvovat naši školu), míra obnovy vybavení školy, soulad s platnou legislativou v oblasti hygienických podmínek a BOZP a PO.

Nástroje hodnocení: pozorování, rozbory dokumentace, pohovory s učiteli a dalšími pracovníky školy, se zástupci školské rady a zastupiteli, dotazníková šetření.

Časový harmonogram: průběžně, trvale

Průběh a výsledky vzdělávání

Cíle: dosažení co nejkvalitnějších výsledků odpovídajících individuálním možnostem žáků, umožnění pocitu úspěšnosti a seberealizace při školní práci, minimalizace výchovných problémů, realizace ŠVP v souladu s RVP.

Kritéria hodnocení: prostřednictvím kvalifikovaných pedagogických pracovníků postupné zlepšování výsledků vzdělávání žáků, individuální přístup ke každému žákovi, vedení vyučovacího procesu v souladu s ŠVP, využívání kvalitní práce výchovného poradce a metodika prevence, školního speciálního pedagoga. Spolupráce s poradenskými zařízeními. Míra úspěšnosti v přijímacích řízeních na SŠ a v plošných testováních žáků

Nástroje hodnocení: analýza žákovských prací, rozbory hodnocení žáků, rozbory úspěšnosti v přijetí na SŠ, rozhovory s rodiči

Časový harmonogram: průběžně a trvale, s možností využití individuálních hodnotících pohovorů vyučujících s žáky a jejich zákonnými zástupci na třídních schůzkách (2x ročně), konzultacích a při čtvrtletních hodnoceních výchovně vzdělávacích výsledků žáků na pedagogických radách

Spolupráce s rodiči, školskou radou, veřejností, zřizovatelem

Cíle: kvalitní spolupráce s rodiči, aktivní spolupráce se školskou radou a zřizovatelem, kvalitní prezentace školy na veřejnosti.

Kritéria hodnocení: zajištění optimální naplněnosti školy, udržení vysoké úspěšnosti v přijímacím řízení na SŠ, dobré vztahy s rodiči, veřejností a zřizovatelem

Nástroje hodnocení: rozhovory, rozbory dokumentace, veřejná vystoupení žáků, dotazníky, pedagogická tvořivost, projektová činnost a mimoškolní aktivity

Časový harmonogram: 2x ročně třídní schůzky, konzultace, schůzka školské rady, dotazníkové šetření v případě potřeby, trvale sledování kvality projektů, mimoškolních aktivit

Personální oblast

Cíle: kvalitní řízení školy – zajištění plynulého chodu při zachování otevřené a bezpečné atmosféry, zajišťování kvalifikovaného personálního obsazení pedagogických a provozních pracovníků, zajišťování odborného růstu pedagogických pracovníků v oblasti dalšího vzdělávání, vzdělávání vedoucích pracovníků školy, prohlubování vyučované specializace

Kritéria hodnocení: účast na akcích DVPP, aktivita ve vyhledávání a využívání získaných poznatků a zkušeností ve výuce,

Nástroje hodnocení: pozorování, analýza dokumentace, rozhovor, hospitace

Časový harmonogram: trvale, průběžně

Školní klima

Cíle: spokojenost žáků i pracovníků školy, příjemné „rodinné" prostředí, dobré mezilidské vztahy. Zlepšování estetické úrovně prostředí.

Kritéria hodnocení: spokojený žák i pracovník

Nástroje: pozorování, dotazníkové šetření, rozhovor

Časový harmonogram: trvale, dotazníkové šetření dle potřeby

BOZP, GDPR

Cíle: dodržování zásad BOZP a GDPR, citlivé nakládání s osobními daty, předcházení úrazům

Kritéria hodnocení: soulad s právními normami

Nástroje: pozorování, kontrola BOZP, spolupráce s autorizovanými osobami, rozbor úrazovosti, předávání dat do školní matriky

Časový harmonogram: trvale, prioritně na začátku školního roku, při zápisech do ZŠ a MŠ, v době výletů a exkurzí